

Tillkännagivande

Kallelse

vid sammanträde med Kommunfullmäktige

Tid: Måndagen den 2 februari 2026 kl. 18.00

Lokal: Kommunhusets tingssal

Justerare: Mikael Rudolfsson och Matilda Bladås

Tid för justering: Måndagen den 9 februari 2026 digitalt

Nr	Ärendemening	Beslut	Info
1	Val av justerare		
2	Upprop		
3	Godkännande av dagordning		
4	Fråga om sammanträdet blivit i laga ordning kungjort		
5	Enkla frågor		
6	Allmänhetens frågestund		
7	Justering av avfallsföreskrifter, Högsby kommun (Kerstin Blom Johansson ca kl 18.15)	X	
8	Tema arbetsmarknadsfrågor (Torbjörn Carlreus och Kalle Östergren ca kl 18.20-18.50)		X
9	Ekonomisk omvärldsanalys (Martin Nilsson ca kl 18.50-19.20)		X
10	Låne- och borgensramar 2026	X	
11	Uttag medel från KLP-portföljen	X	
12	Investeringsbudget 2026	X	
13	Detaljplan för Högsby resecentrum, del av Högsby 1:32	X	

14	Revidering av kommunens alkohol- och drogpolicy	X	
15	Hantering av resultatet i den rådgivande folkomröstningen om ytterskolorna	X	
16	E-förslag/Högsbyrösten: Rensning av Kvillen	X	
17	Motion ändra tillbaka namn på äldreboendena	X	
18	Information angående revisionen Räddningstjänst sydost		X
19	Avsägelse från politiska uppdrag, Lena Selander	X	
20	Fyllnadsval efter Lena Selander	X	
21	Redovisning av statistik för livesändningar av kommunfullmäktige 2025		X
22	Motioner		
23	Interpellationer		

Magnus Gabrielsson
ordförande

(1)

DNR: KU.2026.10

Val av justerare

Kommunfullmäktiges beslut

Beslutsunderlag

Beslutsmottagare

(2)

DNR: KU.2026.12

Upprop

Kommunfullmäktiges beslut

Beslutsunderlag

Beslutsmottagare

(3)

DNR: KU.2026.11

Godkännande av dagordning

Kommunfullmäktiges beslut

Beslutsunderlag

Beslutsmottagare

(4)

DNR: KU.2026.13

Fråga om sammanträdet blivit i laga ordning kungjort

Kommunfullmäktiges beslut

Beslutsunderlag

Beslutsmottagare

(5)

DNR: KU.2026.21

Enkla frågor

Kommunfullmäktiges beslut

Beslutsunderlag

Beslutsmottagare

(6)

DNR: KU.2026.14

Allmänhetens frågestund

Kommunfullmäktiges beslut

Beslutsunderlag

Beslutsmottagare

(7)

DNR: SOT.2025.89

Justering av avfallsföreskrifter, Högsby kommun (Kerstin Blom Johansson ca kl 18.15)**Inledning**

Nuvarande lydelse av 45 § i Högsby kommuns avfallsföreskrifter har visat sig vara otydlig och riskerar att leda till feltolkningar vid handläggning av ansökningar om befrielse från kommunal renhållning. För att tydliggöra förutsättningarna, minska risken för missförstånd och säkerställa en rättssäker och effektiv handläggning föreslås därför en justering av paragrafen.

Ärendebeskrivning

En fastighetsägare inom Högsby kommun ansökte om total befrielse från kommunal renhållning vilket Miljö- och byggnämnden avlog den 13 januari 2025 (dnr. MMA.2024.555). Beslutet överklagades till Länsstyrelsen i Kalmar län och därefter till Mark- och miljödomstolen, som båda avlog överklagandet.

Mark- och miljödomstolen instämmer i underinstansernas bedömning att fastighetsägaren inte har visat att denne objektivt sett saknar behov av de kommunala avfalltjänsterna samt att förutsättningarna för att bevilja total befrielse saknas. Nämnden har därmed haft fog att avslå hennes ansökan. Det som fastighetsägaren anfört i sitt överklagande föranleder inte någon annan bedömning. Överklagandet avslogs därför.

För Högsby kommun gäller, som en del av renhållningsordningen, avfallsföreskrifter antagna av kommunfullmäktige den 25 november 2024. Enligt 45 § i föreskrifterna kan totalt befrielse från kommunal renhållning medges om fastighetens bostadsbyggnad/bostadsbyggnader är i sådant skick att de ej kan användas för bostadsändamål inom överskådlig framtid (minst 5 års tid). Vid denna typ av befrielse ska fastigheten stå obebodd vilket innebär att hushållsavfall inte ska genereras på fastigheten.

Justering

Det har framkommit från Miljö- och byggkontoret att 45 § i Högsby kommuns avfallsföreskrifter kan misstolkas samt försvåra och därför föreslagit att Högsby kommun ser över formuleringen i paragrafen.

Förvaltningen Samhällsservice och teknik har granskat andra kommuners avfallsföreskrifter och konstaterat att många kommuner saknar en liknande paragraf och att det generellt enligt praxis inte beviljas. I de fall fastighetsägare beviljats total befrielse har sökanden tydligt kunnat visa att behovet av kommunens renhållningstjänster helt saknas.

Samhällsservice och teknik föreslår att 45 § justeras och ändras till paragrafen nedan. Den nya ordalydelsen skulle innebära en enklare handläggning för Miljö- och byggnämnden och förhindra feltolkningar vid eventuella överklaganden.

45 § Fastighetsinnehavare eller i förekommande fall nyttjanderättshavare, som själv kan ta hand om avfall på ett sätt som är betryggande för människors hälsa eller miljön, kan ansöka till tillsynsansvarig nämnd om befrielse från skyldigheten att lämna avfall till kommunen för transport, bortskaffande och återvinning. För detta krävs att fastighetsinnehavaren kan visa att det inte finns något behov av kommunens avfallshanteringstjänster och att det inte uppkommer något avfall under kommunalt ansvar på fastigheten. Vid befrielse från skyldighet att överlämna avfall under kommunalt ansvar till kommunen, betalas ingen fast avgift för avfallshanteringstjänster. Uppstår olägenhet eller risk för olägenhet kan tillsynsansvarig nämnd besluta att befrielse från hämtning av avfall ska upphöra att gälla.

Förväntade nyttor med ändringen av 45 §:

- Ökad rättssäkerhet
Tydligare krav och förutsättningar för befrielse minskar risken för olika tolkningar och säkerställer en enhetlig tillämpning.
- Enklare och mer effektiv handläggning
Klara riktlinjer gör att Miljö- och byggnämnden kan fatta beslut snabbare och med mindre administrativ belastning.
- Minskad risk för överklaganden
Genom att förtydliga regelverket minskar antalet tvister och överklaganden, vilket sparar tid och resurser för kommunen.

Kommunfullmäktige

2026-02-02

- Harmonisering med praxis och andra kommuner
Ändringen ligger i linje med gällande rättspraxis och skapar ett regelverk som är jämförbart med andra kommuners föreskrifter.
- Stärkt renhållningsordning
En tydligare paragraf bidrar till ett robust och hållbart regelverk för avfallshantering.

Motivering till beslut

Miljö- och byggkontoret har påtalat att nuvarande lydelse av 45 § i Högsby kommuns avfallsföreskrifter kan leda till feltolkningar och försvåra handläggningen vid ansökningar om befrielse från kommunal renhållning. Förvaltningen har därför granskat praxis och andra kommuners föreskrifter och konstaterat att möjligheten till total befrielse är mycket restriktiv och bör tydliggöras.

Den föreslagna justeringen av 45 § innebär att kraven för befrielse blir tydligare och i linje med gällande rättspraxis. Detta minskar risken för missförstånd och underlättar handläggningen vid eventuella överklaganden.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar att:

Justering av avfallsföreskrifterna för Högsby kommun godkänns enligt förvaltningens förslag och lydelsen i 45 § i avfallsföreskrifterna ändras till följande:

Fastighetsinnehavare eller i förekommande fall nyttjanderättshavare, som själv kan ta hand om avfall på ett sätt som är betryggande för människors hälsa eller miljön, kan ansöka till tillsynsansvarig nämnd om befrielse från skyldigheten att lämna avfall till kommunen för transport, bortskaffande och återvinning. För detta krävs att fastighetsinnehavaren kan visa att det inte finns något behov av kommunens avfallshanteringstjänster och att det inte uppkommer något avfall under kommunalt ansvar på fastigheten. Vid befrielse från skyldighet att överlämna avfall under kommunalt ansvar till kommunen, betalas ingen fast avgift för avfallshanteringstjänster. Uppstår olägenhet eller risk för olägenhet kan tillsynsansvarig nämnd besluta att befrielse från hämtning av avfall ska upphöra att gälla.

Förvaltningen Samhällsservice och teknik får i att uppdatera renhållningsordningen och publicera den reviderade versionen.

Kommunfullmäktiges beslut

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande KS

Protokoll 2026-01-13 - KS § 12

Beslutsmottagare

Samhällsservice och teknik

Kerstin Blom Johansson, Utredningsingenjör

Justering av Avfallsföreskrifter för Högsby kommun

Inledning

Nuvarande lydelse av 45 § i Högsby kommuns avfallsföreskrifter har visat sig vara otydlig och riskerar att leda till feltolkningar vid handläggning av ansökningar om befrielse från kommunal renhållning. För att tydliggöra förutsättningarna, minska risken för missförstånd och säkerställa en rättssäker och effektiv handläggning föreslås därför en justering av paragrafen.

Ärendebeskrivning

En fastighetsägare inom Högsby kommun ansökte om total befrielse från kommunal renhållning vilket Miljö- och byggnämnden avslag den 13 januari 2025 (dnr. MMA.2024.555). Beslutet överklagades till Länsstyrelsen i Kalmar län och därefter till Mark- och miljödomstolen, som båda avslag överklagandet.

Mark- och miljödomstolen instämmer i underinstansernas bedömning att fastighetsägaren inte har visat att denne objektivt sett saknar behov av de kommunala avfalltjänsterna samt att förutsättningarna för att bevilja total befrielse saknas. Nämnden har därmed haft fog att avslå hennes ansökan. Det som fastighetsägaren anfört i sitt överklagande föranleder inte någon annan bedömning. Överklagandet avslogs därför.

För Högsby kommun gäller, som en del av renhållningsordningen, avfallsföreskrifter antagna av kommunfullmäktige den 25 november 2024. Enligt 45 § i föreskrifterna kan total befrielse från kommunal renhållning medges om fastighetens bostadsbyggnad/bostadsbyggnader är i sådant skick att de ej kan användas för bostadsändamål inom överskådlig framtid (minst 5 års tid). Vid denna typ av befrielse ska fastigheten stå obebodd vilket innebär att hushållsavfall inte ska genereras på fastigheten.

Justering

Det har framkommit från Miljö- och byggkontoret att 45 § i Högsby kommuns avfallsföreskrifter kan misstolkas samt försvåra och därför föreslagit att Högsby kommun ser över formuleringen i paragrafen.

Förvaltningen Samhällsservice och teknik har granskat andra kommuners avfallsföreskrifter och konstaterat att många kommuner saknar en liknande paragraf och att det generellt enligt praxis inte beviljas total befrielse. I de fall fastighetsägare beviljats total befrielse har sökanden tydligt kunnat visa att behovet av kommunens renhållningstjänster helt saknas.

Samhällsservice och teknik föreslår att 45 § justeras enligt förslag till beslut nedan.

Förväntade nyttor med ändringen av 45 §:

- Ökad rättssäkerhet
Tydligare krav och förutsättningar för befrielse minskar risken för olika tolkningar och säkerställer en enhetlig tillämpning.
- Enklare och mer effektiv handläggning
Klara riktlinjer gör att Miljö- och byggnämnden kan fatta beslut snabbare och med mindre administrativ belastning.
- Minskad risk för överklaganden
Genom att förtydliga regelverket minskar antalet tvister och överklaganden, vilket sparar tid och resurser för kommunen.
- Harmonisering med praxis och andra kommuner
Ändringen ligger i linje med gällande rättspraxis och skapar ett regelverk som är jämförbart med andra kommuners föreskrifter.
- Stärkt renhållningsordning
En tydligare paragraf bidrar till ett robust och hållbart regelverk för avfallshantering.

Yttrande från Miljö- och byggnämnden

En remiss skickades till Miljö- och byggnämnden och synpunkterna från nämnden är att vissa delar av paragrafen förtydligas ytterligare:

- *För detta krävs att fastighetsinnehavaren kan visa att det inte finns något behov av kommunens samtliga avfallshanteringstjänster som finansieras av grundavgiften.*
- *Nämnden önskar att paragrafen innehåller: Fastighetsinnehavare har vid denna typ av dispens inte tillgång till kommunens avfallshantering vid återvinningscentral.*
- *Då beslutet inte är tidsbegränsat önskas även att någon slags formulering av Vid ändrande förhållanden som innebär att kommunalt avfall uppkommer på fastigheten ska det anmälas till renhållaren.*
- *En omformulering av sista stycket Uppstår olägenhet eller risk för olägenhet kan tillsynsansvarig nämnd besluta att befrielse från kommunal renhållning ska upphöra att gälla.*

Bemötande av yttrande från Miljö- och byggnämnden

Samhällsservice och teknik har omformulerat paragrafen enligt Miljö- och byggnämndens önskemål, men anser att sista stycket redan är tydligt och har därför valt att inte omformulera det stycket.

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att:

1. Godkänna justering av avfallsföreskrifterna för Högsby kommun enligt förvaltningens förslag och ändra lydelsen i 45 § i avfallsföreskrifterna till följande:

Fastighetsinnehavare eller i förekommande fall nyttjanderättshavare, som själv kan ta hand om avfall på ett sätt som är betryggande för människors hälsa eller miljön, kan ansöka till tillsynsansvarig nämnd om befrielse från skyldigheten att lämna avfall till kommunen för transport, bortskaffande och återvinning. För detta krävs att fastighetsinnehavaren kan visa att det inte finns något behov av kommunens samtliga avfallshanteringstjänster och att det inte uppkommer något avfall under kommunalt ansvar på fastigheten.

Vid befrielse från skyldighet att överlämna avfall under kommunalt ansvar till kommunen, betalas ingen fast avgift för avfallshanteringstjänster. Fastighetsinnehavare har vid denna typ av dispens inte tillgång till kommunens avfallshantering vid återvinningscentral.

Uppstår olägenhet eller risk för olägenhet kan tillsynsansvarig nämnd besluta att befrielse från hämtning av avfall ska upphöra att gälla.

Vid ändrande förhållanden som innebär att kommunalt avfall uppkommer på fastigheten ska det anmälas till renhållaren.

2. Uppdra åt förvaltningen Samhällsservice och teknik att uppdatera renhållningsordningen och publicera den reviderade versionen.

Motivering till beslut

Miljö- och byggkontoret har påtalat att nuvarande lydelse av 45 § i Högsby kommuns avfallsföreskrifter kan leda till feltolkningar och försvåra handläggningen vid ansökningar om befrielse från kommunal renhållning. Förvaltningen har därför granskat praxis och andra kommuners föreskrifter och konstaterat att möjligheten till total befrielse är mycket restriktiv och bör tydliggöras.

Den föreslagna justeringen av 45 § innebär att kraven för befrielse blir tydligare och i linje med gällande rättspraxis. Detta minskar risken för missförstånd och underlättar handläggningen vid eventuella överklaganden.

KS § 12

DNR: SOT.2025.89

Justering av avfallsföreskrifter, Högsby kommun**Inledning**

Nuvarande lydelse av 45 § i Högsby kommuns avfallsföreskrifter har visat sig vara otydlig och riskerar att leda till feltolkningar vid handläggning av ansökningar om befrielse från kommunal renhållning. För att tydliggöra förutsättningarna, minska risken för missförstånd och säkerställa en rättssäker och effektiv handläggning föreslås därför en justering av paragrafen.

Ärendebeskrivning

En fastighetsägare inom Högsby kommun ansökte om total befrielse från kommunal renhållning vilket Miljö- och byggnämnden avslag den 13 januari 2025 (dnr. MMA.2024.555). Beslutet överklagades till Länsstyrelsen i Kalmar län och därefter till Mark- och miljödomstolen, som båda avslag överklagandet.

Mark- och miljödomstolen instämmer i underinstansernas bedömning att fastighetsägaren inte har visat att denne objektivt sett saknar behov av de kommunala avfalltjänsterna samt att förutsättningarna för att bevilja total befrielse saknas. Nämnden har därmed haft fog att avslå hennes ansökan. Det som fastighetsägaren anfört i sitt överklagande föranleder inte någon annan bedömning. Överklagandet avslögs därför.

För Högsby kommun gäller, som en del av renhållningsordningen, avfallsföreskrifter antagna av kommunfullmäktige den 25 november 2024. Enligt 45 § i föreskrifterna kan total befrielse från kommunal renhållning medges om fastighetens bostadsbyggnad/bostadsbyggnader är i sådant skick att de ej kan användas för bostadsändamål inom överskådlig framtid (minst 5 års tid). Vid denna typ av befrielse ska fastigheten stå obebodd vilket innebär att hushållsavfall inte ska genereras på fastigheten.

Justering

Det har framkommit från Miljö- och byggkontoret att 45 § i Högsby kommuns avfallsföreskrifter kan misstolkas samt försvåra och därför föreslagit att Högsby kommun ser över formuleringen i paragrafen.

KS § 12

DNR: SOT.2025.89

Förvaltningen Samhällsservice och teknik har granskat andra kommuners avfallsföreskrifter och konstaterat att många kommuner saknar en liknande paragraf och att det generellt enligt praxis inte beviljas. I de fall fastighetsägare beviljats total befrielse har sökanden tydligt kunnat visa att behovet av kommunens renhållningstjänster helt saknas.

Samhällsservice och teknik föreslår att 45 § justeras och ändras till paragrafen nedan. Den nya ordalydelsen skulle innebära en enklare handläggning för Miljö- och byggnämnden och förhindra feltolkningar vid eventuella överklaganden.

45 § Fastighetsinnehavare eller i förekommande fall nyttjanderättshavare, som själv kan ta hand om avfall på ett sätt som är betryggande för människors hälsa eller miljön, kan ansöka till tillsynsansvarig nämnd om befrielse från skyldigheten att lämna avfall till kommunen för transport, bortskaffande och återvinning. För detta krävs att fastighetsinnehavaren kan visa att det inte finns något behov av kommunens avfallshanteringstjänster och att det inte uppkommer något avfall under kommunalt ansvar på fastigheten. Vid befrielse från skyldighet att överlämna avfall under kommunalt ansvar till kommunen, betalas ingen fast avgift för avfallshanteringstjänster. Uppstår olägenhet eller risk för olägenhet kan tillsynsansvarig nämnd besluta att befrielse från hämtning av avfall ska upphöra att gälla.

Förväntade nyttor med ändringen av 45 §:

- Ökad rättssäkerhet
Tydligare krav och förutsättningar för befrielse minskar risken för olika tolkningar och säkerställer en enhetlig tillämpning.
- Enklare och mer effektiv handläggning
Klara riktlinjer gör att Miljö- och byggnämnden kan fatta beslut snabbare och med mindre administrativ belastning.
- Minskad risk för överklaganden
Genom att förtydliga regelverket minskar antalet tvister och överklaganden, vilket sparar tid och resurser för kommunen.

- Harmonisering med praxis och andra kommuner
Ändringen ligger i linje med gällande rättspraxis och skapar ett regelverk som är jämförbart med andra kommuners föreskrifter.
- Stärkt renhållningsordning
En tydligare paragraf bidrar till ett robust och hållbart regelverk för avfallshantering.

Motivering till beslut

Miljö- och byggkontoret har påtalat att nuvarande lydelse av 45 § i Högsby kommuns avfallsföreskrifter kan leda till feltolkningar och försvåra handläggningen vid ansökningar om befrielse från kommunal renhållning. Förvaltningen har därför granskat praxis och andra kommuners föreskrifter och konstaterat att möjligheten till total befrielse är mycket restriktiv och bör tydliggöras.

Den föreslagna justeringen av 45 § innebär att kraven för befrielse blir tydligare och i linje med gällande rättspraxis. Detta minskar risken för missförstånd och underlättar handläggningen vid eventuella överklaganden.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar att:

Justering av avfallsföreskrifterna för Högsby kommun godkänns enligt förvaltningens förslag och lydelsen i 45 § i avfallsföreskrifterna ändras till följande:

Fastighetsinnehavare eller i förekommande fall nyttjanderättshavare, som själv kan ta hand om avfall på ett sätt som är betryggande för människors hälsa eller miljön, kan ansöka till tillsynsansvarig nämnd om befrielse från skyldigheten att lämna avfall till kommunen för transport, bortskaffande och återvinning. För detta krävs att fastighetsinnehavaren kan visa att det inte finns något behov av kommunens avfallshanteringstjänster och att det inte uppkommer något avfall under kommunalt ansvar på fastigheten. Vid befrielse från skyldighet att överlämna avfall under kommunalt ansvar till kommunen, betalas ingen fast avgift för avfallshanteringstjänster. Uppstår olägenhet eller risk för olägenhet kan tillsynsansvarig nämnd besluta att befrielse från hämtning av avfall ska upphöra att gälla.

Förvaltningen Samhällsservice och teknik får i att uppdatera renhållningsordningen och publicera den reviderade versionen.

KS § 12

DNR: SOT.2025.89

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande KS

Protokoll 2025-12-02 - KU § 278

Beslutsmottagare

Kommunfullmäktige

Samhällsservice och teknik för kännedom

(8)

DNR: KU.2026.41

**Tema arbetsmarknadsfrågor (Torbjörn Carlreus och Kalle Östergren
ca kl 18.20-18.50)**

Kommunfullmäktiges beslut

Beslutsunderlag

Beslutsmottagare

(9)

DNR: KU.2026.15

Ekonomisk omvärldsanalys (Martin Nilsson ca kl 18.50-19.20)

Kommunfullmäktiges beslut

Beslutsunderlag

Beslutsmottagare

(10)

DNR: KU.2025.324

Låne- och borgensramar 2026

Högsby kommun agerar internbank åt kommunens helägda bolag när det gäller upplåning.

Detta innebär att om bolagen eller kommun behöver låna upp medel under 2026 för att klara investeringar måste det finnas ett beslut om att detta är tillåtet. Därför föreslår kommunledningsutskottet följande lydelse på låne- och borgensramar 2026:

- Kommunfullmäktige beslutar att kommunstyrelsen under 2026, för att klara kommunens eller bolagens investeringar, har rätt att vid behov nyupplåna, det vill säga öka kommunens skulder under 2026, med totalt 30 mkr

Fördelningen av dessa 30 mkr är enligt följande:

- Högsby kommun 12 mkr
- Högsby Energi AB 13 mkr
- Högsby Bostads AB 5 mkr
- Kommunfullmäktige beslutar, att kommunstyrelsen har rätt att omsätta lån, det vill säga låna upp belopp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under 2026
- Kommunfullmäktige beslutar om en låneram på 474,8 mkr för 2026
- Kommunstyrelsen beslutar, under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar enligt ovan, att delegera till kommunchef med ekonomichef som ersättare, att nyupplåna och omsätta lån inom den av kommunfullmäktige fastställda låneramen för 2026 om 474,8 mkr

Ärendet återremitterades på grund av minoritetsåterremiss vid kommunfullmäktiges sammanträde 2025-11-24.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Föreslagen nivå på omsättning och nyupplåning fastställs.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige

2026-02-02

Beslutsunderlag

Protokoll 2025-11-24 - KF § 177

KU tjänsteskrivelse låne och borgensramar 2026 2025.324 2025-12-19.docx

Protokoll 2026-01-13 - KS § 30

Beslutsmottagare

Ekonomichef

Ekonomer

KF § 177

DNR: KU.2025.324

Låne- och borgensramar 2026**Budgetberedningens förslag till låne- och borgensramar**

Eftersom Högsby kommun kan behöva låna upp medel under 2026 för att till exempel klara investeringar föreslår budgetberedningen följande lydelse på låne- och borgensramar 2026:

- Kommunfullmäktige beslutar att kommunstyrelsen under 2026, för att klara kommunens investeringar, har rätt att vid behov nyupplåna, det vill säga öka kommunens skulder under 2026, med totalt 40 mkr
- Kommunfullmäktige beslutar, att kommunstyrelsen har rätt att omsätta lån, det vill säga låna upp belopp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under 2026
- Kommunfullmäktige beslutar om en låneram på 492,8 mkr för 2026
- Kommunstyrelsen beslutar, under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar enligt ovan, att delegera till kommunchef med ekonomichef som ersättare, att nyupplåna och omsätta lån inom den av kommunfullmäktige fastställda låneramen för 2026 om 492,8 mkr

Budgetberedningen föreslår att föreslagen nivå på omsättning och nyupplåning fastställs.

Kommunstyrelsen föreslog 2025-11-18, § 258 att föreslagen nivå på omsättning och nyupplåning fastställs.

Förslag under kommunfullmäktiges möte

Anders Svensson (M) yrkar enligt följande: "I och med beslutet att höja låneramen ytterligare 10 miljoner kronor under innevarande år så är vi inte beredda att ta beslut om låne- och borgensramarna 2026. Moderaterna, Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna yrkar att ärendet återremitteras för översyn om det är möjligt att justera ramen."

Jonas Erlandsson (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

KF § 177

DNR: KU.2025.324

Beslutsgång

Kommunfullmäktiges ordförande Magnus Gabrielsson (S) konstaterar att det finns två olika förslag. Kommunstyrelsens förslag och ett förslag om återremiss. Kommunfullmäktiges ordförande frågar om ärendet ska avgöras idag eller återremitteras och finner att ärendet ska avgöras idag.

Omröstning begärs och genomförs.

Beslutsordning

Den som vill att ärendet ska avgöras idag röstar ja och den som vill att ärendet ska återremitteras röstar nej.

Omröstningsresultat

Vid omröstningen avges 16 ja-röster och 13 nej-röster, vilket framgår av särskild omröstningslista.

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendet återremitteras på grund av minoritetsåterremiss.

Beslutsunderlag

KS § 306, 2025-11-18.pdf

Protokoll 2025-10-21 - KS § 258

Beslutsmottagare

Kommunstyrelsen

Ekonomichef

Martin Nilsson, Ekonomichef

Låne- och borgensramar 2026

Kommunledningsutskottets förslag till låne- och borgensramar

Högsby kommun agerar internbank åt kommunens helägda bolag när det gäller upplåning.

Detta innebär att om bolagen eller kommun behöver låna upp medel under 2026 för att klara investeringar måste det finnas ett beslut om att detta är tillåtet. Därför föreslår kommunledningsutskottet följande lydelse på låne- och borgensramar 2026:

- Kommunfullmäktige beslutar att kommunstyrelsen under 2026, för att klara kommunens eller bolagens investeringar, har rätt att vid behov nyupplåna, det vill säga öka kommunens skulder under 2026, med totalt 30 mkr

Fördelningen av dessa 30 mkr är enligt följande:

- Högsby kommun 12 mkr
- Högsby Energi AB 13 mkr
- Högsby Bostads AB 5 mkr
- Kommunfullmäktige beslutar, att kommunstyrelsen har rätt att omsätta lån, det vill säga låna upp belopp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under 2026
- Kommunfullmäktige beslutar om en låneram på 474,8 mkr för 2026
- Kommunstyrelsen beslutar, under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar enligt ovan, att delegera till kommunchef med ekonomichef som ersättare, att nyupplåna och omsätta lån inom den av kommunfullmäktige fastställda låneramen för 2026 om 474,8 mkr

Kommunledningsutskottets förslag till beslut

- Föreslagen nivå på omsättning och nyupplåning fastställs

KS § 30

DNR: KU.2025.324

Låne- och borgensramar 2026

Högsby kommun agerar internbank åt kommunens helägda bolag när det gäller upplåning.

Detta innebär att om bolagen eller kommun behöver låna upp medel under 2026 för att klara investeringar måste det finnas ett beslut om att detta är tillåtet. Därför föreslår kommunledningsutskottet följande lydelse på låne- och borgensramar 2026:

- Kommunfullmäktige beslutar att kommunstyrelsen under 2026, för att klara kommunens eller bolagens investeringar, har rätt att vid behov nyupplåna, det vill säga öka kommunens skulder under 2026, med totalt 30 mkr

Fördelningen av dessa 30 mkr är enligt följande:

- Högsby kommun 12 mkr
- Högsby Energi AB 13 mkr
- Högsby Bostads AB 5 mkr
- Kommunfullmäktige beslutar, att kommunstyrelsen har rätt att omsätta lån, det vill säga låna upp belopp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under 2026
- Kommunfullmäktige beslutar om en låneram på 474,8 mkr för 2026
- Kommunstyrelsen beslutar, under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar enligt ovan, att delegera till kommunchef med ekonomichef som ersättare, att nyupplåna och omsätta lån inom den av kommunfullmäktige fastställda låneramen för 2026 om 474,8 mkr

Ärendet återremitterades på grund av minoritetsåterremiss vid kommunfullmäktiges sammanträde 2025-11-24.

Förslag under kommunstyrelsens möte

Jonas Erlandsson (S) yrkar bifall till kommunledningsutskottets förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Föreslagen nivå på omsättning och nyupplåning fastställs.

KS § 30

DNR: KU.2025.324

Beslutsunderlag

Protokoll 2025-11-24 - KF § 177

KU tjänsteskrivelse låne och borgensramar 2026 2025.324 2025-12-19.docx

Protokoll 2026-01-07 - KU § 3

Beslutsmottagare

Ekonomichef

Kommunchef

Kommunfullmäktige

(11)

DNR: KU.2025.372

Uttag medel från KLP-portföljen**Ärendebeskrivning**

Högsby kommun satt 1996 in 26 375 tkr i KLP för att täcka framtida pensionsutbetalningar. Dessa pengar har med tiden vuxit bra tack vare bra placeringar som gett bra årlig avkastning och tillväxt.

För Högsby kommuns del har det till och med oktober 2025 inneburit att värdet på dessa pengar har ökat till 187 612 tkr. Detta motsvarar en ökning på 161 237 tkr under den aktuella perioden.

Samtidigt har de årliga pensionsutbetalningarna skett löpande och påverkat respektive års resultat negativt. En sammanställning över pensionsutbetalningarna för de senaste 5 åren visar på pensionsutbetalningar på 39 749 tkr enligt nedan:

Sammanställning över 5 år	tkr
Pensionsutbetalningar 2025	7 955
Pensionsutbetalningar 2024	8 890
Pensionsutbetalningar 2023	7 925
Pensionsutbetalningar 2022	7 925
Pensionsutbetalningar 2021	7 052
Summa	39 749

Enligt delårsbokslutet 2025-08-31 uppgick övervärdet i verksamheten (KLP) till 44 645 tkr jämfört med kommunens totala förpliktelser. Dessutom sjunker kommunens förpliktelser vart efter tiden går eftersom det sker en naturlig minskning av antalet som är berättigade till pensionsutbetalningar.

Kommunen står inför ett stort renoveringsbehov av fastigheter och kommunen kan inte låna pengar till alla dessa samt till andra nödvändiga investeringar som till exempel återställande av deponin, reinvesteringar inom vatten- och renhållningen. Därför föreslår kommunledningsutskottet att kommunen plockar ut 40 mnkr av KLP-tillgången.

Utifrån ovanstående föreslår KLU att kommunfullmäktige beslutar att ta ut 40 miljoner kronor från kommunens insatta medel i KLP (Kalmar Läns Pensionskapitalförvaltning AB).

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar att ta ut 40 miljoner kronor från kommunens insatta medel i KLP (Kalmar Läns Pensionskapitalförvaltning AB).

Kommunfullmäktiges beslut**Beslutsunderlag**

KU tjänsteskrivelse uttag KLP-pengar 2026.docx
Protokoll 2026-01-13 - KS § 31

Beslutsmottagare

KLP
Ekonomichefen
Ekonomer

Martin Nilsson, Ekonomichef

Uttag medel från KLP-portföljen

Ärendebeskrivning

Högsby kommun satt 1996 in 26 375 tkr i KLP för att täcka framtida pensionsutbetalningar. Dessa pengar har med tiden vuxit bra tack vare bra placeringar som gett bra årlig avkastning och tillväxt.

För Högsby kommuns del har det till och med oktober 2025 inneburit att värdet på dessa pengar har ökat till 187 612 tkr. Detta motsvarar en ökning på 161 237 tkr under den aktuella perioden.

Samtidigt har de årliga pensionsutbetalningarna skett löpande och påverkat respektive års resultat negativt. En sammanställning över pensionsutbetalningarna för de senaste 5 åren visar på pensionsutbetalningar på 39 749 tkr enligt nedan:

Sammanställning över 5 år	tkr
Pensionsutbetalningar 2025	7 955
Pensionsutbetalningar 2024	8 890
Pensionsutbetalningar 2023	7 925
Pensionsutbetalningar 2022	7 925
Pensionsutbetalningar 2021	7 052
Summa	39 749

Enligt delårsbokslutet 2025-08-31 uppgick övervärdet i verksamheten (KLP) till 44 645 tkr jämfört med kommunens totala förpliktelser. Dessutom sjunker kommunens förpliktelser vart efter tiden går eftersom det sker en naturlig minskning av antalet som är berättigade till pensionsutbetalningar.

Kommunen står inför ett stort renoveringsbehov av fastigheter och kommunen kan inte låna pengar till alla dessa samt till andra nödvändiga investeringar som till exempel återställande av deponin, reinvesteringar inom vatten- och renhållningen. Därför föreslår kommunledningsutskottet att kommunen plockar ut 40 mnkr av KLP-tillgången.

Utifrån ovanstående föreslår KLU att kommunfullmäktige beslutar att plocka ut 40 miljoner kronor från kommunens insatta medel i KLP (Kalmar Läns Pensionskapitalförvaltning AB).

Förslag till beslut

Kommunledningsutskottet föreslår kommunstyrelsen att ta ut 40 miljoner kronor från kommunens insatta medel i KLP (Kalmar Läns Pensionskapitalförvaltning AB).

Beslutsmottagare

Kommunchef

Ekonomichef

Henrik Andersson KLP

KS § 31

DNR: KU.2025.372

Uttag medel från KLP-portföljen

Ärendebeskrivning

Högsby kommun satt 1996 in 26 375 tkr i KLP för att täcka framtida pensionsutbetalningar. Dessa pengar har med tiden vuxit bra tack vare bra placeringar som gett bra årlig avkastning och tillväxt.

För Högsby kommuns del har det till och med oktober 2025 inneburit att värdet på dessa pengar har ökat till 187 612 tkr. Detta motsvarar en ökning på 161 237 tkr under den aktuella perioden.

Samtidigt har de årliga pensionsutbetalningarna skett löpande och påverkat respektive års resultat negativt. En sammanställning över pensionsutbetalningarna för de senaste 5 åren visar på pensionsutbetalningar på 39 749 tkr enligt nedan:

Sammanställning över 5 år	tkr
Pensionsutbetalningar 2025	7 955
Pensionsutbetalningar 2024	8 890
Pensionsutbetalningar 2023	7 925
Pensionsutbetalningar 2022	7 925
Pensionsutbetalningar 2021	7 052
Summa	39 749

Enligt delårsbokslutet 2025-08-31 uppgick övervärdet i verksamheten (KLP) till 44 645 tkr jämfört med kommunens totala förpliktelser. Dessutom sjunker kommunens förpliktelser vart efter tiden går eftersom det sker en naturlig minskning av antalet som är berättigade till pensionsutbetalningar.

Kommunen står inför ett stort renoveringsbehov av fastigheter och kommunen kan inte låna pengar till alla dessa samt till andra nödvändiga investeringar som till exempel återställande av deponin, reinvesteringar inom vatten- och renhållningen. Därför föreslår kommunledningsutskottet att kommunen plockar ut 40 mnkr av KLP-tillgången.

KS § 31

DNR: KU.2025.372

Utifrån ovanstående föreslår KLU att kommunfullmäktige beslutar att ta ut 40 miljoner kronor från kommunens insatta medel i KLP (Kalmar Läns Pensionskapitalförvaltning AB).

Ajournering

Sammanträdet ajourneras i fem minuter, mellan kl 13.15-13.20.

Förslag under kommunstyrelsens möte

Jonas Erlandsson (S) yrkar bifall till kommunledningsutskottets förslag.

Anders Svensson (M) yrkar avslag till kommunledningsutskottets förslag.

Beslutsgång

Kommunstyrelsens ordförande Per Gröön (C) konstaterar att det finns två olika förslag, nämligen kommunledningsutskottets och Anders Svenssons (M) och frågar vilket förslag som kommunstyrelsen vill besluta enligt. Kommunstyrelsens ordförande finner att kommunstyrelsen vill besluta enligt kommunledningsutskottets förslag. Omröstning begärs och genomförs.

Beslutsordning

Den som vill besluta enligt kommunledningsutskottets förslag röstar ja och den som vill besluta enligt Anders Svenssons (M) förslag röstar nej.

Omröstningsresultat

Namn	Ja	Nej	Avstår
Jonas Erlandsson (S)	X		
Diana Bergeskans (S)	X		
Axel Jonsson (S)	X		
Marinett Målberg (S)	X		
Mahmoud Al Mokdad (C)	X		
Lars Elmborg (KD)		X	
Rasmus Evertsson (KD)		X	
Anders Svensson (M)		X	
Leif Gustavsson (SD)		X	
Sven Flink (SD)		X	
Per Gröön (C)	X		
Totalt	6	5	

KS § 31

DNR: KU.2025.372

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar att ta ut 40 miljoner kronor från kommunens insatta medel i KLP (Kalmar Läns Pensionskapitalförvaltning AB).

Reservation

Lars Elmborg (KD), Rasmus Evertsson (KD), Anders Svensson (M), Leif Gustavsson (SD) och Sven Flink (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för Anders Svenssons (M) avslagsyrkande.

Beslutsunderlag

KU tjänsteskrivelse uttag KLP-pengar 2026.docx
Protokoll 2026-01-07 - KU § 5

Beslutsmottagare

Kommunfullmäktige
KLP för kännedom

(12)

DNR: KU.2025.114

Investeringsbudget 2026**Ärendebeskrivning**

Ett av kommunens finansiella mål handlar om att soliditeten ska stärkas över tid, detta innebär att det är viktigt för kommunen att verkligen prioritera bland investeringsäskanden så att kommunens låneskuld kan hållas på en rimlig nivå.

Ärendet återremitterades på grund av minoritetsåterremiss vid kommunfullmäktiges sammanträde 2025-11-24.

Därefter har det inkommit ett nytt investeringsförslag från majoriteten (Centern, Socialdemokraterna och Vänsterpartiet). Majoritetens förslag när det gäller de taxefinansierade investeringarna är att VA får 12,3 mkr och renhållningen får 1,1 mkr 2026. När det gäller de skattefinansierade investeringarna så uppgår de till 17,4 mkr där kommunledningsutskottets investeringar är den största posten på 16,60 mkr. Av de här 16,6 mkr avser 8 mkr fastighetsinvesteringar. Dessutom finns det en post på 3,1 mkr för investeringar inom gator och vägar.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunledningsutskottets förslag till investeringsbudget för 2026–2028 fastställs.

Kommunfullmäktiges beslut**Beslutsunderlag**

Protokoll 2025-11-24 - KF § 181

Investeringsbudget 2026 majoritetsförslag 260107.pdf

OPPOSITIONENS Investeringsbudget 2026 v2 inför BB 251217.xlsx

Protokoll 2026-01-13 - KS § 32

Beslutsmottagare

KF § 181

DNR: KU.2025.114

Investeringsbudget 2026

Budgetberedningen har lämnat ett förslag om investeringsbudget 2026–2028 till kommunstyrelsen.

Budgetberedningens förslag till investeringsbudget

Ett av kommunens finansiella mål handlar om att soliditeten ska stärkas över tid så det gäller att kommunen verkligen prioriterar bland investeringsäskanden så att kommunens låneskuld kan hållas på en rimlig nivå.

Det har inkommit ett investeringsförslag inför 2026 med tillhörande budgettext från Centern, Socialdemokraterna och Vänsterpartiet. På budgetberedningens möte den 13 oktober beslutades det att detta förslag ska lämnas till kommunstyrelsens möte den 21 oktober.

Budgetberedningens förslag när det gäller de taxefinansierade investeringarna är att VA får 10,7 mkr och renhållningen får 1,7 mkr 2026. När det gäller de skattefinansierade investeringarna så uppgår de till 22,9 mkr där kommunledningsutskottets (KLU) investeringar är den största posten på 17,0 mkr. Av de här 17,0 mkr avser 13 mkr fastighetsinvesteringar. Dessutom finns det en post på 5,1 mkr för investeringar inom gator och vägar.

För ytterligare information se bifogade investeringsförslag och majoritetens budgettext.

Oppositionen har också lämnat in ett förslag till investeringsbudget för 2026-2028.

Ekonomichefen redovisar de båda olika budgetförslagen.

Kommunstyrelsen föreslog 2025-10-21, § 262, att budgetberedningens, tillika majoritetens, förslag till investeringsbudget för 2026–2028 fastställs.

Ajournering

Sammanträdet ajourneras i 20 minuter, mellan kl 18.35-18.55.

Kommunfullmäktige

2025-11-24

KF § 181

DNR: KU.2025.114

Förslag under kommunfullmäktiges möte

Jonas Erlandsson (S), med instämmande av Mahmoud Al Mokdad (C), yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anders Svensson (M) yrkar enligt följande: "I och med beslutet att höja låneramen ytterligare 10 miljoner kronor under innevarande år och återremissen av låne- och borgensramen för 2026 så yrkar Moderaterna, Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna att investeringsbudgeten för 2026 återremitteras för att se över den för justering. Delårsrapporten 2025 ger en klar bild över hur allvarligt läget är inom Högsby kommun, därav denna åtgärd."

Beslutsgång

Kommunfullmäktiges ordförande Magnus Gabrielsson (S) konstaterar att det finns två olika förslag, kommunstyrelsens och ett återremissförslag och frågar därför om kommunfullmäktige vill att ärendet ska avgöras idag eller återremitteras. Kommunfullmäktiges ordförande finner att ärendet ska avgöras idag. Omröstning begärs och genomförs.

Beslutsordning

Den som vill att ärendet ska avgöras idag röstar ja och den som vill att ärendet ska återremitteras röstar nej.

Omröstningsresultat

Vid omröstningen avges 16 ja-röster och 13 nej-röster, vilket framgår av särskild omröstningslista.

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendet återremitteras på grund av minoritetsåterremiss.

Beslutsunderlag

Protokoll 2025-10-21 - KS § 262

Investeringsbudget 2026 budgetberedning 251013.pdf

OPPOSITIONENS Investeringsbudget 2026.xlsx

Oppositionens Investeringsbudget text 2026, Plan 2027-2028.docx

Beslutsmottagare

Kommunstyrelsen

Ekonomichefen

					Skattefin. BB	2026-01-07
Kommunledningsutskottets förslag till investeringsbudget 2026-2028					Taxefinansierat BB	2026-01-07
(tkr)	Överföring från 2024	Budget 2025	Budget 2025 efter Överföring	Budget 2026	VP 2027	VP 2028
<i>Avgiftsfinansierade</i>						
SoT -VA	8 722	12 400	21 122	12 300	22 600	22 600
SoT -Renhållning	1 560	3 700	5 260	1 100	2 200	2 200
KLU - Taxefinansierat	1 830	0	1 830	0	0	0
<i>S:a avgiftsfinansierade</i>	<i>12 111,8</i>	<i>16 100</i>	<i>28 212</i>	<i>13 400</i>	<i>24 800</i>	<i>24 800</i>
<i>Skattefinansierade</i>						
<u>Maskiner och inventarier (inklusive investeringspåsar)</u>						
Kommunledningsutskott	2 148	18 300	20 448	13 000	20 000	10 000
Socialt utskott	0	396	396	400	400	400
Utbildningsutskott	0	396	396	400	400	400
Samhällsservice och teknik (SoT)	10 374	2 900	13 274	3 100	8 300	8 300
	12 522	21 992	34 514	16 900	29 100	19 100
<u>Lönsamma investeringar</u>						
Kommunledningsutskott	0	500	500	500	1 000	1 000
	0	500	500	500	1 000	1 000
<i>S:a skattefinansierade</i>	<i>12 522</i>	<i>22 492</i>	<i>35 014</i>	<i>17 400</i>	<i>30 100</i>	<i>20 100</i>
Total investeringsbudget	24 634	38 592	63 226	30 800	54 900	44 900
<i>Avsättningar (balanskonto)</i>						
KLU -Deponier	0	2 235	2 235	8 410	8 410	8 410
<i>S:a deponier</i>	<i>0</i>	<i>2 235</i>	<i>2 235</i>	<i>8 410</i>	<i>8 410</i>	<i>8 410</i>

Kommunledningsutskottets förslag till investeringsbudget 2026-2028				
2026-01-07				
	Budget 2025 efter Överföring	Budget 2026	VP 2027	VP 2028
(tkr)				
Avgiftsfinansierade investeringar SoT				
<i>VA</i>				
Lagkravsutredningar och åtgärder enligt VA-plan	2 368	300	700	700
IT-investeringar	1 500	0	500	500
Lagkravsutredningar och åtgärder enligt VA-plan	0	0	0	0
Fordon och maskiner	400	0	400	400
VA-sanering ledningsnät	4 016	4 000	10 000	10 000
Vatten-, reningsverk- och pumpstationer	12 838	8 000	11 000	11 000
Delsumma VA	21 122	12 300	22 600	22 600
<i>Renhållning</i>				
Insamlingssystem	4 160	500	2 000	2 000
Lagkravsutredningar och enligt VA-plan	0	0	0	0
Återvinningscentral (utveckling Kolsrum)	1 100	600	200	200
Delsumma Renhållning	5 260	1 100	2 200	2 200
<i>Deponier</i>				
Åtgärder mindre deponier (Bl.a. MIFO2)	0	0	0	0
Sluttäckning deponi Kolsrum (OBS! medel finns som avsättning)	2 235	8 410	8 410	8 410
Delsumma Deponier	2 235	8 410	8 410	8 410
<i>KLU - Övrigt</i>				
Utveckling/exploatering taxa	1 830	0	0	0
Delsumma Övrigt	1 830	0	0	0
Totalt	30 447	21 810	33 210	33 210
Totalt exklusive deponier	28 212	13 400	24 800	24 800

Kommunledningsutskottets förslag till investeringsbudget 2026-2028				2026-01-07
(tkr)	Budget 2025 efter Överföring	Budget 2026	VP 2027	VP 2028
Skattefinansierade investeringar SoT				
<i>Gatuavdelningen</i>				
Broar	1 283	500	1 000	1 000
Asfalt, gata och trafik	2 675	1 000	3 550	3 550
Belysning	3 331	0	1 250	1 250
Fordon och maskiner	500	400	800	800
Lekplatser allmänna	200	200	200	200
Utemiljö och lekplatser kommunala verksamheter	93	0	0	0
Offentlig miljö	500	500	500	500
Reinvesteringar i samband med VA-sanering (skatt)	476	500	1 000	1 000
Utveckling/exploatering skatte	4 216	0	0	0
<i>Delsumma Gatuavdelningen</i>	13 274	3 100	8 300	8 300
Summa skattefinansierade investeringar SoT	13 274	3 100	8 300	8 300
Skattefinansierade investeringar per verksamhet				
<i>Fastighetsavdelningen</i>				
Fastighetsunderhåll & omstrukturering	3 000	3 000	3 000	3 000
Kommunala fastigheter	6 000	0	0	0
Kommunhuset	2 000	5 000	15 000	5 000
<i>Delsumma Fastighetsavdelningen</i>	11 000	8 000	18 000	8 000
<u>Lönsamma investeringar</u>				
Effektiviseringar (t ex. energibesparingar, digitalisering mm)	500	500	1 000	1 000
<i>Delsumma lönsamma investeringar</i>	500	500	1 000	1 000
<u>Maskiner och inventarier</u>				
<i>Kommunledningsutskott</i>				
Serverhall	131	0	0	0
Löpande IT-investeringar Hemsida	131	0	0	0
Mark - Fastighetsregleringar och markförvärv	300	300	300	300
Stationsområdet HÖ	5 086	3 500	0	0
Ortsanalyser	500	500	500	500
Arena Högsby (omklädningsrum och förvaring mm)	1 800	0	0	0
Gösjöbadet	300	0	0	0
IT-investering	200	200	200	200
Maskiner och inventarier (investeringspåse KLU) investeringar utifrån ortsana	1 000	500	1 000	1 000
<i>Delsumma KLU M och I</i>	9 448	5 000	2 000	2 000
<i>Utbildningsutskott</i>				
Maskiner och inventarier (investeringspåse UU)	396	400	400	400
<i>Delsumma UU M och I</i>	396	400	400	400
<i>Socialt utskott</i>				
Maskiner och inventarier (investeringspåse SU)	396	400	400	400
<i>Delsumma SU M och I</i>	396	400	400	400
<u>Summa skattefinansierade investeringar inkl. M & I</u>	35 014	17 400	30 100	20 100

			Skattefin. BB	2025-10-13
Oppositionens förslag till investeringsbudget 2026-2028			Taxefinansierat B	2025-10-13
	Budget	Budget	VP	VP
(tkr)	2025 efter	2026	2027	2028
	Överföring			
<i>Avgiftsfinansierade</i>				
SoT -VA	21 122	10 700	16 600	16 600
SoT -Renhållning	5 260	1 700	2 200	2 200
KLU - Taxefinansierat	1 830	0	0	0
<i>S:a avgiftsfinansierade</i>	28 212	12 400	18 800	18 800
<i>Skattefinansierade</i>				
<u>Maskiner och inventarier (inklusive investeringspåsar)</u>				
Kommunledningsutskott	20 448	5 500	19 500	19 500
Socialt utskott	396	400	400	400
Utbildningsutskott	396	400	400	400
Samhällsservice och teknik (SoT)	13 274	6 100	8 300	8 300
	34 514	12 400	28 600	28 600
<u>Lönsamma investeringar</u>				
Kommunledningsutskott	500	500	1 000	1 000
	500	500	1 000	1 000
<i>S:a skattefinansierade</i>	35 014	12 900	29 600	29 600
Total investeringsbudget	63 226	25 300	48 400	48 400
<i>Avsättningar (balanskonto)</i>				
KLU -Deponier	2 235	8 410	8 410	8 410
<i>S:a deponier</i>	2 235	8 410	8 410	8 410

Oppositionens förslag till investeringsbudget 2026-2028				
2025-10-13				
(tkr)	Budget 2025 efter Överföring	Budget 2026	VP 2027	VP 2028
Avgiftsfinansierade investeringar SoT				
<i>VA</i>				
Lagkravsutredningar och åtgärder enligt VA-plan	2 368	300	700	700
IT-investeringar	1 500	0	500	500
Lagkravsutredningar och åtgärder enligt VA-plan	0	0	0	0
Fordon och maskiner	400	400	400	400
VA-sanering ledningsnät	4 016	5 000	7 000	7 000
Vatten-, reningsverk- och pumpstationer	12 838	5 000	8 000	8 000
Delsumma VA	21 122	10 700	16 600	16 600
<i>Renhållning</i>				
Insamlingssystem	4 160	500	2 000	2 000
Lagkravsutredningar och enligt VA-plan	0	0	0	0
Återvinningscentral (utveckling Kolsrum)	1 100	1 200	200	200
Delsumma Renhållning	5 260	1 700	2 200	2 200
<i>Deponier</i>				
Åtgärder mindre deponier (Bl.a. MIFO2)	0	0	0	0
Sluttäckning deponi Kolsrum (OBS! medel finns som avsättning)	2 235	8 410	8 410	8 410
Delsumma Deponier	2 235	8 410	8 410	8 410
<i>KLU - Övrigt</i>				
Utveckling/exploatering taxa	1 830	0	0	0
Delsumma Övrigt	1 830	0	0	0
Totalt	30 447	20 810	27 210	27 210
Totalt exklusive deponier	28 212	12 400	18 800	18 800

Oppositionens förslag till investeringsbudget 2026-2028					2025-10-13
(tkr)	Budget 2025 efter Överföring	Budget 2026	VP 2027	VP 2028	
Skattefinansierade investeringar SoT					
<i>Gatuavdelningen</i>					
Broar	1 283	500	1 000	1 000	
Asfalt, gata och trafik	2 675	2 500	3 550	3 550	
Belysning	3 331	1 000	1 250	1 250	
Fordon och maskiner	500	400	800	800	
Lekplatser allmänna	200	200	200	200	
Utemiljö och lekplatser kommunala verksamheter	93	0	0	0	
Offentlig miljö	500	500	500	500	
Reinvesteringar i samband med VA-sanering (skatt)	476	1 000	1 000	1 000	
Utveckling/exploatering skatte	4 216	0	0	0	
<i>Delsumma Gatuavdelningen</i>	13 274	6 100	8 300	8 300	
Summa skattefinansierade investeringar SoT	13 274	6 100	8 300	8 300	
Skattefinansierade investeringar per verksamhet					
<i>Fastighetsavdelningen</i>					
Fastighetsunderhåll & omstrukturering	3 000	2 000	3 000	3 000	
Kommunala fastigheter	6 000		0	0	
Kommunhuset	2 000	0	15 000	15 000	
<i>Delsumma Fastighetsavdelningen</i>	11 000	2 000	18 000	18 000	
Lönsamma investeringar					
Effektiviseringar (t ex. energibesparingar, digitalisering mm)	500	500	1 000	1 000	
<i>Delsumma lönsamma investeringar</i>	500	500	1 000	1 000	
Maskiner och inventarier					
<i>Kommunledningsutskott</i>					
Serverhall	131	0	0	0	
Löpande IT-investeringar Hemsida	131	0	0	0	
Mark - Fastighetsregleringar och markförvärv	300	300	300	300	
Stationsområdet HÖ	5 086	1 500	0	0	
Ortsanalyser	500				
Arena Högsby (omklädningsrum och förvaring mm)	1 800	0	0	0	
Gösjöbadet	300	1 000		0	
IT-investering	200	200	200	200	
Maskiner och inventarier (investeringspåse KLU) investeringar utifrån ort	1 000	500	1 000	1 000	
<i>Delsumma KLU M och I</i>	9 448	3 500	1 500	1 500	
<i>Utbildningsutskott</i>					
Maskiner och inventarier (investeringspåse UU)	396	400	400	400	
<i>Delsumma UU M och I</i>	396	400	400	400	
<i>Socialt utskott</i>					
Maskiner och inventarier (investeringspåse SU)	396	400	400	400	
<i>Delsumma SU M och I</i>	396	400	400	400	
Summa skattefinansierade investeringar inkl. M & I	35 014	12 900	29 600	29 600	

KS § 32

DNR: KU.2025.114

Investeringsbudget 2026**Ärendebeskrivning**

Ett av kommunens finansiella mål handlar om att soliditeten ska stärkas över tid, detta innebär att det är viktigt för kommunen att verkligen prioritera bland investeringsäskanden så att kommunens låneskuld kan hållas på en rimlig nivå.

Ärendet återremitterades på grund av minoritetsåterremiss vid kommunfullmäktiges sammanträde 2025-11-24.

Därefter har det inkommit ett nytt investeringsförslag från majoriteten (Centern, Socialdemokraterna och Vänsterpartiet). Majoritetens förslag när det gäller de taxefinansierade investeringarna är att VA får 12,3 mkr och renhållningen får 1,1 mkr 2026. När det gäller de skattefinansierade investeringarna så uppgår de till 17,4 mkr där kommunledningsutskottets investeringar är den största posten på 16,60 mkr. Av de här 16,6 mkr avser 8 mkr fastighetsinvesteringar. Dessutom finns det en post på 3,1 mkr för investeringar inom gator och vägar.

Förslag under kommunstyrelsens möte

Jonas Erlandsson (S) yrkar bifall till kommunledningsutskottets förslag.

Rasmus Evertsson (KD) yrkar bifall till oppositionens budgetförslag.

Beslutsgång

Kommunstyrelsens ordförande Per Gröön (C) konstaterar att det finns två olika förslag, nämligen kommunledningsutskottets och Rasmus Evertssons (KD) och frågar vilket förslag som kommunstyrelsen vill besluta enligt. Kommunstyrelsens ordförande finner att kommunstyrelsen vill besluta enligt kommunledningsutskottets förslag. Omröstning begärs och genomförs.

Beslutsordning

Den som vill besluta enligt kommunledningsutskottets förslag röstar ja och den som vill besluta enligt Rasmus Evertssons (KD) förslag röstar nej.

KS § 32

DNR: KU.2025.114

Omröstningsresultat

Namn	Ja	Nej	Avstår
Jonas Erlandsson (S)	X		
Diana Bergeskans (S)	X		
Axel Jonsson (S)	X		
Marinett Målberg (S)	X		
Mahmoud Al Mokdad (C)	X		
Lars Elmborg (KD)		X	
Rasmus Evertsson (KD)		X	
Anders Svensson (M)		X	
Leif Gustavsson (SD)		X	
Sven Flink (SD)		X	
Per Gröön (C)	X		
Totalt	6	5	

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunledningsutskottets förslag till investeringsbudget för 2026–2028 fastställs.

Reservation

Lars Elmborg (KD), Rasmus Evertsson (KD), Anders Svensson (M), Leif Gustavsson (SD) och Sven Flink (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för Anders Svenssons (M) avslagsyrkande.

Beslutsunderlag

Protokoll 2025-11-24 - KF § 181

Investeringsbudget 2026 majoritetsförslag 260107.pdf

OPPOSITIONENS Investeringsbudget 2026 v2 inför BB 251217.xlsx

KU 2025.114 Tjänsteutlåtande investeringar 2026-2028 KS 20251219.docx

Protokoll 2026-01-07 - KU § 4

Beslutsmottagare

Kommunfullmäktige

(13)

DNR: PLAN.2024.24

Detaljplan för Högsby resecentrum, del av Högsby 1:32**Ärendebeskrivning****Återremiss**

Kommunfullmäktige beslutade 2025-12-08, KF § 201, om en minoritetsåterremiss, med anledning av kommunens svåra ekonomiska läge.

Under planprocessens gång har olika former av extern och egen finansiering varit aktuellt. För några år sedan så gjorde kommunen en ansökan om stadsmiljöavtal (bidragsformen slopades tyvärr nationellt), och nu har kommunen för avsikt att lämna in ansökan om medfinansiering av kollektivtrafikanläggning. Detta under förutsättning att den regionala transportplanen för Kalmar län antas av regionfullmäktige, då denna möjlighet öppnar sig. Det skulle innebära en medfinansiering på 50 %, vilket naturligtvis har stor påverkan på anspråket på kommunens budget. Transportplanen nämner specifikt Högsby som ett prioriterat kollektivtrafikprojekt, varför kommunen har goda förhoppningar om att få stödet.

En detaljplans reglering rör markanvändning och utformning av bebyggelse, anläggningar och allmänna platser. Planens ekonomiska konsekvenser för kommunen och andra ska redovisas, i enlighet med Plan- och bygglagens 4 kap. 33 §, vilket är gjort i planhandlingarna. Den illustrationsplan som finns med är dock inte bindande, utan det står kommunen fritt att "banta" projektet ekonomiskt, eftersom resecentrum inte är en allmän plats, utan kvartersmark. I och med att det är kvartersmark så finns det heller inget krav utifrån detaljplanen att genomföra ett nytt resecentrum. Kvartersmark innebär att marken är tillgänglig för byggande på olika sätt, men det finns inte som för en gata eller en park något kommunalt ansvar att genomföra projektet, eller att göra det med en viss ambitionsnivå. Däremot så finns det tvingande krav utifrån annan lagstiftning att lösa tillgängligheten för kollektivtrafikanläggningen. Planens bärande idé är att istället för att "lappa och laga" på en befintlig anläggning med brister i den grundläggande utformningen, så bör man ta tillfället i akt att förbättra områdets layout så det blir ett säkrare, attraktivare och mer funktionellt resecentrum för Högsby samhälle och kommun.

Planförslaget

Kommunstyrelsen i Högsby kommun har vid sammanträde 2024-01-16, KS § 15, beslutat att inleda arbeten med ny detaljplan för Högsby resecentrum. Den huvudsakliga anledningen till planarbetet är skapande av ett attraktivt och funktionellt resecentrum där tåg- och busstrafik samlas och tillgängligheten förbättras. Platsen är samma som dagens stationsområde men dispositionen av området förändras. Även närliggande fastighet för bilservice ses över för att möjliggöra en utveckling av den verksamheten. I övrigt tillkommer ingen ny bebyggelse utöver mindre komplementbyggnation.

Planens syfte

Detaljplanen syftar till att skapa ett attraktivt och funktionellt resecentrum i Högsby där tåg- och busstrafik integreras. Området ska vara säkert och tillgängligt för fotgängare och fungera som en inbjudande plats för möten och vistelse. Gröna värden på platsen ska tas till vara och utvecklas. Parkering och angöring för bil och cykel ska finnas.

Planens omfattning och utformningPlatsen

Planområdet innefattar dagens Högsby station med tillhörande busstorg och parkering. Även biltvätten på andra sidan järnvägsöverfarten ingår i planområdet. Mindre områden av riksvägen/Järnvägsgatan tas med i planområdet för att reglera utfartsförbud mot vägen.

Planområdet utgör en utpräglad trafikmiljö med stor andel hårdgjorda ytor och relativt intensiv trafik, riksvägen med person- och tung trafik, bussar och tåg, fotgängare och cyklister som rör sig i och genom området. Det finns ett fåtal stora träd inom området och gatuplanteringar.

Planen

Planförslaget medför en förändrad disposition av stationsområdet där ett integrerat resecentrum skapas i anslutning till befintlig tågplattform. Parkeringen flyttas till dagens busstorg. Grönytor tillskapas.

Påverkan

Den ändrade dispositionen möjliggör ett grönare stationsområde, med ökad öppenhet för att främja trygghet. Andelen hårdgjorda ytor minskar vilket

Kommunfullmäktige

2026-02-02

möjliggör mer infiltration och lokal hantering av dagvatten. Konflikter mellan gång- och busstrafik minskar med ett integrerat resecentrum.

Tillgängligheten för fotgängare ökar inom området. Riksvägen får en fullgod kapacitet vid nya och ändrade korsningspunkter.

Utredningar

En tidigare framtagen dagvattenutredning bedöms relevant för planförslaget, då åtgärdsförslaget betjänar området. En trafikutredning är gjord för att belysa om kapacitet och funktion på riksvägen påverkas. En förprojektering och kostnadskalkyl är framtagen för planförslaget och reviderad inför granskning. En etappindelning föreslås för att minska den initiala investeringskostnaden.

YTTRANDEPERIODER

Samrådsförfarandet

Inkomna synpunkter föranleder endast smärre justeringar och kompletteringar av planförslaget. Inga väsentliga invändningar har presenterats.

Granskningsförfarandet

Under granskningen fanns en förnyad möjlighet att komma med synpunkter. Trafikverket har också signalerat att ett avtal bör upprättas mellan kommun och stat för att hantera genomförandefrågorna. Utformningen av resecentrum är delvis justerad, men ändringarna är inte av en väsentlig natur.

Antagande

Inga ändringar i sak har gjorts efter granskningen. Inga kända sakägare har kommit med invändningar av planförslaget. Efter granskning så ska planen godkännas av Kommunstyrelsen och antas av fullmäktige.

Miljö- och byggnämnden beslutade 2025-09-25, § 120, att godkänna planförslaget för kommunstyrelsens/Kommunfullmäktiges antagandeprövning.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Planförslaget godkänns för kommunfullmäktiges antagandeprövning.

Kommunfullmäktiges beslut

Beslutsunderlag

MN § 120, 2025-09-25. PLAN.2024.24.pdf

Protokoll 2025-12-08 - KF § 201

Tjänsteskrivelse för detaljplaneärenden

Trafik-PM Högsby resecentrum 2024-10-04.pdf

Nämndsbeslut Samrådsredogörelse_250528.pdf

Antagandehandling plankarta

Antagandehandling planbeskrivning

Utlåtande_250902.pdf

Förprojektering.pdf

Samrådshandling_Undersökning_Resecentrum_241125.pdf

Protokoll 2026-01-13 - KS § 5

Beslutsmottagare

Stadsarkitekten

Samhällsservice och teknik

MN § 120

DNR: PLAN.2024.24

Detaljplan för Högsby resecentrum, del av Högsby 1:32

HÖGSBY 1:32, HÖGSBY KOMMUN, 57980, HÖGSBY

Tjänsteskrivelse för ärenden som gäller planer

Kommunstyrelsen har delegation på att besluta om planuppdrag åt myndighetsnämnden. Myndighetsnämnden utför uppdragen och rapporterar åter till kommunstyrelsen när det är dags för antagande. Planerna antas hos kommunstyrelsen och i och med det så godkänner kommunstyrelsen myndighetsnämndens arbete.

BESLUT

Miljö- och byggnämnden beslutar att godkänna planförslaget för Kommunstyrelsens/Kommunfullmäktiges antagandeprövning.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen i Högsby kommun har vid sammanträde 2024-01-16, KS § 15, beslutat att inleda arbeten med ny detaljplan för Högsby resecentrum. Den huvudsakliga anledningen till planarbetet är skapande av ett attraktivt och funktionellt resecentrum där tåg- och busstrafik samlas och tillgängligheten förbättras. Platsen är samma som dagens stationsområde men dispositionen av området förändras. Även närliggande fastighet för bilservice ses över för att möjliggöra en utveckling av den verksamheten. I övrigt tillkommer ingen ny bebyggelse utöver mindre komplementbyggnation.

Planens syfte

Detaljplanen syftar till att skapa ett attraktivt och funktionellt resecentrum i Högsby där tåg- och busstrafik integreras. Området ska vara säkert och tillgängligt för fotgängare och fungera som en inbjudande plats för möten och vistelse. Gröna värden på platsen ska tas till vara och utvecklas. Parkering och angöring för bil och cykel ska finnas.

Planens omfattning och utformning

Platsen

Planområdet innefattar dagens Högsby station med tillhörande busstorg och parkering. Även biltvätten på andra sidan järnvägsöverfarten ingår i planområdet. Mindre områden av riksvägen/Järnvägsgatan tas med i planområdet för att reglera utfartsförbud mot vägen.

MN § 120

DNR: PLAN.2024.24

Planområdet utgör en utpräglad trafikmiljö med stor andel hårdgjorda ytor och relativt intensiv trafik, riksvägen med person- och tung trafik, bussar och tåg, fotgängare och cyklister som rör sig i och genom området. Det finns ett fåtal stora träd inom området och gatuplanteringar.

Planen

Planförslaget medför en förändrad disposition av stationsområdet där ett integrerat resecentrum skapas i anslutning till befintlig tågplattform. Parkeringen flyttas till dagens busstorg. Grönytor tillskapas.

Påverkan

Den ändrade dispositionen möjliggör ett grönare stationsområde, med ökad öppenhet för att främja trygghet. Andelen hårdgjorda ytor minskar vilket möjliggör mer infiltration och lokal hantering av dagvatten. Konflikter mellan gång- och busstrafik minskar med ett integrerat resecentrum. Tillgängligheten för fotgängare ökar inom området. Riksvägen får en fullgod kapacitet vid nya och ändrade korsningspunkter.

Utredningar

En tidigare framtagna dagvattenutredning bedöms relevant för planförslaget, då åtgärdsförslaget betjänar området. En trafikutredning är gjord för att belysa om kapacitet och funktion på riksvägen påverkas. En förprojektering och kostnadskalkyl är framtagna för planförslaget och reviderad inför granskning. En etappindelning föreslås för att minska den initiala investeringskostnaden.

YTTRANDEPERIODER

Samrådsförfarandet

Inkomna synpunkter föranleder endast smärre justeringar och kompletteringar av planförslaget. Inga väsentliga invändningar har presenterats.

Granskningsförfarandet

Under granskningen fanns en förnyad möjlighet att komma med synpunkter. Trafikverket har också signalerat att ett avtal bör upprättas mellan kommun och stat för att hantera genomförandefrågorna. Utformningen av resecentrum är delvis justerad, men ändringarna är inte av en väsentlig natur.

Antagande

Inga ändringar i sak har gjorts efter granskningen. Inga kända sakägare har kommit med invändningar av planförslaget. Efter granskning så ska planen godkännas av Kommunstyrelsen och antas av fullmäktige.

Beslutsmottagare

Stadsarkitekten

MN § 120

DNR: PLAN.2024.24

Kommunstyrelsen (för godkännande innan fullmäktiges behandling)
Samhällsservice och teknik

Bilagor

- Bilaga 1 - Planbeskrivning
- Bilaga 2 - Plankarta
- Bilaga 3 - Samrådsredogörelse
- Bilaga 4 - Granskningsutlåtande
- Bilaga 5 - Trafikutredning
- Bilaga 6 - Förprojektering

KF § 201

DNR: PLAN.2024.24

Detaljplan för Högsby resecentrum, del av Högsby 1:32**Ärendebeskrivning**

Kommunstyrelsen har delegation på att besluta om planuppdrag åt myndighetsnämnden. Myndighetsnämnden utför uppdragen och rapporterar åter till kommunstyrelsen när det är dags för antagande. Planerna antas hos kommunstyrelsen och i och med det så godkänner kommunstyrelsen myndighetsnämndens arbete.

Kommunstyrelsen i Högsby kommun har vid sammanträde 2024-01-16, KS § 15, beslutat att inleda arbeten med ny detaljplan för Högsby resecentrum. Den huvudsakliga anledningen till planarbetet är skapande av ett attraktivt och funktionellt resecentrum där tåg- och busstrafik samlas och tillgängligheten förbättras. Platsen är samma som dagens stationsområde men dispositionen av området förändras. Även närliggande fastighet för bilservice ses över för att möjliggöra en utveckling av den verksamheten. I övrigt tillkommer ingen ny bebyggelse utöver mindre komplementbyggnation.

Planens syfte

Detaljplanen syftar till att skapa ett attraktivt och funktionellt resecentrum i Högsby där tåg- och busstrafik integreras. Området ska vara säkert och tillgängligt för fotgängare och fungera som en inbjudande plats för möten och vistelse. Gröna värden på platsen ska tas till vara och utvecklas. Parkering och angöring för bil och cykel ska finnas.

Planens omfattning och utformningPlatsen

Planområdet innefattar dagens Högsby station med tillhörande busstorg och parkering. Även biltvätten på andra sidan järnvägsöverfarten ingår i planområdet. Mindre områden av riksvägen/Järnvägsgatan tas med i planområdet för att reglera utfartsförbud mot vägen.

Planområdet utgör en utpräglad trafikmiljö med stor andel hårdgjorda ytor och relativt intensiv trafik, riksvägen med person- och tung trafik, bussar och tåg, fotgängare och cyklister som rör sig i och genom området. Det finns ett fåtal stora träd inom området och gatuplanteringar.

KF § 201

DNR: PLAN.2024.24

Planen

Planförslaget medför en förändrad disposition av stationsområdet där ett integrerat resecentrum skapas i anslutning till befintlig tågplattform. Parkeringen flyttas till dagens busstorg. Grönytor tillskapas.

Påverkan

Den ändrade dispositionen möjliggör ett grönare stationsområde, med ökad öppenhet för att främja trygghet. Andelen hårdgjorda ytor minskar vilket möjliggör mer infiltration och lokal hantering av dagvatten. Konflikter mellan gång- och busstrafik minskar med ett integrerat resecentrum. Tillgängligheten för fotgängare ökar inom området. Riksvägen får en fullgod kapacitet vid nya och ändrade korsningspunkter.

Utredningar

En tidigare framtagen dagvattenutredning bedöms relevant för planförslaget, då åtgärdsförslaget betjänar området. En trafikutredning är gjord för att belysa om kapacitet och funktion på riksvägen påverkas. En förprojektering och kostnadskalkyl är framtagen för planförslaget och reviderad inför granskning. En etappindelning föreslås för att minska den initiala investeringskostnaden.

YTTRANDEPERIODER**Samrådsförfarandet**

Inkomna synpunkter föranleder endast smärre justeringar och kompletteringar av planförslaget. Inga väsentliga invändningar har presenterats.

Granskningsförfarandet

Under granskningen fanns en förnyad möjlighet att komma med synpunkter. Trafikverket har också signalerat att ett avtal bör upprättas mellan kommun och stat för att hantera genomförandefrågorna. Utformningen av resecentrum är delvis justerad, men ändringarna är inte av en väsentlig natur.

Antagande

Inga ändringar i sak har gjorts efter granskningen. Inga kända sakägare har kommit med invändningar av planförslaget. Efter granskning så ska planen godkännas av Kommunstyrelsen och antas av fullmäktige.

KF § 201

DNR: PLAN.2024.24

Miljö- och byggnämnden beslutade 2025-09-25, § 120, att godkänna planförslaget för Kommunstyrelsens/Kommunfullmäktiges antagandeprövning.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige 2025-11-18, § 301, var att planförslaget godkänns för antagandeprövning.

Förslag under kommunfullmäktiges möte

Carl-Wiktor Svensson (KD) yrkar på återremiss enligt följande: "Mot bakgrund av kommunens ekonomiska situation, projektets uppskattade kostnad och att politiska prioriteringar blir aktuella först i och med att investeringsbudgeten ska antas så finner vi det rimligt att begränsa projektets ekonomiska omfattning samt att avvakta med beslut om detaljplanen tills budgetbeslut ska tas. Därför yrkar vi på att ärendet återremitteras."

Jonas Erlandsson (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag att godkänna planförslaget för antagandeprövning.

Sven Flink (SD), med instämmande av Rolant Pridaen (SD), yrkar bifall till Kristdemokraternas återremissyrkande.

Beslutsgång

Kommunfullmäktiges ordförande Magnus Gabrielsson (S) frågar om kommunfullmäktige vill att ärendet ska avgöras idag eller återremitteras och finner att ärendet ska avgöras idag. Omröstning begärs och genomförs.

Beslutsordning

Den som vill att ärendet ska avgöras idag röstar ja och den som vill att ärendet återremitteras röstar nej.

Omröstningsresultat

Vid omröstningen av ges 16 ja-röster och 14 nej-röster, vilket framgår av särskild omröstningslista.

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendet återremitteras på grund av minoritetsåterremiss.

Kommunfullmäktige

2025-12-08

KF § 201

DNR: PLAN.2024.24

Beslutsunderlag

Utlåtande_250902.pdf

Antagandehandling plankarta

Antagandehandling planbeskrivning

Trafik-PM Högsby resecentrum 2024-10-04.pdf

Samrådshandling_Undersökning_Resecentrum_241125.pdf

Nämndsbeslut Samrådsredogörelse_250528.pdf

MN § 120, 2025-09-25. PLAN.2024.24.pdf

Nämndsbeslut Ombyggnation stationsområde budgetunderlag 250512.pdf

Förprojektering.pdf

Protokoll 2025-11-18 - KS § 301

Beslutsmottagare

Miljö- och byggkontoret för kännedom

Kommunledningsutskottet

Tjänsteskrivelse för ärenden som gäller planer

Kommunstyrelsen har delegation på att besluta om planuppdrag åt myndighetsnämnden. Myndighetsnämnden utför uppdragen och rapporterar åter till kommunstyrelsen när det är dags för antagande. Planerna antas hos kommunstyrelsen och i och med det så godkänner kommunstyrelsen myndighetsnämndens arbete.

Detaljplan för Högsby resecentrum, del av Högsby 1:32**FÖRSLAG TILL BESLUT****Kommunledningsutskottet beslutar**

att föreslå Kommunstyrelsen att godkänna planförslaget för Kommunfullmäktiges antagandeprövning.

Ärendebeskrivning**Återremiss**

Kommunfullmäktige beslutade 2025-12-08, KF § 201, om en minoritetsåterremiss, med anledning av kommunens svåra ekonomiska läge.

Under planprocessens gång har olika former av extern och egen finansiering varit aktuellt. För några år sedan så gjorde kommunen en ansökan om stadsmiljöavtal (bidragsformen slopades tyvärr nationellt), och nu har kommunen för avsikt att lämna in ansökan om medfinansiering av kollektivtrafikanläggning. Detta under förutsättning att den regionala transportplanen för Kalmar län antas av regionfullmäktige, då denna möjlighet öppnar sig. Det skulle innebära en medfinansiering på 50 %, vilket naturligtvis har stor påverkan på anspråket på kommunens budget. Transportplanen nämner specifikt Högsby som ett prioriterat kollektivtrafikprojekt, varför kommunen har goda förhoppningar om att få stödet.

En detaljplans reglering rör markanvändning och utformning av bebyggelse, anläggningar och allmänna platser. Planens ekonomiska konsekvenser för kommunen och andra ska redovisas, i enlighet med Plan- och bygglagens 4 kap. 33 §, vilket är gjort i planhandlingarna. Den illustrationsplan som finns med är dock inte bindande, utan det står kommunen fritt att "banta" projektet ekonomiskt, eftersom resecentrum inte är en allmän plats, utan kvartersmark. I och med att det är kvartersmark så finns det heller inget krav utifrån detaljplanen att genomföra ett nytt resecentrum. Kvartersmark innebär att marken är tillgänglig för byggande på olika sätt, men det finns inte som för en gata eller en park något kommunalt ansvar att genomföra projektet, eller att göra det med en viss ambitionsnivå. Däremot så finns det tvingande krav utifrån annan lagstiftning att lösa tillgängligheten för kollektivtrafikanläggningen. Planens bärande idé är att istället för att "lappa

och laga" på en befintlig anläggning med brister i den grundläggande utformningen, så bör man ta tillfället i akt att förbättra områdets layout så det blir ett säkrare, attraktivare och mer funktionellt resecentrum för Högsby samhälle och kommun.

Planförslaget

Kommunstyrelsen i Högsby kommun har vid sammanträde 2024-01-16, KS § 15, beslutat att inleda arbeten med ny detaljplan för Högsby resecentrum. Den huvudsakliga anledningen till planarbetet är skapande av ett attraktivt och funktionellt resecentrum där tåg- och busstrafik samlas och tillgängligheten förbättras. Platsen är samma som dagens stationsområde men dispositionen av området förändras. Även närliggande fastighet för bilservice ses över för att möjliggöra en utveckling av den verksamheten. I övrigt tillkommer ingen ny bebyggelse utöver mindre komplementbyggnation.

Planens syfte

Detaljplanen syftar till att skapa ett attraktivt och funktionellt resecentrum i Högsby där tåg- och busstrafik integreras. Området ska vara säkert och tillgängligt för fotgängare och fungera som en inbjudande plats för möten och vistelse. Gröna värden på platsen ska tas till vara och utvecklas. Parkering och angöring för bil och cykel ska finnas.

Planens omfattning och utformning

Platsen

Planområdet innefattar dagens Högsby station med tillhörande busstorg och parkering. Även biltvätten på andra sidan järnvägsöverfarten ingår i planområdet. Mindre områden av riksvägen/Järnvägsgatan tas med i planområdet för att reglera utfartsförbud mot vägen.

Planområdet utgör en utpräglad trafikmiljö med stor andel hårdgjorda ytor och relativt intensiv trafik, riksvägen med person- och tung trafik, bussar och tåg, fotgängare och cyklister som rör sig i och genom området. Det finns ett fåtal stora träd inom området och gatuplanteringar.

Planen

Planförslaget medför en förändrad disposition av stationsområdet där ett integrerat resecentrum skapas i anslutning till befintlig tågplattform. Parkeringen flyttas till dagens busstorg. Grönytor tillskapas.

Påverkan

Den ändrade dispositionen möjliggör ett grönare stationsområde, med ökad öppenhet för att främja trygghet. Andelen hårdgjorda ytor minskar vilket möjliggör mer infiltration och lokal hantering av dagvatten. Konflikter mellan gång- och busstrafik minskar med ett integrerat resecentrum. Tillgängligheten för fotgängare ökar inom området. Riksvägen får en fullgod kapacitet vid nya och ändrade korsningspunkter.

Utredningar

En tidigare framtagen dagvattenutredning bedöms relevant för planförslaget, då åtgärdsförslaget betjänar området. En trafikutredning är gjord för att belysa om kapacitet och funktion på riksvägen påverkas. En förprojektering och kostnadskalkyl är framtagen för planförslaget och reviderad inför granskning. En etappindelning föreslås för att minska den initiala investeringskostnaden.

YTTRANDEPERIODER

Samrådsförfarandet

Inkomna synpunkter föranleder endast smärre justeringar och kompletteringar av planförslaget. Inga väsentliga invändningar har presenterats.

Granskningsförfarandet

Under granskningen fanns en förnyad möjlighet att komma med synpunkter. Trafikverket har också signalerat att ett avtal bör upprättas mellan kommun och stat för att hantera genomförandefrågorna. Utformningen av resecentrum är delvis justerad, men ändringarna är inte av en väsentlig natur.

Antagande

Inga ändringar i sak har gjorts efter granskningen. Inga kända sakägare har kommit med invändningar av planförslaget. Efter granskning så ska planen godkännas av Kommunstyrelsen och antas av fullmäktige.

Beslutsmottagare

Stadsarkitekten

Kommunstyrelsen (för godkännande innan fullmäktiges behandling)

Samhällsservice och teknik

Bilagor

Planbeskrivning

Plankarta

Samrådsredogörelse

Granskningsutlåtande

Trafikutredning

Förprojektering

► Trafik-PM – Högsby resecentrum

Revision	Datum	Beskrivning	Upprättat av	Granskat av	Godkänt av
	241004	Granskningshandling	ES	VE	VE

Detta dokument är framtaget av Norconsult Sverige som del av det uppdrag dokumentet gäller. Upphovsrätten tillhör Norconsult. Beställaren har, om inte annat avtalats, endast rätt att använda och kopiera redovisat uppdragsresultat för uppdragets avsedda

1 Inledning

Högsby kommun arbetar med att ta fram en ny detaljplan för integrerat resecentrum i Högsby samhälle. Det nya resecentrumet innehåller grönytor, gångbanor, bussterminal, cykelparkering, bilparkering för av- och påstigande i norr och en parkeringsyta i söder. Projektet berör riksväg 34 genom centrala delen av samhället med nya in- och utfarter samt att vänstersvängfältet på väg 34 till Långgatan utgår.

Uppdraget omfattar att bedöma framtaget förprojekteringsförslag utifrån påverkan på väg 34 vad gäller framkomlighet, tillgänglighet, säkerhet och resecentrums funktionalitet. Detta har utförts genom en trafikutredning där en kapacitetskontroll i korsningen väg 34 och Långgatan genomförts, kontroll av parkering och in- och utfarter med körspår. Utöver detta har förprojekteringsförslaget utretts enligt relevanta krav i VGU.

Som tillägg till ursprungsuppdraget har även åtgärdsförslag tagits fram för att lösa de problem som identifierats.

1.1 Förutsättningar

1.1.1 Resecentrum

Figur 1 Skiss på resecentrum

I norra delen av resecentrum planeras bussterminal samt parkeringsyta för av- och påstigning. I södra delen är det planerat 36 parkeringsplatser norr om infarten till Långgatan. Genom grönyrtorna planeras gångbanor som ansluter till befintligt gångnät, tågplattform och busshållplats via övergångsställen och en gångpassage. Cykelparkering finns norr om bussinfarten samt vid den norra parkeringsytan.

1.1.2 Väg 34

Väg 34, Järnvägsgatan, är en statlig väg med hastighetsgräns 50 km/h genom Högsby. Vägen är 6,5 meter bred. Det finns ett flertal anslutande vägar väster om väg 34 genom Högsby samhälle. Öster om väg 34, vid södra delen av resecentrum, ansluter Långgatan efter en plankorsning med järnvägen.

Figur 2 Bild som visar väg 34 markerat med gul linje och Högsby resecentrum i orange

Trafikverket har utfört trafikmätningar på väg 34 år 2022. Väg 34 har en ÅDT på 3050 fordon varav 9% är tung trafik enligt 2022 års mätning. Trafikmätningar har räknats upp till år 2040 vilket motsvarar en ÅDT på ca 3700 fordon.

1.1.3 Långgatan

Långgatan är en kommunal gata med hastighetsbegränsning 50 km/h som ansluter till väg 34 från öster, söder om resecentrum. Långgatan leder till villaområden öster om järnvägen.

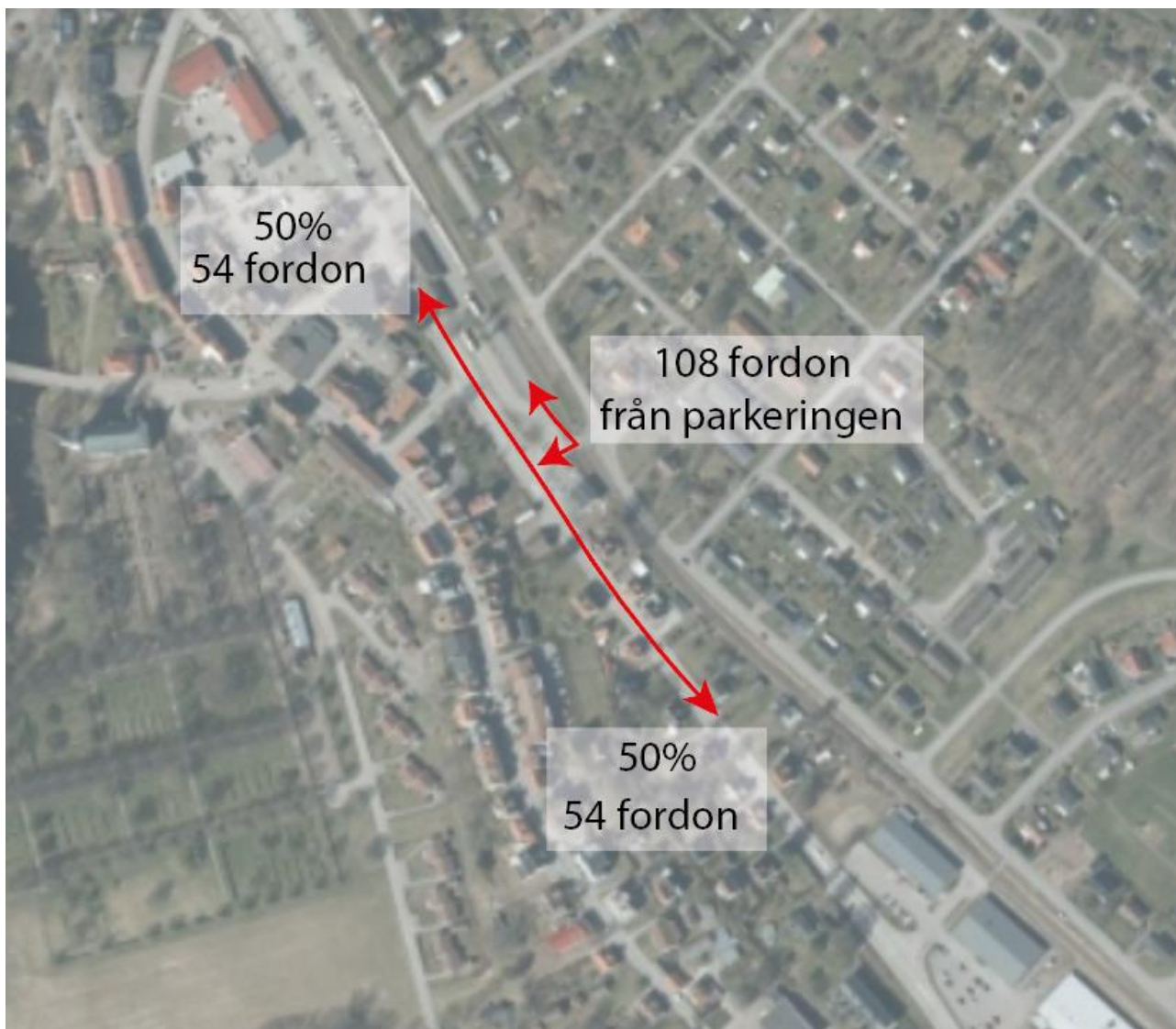
Figur 3 Bild som visar väg 34 och Långgatan och Högsby resecentrum

Det har inte utförts några trafikmätningar på Långgatan, i stället har en uppskattning av trafikmängd gjorts med hjälp av Trafikverkets trafikstringsverktyg baserat på antalet bostäder. En bedömning av trafikfördelning har därefter utförts baserat på omkringliggande gatunät och målpunkter.

Figur 4 Karta över trafikfördelning och trafikprognos 2040 från bostadsområdet öster om Långgatan

Öster om järnvägen finns 229 bostäder. Enligt alstringsverktyget motsvarar detta en ÅVDT på 662 fordon inklusive nyttotrafik. ÅVDT har använts för att ta extra höjd i kapacitetsberäkningen eftersom ÅVDT är högre än ÅDT. Utifrån en målpunktsanalys och bedömning av omkringliggande gatunät bedöms 80% av trafiken från området köra ut på väg 34 genom utfarten på Långgatan vilket motsvarar 530 fordon. Av de 530 fordonen bedöms 70% köra norrut på väg 34 och 30% söderut, se Figur 4.

Figur 5 Karta över trafikfördelning från parkering vid resecentrum

Det planeras för en parkeringsyta norr om korsningen Långgatan väg 34. Ytan kommer att ha 36 parkeringsplatser. I dagsläget finns en parkeringsyta norr om resecentrum, som kommer ersättas av den nya parkeringsytan, där kommunen bedömt att beläggningen är ca 50%. Varje parkeringsplats beräknas alstra 3 resor per dag vilket motsvarar 108 resor/dag. Fordonen bedöms fördela sig jämnt över väg 34, det vill säga 50% kör norrut och 50% söderut.

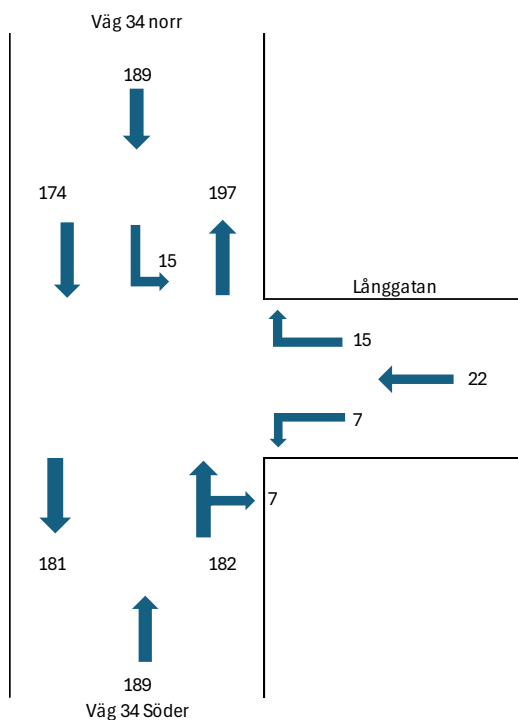
2 Trafikutredning

2.1 Kapacitet i korsning väg 34/Långgatan

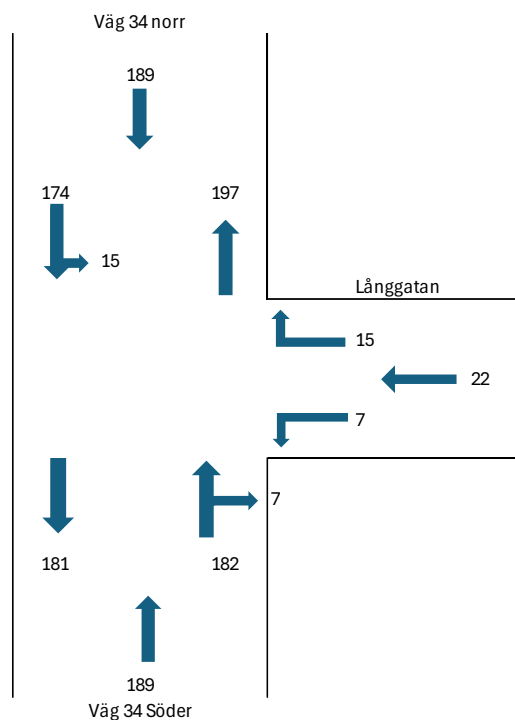

Figur 6 Karta som visar korsningen väg 34/Långgatan

En kapacitetsberäkning har utförts i korsningen Väg 34/Långgatan för att utreda belastningsgrad i korsningen i det fall vänstersvängfältet på väg 34 utgår. Vid beräkningen har maxtimmen för trafiken använts från trafikmätningarna uppräknade till 2040 samt bedömningen av trafik från Långgatan. Antalet fordon och hur trafiken fördelar sig i korsningen, med och utan vänstersvängfält, presenteras i figur Figur 7 och Figur 8.

Figur 7 Korsning väg 34/Långgatan med vänstersvängfält

Figur 8 Korsning väg 34/Långgatan utan vänstersvängfält

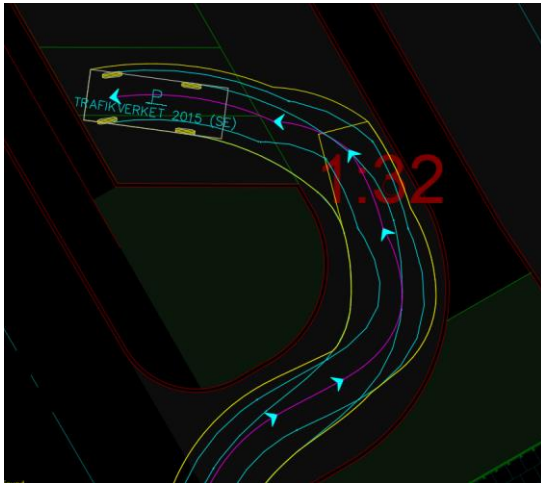
År 2040 med vänstersvängfält på väg 34 är belastningsgraden på väg 34 i södergående riktning 0,09. I det fall vänstersvängfältet utgår ökar belastningsgraden i södergående riktning till 0,11. En belastningsgrad under 0,6 anses vara acceptabel och den låga belastningsgraden för södergående trafik på väg 34 motiverar därmed inte att ett vänstersvängfält finns kvar då framkomligheten på vägen med belastningsgrad 0,11 fortsatt är god.

2.2 Körspårsanalys

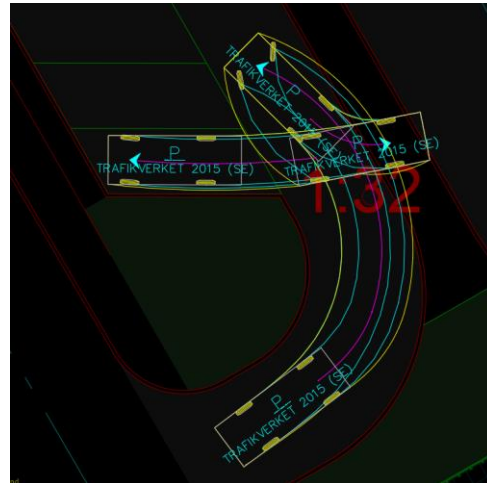
I Körspårsanalysen har parkeringsytor, körvägar för bussar samt in- och utfarter kontrollerats.

2.2.1 Parkering för av- och påstigning

På parkeringsytan i söder råder det inga problem med framkomlighet, varken i in- och utfarterna eller i parkeringsplatserna. I norra delen är det däremot inte möjligt att parkera i de snedställda parkeringsplatserna som är ämnade för av- och påstigning, se Figur 9. Anledningen till att det inte fungerar är vinkeln och/eller bredden på de snedställda parkeringarna.

Figur 9 Körspår som visar att det inte är möjligt att parkera i parkeringsficka

Figur 10 Körspår som visar hur mycket svängen behöver tas ut för att parkera i parkeringsficka

Parkeringsgatan öster om parkeringsplatserna på den norra parkeringen är för smal för att fordon ska kunna ta sig in i parkeringsplatserna. För att det ska vara möjligt att parkera i rutan behöver körbanan breddas. I Figur 10 illustreras det hur mycket en bil behöver ta ut svängen för att sedan backa bak och därefter köra in i parkeringsrutan.

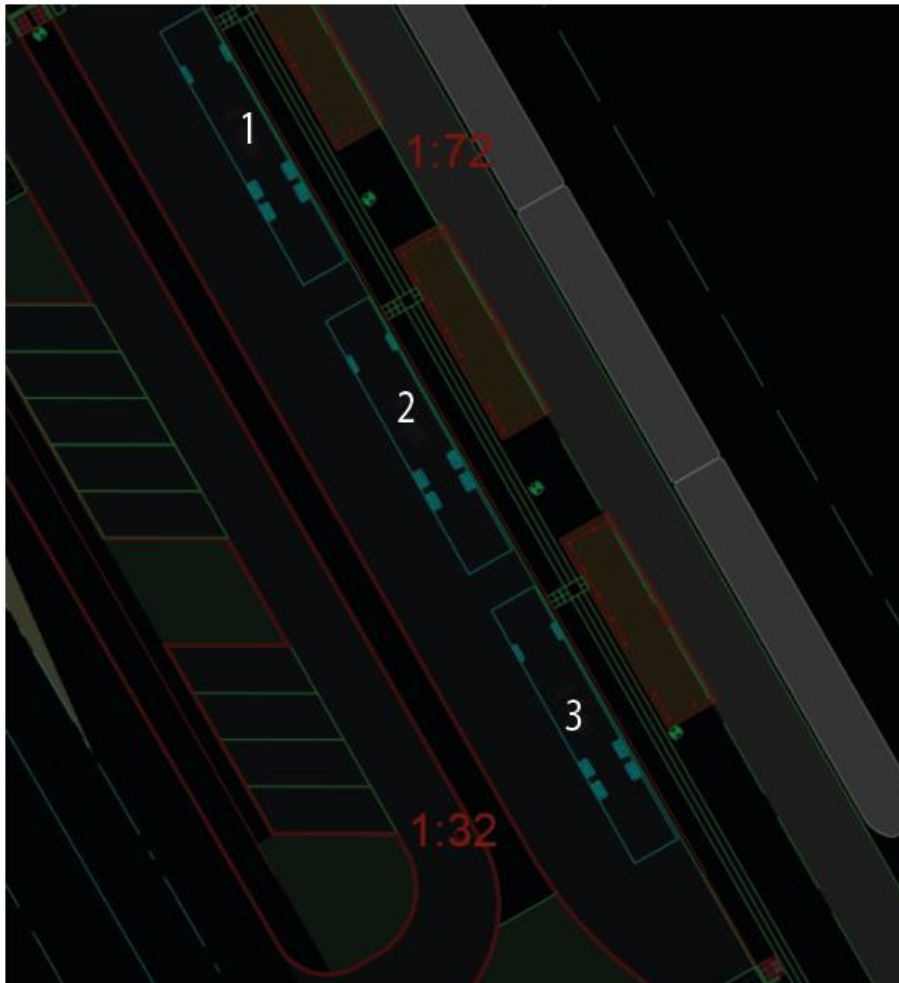
2.2.2 Bussterminal

Bussinfarten är testad med körspår för en 15m lång boggiebuss. Körspåret för bussen som kommer söderifrån visar att det är trångt för bussar att ta sig in till terminalen från väg 34. För att köra in från väg 34 går busskroppen utanför körbanan och över grönytan söder och norr om infarten, vilket syns som gula linjer i Figur 11.

Figur 11 Körspår som visar infart till bussterminal

Inne på själva bussterminalen finns problem vad gäller angöring vid de tre busslägena i förprojekteringsförslaget. Bussarna kan inte köra in och ut från de olika lägena oberoende av varandra. I punktlistan nedan beskrivs vilka kombinationer som försvårar eller omöjliggör framkomlighet. Hållplatslägena presenteras i Figur 12.

Figur 12 Bild som visar de tre hållplatslägena

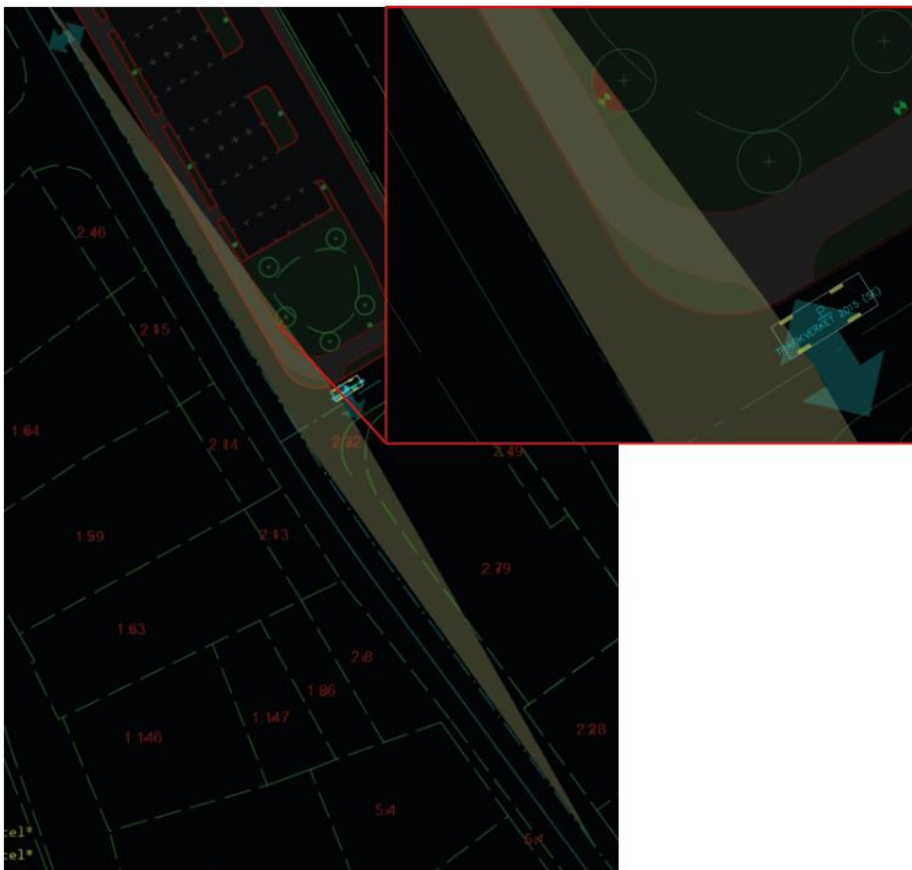
- ▶ En buss på läge 2 kan inte köra ut om läge 1 är upptaget
- ▶ En buss på läge 3 kan inte köra ut om läge 2 är upptaget
- ▶ Om läge 1 och 3 är upptaget kan en buss inte köra in på läge 2
- ▶ Det är trångt för en buss att köra förbi läge 3 ifall det är upptaget
- ▶ Det är inte möjligt för en buss att köra in på läge 2 ifall läge 3 är upptaget utan att först köra fram och därefter backa bak. Detta förutsätter att läge 1 är fritt.
- ▶ Det är inte möjligt för en buss att köra in på läge 1 ifall läge 2 är upptaget utan att först köra fram och därefter backa bak. Detta är inte att rekommendera eftersom det finns ett övergångsställe framför läge 1.

2.3 Trafiksäkerhet

2.3.1 Sikt

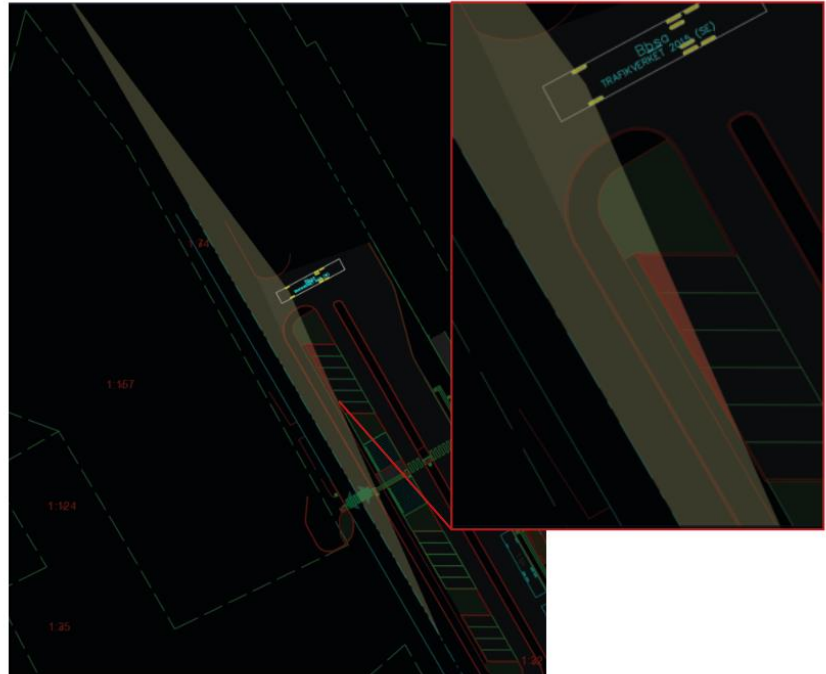
Utfarterna i norr och söder från det nya resecentrumet har bedömts utifrån krav 10.4, siktområde i korsning, i VGU (2022:001). Vid bedömningen har förprojekteringsförslaget använts. I tätort ska motorfordon som står fem meter in på sekundärvägen ha 80 meter fri sikt ut på primärvägen.

I den södra utfarten riskerar sikten att bli skyddad av ett planerat träd. Placeringen av trädet bör därför ses över. Sikten som skyms är markerat i rött i Figur 13.

Figur 13 Siktlinje från utfarten Långgatan

Från den norra utfarten skymms sikten söderut om bilar står parkerade på de snedställda parkeringsplatserna. Sikten som skymms är markerad i rött i Figur 14.

Figur 14 Siktlinje från norra utfarten

2.3.2 Oskyddade trafikanter

Det finns en god koppling mellan gångbanor och bussterminal, tågplattform och cykelparkering. Över lag håller utformningen av gångbanor god standard och hög trafiksäkerhet där oskyddade trafikanter separeras från motortrafik. Undantag för detta är gående som stiger ur bilar på de snedställda parkeringsplatserna. Det finns ingen bra koppling mellan parkeringsplatserna och övriga gångvägar vilket gör att de kommer att vistas på körbanan där bilar både letar efter parkeringsplatser och backar ut ur parkeringsplatser. Även om det finns en gångbana framför parkeringsrutorna är risken stor att gående väljer att gena över körbanan, bakom de parkerade bilarna, för att ta sig till bussterminal och tågplattform.

Figur 15 Förprojekteringsunderlag med inringade övergångsställen och gångpassage

I förprojekteringsunderlaget finns fyra övergångsställen och en gångpassage utritade, se Figur 15. A, B, C och D är övergångsställen och E en gångpassage. Övergångsstället norr om bussterminalen, C, är placerad 3 meter från hållplatsen vilket inte uppfyller krav 11.1.2 i VGU. Enligt kravet ska övergångsstället vara placerat minst 15 meter framför hållplatsläget. Gångpassagen i södra delen av bussterminalen, E, uppfyller kravet att vara placerad minst 5 meter bakom hållplatsen.

Det finns inga träd eller andra siktskymmande föremål placerade i anslutning till övergångsställena vilket gör att utformningen uppfyller krav 10.3.1 i VGU. Övergångsställena är minst 2,5 meter breda och uppfyller därmed krav 10.3.7.1 i VGU.

2.3.3 Kollektivtrafik

Placeringen av bussterminalen i anslutning till tågperongen uppfyller krav 5.18 i VGU. Kravet innebär att vid ny samt ombyggnation av kollektivtrafiktrafiknoder ska framkomlighet särskilt beaktas liksom bekväma övergångar mellan trafikslag.

Bussterminalen i det nya resecentrumet bidrar till en god koppling mellan busstrafik och tågtrafik. På- och avstigningsytan vid busshållplatserna uppfyller kraven på bredd och kantstöd enligt krav 11.1.6 i VGU. Den enkelriktade busstrafiken i ett reserverat utrymme skapar goda förutsättningar för hög trafiksäkerhet.

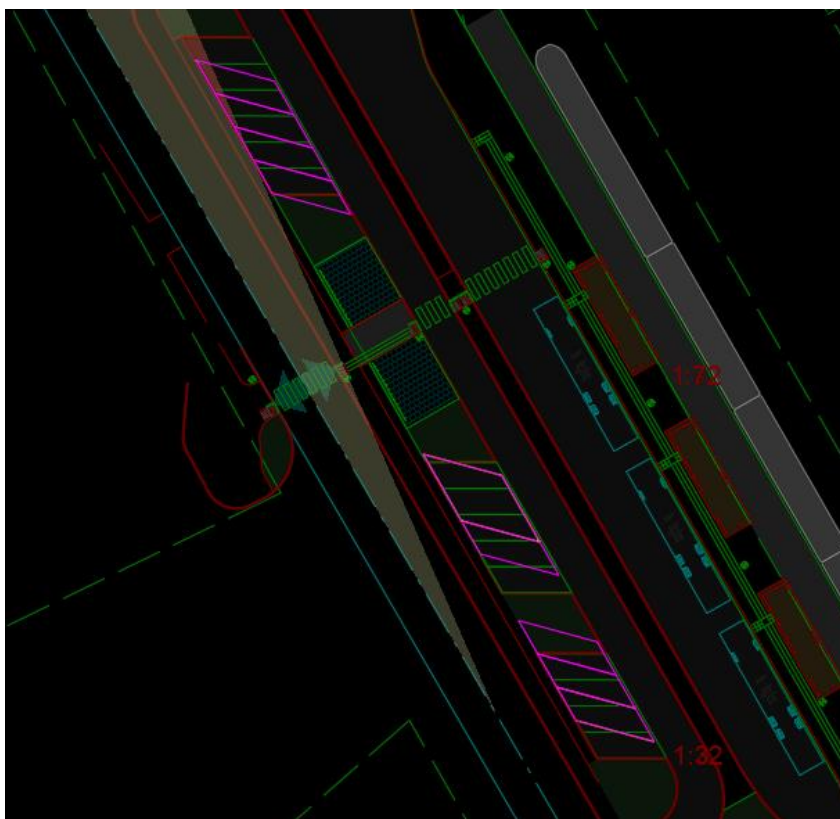
Infartens utformning gör dock att det är trångt för bussar att ta sig in till terminalen och hållplatslägena gör att bussarna är beroende av varandra för att ta sig in och ut. En redogörelse för vilka busskombinationer som är försvårade eller omöjliga presenteras i 2.3.32. För att bussens kropp inte ska göra intrång på plattformen eller på- och avstigningsytan behöver den i stället svänga nära gräsytan i väster.

2.4 Åtgärdsförslag

2.4.1 Parkering

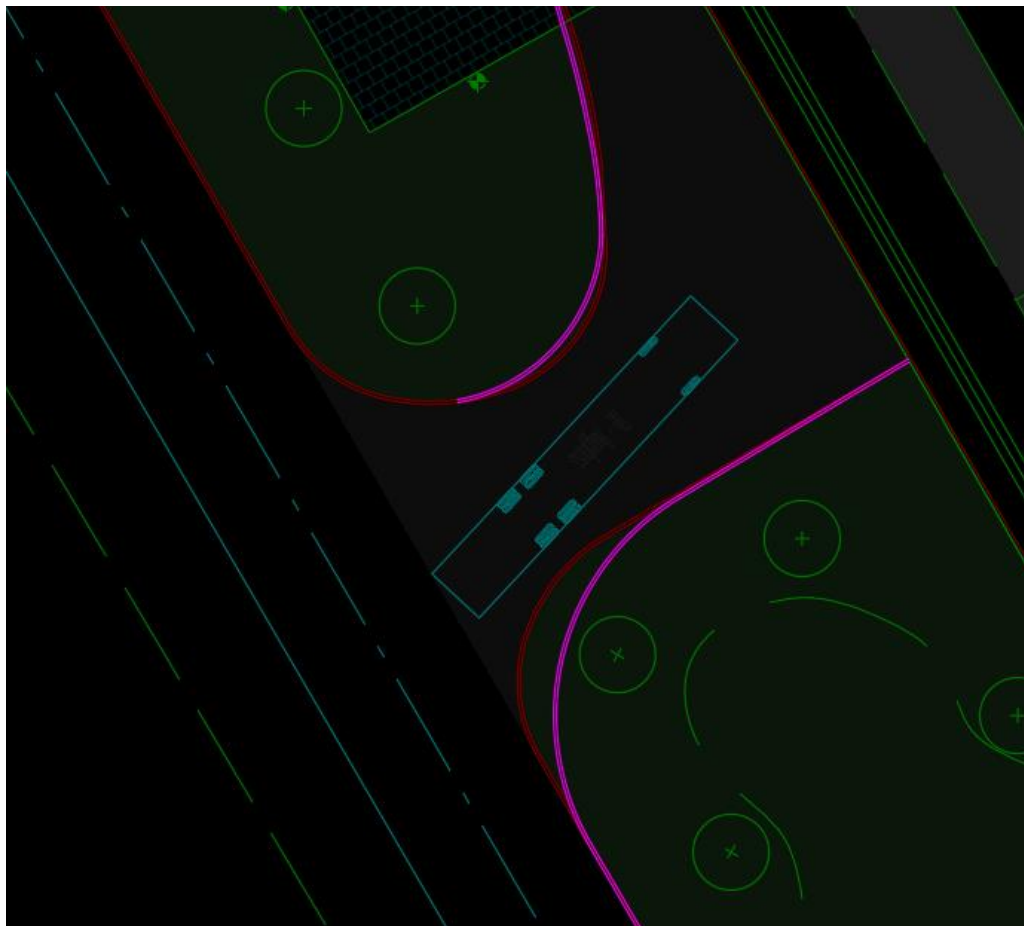
Det är inte möjligt att parkera i de snedställda parkeringsfickorna. För att det ska vara möjligt behöver parkeringsrutorna justeras genom att vinkel ändras vilket även förbättrar sikten från den norra utfarten. Hämta- och lämparkeringen föreslås justeras enligt Figur 16. I förprojekteringsförslaget finns inga tillgängliga parkeringsplatser på varken den norra eller södra parkeringen. En tillgänglig parkeringsplats föreslås att anläggas på den norra parkeringsytan.

Parkeringsplatserna i rosa/lila linjer har fått vinkeln 45° och en tillgänglig parkeringsplats har lagts till söder om cykelparkeringen. Om parkeringsplatserna utförs enligt figur 16 är det möjligt att parkera i dem och det får plats 9 parkeringsplatser varav en är tillgänglig. Parkeringsplatserna bedöms även klara siktkravet med denna utformning.

Figur 16 Skiss på ny parkering

2.4.2 Bussterminal

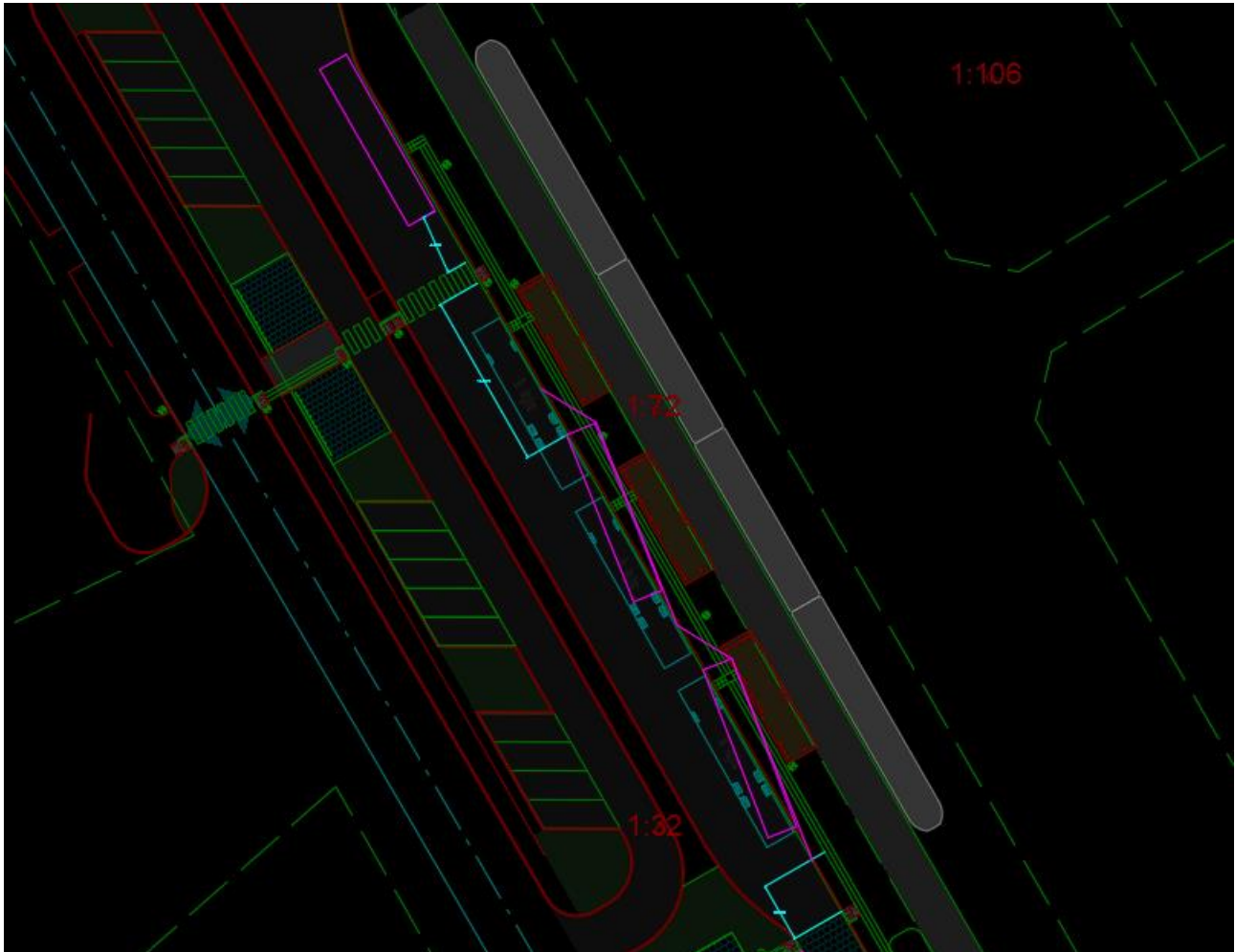

Figur 17 Bild över förslag på justerad infart till bussterminal

För att skapa bättre framkomlighet och öka trafiksäkerheten behöver infarten till bussterminalen breddas enligt figur 17.

Utöver detta uppfyller inte övergångsstället i norra delen av bussterminalen kraven i VGU med avseende på avstånd mellan övergångsställe och hållplatsläge. Det är även svårt, och i vissa fall omöjligt, för bussar att ta sig fram längs med hållplatserna. Detta beror dels på att det är en smal körbana dels att bussar blockeras från att köra ut om vissa hållplatslägen är upptagna. För att övergångsstället ska uppfylla kraven i VGU och bussarna ska ha god framkomlighet krävs det att denna del av förprojekteringsförslaget ritas om.

Norconsult har tagit fram ett utformningsförslag för bussuppställningarna som följer VGU samt möjliggör angöring och förbipassering för alla rörelser, se figur 18.

Figur 18 Skiss på utformning av bussterminal

Söder om övergångsstället föreslås det finnas två busshållplatser som snedställs för att fungera oberoende av varandra, möjliggöra förbi passering och underlätta angöring. Norr om övergångsstället föreslås ytterligare en busshållplats. Den norra busshållplatsen kan fortsatt vara rak. Vid denna utformning ökar framkomligheten för bussarna i jämförelse med utformningen i förprojekteringsförslaget. Avståndskrav till övergångsställen uppfylls också.

2.4.3 Siktlinjer

Trädet i söder behöver antagligen flyttas i skisserna för att inte påverka sikten från utfarten från Långgatan till väg 34. Utöver detta behöver växtlighet hållas nere i området för att inte skymma sikt.

Om de snedställda parkeringsfickorna i norr fortsatt finns kvar behöver de nordligaste justeras så att parkerade bilar inte skymmer sikten från utfarten.

Samrådsredogörelse

Detaljplan för Högsby resecentrum, del av Högsby 1:32 med flera fastigheter, Högsby samhälle, Högsby kommun

Planens syfte

Den huvudsakliga anledningen till planarbetet är skapande av ett attraktivt och funktionellt resecentrum där tåg- och busstrafik samlas och tillgängligheten förbättras. Platsen är samma som dagens stationsområde men dispositionen av området förändras. Närliggande fastighet för bilservice ses över för att möjliggöra en utveckling av den verksamheten. I övrigt tillkommer ingen ny bebyggelse utöver mindre komplementbyggnation.

Detaljplanen syftar till att skapa ett attraktivt och funktionellt resecentrum i Högsby där tåg- och busstrafik integreras. Området ska vara säkert och tillgängligt för fotgängare och fungera som en inbjudande plats för möten och vistelse. Gröna värden på platsen ska tas till vara och utvecklas. Parkering och angöring för bil och cykel ska finnas.

Hur samrådet bedrivits

Samråd har genomförts under tiden 2024-12-20 till 2025-01-24. Myndigheter, förvaltningar och grannar har beretts tillfälle att yttra sig och fått planhandlingarna tillsända. Planförslaget har varit tillgängligt i kommunhuset, biblioteket och på kommunens hemsida under samrådstiden.

Nio yttranden har inkommit. Nedan redovisas kortfattat vilka yttranden som inkommit, tidpunkten för dessa samt om det finns erinringar eller inte. Därefter redovisas yttrandena, tillsammans med kommunens kommentarer till det aktuella yttrandet och om det ger anledning till några justeringar av planförslaget. Sist sammanfattas de justeringar och ändringar som görs inför granskningsskedet.

	Datum för inkommande	Erinran eller annan synpunkt	Utan erinran	Sid
Myndigheter				
Länsstyrelsen i Kalmar län	2025-01-31	X		2
Lantmäteriet	2025-01-09	X		5
Trafikverket	2025-01-20	X		7
Polisen	2025-01-24		X	
Kommunala/reg. organisationer				
Kommunledningsutskottet	2025-01-30	X		9
Region Kalmar län	2025-01-20	X		9
RTSO (räddningstjänsten)	2025-01-13	X		10
Ledningsägare				
E.on	2025-01-20	X		10
Skanova	2024-12-19	X		11

Yttranden från myndigheter

Länsstyrelsen i Kalmar län

Detaljplanen har överlämnats till Länsstyrelsen för samråd i enlighet med 5 kap. 11 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL.

Detaljplanen handläggs med utökat planförfarande.

Under samrådet ska Länsstyrelsen enligt 5 kap. 14 § PBL särskilt:

1. ta till vara och samordna statens intressen
2. verka för att riksintressen enligt 3 och 4 kap. miljöbalken (1998:808), MB, tillgodoses, att miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap. MB följs och att strandskydd enligt 7 kap. MB inte upphävs i strid med gällande bestämmelser
3. verka för att sådana frågor om användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner samordnas på ett lämpligt sätt
4. verka för att en bebyggelse inte blir olämplig eller ett byggnadsverk olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Under samrådet ska Länsstyrelsen också särskilt ge råd om tillämpningen av 2 kap. PBL.

Länsstyrelsen ska dessutom ge råd i övrigt om tillämpningen av bestämmelserna i denna lag, om det behövs från allmän synpunkt.

Syftet med detaljplanen

till att skapa ett attraktivt och funktionellt resecentrum i Högsby där tåg- och busstrafik integreras. Området ska vara säkert och tillgängligt för fotgängare och fungera som en inbjudande plats för möten och vistelse. Gröna värden på platsen ska tas till vara och utvecklas. Parkering och angöring för bil och cykel ska finnas.

Länsstyrelsens synpunkter - prövningsgrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Länsstyrelsen bedömer, med hänsyn till prövningsgrunderna i 11 kap. 10 § PBL och nu kända förhållanden, att detaljplanen *inte* föranleder prövning vid ett antagande.

Länsstyrelsen synpunkter under Rådgivande behöver beaktas för att kunna genomföra detaljplanen.

Länsstyrelsens synpunkter – råd enligt 2 kap. PBL

Riksintresse kommunikation samt trafik

Planförslaget berör Riksintresse för kommunikationer i form av Stångådalsbanan. Riksväg 34/Järnvägsgatan ingår i det funktionellt prioriterade vägnätet som en regionalt viktig väg. Länsstyrelsen är positiva till åtgärder som förbättrar attraktivitet och funktionalitet i Högsby resecentrum, vilket är en viktig lokal och regional nod där ett flertal trafikslag möts.

Planområdet ligger inklämt mellan två viktiga transportstråk – Riksväg 34 och Stångådalsbanan, varav den senare utgör Riksintresse för kommunikationer. Länsstyrelsen bedömer att planförslaget *inte* riskerar medföra påtaglig skada på riksintresset. Detta då planförslaget inte omfattar Trafikverkets fastighet eller med nuvarande information bedöms påverka övrig järnvägsanläggning.

Den passage och den plankorsning (Långgatan) som finns i området måste dock uppmärksammas vid framtida åtgärder kring stationsområdet som kan medföra nya/ändrade rörelser för såväl fordonstrafik som oskyddade trafikanter samt vid eventuell förändring av tågtrafi-

ken. Trafikverket noterar t.ex. att sträckan mellan Rv 34 och bommarna vid Långgatan är kort, vilket, vid ökad trafik skulle kunna leda till att fordon blir stående på Rv 34 då bommarna ligger nere.

Gällande föreslagna åtgärder som berör Rv 34 (ändrade anslutning, borttagande av "P-ficka" samt passager) behöver planhandlingarna kompletteras inför granskningsskedet med sektionsritningar. Detta för att kunna bedöma ytbehoven för föreslagna åtgärder i relation till vägbredd och hur/om föreslagna åtgärder är förenliga med VGU (Vägar och gators utformning), och därmed genomförbara. VGU är styrande för åtgärder på statlig väg. Eventuellt kan avtal behöva upprättas mellan Trafikverket och kommunen som reglerar åtgärdernas genomförande och ansvar på/invid Rv 34. Detta bedöms i granskningsskedet.

Placering(ar) av passager bör ses över för att bidra till bästa trafiksäkerhet i förhållande till målpunkter, rörelsemönster (på båda sidor vägen) och t.ex. förväntade användare av nya parkeringsplatser. De två föreslagna passagerna ligger relativt nära varandra och centralt i planområdet. Finns möjligen en poäng med att lägga dessa med större avstånd från varandra? Gällande planerad(e) utfart(er) Förutsätts att dessa kan ordnas så att kraven på sikt enligt VGU uppfylls. Trafikverket anser att det är en fördel om vänstersvängkörfältet från Rv 34 mot Långgatan kan vara kvar trots relativt låg belastningsgrad. Detta då magasinet på Långgatan innan bommarna är kort och inte tillåter många fordon.

Ett bibehållet Vänstersvängkörfält kan ha en positiv funktion som "förlängning" av magasinet då bommarna ligger nere och därigenom minska risken för köbildning norrifrån på Rv 34. Då ytorna mellan Rv 34 och planerad byggnation är mycket begränsade kommer det att krävas ett avtal om åtgärder under byggtiden. Avtalet kommer att reglera påverkan på Rv 34 såsom behov av TA-Plan (Trafikanordningsplan), tillfällig skyltning och annat som rör säkerhet och framkomlighet på Rv 34 samt ansvarsfördelning för genomförande i gränssnittet mellan statligt och kommunalt ansvarsområde. Utformning av detta avtal kommer att ske i samband med granskningsskedet.

Naturvärden

Det är bra att kommunen avser att bevara de skyddsvärda träden med mistlarna. Det saknas dock en tydligare beskrivning av träden och hur detaljplanen kommer att påverka dem. Kommunen behöver också tänka på att grävning och upplag med mera inom 15 x stamdiametern från träden kan skada träden.

Kommunen har skrivit att det kräver samråd med länsstyrelsen för åtgärder som påverkar mistel eller dess värdträd. Avverkning och andra åtgärder som kan skada träden på sådant sätt att deras vitalitet försämras kräver dispens från artskyddsförordningen eftersom det indirekt också skadar mistlarna. Kommunen behöver rätta till det i planbeskrivningen.

Längs med järnvägsgatan i den norra delen av planområdet finns ett antal träd i en rad som länsstyrelsen klassar som en biotopskyddad allé. Kommunen behöver beskriva den samt göra en bedömning av vilka konsekvenser detaljplanen får på allén. Avverkning, beskärning samt schaktning, byggnation och utfyllnad inom 15 x stamdiametern kräver dispens från biotopskyddet. Kommunen behöver också ta höjd för att träden växer eftersom undantaget i 8 § Förordning om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. inte gäller för ny bebyggelse.

Ange genomförandetid i år

I plankartan anges genomförandetiden till 120 månader. Genomförandetiden bör anges i antal år. Om det bedöms viktigt att antal månader också redovisas kan båda uppgifterna redovisas i

planbestämmelsen som anges i plankartan. Att ange genomförandetiden endast i antal månader gör detaljplanen mer otydlig och svårare att förstå.

Påverkan befintlig detaljplan

I planbeskrivningen står att ny detaljplan till viss del kommer ersätta den befintliga detaljplanen 0821-P2021/3. Genomförandetiden i den detaljplanen har inte gått ut än. Som bekant finns det stora begränsningar i kommunens möjlighet att ändra en plan eller ersätta med en ny plan under pågående genomförandetid. Läs gärna mer i Boverkets PBL Kunskapsbanken. I planbeskrivningen har Lantmäteriet inte hittat någon motivering till varför ändring av den aktuella planen kan ske.

Gränser i plankartan

I plankartan har grundkartans linjer och beteckningar svart färg. Detta gör att det blir svårare att särskilja planskiktets gränser och beteckningar från den information som tillhör grundkartan. För att plankartan ska vara tillräckligt tydlig och lättläst behöver det vara uppenbart vilka beteckningar och gränser som tillhör planskiktet. Därför bör färgen på grundkartans linjer och beteckningar förslagsvis ändras till grå.

Grundkartan

Planbeskrivningen hänvisar till Järnvägsgatan vid några tillfällen. I grundkartan har gatunamnet Järnvägsgatan redovisats men gatunamnet har hamnat under planområdesgränsen vilket omöjliggör läsning av namnet. För ökad tydlighet bör gatunamnet flyttas i grundkartan. Vissa egenskapsbestämmelser är lite för svåra att tyda eftersom de delvis hamnat under gränslinjer och liknande.

I grundkartan saknas fastighetsbeteckningar. Det är viktigt att fastighetsbeteckningarna redovisas för att göra det lätt för den som är berörd av planen att hitta respektive fastighet på plankartan och förstå konsekvenserna för berörda fastigheter.

I planbeskrivningens rubrik 2.1 står att de fastigheter som berörs av planläggningen är den kommunala fastigheten Högsby 1:32 och den enskilt ägda fastigheten Högsby 2:79. Samma information finns i dokumentet Samrådshandling Undersökning Resecentrum. Utifrån hur plankartan är ritad ser det dock ut som att även den enskilt ägda fastigheten Högsby 2:49 ingår i planområdet. Denna fastighet (samt Högsby 2:27) finns upptagen som fastighet i planområdet i handlingen Fastighetsförteckning. Planbeskrivningen skulle kunna korrigeras så att alla fastigheter inom planområdet finns omnämnda.

Länsstyrelsen hänvisar också till Lantmäteriets yttrande om lägesosäkerheten för fastighetsgränser i grundkartan.

Kommunens kommentar

Trafik

Kommunen har reviderat planförslaget vad gäller påverkan på riksvägen. Det bedöms inte nödvändigt att ta bort vänstersvängfältet för att säkra tillräckligt utrymme för parkering för resecentrum. Även passagerarnas lokalisering är justerad för att hitta en bra balans mellan större rörelsemönster i området och resecentrums inre utformning.

Natur

Projektets genomförande innebär ingen påverkan på misteln eller allén i fråga. Planbeskrivningen kompletteras med upplysning om relevant skydd och lagstiftning för

träden. Gatuträden kontrollerades vid ett tidigare planärendet och bedöms inte generellt ha en stamdiameter över 20 cm, men är numera troligen över 30 år gamla.

Påverkan på befintlig detaljplan

Planområdesgräns justeras så att ingen del av den aktuella gällande detaljplanen berörs av ny detaljplan. Planbeskrivning uppdateras utifrån detta.

Osäkra fastighetsgränser

Kommunen har gjort inmätning där så är möjligt, av perrongen och kring fastigheten Högsby 2:79. Se vidare svar till Lantmäteriet. I övrigt så erfar kommunen att gränsernas läge har en rimlig lägesosäkerhet i förhållande till planens konsekvenser.

Redaktionella synpunkter

Kommunen ändrar angivande av genomförandetiden till årsenhet.

I övrigt så förbättrar kommunen kartans synlighet och tydlighet i enlighet med förslagen från Lantmäteriet och Länsstyrelsen.

Planbeskrivningen uppdateras utifrån vilkas fastigheter som ingår i planområdet, och en mindre justering görs för att ingen del av järnvägens fastighet ska ingå.

Lantmäteriet

Vid genomgång av planförslagets handlingar (daterade 2024-12-19) har följande noterats:

Delar av planen som bör förbättras

Kontrollera fastighetsgränser av vikt för planläggningen med 0,025 meters lägesosäkerhet

I planförslaget har planområdesgränsen och användningsgräns lagts i samma läge som fastighetsgränser med mycket god lägesosäkerhet (0,025 meter). Denna lägesosäkerhet kan dock vara missvisande och det är möjligt att dessa fastighetsgränser inte har kontrollmätts när lägesosäkerheten sattes.

Planområdesgränsen kommer till stor del följa gränsen mellan Högsby 1:32 på ena sidan och Högsby 1:72 + 2:27 på andra sidan. Gränsen verkar ha tillkommit i förrättningen akt 0821-367 daterad 1997-02-25 och akten innehåller koordinater som verkar vara inmätta i RT 90. Vid övergången mellan referenssystemen RT 90 och nuvarande SWEREF 99 transformerades tusentals gränspunkter över hela landet utan kontroll i fält. Dessa fick lägesosäkerheten 0,025 eller 0,03 meter. Det har i efterhand visat sig att många av dessa punkter till exempel i områden med lokala stamnät kan ha god ”intern” lägesosäkerhet, men inte ligga rätt i förhållande till SWEREF 99. På sida 7 i akt 0821-367 finns en koordinatförteckning som visar att tre gränspunkter utgjordes av murhorn medan övriga förefaller vara omarkerade. För att transformera gränsen med god noggrannhet behöver normalt ett antal markörer återfinnas, Lantmäteriet är osäker om så har skett och vilken kvalitet man i sådana fall har fått från gränsmarkören murhorn.

Planområdesgränsen kommer även följa gränsen mellan Högsby 2:27 på ena sidan och Högsby 2:49 + 2:79 på andra sidan. Högsby 2:49 tillkom vid en s.k. avsöndring vilket innebär att gränserna inte är lagligen tillkomna. Högsby 2:79 tillkom genom en sammanläggning av två avsöndringar. Inga fastighetsbestämningar berörande denna gränssträcka har noterats. Aktuell gränssträcka bedöms därmed inte vara i laga ordning tillkommen och dess läge kan vara oklart.

I planförslaget har användningsgräns mellan kvartersmark (KZC) och allmän plats (GATA och VÄG) lagts ut i samma läge som gränsen mellan Högsby 1:32 på ena sidan och Högsby 2:49 + 2:79 på andra sidan. Gränsen tillkom i förrättningen 08-HBY-2434 daterad 1984-03-01. Koordinaterna är inmätta i ett äldre system och en blandning av omarkerade och markerade gränspunkter har använts. Det är oklart om gränsmarkörer har kontrollmätts.

Lantmäteriet uppmanar därför kommunen att vara extra uppmärksam vid planläggning av områden där det förekommer gränser med just lägesosäkerheten 0,025 eller 0,03 meter, och vid behov kontrollmäta sådana gränser. Om ni kontrollerar gränspunkter, se till att kommunen gör en så kallad DRK-leverans till ajourhållning-DRK@lm.se i överensstämmelse med DRK-avtalet. Då kommer det att framgå av fastighetsgränsernas redovisning i den digitala registerkartan att lägesosäkerheten är kontrollerad samt vilka punkter som har mätts in och vilka punkter som är transformerade utifrån inmätningarna.

Skulle gränserna visa sig vara oklara kan det hanteras genom en fastighetsbestämning. Genom en fastighetsbestämning fastställs var gränserna är belägna. Risken med att planlägga med osäkra fastighetsgränser är antingen att en del av detaljplanen hamnar inom grannfastigheten eller att det skapas en remsa av ej planlagd mark på fastigheter som var avsedda att planläggas helt.

Motiv till ändring av plan under pågående genomförandetid

I planbeskrivningen står att ny detaljplan till viss del kommer ersätta den befintliga detaljplanen 0821-P2021/3. Genomförandetiden i den detaljplanen har inte gått ut än. Som bekant finns det stora begränsningar i kommunens möjlighet att ändra en plan eller ersätta med en ny plan under pågående genomförandetid. [Läs gärna mer i Boverkets PBL Kunskapsbanken](#). I planbeskrivningen har Lantmäteriet inte hittat någon motivering till varför ändring av den aktuella planen kan ske.

Ange Genomförandetiden i antal år

I plankartan anges genomförandetiden till 120 månader. Genomförandetiden bör anges i antal år. Om det bedöms viktigt att antal månader också redovisas kan båda uppgifterna redovisas i planbestämmelsen som anges i plankartan. Att ange genomförandetiden endast i antal månader gör detaljplanen mer otydlig och svårare att förstå.

Grundkartans linjer och beteckningar är för framträdande i plankartan

I plankartan har grundkartans linjer och beteckningar svart färg. Detta gör att det blir svårare att särskilja planskiktets gränser och beteckningar från den information som tillhör grundkartan. För att plankartan ska vara tillräckligt tydlig och lättläst behöver det vara uppenbart vilka beteckningar och gränser som tillhör planskiktet. Därför bör färgen på grundkartans linjer och beteckningar förslagsvis ändras till grå.

Ett gatunamn i grundkartan går inte att läsa

Planbeskrivningen hänvisar till Järnväggsgatan vid några tillfällen. I grundkartan har gatunamnet Järnväggsgatan redovisats men gatunamnet har hamnat under planområdesgränsen vilket omöjliggör läsning av namnet. För ökad tydlighet bör gatunamnet flyttas i grundkartan.

Delar av planen som skulle kunna förbättras

Vissa egenskapsbestämmelser i plankartan lite för svåra att avläsa

Vissa egenskapsbestämmelser är lite för svåra att avläsa eftersom de delvis hamnat under gränslinjer och liknande. Lantmäteriet har kunnat läsa samtliga egenskapsbestämmelser, men för att öka tydligheten och underlätta förståelsen av plankartan skulle vissa av egenskapsbestämmelserna kunna flyttas så att de inte täcks av andra kartsymboler.

Fastighetsbeteckningar saknas i grundkartan

I grundkartan saknas fastighetsbeteckningar. Det är viktigt att fastighetsbeteckningarna redovisas för att göra det lätt för den som är berörd av planen att hitta respektive fastighet på plankartan och förstå konsekvenserna för berörda fastigheter.

Fastighet inom planområdet omnämns inte i planbeskrivningen

I planbeskrivningens rubrik 2.1 står att de fastigheter som berörs av planläggningen är den kommunala fastigheten Högsby 1:32 och den enskilt ägda fastigheten Högsby 2:79. Samma information finns i dokumentet Samrådshandling Undersökning Resecentrum. Utifrån hur plankartan är ritad ser det dock ut som att även den enskilt ägda fastigheten Högsby 2:49 ingår i planområdet. Denna fastighet (samt Högsby 2:27) finns upptagen som fastighet i planområdet i handlingen Fastighetsförteckning. Planbeskrivningen skulle kunna korrigeras så att alla fastigheter inom planområdet finns omnämnda.

Kommunens kommentar:

Osäkra fastighetsgränser

Kommunen har utan framgång eftersökt gränsmarkeringar kring fastigheten Högsby 2:79. Kommunen har därutöver mätt in perrongens murdetaljer som markerar gräns Högsby 1:32 och 1:72, samt vissa tekniska anläggningar knutna till järnvägsanläggningen, som elskåp och väderskydd. I övrigt så erfar kommunen att gränsernas läge har en rimlig lagessäkerhet i förhållande till planens konsekvenser.

Påverkan på befintlig detaljplan

Planområdesgräns justeras så att ingen del av den aktuella gällande detaljplanen berörs av ny detaljplan. Planbeskrivning uppdateras utifrån detta. Ingen del av den aktuella detaljplanen med pågående genomförandetid ingår nu i planförslaget.

Redaktionella synpunkter

Kommunen ändrar angivande av genomförandetiden till årsenhet.

I övrigt så förbättrar kommunen kartans synlighet och tydlighet i enlighet med förslagen från Lantmäteriet och Länsstyrelsen.

Planbeskrivningen uppdateras utifrån vilkas fastigheter som ingår i planområdet, och en mindre justering görs för att ingen del av järnvägens fastighet ska ingå.

Trafikverket

Trafikverket har erbjudits tillfälle att yttra sig över rubricerat planförslag. Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för ett attraktivt och funktionellt resecentrum där flera transportslag integreras.

Trafikverkets synpunkter

Planförslaget berör Riksintresse för kommunikationer i form av Stångådalsbanan.

Riksväg 34/Järnvägsgatan ingår i det funktionellt prioriterade vägnätet som en

regionalt viktig väg.

Trafikverket är positiva till åtgärder som förbättrar attraktivitet och funktionalitet i Högsby resecentrum, vilket är en viktig lokal och regional nod där ett flertal trafikslag möts.

Planområdet ligger inklämt mellan två viktiga transportstråk - Riksväg 34 och Stångådalsbanan, varav den senare utgör Riksintresse för kommunikationer. Trafikverket bedömer att planförslaget inte riskerar medföra påtaglig skada på riksintresset. Detta då planförslaget inte omfattar Trafikverkets fastighet eller med nuvarande information bedöms påverka övrig järnvägsanläggning. Den passage och den plankorsning (Långgatan) som finns i området måste dock uppmärksammas vid framtida åtgärder kring stationsområdet som kan medföra nya/ändrade rörelser för såväl fordonstrafik som oskyddade trafikanter samt vid eventuell förändring av tågtrafiken. Trafikverket noterar t.ex. att Sträckan mellan Rv 34 och bommarna vid Långgatan är kort, vilket, vid ökad trafik skulle kunna leda till att fordon blir stående på Rv 34 då bommarna ligger nere.

Gällande föreslagna åtgärder som berör Rv 34 (ändrade anslutning, borttagande av "Pficka" samt passager) behöver planhandlingarna kompletteras inför granskningsskedet med sektionsritningar. Detta för att kunna bedöma ytbehoven för föreslagna åtgärder i relation till vägbredd och hur/om föreslagna åtgärder är förenliga med VGU (Vägar och gators utformning), och därmed genomförbara. VGU är styrande för åtgärder på statlig väg. Eventuellt kan avtal behöva upprättas mellan Trafikverket och kommunen som reglerar åtgärdernas genomförande och ansvar på/invid Rv 34. Detta bedöms i granskningsskedet.

Placering(ar) av passager bör ses över för att bidra till bästa trafiksäkerhet i förhållande till målpunkter, rörelsemönster (på båda sidor vägen) och t.ex. förväntade användare av nya parkeringsplatser. De två föreslagna passagerna ligger relativt nära varandra och centralt i planområdet. Finns en poäng att lägga dessa mer separerat? Gällande planerad(e) utfart(er) Förutsätts att dessa kan ordnas så att kraven på sikt enligt VGU uppfylls.

Trafikverket anser att det är en fördel om vänstersvängkörfältet från Rv 34 mot Långgatan kan vara kvar trots relativ låg belastningsgrad. Detta då magasinet på Långgatan innan bommarna är kort och inte tillåter många fordon. Ett bibehållet Vänstersvängkörfält kan ha en positiv funktion som "förlängning" av magasinet då bommarna ligger nere och därigenom minska risken för köbildning norrifrån på Rv 34.

Då ytorna mellan Rv 34 och planerad byggnation är mycket begränsade kommer det att krävas ett avtal om åtgärder under byggtiden. Avtalet kommer att reglera påverkan på Rv 34 såsom behov av TA-Plan (Trafikanordningsplan), tillfällig skyltning och annat som rör säkerhet och framkomlighet på Rv 34 samt ansvarsfördelning för genomförande i gränssnittet mellan statligt och kommunalt ansvarsområde. Utformning av detta avtal kommer att ske i samband med granskningsskedet.

Kommunens kommentar

Kommunen har reviderat planförslaget vad gäller påverkan på riksvägen, som nu blir av mindre omfattning. Det bedöms inte nödvändigt att ta bort vänstersvängfältet för att säkra tillräckligt utrymme för parkering för resecentrum. Även passagernas lokalisering är justerad för att hitta en bra balans mellan större rörelsemönster i området och resecentrums inre utformning.

Genomförande av detaljplanen är tänkt i två etapper. Inför en andra genomförande-etapp så ser kommunen ett behov av en tredje passage vid Moréns backe, som är viktig med tanke på gång- och cykelpassage över järnvägen och gc-bana på riksvägens norra sida.

Planbeskrivning rättas vad gäller riksintresse för trafikanläggningar, då riksvägen/Järnvägsgatan inte längre utgör riksintresse.

Yttranden från kommunala och regionala organisationer

Kommunledningsutskottet

Kommunledningsutskottet har inget att erinra kring planförslaget avseende del av Högsby 1:32 med flera fastigheter.

Kommunchefen får i uppdrag att påbörja projektering av projektet och redovisning sker löpande av projektet framskridande.

Målsättning att det ska vara klart till halvårsskiftet 2026.

Kommunens kommentar

Miljö- och byggkontoret bedriver planarbetet i nära dialog med projektledare från Samhällsservice, för att underlätta ett snabbt och effektivt genomförande.

Region Kalmar län

Region Kalmar län har tagit del av planerna för Högsby resecentrum och ser en stor fördel av att trafikslagen föreslås vara samlade på samma ställe. Det är också positivt att kommunen lyfter inspiration från BRT konceptet.

Region Kalmar län ser vissa farhågor gällande den tekniska utformningen. Om stationen skulle utformas på det sätt som kartan på sidan 37 visar finns en risk att behov kopplat till körradien för bussarna och dess svängrum inte tillgodoses. Detta gäller främst då det handlar om att köra ut från stationen men också då bussarna ska köra ut från hållplatserna. Såsom stationen är utformad på aktuell karta saknas också en parkeringsplats/ställplats för andra transporter såsom Flexbuss och ersättningstrafik. Region Kalmar län ser gärna, som planförslaget föreslår, en fortsatt dialog med Högsby kommun gällande utformningen.

Kommunens kommentar

Illustrationen på sida 37 var tyvärr en äldre projekteringsvariant som användes som skissunderlag. Planbeskrivningen uppdateras till granskning med korrekt ritningsunderlag. Projekteringsförslaget är även ändrat vad gäller placering av gångpassage för att få mer utrymme för bussuppställning och väderskydd.

I senare kommunikation har KLT reviderat bedömning om behov av extraplatser för ersättningstrafik. Planförslaget medger utrymme för anordnande av ersättningsplats, men det bedöms inte finnas behov av att anordna sådan plats i det initiala genomförandet. Förslaget medger simultan uppställning av tre bussar, fördelat på två lägen. Dessa kan angöra och lämna resecentrum oberoende av varandra.

Räddningstjänsten Sydost (RTSO)

Åtkomlighet för räddningstjänsten

1. För att underlätta släckangrepp och minimera insatstiden bör räddningsfordon komma så nära byggnadernas entréer att man inte behöver dra slang och transportera materiel mer än 50 m. Dessutom bör gångavståndet vara högst 50 m om nödutrymning avses ske med bärbara stegar.

2. Räddningsväg ska anordnas om det befintliga gatunätet inte ger tillräcklig åtkomlighet för räddningsinsats eller för utrymning med räddningstjänstens stegutrustning. En räddningsväg: a. ska ha en fri höjd på minst 4 meter

b. ska ha bärighet motsvarande angränsande vägnät eller tåla ett axeltryck av 100 kN.

c. bör vara försedd med ett hårdgjort ytlager av grus, asfalt eller motsvarande. Hårdgjorda gräsmattor rekommenderas inte

d. ska ha en körbanebredd på minst 3 meter på raksträckor

e. ska ha en längslutning på max 8 %, tvärfall 2 % och vertikalradien (konkav eller konvex) minst 50 meter

f. ska ha en inre radie i kurvor på minst 7 meter och det bör finnas sådan breddökning och hinderfritt sidoområde före, genom och efter kurvan så att stegfordon kan framföras

g. ska markeras med standardiserad skylt

h. ska underhållas och snöröjas. Exempel på underhåll är skötsel av träd som kan hindra stegresning

i. bör ha angöringen i anslutning till byggnadens adress.

Brandposter

3. Brandpostnätet ska uppfylla gällande normer.

Kommunens kommentar

Synpunkterna noteras. Projekteringsförslaget är utformat utifrån krav för busstrafiken, vilket ger goda möjligheter för räddningstjänsten att komma fram inom hela området.

Yttranden från ledningsägare

E.ON Energidistribution AB (karta i ärendet)

Inom området har E.ON markförlagd lågspänningskabel, se bifogad karta.

Kablarnas läge måste säkerställas innan markarbete påbörjas. Kabelvisning beställs kostnadsfritt i fält via ledningskollen.se eller via vår hemsida:

www.eon.se/privat/kundservice/skydda-ledningar-och-djur/grava-naraledning.html<<http://www.eon.se/privat/kundservice/skydda-ledningar-och-djur/gravanara-ledning.html>>

För elledning i mark får byggnad eller annan anläggning så som staket eller plank inte utan ledningsägarens medgivande och lämnade instruktioner uppföras på närmare avstånd än 3 meter från markkabeln. Inte heller får utan ledningsägarens medgivande upplag anordnas eller marknivån ändras ovanför markkabeln, så att reparation och underhåll försvåras.

E.ON förutsätter att man tar hänsyn till ovan synpunkter samt att våra befintliga anläggningar kan vara kvar i sitt nuvarande läge och att exploateringen inte orsakar att E.ONs anläggningar inte uppfyller gällande starkströmsföreskrifter.

Eventuella kostnader i samband med planens genomförande så som flyttningar eller ändringar av våra befintliga anläggningar bekostas av exploatören, vilket bör framgå av genomförandebeskrivningen.

Kommunens kommentar

Projektet med resecentrum innebär enligt kommunens bedömning små konsekvenser för ledningsnätet. Det finns en servisledning till den rivna stationsbyggnaden som nu är satt i ett nytt elskåp placerat intill perrongen. Denna betjänar i dagsläget elsystemet på perrongen, HBAB står som ägare till abonnemanget. I framtiden kan till exempel en ny toalett och anläggningar för busstrafiken kopplas på här. Troligen behöver detta elskåp höjas i läge vid genomförandet av nytt resecentrum. I övrigt ska inte elnätet påverkas och markreservat för allmänna ledningar ingår i planförslaget.

Skanova (Telia company) AB

Skanova har markförlagda teleanläggningar inom detaljplaneområdet

Skanova önskar att så långt som möjligt behålla befintliga teleanläggningar

I nuvarande läge för att undvika olägenheter och kostnader som uppkommer i samband med flyttning. Skanova önskar i ett tidigt skede medverka i planarbetet när detaljplanarbete påbörjas och kallas till samrådsmöten för det aktuella området för att kunna samordna nya ledningar. Tvingas Skanova vidta undanflyttningsåtgärder eller skydda telekablar för att möjliggöra exploatering förutsätter Skanova att den part som initierar åtgärden även bekostar den.

Om så önskas kan ledningarna skickas digitalt i dwg-format för att infogas på plankartan. Kontakta ledningskollen.se<<https://www.ledningskollen.se/>>

Kabelanvisning beställs via ledningskollen.se<<https://www.ledningskollen.se/>>

För ledningssamordning kontakta telianatforvaltning@

teliacompany.com<mailto:telia-natforvaltning@teliacompany.com>

Kommunens kommentar

Ledningskollen beställd och teleledningar beaktas i planförslaget genom markreservat för allmänna ledningar.

Ändringar inför granskning

Förprojektering är justerad för resecentrum vilket lett till mindre ändringar av planförslagets gränser. Projekteringsförslag revideras så att vänstersvängfält vid passage över järnväg be-

hålls. Den inre layouten av resecentrum är justerad, vilket leder till mindre påverkan på riksvägen.

Markreservat för allmänna ledningar tillkommer, bland annat för vatten och avlopp, samt elledningar.

Justeringar av planområde görs för att inte inkludera järnvägsfastigheten eller gällande detaljplan med pågående genomförandetid.

Planbeskrivning rättas vad gäller ingående fastigheter.

Plankartans tydlighet förbättras.

Miljö- och byggnämnden

HÖGSBY KOMMUN
Högsby 2025-05-28

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar.

Endast angiven användning och utformning är tillåten.

Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom hela planområdet.

GRÄNSLINJER

- Planområdesgräns
Användningsgräns
Egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV ALLMÄN PLATS

- GATA₁ Huvudgata
VÄG₁ Genomfartsväg

ANVÄNDNING AV KVARTERSMARK

- C₁ centrumverksamheter (café, kiosk eller liknande kommersiell service)
K Kontor
P Parkering
T₁ Resecentrum
Z Verksamheter

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALLMÄN PLATS

Stängsel, utfart och annan utgång

Utfartsförbud

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Begränsning av markens utnyttjande

- Marken får inte förses med byggnadsverk.
ö₁ Marken får endast förses med komplementbyggnad (mindre än 50 kvadratmeter) och andra anläggningar än byggnader

Höjd på byggnadsverk

h₁+6,0 Högsta nockhöjd på byggnadsverk är angivet värde i meter över angivet nollplan

h₁+3,5 Högsta nockhöjd på byggnadsverk är angivet värde i meter över angivet nollplan

Markens anordnande och vegetation

- n₁+69,8 Markens höjd får inte vara högre än angivet värde i meter över nollplanet.
n₁+69,3 Markens höjd får inte vara högre än angivet värde i meter över nollplanet.
n₂ Marken får inte hårdgöras
n₃ Trädet får endast fällas om det är sjukt eller utgör en säkerhetsrisk.
n₄ Parkering och angöring

Ändrad lovplikt

a₁ Marklov krävs även för åtgärd som väsentligt påverkar träd.

Markreservat för allmännyttiga ändamål

u₁ Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar.

GENOMFÖRANDETID

Genomförandetiden är 10 år över hela planområdet och börjar gälla fr.o.m. laga kraft datum.

Fortsättning teckenförklaring

- Odlad mark
Vatten
Öppen mark
Fastighetsgräns
Traktgräns
Beläggning
Körbana
Körbana på tomt
Vattendrag
Staket
Stödmur
Fastighetsgräns
Höjdkurva
Fastighetsbeteckning
5:30
Bostadshus
Uthus/garage
Offentlig byggnad
Kyrka
Skärmtak
Lövträd
Häck
Lövskog
Trappil
Äng
Åker
Markhöjd

GRANSKNINGSHANDLING
Detaljplan

Högsby resecentrum
Högsby 1:32 mfl fastigheter
Högsby samhälle, Högsby kommun, Kalmar län

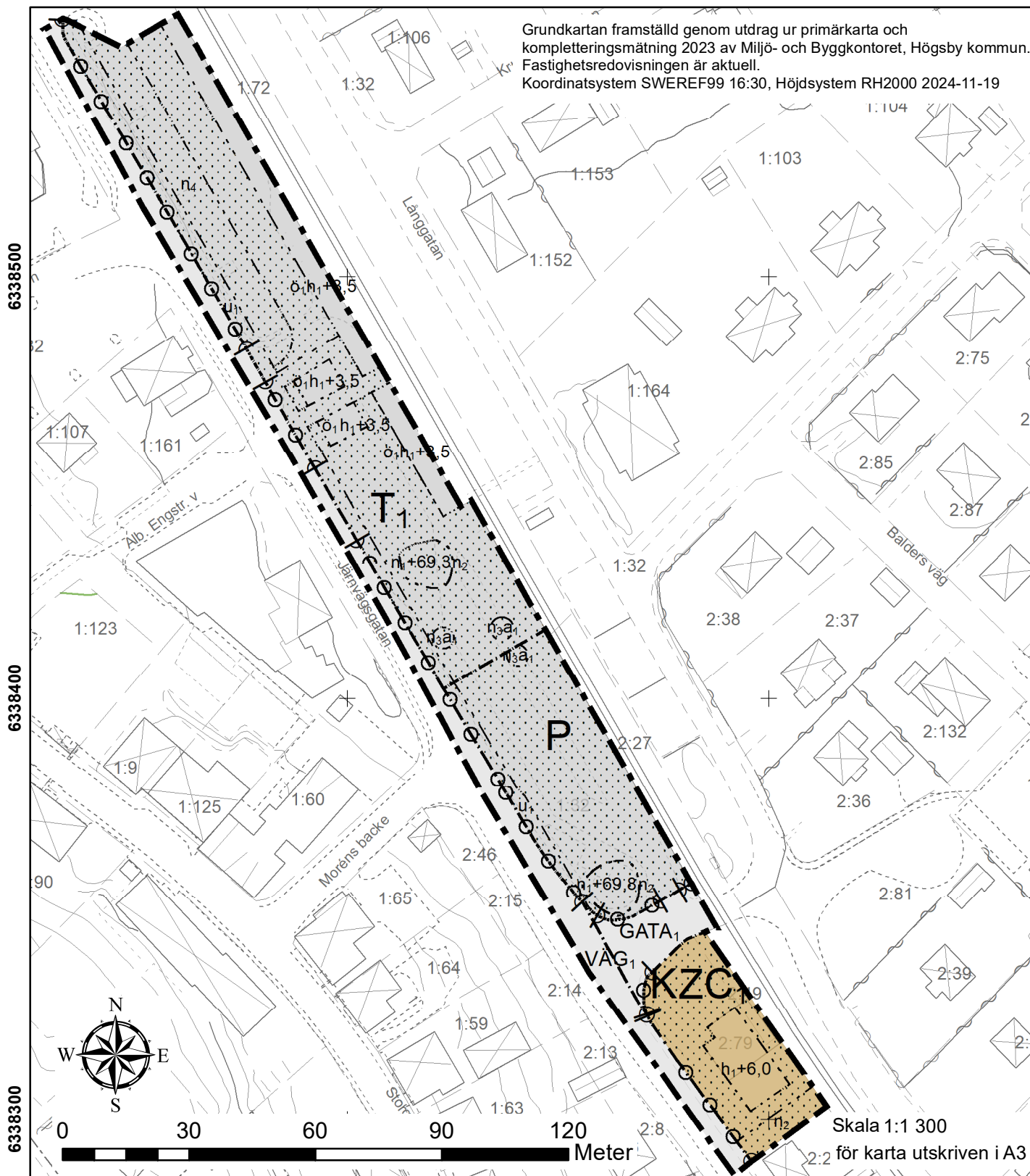

Emil Stille
Stadsarkitekt
Antagen av:
KS § XX
Fastställt:
2024-XX-XX
Laga kraft:
2024-XX-XX

Upprättad: 2024-11-25, senast reviderad: 2025-09-02

Koordinatsystem: SWEREF99_16_30/RH2000

Skala: 1:1 300

Översikt

Högsby station i vinterskrud, mistlar framträder tydligt i de avlödade ekarna.

Detaljplan för Högsby resecentrum, HÖGSBY 1:32 mfl. fastigheter, Högsby samhälle, Högsby kommun, Kalmar län.

PLANBESKRIVNING

ANTAGANDEHANDLING (upprättad 2024-11-25, reviderad 2025-09-02)

Utökat planförfarande
Plan- och bygglagen (SFS 2010:900)
2025-05-28

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	DETALJPLANENS SYFTE	5
1.1	SYFTE	5
2	BESKRIVNING AV DETALJPLANEN	5
2.1	PLANOMRÅDE OCH SAMMANFATTNING	5
2.2	GENOMFÖRANDETID	6
2.3	ALLMÄN PLATS	6
2.4	KVARTERSMARK.....	7
2.5	BEFINTLIGT	7
2.6	VAL AV FÖRFARANDE	7
2.7	ÄRENDEINFORMATION.....	8
3	MOTIV TILL DETALJPLANENS REGLERINGAR.....	8
3.1	MOTIV TILL REGLERINGAR	8
	ANVÄNDNING AV ALLMÄN PLATS.....	8
	ANVÄNDNING AV KVARTERSMARK	8
	EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALLMÄN PLATS	9
	EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK	9
4	PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR.....	10
4.1	KOMMUNALA.....	10
4.1.1	DETALJPLAN	10
4.1.2	ÖVERSIKTSPLAN	11
4.2	REGIONALA	12
4.2.1	REGIONAL PLANERING	12
4.3	RIKSINTRESSEN	12
4.3.1	NATURVÅRD	12
4.3.2	KULTURMILJÖVÅRD	12
4.3.3	ENERGIPRODUKTION OCH ENERGIDISTRIBUTION.....	13
4.3.4	TRAFIKKOMMUNIKATION	13
4.3.5	NATURA 2000.....	13
4.4	HUSHÅLLNINGSBESTÄMMELSER ENLIGT 3 KAP. MILJÖBALKEN	13
4.5	MILJÖKVALITETSNORMER	13
4.5.1	LUFT	13
4.5.2	VATTEN.....	14
4.5.3	BULLER	14
4.6	MELLANKOMMUNALA INTRESSEN	14
4.7	MILJÖ.....	14
4.7.1	STRANDSKYDD.....	15
4.7.2	DAGVATTEN	15
4.8	HÄLSA OCH SÄKERHET	15
4.8.1	OMGIVNINGSBULLER.....	15
4.8.2	RISK FÖR OLYCKOR.....	16
4.8.3	RISK FÖR ÖVERSVÄMNING	16
4.8.4	RISK FÖR EROSION	17
4.8.5	RISK FÖR SKRED OCH RAS	17
4.8.6	RISK FÖR FÖREKOMST AV MARKFÖRORENINGAR	17
4.9	GEOTEKNISKA FÖRHÅLLANDEN	19
4.10	HYDROLOGISKA FÖRHÅLLANDEN	21
4.11	KULTURMILJÖ.....	21
4.12	FYSISK MILJÖ	22
4.13	SOCIALA	24

Detaljplan för Högsby resecentrum, Högsby 1:32 mfl. fastigheter, Högsby samhälle

4.14	TEKNIK.....	26
4.15	SERVICE.....	26
4.16	TRAFIK.....	26
5	PLANERINGSUNDERLAG.....	27
5.1	KOMMUNALA.....	27
5.1.1	DETALJPLAN.....	27
5.1.2	GRUNDKARTA.....	27
5.1.3	ÖVERSIKTSPLAN.....	27
5.1.4	UNDERSÖKNING ENLIGT 6 KAP. 6 § MILJÖBALKEN (1998:808).....	27
5.1.5	MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING.....	27
5.1.6	SÄRSKILT BESLUT OM BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN.....	27
5.2	UTREDNINGAR.....	28
5.2.1	DAGVATTENUTREDNING.....	28
5.2.2	MARKMILJÖUTREDNING.....	28
5.2.3	FÖRPROJEKTERING.....	28
5.2.4	RISKUTREDNING.....	28
5.2.5	TRAFIKUTREDNING.....	28
5.2.6	BARNKONSEKVENSANALYS.....	28
5.2.7	KULTURMILJÖUTREDNING.....	28
5.3	REGIONALA.....	28
6	KONSEKVENSER.....	29
6.1	FASTIGHETER OCH RÄTTIGHETER.....	29
6.2	NATUR.....	29
6.3	MILJÖ.....	29
6.3.1	MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING.....	29
6.3.2	MILJÖBEDÖMNING.....	29
6.3.3	STÄLLNINGSTAGANDE 4 KAP. 33 B § PLAN- OCH BYGGLAGEN (2010:900).....	30
6.3.4	STRANDSKYDD.....	30
6.3.5	DAGVATTEN.....	30
6.4	MILJÖKVALITETSNORMER.....	30
6.4.1	LUFT.....	30
6.4.2	VATTEN.....	30
6.4.3	BULLER.....	31
6.5	HÄLSA OCH SÄKERHET.....	31
6.5.1	BERÄKNING AV OMGIVNINGSBULLER.....	31
6.5.2	ÖVERSVÄMNING.....	31
6.5.3	OLYCKOR.....	31
6.5.4	EROSION.....	32
6.5.5	SKRED OCH RAS.....	32
6.5.6	MARKFÖRORENINGAR.....	32
6.6	SOCIALA.....	32
6.6.1	BARN.....	32
6.6.2	JÄMLIKHET.....	32
6.7	RIKSINTRESSE.....	33
6.7.1	NATURVÅRD.....	33
6.7.2	KULTURMILJÖVÅRD.....	33
6.7.3	ENERGIPRODUKTION OCH ENERGIDISTRIBUTION.....	33
6.7.4	TRAFIKKOMMUNIKATION.....	33
6.7.5	NATURA 2000.....	34
6.8	HUSHÅLLNINGSBESTÄMMELSER ENLIGT 3 KAP. MILJÖBALKEN.....	34
6.9	TRAFIK.....	34
6.9.1	MOTORTRAFIK.....	35

Detaljplan för Högsby resecentrum, Högsby 1:32 mfl. fastigheter, Högsby samhälle

6.9.2 GÅNG- OCH CYKELTRAFIK.....	36
6.10 MELLANKOMMUNALA FRÅGOR	37
7 GENOMFÖRANDEFRÅGOR	37
7.1 MARK- OCH UTRYMMESFÖRVÄRV	37
7.1.1 Skyldighet inlösen, huvudman	37
7.1.2 Skyldighet inlösen, stat	37
7.2 FASTIGHETSÄTTSLIGA FRÅGOR.....	38
7.2.1 Rättigheter	38
7.3 TEKNISKA FRÅGOR	38
7.3.1 Tekniska åtgärder.....	38
7.3.2 Utbyggnad allmän plats.....	38
7.3.3 Utbyggnad vatten och avlopp	40
7.4 EKONOMISKA FRÅGOR.....	41
7.4.1 Planekonomisk bedömning.....	41
7.4.2 Planavgift	41
7.4.3 Ersättningsanspråk.....	42
7.4.4 Drift allmän plats	42
7.4.5 Drift vatten och avlopp	42
7.5 ORGANISATORISKA FRÅGOR	42
7.5.1 Exploateringsavtal.....	42
7.5.2 Markanvisning.....	42
7.5.3 Tidplan.....	43
7.6 KULTURVÄRDEN.....	43
7.7 PRÖVNING ENLIGT ANNAN LAGSTIFTNING	43

1 DETALJPLANENS SYFTE

I planbeskrivningen ska kommunen redovisa detaljplanens syfte, i enlighet med Plan- och bygglagen (PBL 2010:900) 32-33 §. Detaljplanens syfte ska kortfattat uttrycka vad detaljplanen ska möjliggöra samt vilka värden på platsen eller i omgivningen som detaljplanen ska förhålla sig till. Planens regleringar ska stödja planens syfte, och vid framtida lovprövning beaktas syftet med detaljplanen.

1.1 SYFTE

Detaljplanen syftar till att skapa ett attraktivt och funktionellt resecentrum i Högsby där tåg- och busstrafik integreras. Området ska vara säkert och tillgängligt för fotgängare och fungera som en inbjudande plats för möten och vistelse. Gröna värden på platsen ska tas till vara och utvecklas. Parkering och angöring för bil och cykel ska finnas.

2 BESKRIVNING AV DETALJPLANEN

För att skapa bättre förståelse för detaljplanen ska planbeskrivningen innehålla en redovisning av detaljplanens huvuddrag samt de överväganden som legat till grund för detaljplanens utformning. Även prövningar enligt annan lagstiftning som genomförts under detaljplaneprocessen ska redovisas.

2.1 PLANOMRÅDE OCH SAMMANFATTNING

Den huvudsakliga anledningen till planarbetet är skapande av ett attraktivt och funktionellt resecentrum där tåg- och busstrafik samlas och tillgängligheten förbättras. Platsen är samma som dagens stationsområde men dispositionen av området förändras. Huvudmannskapet för parkering blir enskilt för att ge en större flexibilitet för olika driftsformer. Även närliggande fastighet för bilservice ses över för att möjliggöra en utveckling av den verksamheten. I övrigt tillkommer ingen ny bebyggelse utöver mindre komplementbyggnation.

Planområdet innefattar dagens Högsby station med tillhörande busstorg och parkering. Även biltvätten på andra sidan järnvägsöverfarten ingår i planområdet. Mindre områden av riksvägen/Järnvägsgatan tas med i planområdet för att reglera utfartsförbud mot vägen. Berörda fastigheter är den kommunägda gatumarksfastigheten Högsby 1:32 och de enskilt ägda Högsby 2:79 och 2:49.

Planförslaget bedöms förenligt med kommunens gällande översiktsplan.

Planområde rödmarkerat på ortofoto.

GENOMFÖRANDETID

Detaljplanens genomförandetid är tio år från det datum den vinner laga kraft, enligt PBL 4 kap. 21 §.

2.2 ALLMÄN PLATS

Inom planområdet finns allmän platsmark för Gata och Väg. Gata omfattar gatumark huvudsakligen för lokal trafik där kommunen är väghållare, medan Väg syftar på vägmark för genomfartstrafik, i detta fall Järnväggsgatan där Trafikverket är väghållare.

HUVUDMANNASKAP

Kommunen är huvudman för allmän plats inom planområdet, i enlighet med huvudregeln i PBL 4 kap. 7 §. Trafikverket är väghållare för statliga vägar och järnvägar inom och angränsande planområdet.

2.3 KVARTERSMARK

Planförslaget omfattar kvartersmark för Trafik och Parkering, vad gäller den kommunalt ägda marken. En enskilt ägd fastighet, idag en biltvätt, i östra delen av planområdet planläggs för Centrum, Kontor och Verksamheter.

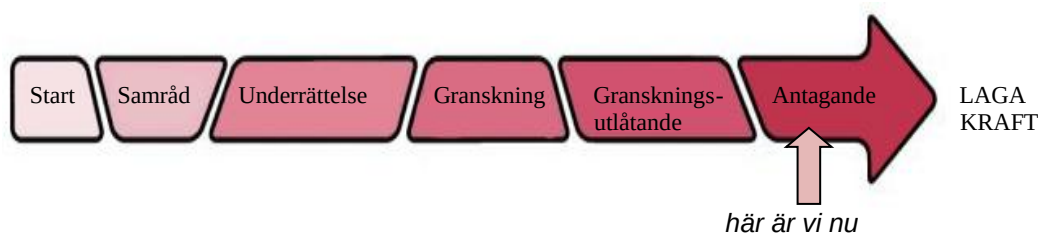
2.4 BEFINTLIGT

Planområdet omfattar det som idag är Högsby station, med tågplattform och busstorg, pendelparkering, Järnvägsgatan och Stångådalsbanan, samt Högsby biltvätt. Vid stationen finns en gångpassage över järnvägen, och i planområdets östra del en bilvägskorsning över järnvägen som leder över till Långgatan. Endast biltvätten är enskilt ägd mark, i övrigt är allt kommunal mark.

I princip all mark är hårdgjorda trafikytor, några få träd är planterade längs Järnvägsgatan eller är bevarade i området från tiden då det fanns en stationsträdgård i Högsby. En byggnad finns: biltvätten som tidigare var en bensinstation. Stationsbyggnaden är riven, på grund av omfattande vattenskada och bristfälligt underhåll.

2.5 VAL AV FÖRFARANDE

Planförslaget innehåller ingen större förändring av markanvändningen utan handlar om en ändrad disposition av området. Det krävs dock en ny detaljplan och plankarta för att tydligt reglera planförslaget, en planändring bedöms inte lämplig. Resecentrum är en anläggning av allmänt intresse och en angelägenhet för fler än närboende, därför har kommunen valt utökat planförfarande, enligt PBL 5 kap. 7 §. Därigenom kommer också Kommunfullmäktige ytterst besluta om antagande av detaljplanen.

2.6 ÄRENDEINFORMATION

Ur Föreskrifter om detaljplan, 2 kap.:

Digital koppling av information

3 § Följande information ska digitalt kopplas till planområdet 1. kommunens namn, 2. detaljplanens namn, 3. kommunens diarienummer för detaljplanen, 4. hänvisning till beslutsprotokollet, 5. vilket datum detaljplanen är påbörjad, och 6. vilket datum detaljplanen fick laga kraft.

1. Högsby kommun
2. Detaljplan för Högsby resecentrum, Högsby 1:32 med flera fastigheter, Högsby samhälle, Högsby kommun, Kalmar län.
3. PLAN.2024.24
4. Planuppdrag: 2024-01-16, KS § 15, Samråd 2024-12-12 MN § 87, Granskning 2025-06-12 MND § 191, Antagande **KF XXXX**.
5. Planen påbörjad 2024-01-16.
6. Planen ännu ej antagen.

3 MOTIV TILL DETALJPLANENS REGLERINGAR

I planbeskrivningen ska kommunen redovisa motiven till de enskilda regleringarna i detaljplanen. Redovisningen ska göras utifrån detaljplanens syfte och andra kapitlet plan- och bygglagen.

3.1 MOTIV TILL REGLERINGAR

Motiv till regleringar som avses i 2 kap. 3 § i Boverkets föreskrifter och allmänna råd om planbeskrivning.

ANVÄNDNING AV ALLMÄN PLATS

VÄG₁ – Genomfartsväg: Väg avsedd för genomfarts- och lokal trafik, utgör en del av huvudvägnätet av regional och nationell betydelse, PBL (2010:900) 4 kap. 5 §.

GATA₁ – Huvudgata: Gata avsedd för lokal trafik i Högsby samhälle och kommun, med en övergripande funktion för den lokala trafiken som koppling över järnvägen, PBL (2010:900) 4 kap. 5 §.

ANVÄNDNING AV KVARTERSMARK

T₁ – Resecentrum: Område avsett för resecentrum, tåg- och busstrafik samt angöring för besökare till fots, cykel eller bil. Även service som vistelseutrymmen, toalett, matservering och viss varuförsäljning av servicekaraktär ingår i användningen. Området är lämpligt beläget vid järnväg och riksväg och har delvis befintlig infrastruktur för ändamålet. PBL (2010:900) 4 kap. 5 §.

P – Parkering: Område avsett för parkering av olika slag. Området är centralt beläget nära resecentrum och samhällets centrum. Angöring finns till större gata. Det finns ett behov av parkering i området och beteckningen som kvartersmark möjliggör olika driftsformer, exempelvis för laddparkering. PBL (2010:900) 4 kap. 5 §.

KZC₁ – Kontor, Verksamheter, centrumverksamhet (kafé, kiosk eller liknande kommersiell service): Område avsett för kontor, verksamheter som biltvätt eller verkstad, samt kommersiell service. Fastigheten är lämpligt belägen för mindre utåtriktade serviceverksamheter vid större genomfartsväg, men har inte utrymme för större handelsanläggningar. PBL (2010:900) 4 kap. 5 §.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALLMÄN PLATS

Utfart₁ (cirkelstreckad linje i användningsgräns) – Utfart förbjuden: Med tanke på vägens övergripande funktion behöver utfarter begränsas till lägen där det är nödvändigt för att trygga resecentrums funktion, och i övrigt förbjudas. PBL (2010:900) 4 kap. 9 §.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Prickmark – Marken får inte förses med byggnadsverk: Marken är olämplig för byggnation, med tanke på läge intill väg- och järnväg eller markförhållandena i övrigt. PBL (2010:900) 4 kap. 11 §.

h₁XX – högsta nockhöjd på byggnadsverk är XX meter: Nockhöjden på byggnadsverk regleras för att få en lämplig utformning av områdets bebyggelse, med tanke på närhet till omgivande riks- och järnväg. PBL (2010:900) 4 kap. 11 §.

ö₁ – Marken får endast förses med komplementbyggnad (mindre än 50 kvadratmeter) och andra anläggningar än byggnader: Området får nyttjas för mindre byggnader och anläggningar, men är inte lämpligt för större byggnadsverk. Detta på grund av närhet till stora trafikleder, den begränsade ytan mellan dessa, samt behov av flexibilitet för framtida förändringar av resecentrum. PBL (2010:900) 4 kap. 11 §.

n₁XX – Markens höjd får inte vara högre än XX meter över nollplanet: Området fyller en funktion för fördröjning av dagvatten i området. Nivån är satt utifrån att vara lägre än omgivande infrastruktur, och innebär en ungefärlig sänkning med cirka tre decimeter jämfört med dagens marknivå. Utifrån att vissa förändringar av områdets nivåsättning är planerade anges nivå i förhållande till nollplanet (motsvarar ungefärligen havsnivån, referenssystem SWEREF99_16_30). PBL (2010:900) 4 kap. 10 §.

n₂ – Marken får inte hårdgöras: Området fyller en funktion för infiltration av dagvatten i området. PBL (2010:900) 4 kap. 10 §.

n₃ – Trädet får endast fällas om det är sjukt och utgör en säkerhetsrisk: Trädet är en tillgång i stadsbilden och har ett ekologiskt värde i den centrala stadsmiljön. Det kan dock finnas skäl för åtgärd om trädet blir farligt för omgivningen. PBL (2010:900) 4 kap. 10 §.

n₄ – Parkering och angöring: Området behövs, och är lämpligt, för parkering. PBL (2010:900) 4 kap. 13 §.

Cirkelmarkerad användningsgräns - Utfart förbjuden: Med tanke på vägens övergripande funktion behöver utfartsmöjligheter mot allmän plats begränsas eller förbjudas. PBL (2010:900) 4 kap. 9 §.

a₁ – Marklov krävs även för åtgärd som väsentligt påverkar träd: Trädet är en tillgång i stadsbilden och har ett ekologiskt värde i den centrala stadsmiljön. Marklovsprövning är en förutsättning för att administrativt hantera de åtgärder som ändå kan vara nödvändiga rörande trädets skötsel eller borttagande. PBL (2010:900) 4 kap. 15 §.

u₁ – Marken ska vara tillgänglig för allmännyttiga underjordiska ledningar: I området ligger befintliga allmänna underjordiska ledningar, vatten- och avlopp, el- och teleledningar. Avsikten är att de ska kunna ligga kvar och vidmakthållas. Intrånget på fastigheten är rimligt i förhållande till kostnad för ledningsflytt. PBL (2010:900) 4 kap. 6 §.

Genomförandetiden är tio år från det datum planen vunnit laga kraft: Planförslaget innehåller åtgärder som berör allmän platsmark och relativt stora ombyggnader av resecentrum, där etappindelning planeras, varför genomförandetiden kan sättas till tio år. PBL (2010:900) 4 kap. 21 §.

4 PLANERINGSFÖRUTSÄTTNINGAR

Planbeskrivningen ska innehålla en redovisning av planeringsförutsättningarna, det vill säga de förutsättningar på platsen och i omgivningarna som har haft betydelse för planens utformning och omfattning.

4.1 KOMMUNALA

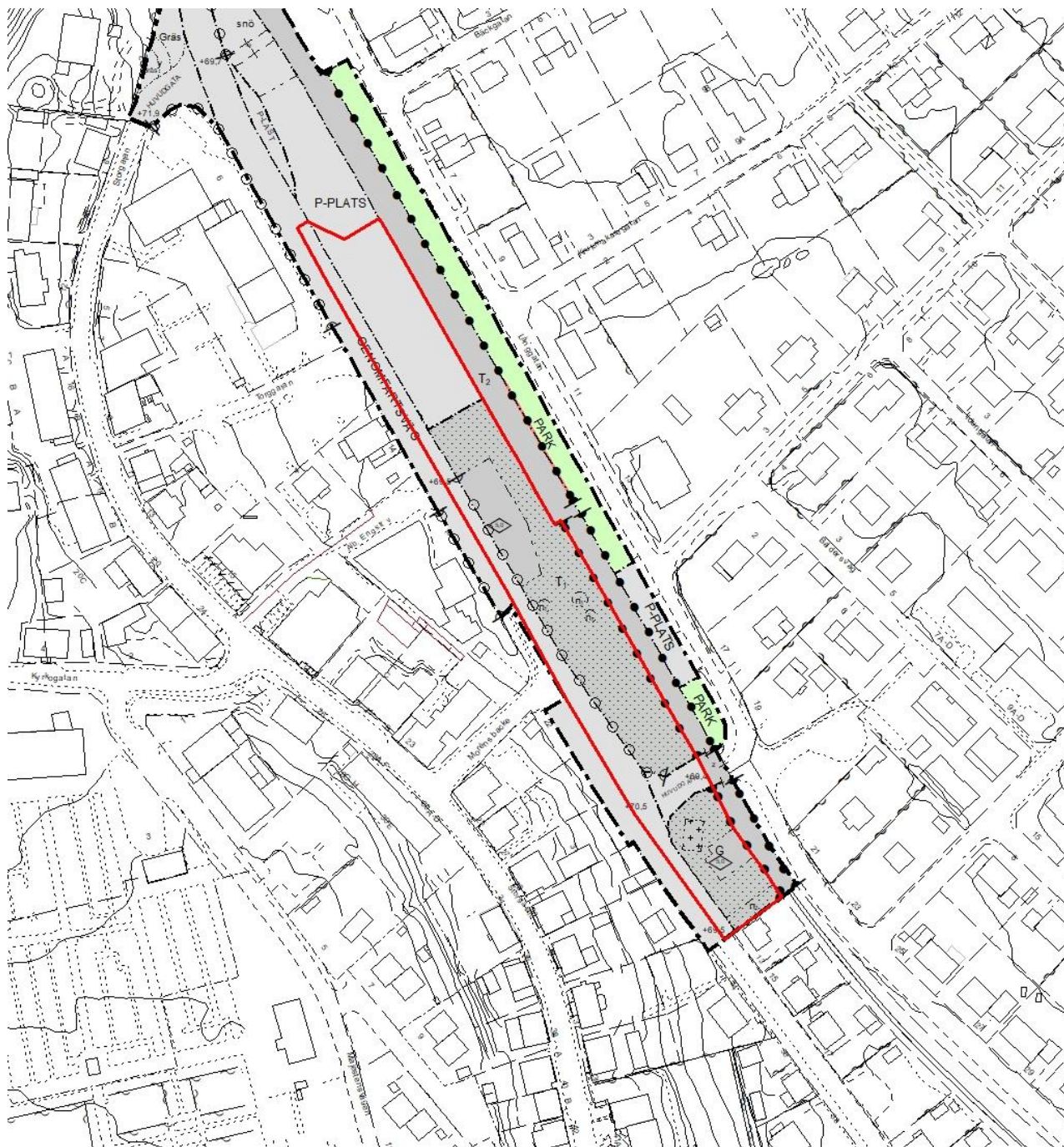
Uppdrag att ta fram en detaljplan för nytt resecentrum gavs av Kommunstyrelsen 2024-01-16, KS § 15. Det har även fattats beslut att kommunen ska riva befintlig station, rivningslov är inlämnat och beviljat.

4.1.1 DETALJPLAN

Gällande detaljplaner inom nu aktuellt planområde avser som markanvändning i huvudsak parkering, bussterminal, bilservice, gata, väg och järnväg. De verkliga förhållandena inom nu föreslaget planområde stämmer i huvudsak överens med gällande planer.

Aktuellt planområde omfattas av detaljplanen:

1) 0821-P142, ”Detaljplan för fastigheterna Högsby 1:72 m.fl., Terminalområdet i Högsby samhälle, Högsby kommun, Kalmar län”, laga kraft 2000- 01-26.

Planmosaik över gällande detaljplaner, planområde markerat med röd linje.

4.1.2 ÖVERSIKTSPLAN

Högsby kommun antog sin gällande översiktsplan år 2012. Översiktsplanen är förklarad aktuell år 2024 i kommunens planeringsstrategi, men uppdrag om uppdatering av översiktsplanen gavs också, ett arbete som ska påbörjas under år 2025. Förslaget till detaljplan strider inte mot gällande översiktsplan för Högsby kommun, där följande står avseende Högsby samhälle:

”För Högsby samhälle och kommunen är det av stor vikt att utveckla ortens kvaliteter, skapa attraktiva bostadslägen och goda pendlingsmöjligheter till och från arbeten. God infrastruktur, kollektivtrafik liksom IT är viktigt för Högsbys framtida utveckling.”

4.2 REGIONALA

Utöver planeringsdokument som redovisas nedan bör även Hållplatshandboken nämnas, som utgör underlag för projektering och ansvarsfördelning mellan berörda parter i projektet. Kommunen ansvarar för den fysiska infrastrukturen för resecentrum: körytor, refuger, gång- och grönytor, medan regionen ansvarar för ”möbleringen” med väderskydd och liknande.

4.2.1 REGIONAL PLANERING

Region Kalmar län har ingen regionplan, men bedriver ett arbete med Strukturbilder för att belysa den regionala strukturen och ge en rumslig vision för Kalmar län. Kollektivtrafiken är en viktig del av det arbetet, liksom de olika noder med olika roller som finns i regionen. Ett nytt attraktivt resecentrum främjar såväl regionala som lokala kopplingar och samband.

Region Kalmar län har andra typer av planeringsunderlag med potentiell inverkan på projektet, som Trafikförsörjningsprogram (med mål om tillgänglighet), Regional transportplan för infrastruktur med mera. I regionens planering för kollektivtrafikförsörjning för perioden 2025-2033 (remissversion 1.0) finns inga planer som drastiskt skulle förändra behovet eller förutsättningarna för trafikering av Högsby resecentrum. Det är fortsatt en utpekad viktig bytespunkt. Inte heller vad gäller infrastruktur så innehåller de regionala programmen och riktlinjerna några åtgärder som drastiskt påverkar den statliga infrastrukturen i planområdet. Samordning med Kalmar länstrafik (KLT) är viktig i projektet för att stämma av det långsiktiga trafikeringsbehovet för resecentrum.

Riksväg 34 ingår i det funktionellt prioriterade vägnätet som en regionalt viktig väg.

4.3 RIKSINTRESSEN

Vid framtagandet av en detaljplan prövas lämpligheten av en föreslagen markanvändning. Bestämmelserna om riksintresse ska tillämpas och berörda riksintressen ska alltid tillgodoses i detaljplanen.

4.3.1 NATURVÅRD

Emåns vattensystem (NRO08017) utgör ett riksintresse för naturvård enligt 3 kap. 6 § Miljöbalken. Utdrag ur riksintressets värdebeskrivning:

”Emån tillsammans med sina biflöden är sydöstra Sveriges största vattendrag...åssträckan mellan Ruda och Högsby har ett högt geovetenskapligt värde med bl.a. flera parallella åsar. Utmed Emån finns på flera ställen ett representativt odlingslandskap med lång kontinuitet med stort inslag av naturbetesmarker och slätterängar... I Emån finns ca 30 fiskarter bl.a. ursprungliga bestånd av havsöring och lax samt den akut hotade malen.”

Kommunen bedömer inte att planområdet berör de värden som omfattas av riksintresset.

4.3.2 KULTURMILJÖVÅRD

Planområdet ingår i riksintresseområde, H 70 Emådalen, för kulturmiljövården enligt 3 kap. 6 § Miljöbalken. Ur beskrivningen till riksintresset:

”En mångfald väl sammanhållna system av kulturmiljöer – fornlämningsmiljöer, bymiljöer, odlingslandskap, bruksmiljöer, herrgårdslandskap, kommunikationsmiljöer, och tätortsmiljöer
12 (44)

Detaljplan för Högsby resecentrum, Högsby 1:32 mfl. fastigheter, Högsby samhälle

– vilka sammantaget återspeglar utvecklingen av naturresursnyttjande, markanvändning, bebyggelse, näringsliv, teknik och sociala förhållanden i en småländsk dalgångsbygd från förhistorisk tid fram till nutid.”

Kommunen bedömer att planområdet ligger i en del av Högsby samhälle där riksintressets värden kommer till uttryck, särskilt vad gäller bebyggelse och kommunikationsmiljöer. Planområdet i sig innehåller dock ingen kulturhistoriskt värdefull bebyggelse.

4.3.3 ENERGIPRODUKTION OCH ENERGIDISTRIBUTION

Emåns avrinningsområde utgör riksintresse för energiproduktion och energidistribution enligt 3 kap. 8 § Miljöbalken. Högsby vattenkraftverk ligger knappt 700 meter från planområdet. Kommunen bedömer inte att planområdet berör möjligheten till energiproduktion som omfattas av riksintresset.

4.3.4 TRAFIKKOMMUNIKATION

Järnvägen Stångådalsbanan utgör riksintresse för trafikcommunication enligt 3 kap. 8 § Miljöbalken. Detta kommunikationsstråk ligger direkt angränsande planområdet, och riksintresset är därför berört. Framkomlighet och tillgänglighet i stråket är av nationellt, regionalt och lokalt intresse.

4.3.5 NATURA 2000

Planområdet innehåller inte eller angränsar direkt något Natura 2000-områden som är av riksintresse enligt 4 kap. 1 och 8 §§ Miljöbalken. Emån utgör ett Natura 2000-område, planområdet har en viss koppling dit genom dagvattensystem som mynnar i Svensbäck, som i sin tur mynnar i Emån cirka 180 meter från planområdet.

4.4 HUSHÅLLNINGSBESTÄMMELSER ENLIGT 3 KAP. MILJÖBALKEN

Planförslaget berör inte frågor som omfattas av hushållningsbestämmelserna i 3 kap. miljöbalken (som åker- och skogsmark mm.).

4.5 MILJÖKVALITETSNORMER

Kapitel 5 i Miljöbalken, MB, reglerar miljökvalitetsnormer, MKN. En miljökvalitetsnorm innebär ett definierat gränsvärde för vad naturen och människan antas tåla och som därför inte får överskridas. Miljökvalitetsnormer finns för vattenförekomster, utomhusluft, fisk- och musselvatten samt omgivningsbuller. Miljökvalitetsnormernas syfte är att bidra till att uppnå Sveriges miljömål.

4.5.1 LUFT

De luftföroreningar som vi själva orsakar har sitt ursprung i ett antal mänskliga aktiviteter. Sett till nu aktuellt planområde är det främst trafiken och möjligen vedeldning som ger upphov till hälsofarliga utsläpp i form av kvävedioxider (NO₂), partiklar (PM₁₀) och lättflyktiga organiska ämnen (VOC).

Luftvårdsförbundet i Kalmar län har en mät punkt i anslutning till planområdet som inte visar på halter av kvävedioxid i närheten av gränsvärdena.

4.5.2 VATTEN

EU:s ramdirektiv för vatten (2000/60 EG) infördes i svensk lagstiftning 2004. I och med direktivets introduktion infördes en ny vattenförvaltning i Sverige med fem vattendistrikt med vardera en vattenmyndighet som ansvarar för beslut och samordning inom sitt distrikt.

Planområdet ligger cirka 600 meter nordväst om grundvattenförekomsten Ås vid Högsby-Ruda SE633394-151672 samt cirka 150 meter öster om ytvattenförekomsten Emån; Videbäck – Nötån SE633431-152267.

Recipient för planområdet är Emån (SE636346-150254). Vattnen klassas som naturligt då det idag inte bedöms vara kraftigt modifierat eller konstgjort. Enligt statusklassning (VISS, 2017-21) är den ekologiska statusen i ån måttlig. Det beror främst på parametern för fisk då hydromorfologin i vattendraget tyder på dålig status med avseende på konnektivitet, hydrologisk regim samt morfologiskt tillstånd.

Emån uppnår god kemisk ytvattenstatus med undantag för kvicksilver och kvicksilverföreningar samt polybromerad difenyleter (PBDE). I Sverige överstiger dock kvicksilver och PBDE gränsvärdet i allt ytvatten, på grund av naturlig påverkan. Källor som anses ha betydande påverkan på åns kemiska status gällande kvicksilver är två kvarnar i nära anslutning till ån där kvicksilverbetning förekommit. Även atmosfärisk deposition av kvicksilver och PBDE anges ha betydande påverkan.

Emåns huvudfåra och flera av biflödena är utpekade som Natura 2000-område och är livsmiljö för flera av arterna som är upptagna i art- och habitatdirektivet vilket ställer krav på gynnsamt bevarandetillstånd för dessa arter. Artdiversiteten är hög med bland annat en rik bottenfauna samt minst 32 förekommande fiskarter som t.ex. lax, mal och asp och en unik stam av storvuxen Emåöring.

Vattenskyddsområde finns för grundvattenförekomsten Högsby-Ruda (SE633394- 151672), en sand- och grusförekomst. Vattenförekomsten har klassats som grundvatten med god kvalitativ och god kemisk status. Täkten nyttjas som dricksvattentäkt och söder om planområdet finns kommunens största vattenverk, Staby. Emån har pekats ut som regionalt viktig dricksvattenresurs i Kalmar läns Vattenförsörjningsplan 2012 - 2013.

4.5.3 BULLER

Miljökvalitetsnormer för omgivningsbuller gäller endast för större vägar eller för större städer än Högsby och är därmed inte aktuella att beskriva för nu aktuellt planförslag.

4.6 MELLANKOMMUNALA INTRESSEN

Kommunen har ingen kännedom om översiktliga planer i andra kommuner som skulle ha någon direkt inverkan på planområdet.

4.7 MILJÖ

Som en strategisk anläggning för kollektivtrafiken har ett nytt resecentrum betydelse för flera miljömål inom Agenda 2030-arbetet. Detta belyses vidare i kommunens undersökning kring betydande miljöpåverkan.

4.7.1 STRANDSKYDD

Planområdet är beläget mer än 100 meter från närmsta vattendrag, så strandskydd eller återinträdande av detsamma är ej aktuellt.

4.7.2 DAGVATTEN

Högsby kommun arbetar med en övergripande dagvattenplan för kommunen, samt har tagit fram en dagvattenutredning för ett angränsande planområde, Detaljplan för norra delen av Storgatan, Högsby 1:32 mfl. fastigheter.

Kommunala dag-, spill- och vattenledningar finns inom och i direkt anslutning till planområdet. Det dagvatten som samlas på de hårdgjorda ytorna (takytor, parkeringar och körytor) leds idag i huvudsak till kommunens dagvattenledningar. Ett ledningsstråk för dagvatten leder norrut mot Svensbäck och sen vidare ut i Emån.

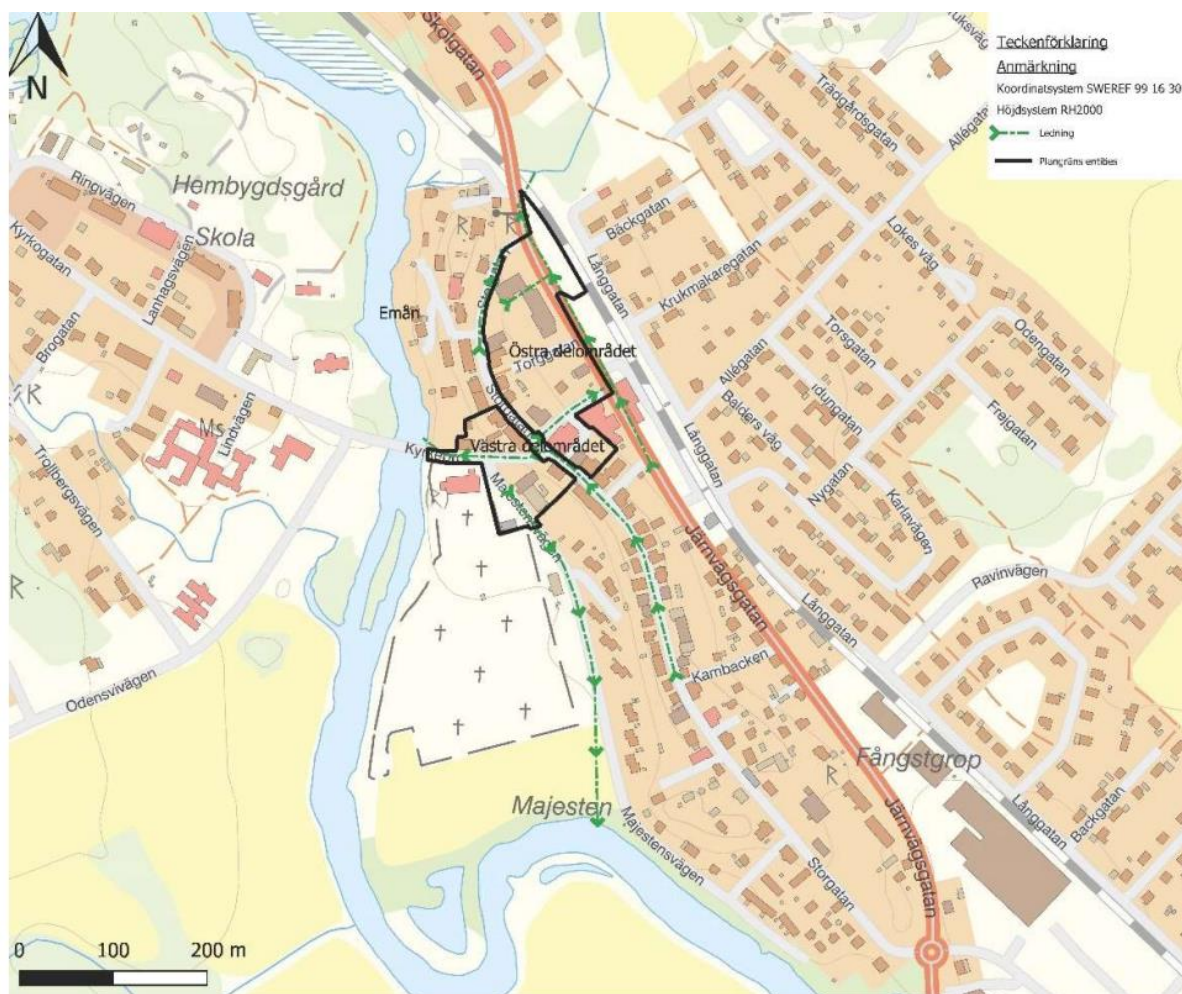

Bild från dagvattenutredning, avrinningsområde och ledningar.

4.8 HÄLSA OCH SÄKERHET

4.8.1 OMGIVNINGSBULLER

Då inga bostäder eller annan känslig markanvändning ingår i planförslaget, har någon bullerberäkning inte gjorts. Planförslaget bedöms inte heller påverka bullersituationen i omgivningen, då det handlar om en förändring av den inre dispositionen.

4.8.2 RISK FÖR OLYCKOR

Järnvägsgratan är en primär farligt godsled. Planförslaget innebär inte en förändrad användning av marken nära vägen som förändrar risksituationen.

Främsta olycksrisk i övrigt bedöms vara trafikolyckor, då ett resecentrum med nödvändighet är en punkt där flera olika trafikslag möts. Gångtrafiken inom området är relativt intensiv och ska korsa både järnväg och en vältrafikerad riksväg med mycket tung trafik.

4.8.3 RISK FÖR ÖVERSVÄMNING

Någon översvämningsrisk från Emån för befintliga eller planerade byggnader bedöms inte finnas inom planområdet. Bedömningen grundar sig på flödesberäkningar som gjorts för Emån avseende översvämningsrisker inom Högsby kommun. Däremot visar en dagvattenutredning som innefattar modellering av skyfall att hårdgjorda ytor och tidigare stationsbyggnad (*nu rivet*) riskerar att påverkas vid lokal översvämning.

Figur 3. Huvudledningar och lågpunkter redovisade via SCALGO-Live för ett nederbördstillfälle om 30 mm.

Modellering av skyfall, från dagvattenutredning.

Skyfallsanalys visar således att området är känsligt för övervämning, såsom flackt, lågt beläget i förhållande till en åsrygg i väster och i princip helt hårdgjort/bebyggt. Planområdet (exkl.

Detaljplan för Högsby resecentrum, Högsby 1:32 mfl. fastigheter, Högsby samhälle

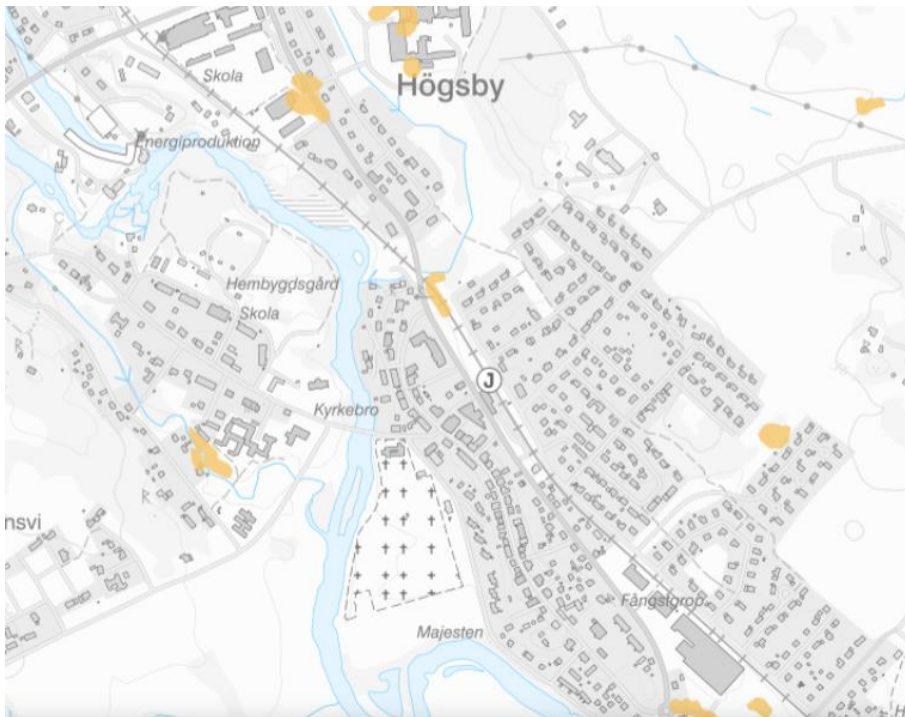
riks- och järnväg) har en hårdgörandegrad på cirka 95 % (5 300 kvm hårdgjort, 600 kvm bebyggelse, 300 kvm gröna eller infiltrerande ytor).

4.8.4 RISK FÖR EROSION

Planområdet angränsar inget vattendrag och är relativt flackt, således bedöms ingen risk för erosion föreligga.

4.8.5 RISK FÖR SKRED OCH RAS

Planområdets omgivning upp mot Svensbäck är utpekad i SGI:s översiktliga inventeringar som utsatt för risk för skred i finkorninga jordarter, utifrån lutningsanalys. Området är obebyggt och utanför planområdet. Utifrån planområdets flacka terräng så bedöms ingen risk för skred eller ras föreligga, varken in mot eller ut från området.

Utdrag som visar potentiella riskområden för skred i finkorninga jordarter, baserad på lutningsanalys (källa: SGI karttjänst för geotekniska risker).

4.8.6 RISK FÖR FÖREKOMST AV MARKFÖRORENINGAR

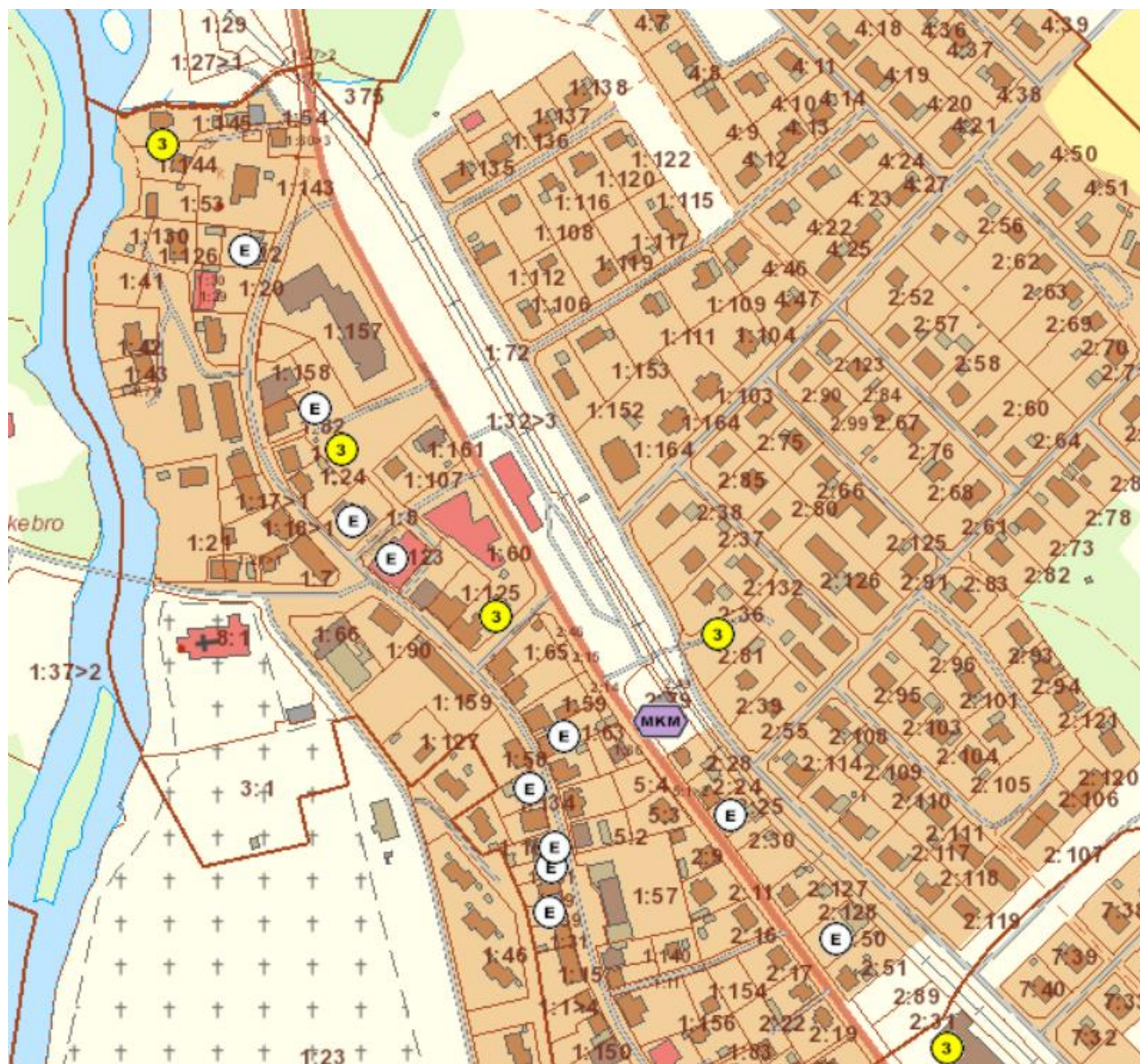
Enligt Länsstyrelsens planeringsunderlag över potentiellt förorenade områden (EBH-stödet) berörs följande fastigheter i planområdets närhet av risk för markföroreningar utifrån översiktliga inventeringar:

- Högsby 2:79, objekt ID 134018, drivmedelhantering, tidigare plats för Texaco-mack, senare Preem. Nu biltvätt. Anläggningen är sanerad (även mark på grannfastigheten Högsby 2:48) och uppnår efter sanering klassning som MKM, Mindre Känslig Markanvändning. Saneringsrapport är daterad 2016-12-02, kommunens ärende MMM.2016.244.
- Högsby 1:32, objekt ID 134023, ej riskklassad, bilvårdsanläggning, bilverkstad samt åkerier.

Högsby 1:32 (utanför planområdet), riskklass 3, objekt ID 133873, SPIMFAB angett som verksamhet. Har funnits taxiverksamhet på platsen, kanske ihop med drivmedelshantering?

Detaljplan för Högsby resecentrum, Högsby 1:32 mfl. fastigheter, Högsby samhälle

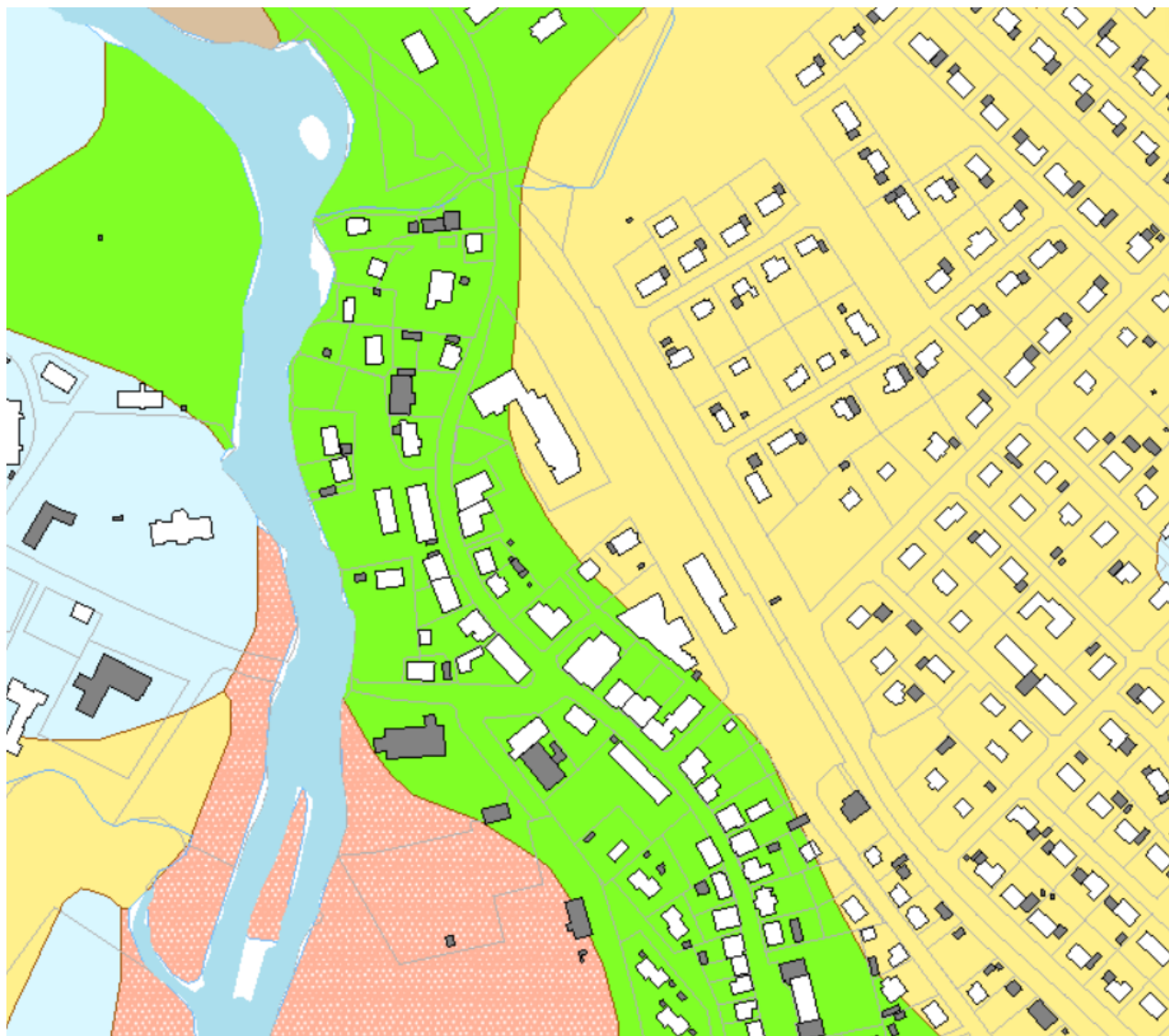
- Högsby 1:8 (utanför planområdet), ej riskklassad, objekt ID 133876, mack framför Emågården, drivmedelhantering.
 - Högsby 1:123 (utanför planområdet), ej riskklassad, objekt ID 134027, Karlsson Edvin, mack, drivmedelhantering, grafisk industri.
 - Högsby 1:22 (utanför planområdet), objekt-ID 134030, verkstadsindustri utan halogenerade lösningsmedel. Det finns inga historiska uppgifter om verksamheten, men troligen handlar det om en mindre verksamhet på en stadstomt.
 - Högsby 1:60 (utanför planområdet), riskklass 3, objekt-ID 183270, plantskola, enligt historiska uppgifter en blomsteraffär.
 - Högsby 2:81 (utanför planområdet), riskklass 3, objekt-ID 178324, bilvårdsanläggning, åkeri, verkstadsindustri utan halogenerade lösningsmedel. Idag ingen byggnad på platsen.
 - Högsby 1:63 (utanför planområdet), ej riskklassad, objekt-ID 134021, bilvårdsanläggning, åkeri.
- Stationsområdet är inte utpekad i någon inventering, men då området nyttjats som station i mer än 125 år, brandstation under 1930- och 40-talen, bussgarage fram till 80-talet, så är det inte osannolikt att marken i området är påverkad av föroreningar från tåg, bussar med mera. För övrigt finns det inga uppgifter på att miljöstörande verksamheter ska ha funnits inom planområdet.

Utdrag som visar inventerade potentiella förekomster av markföroreningar (källa: Länsstyrelsens EBH-stöd). MKM visar en klassning av Mindre Känslig Markanvändning.

4.9 GEOTEKNISKA FÖRHÅLLANDEN

Högsbyåsen med sluttningar mot väster och öster och Emåns slingrande sträckning är karaktärgivande för topografin i planområdets närhet. Planområdet i sig är beläget på flack mark nedanför åsen. Berggrunden inom planområdet består enligt Sveriges Geologiska undersökning, SGU, av sura vulkaniska bergarter och sur intrusiv bergart. Jordlagren inom planområdet utgörs enligt SGU:s kartunderlag till största del av lera/silt. I samband med framtagandet av nu aktuellt planförslag har inga geotekniska undersökningar genomförts. Mot bakgrund av små nivåskillnader och ringa omfattning av föreslagen bebyggelse bedömer kommunen att planförslaget kan antas utan vidare utredningar avseende markens bärande förmåga. En detaljerad bedömning bör göras i varje enskilt bygglovsärende.

Översiktlig kartläggning av jordarter i planområdets närhet. Gul färg = lera/silt, grön=isälvssediment.

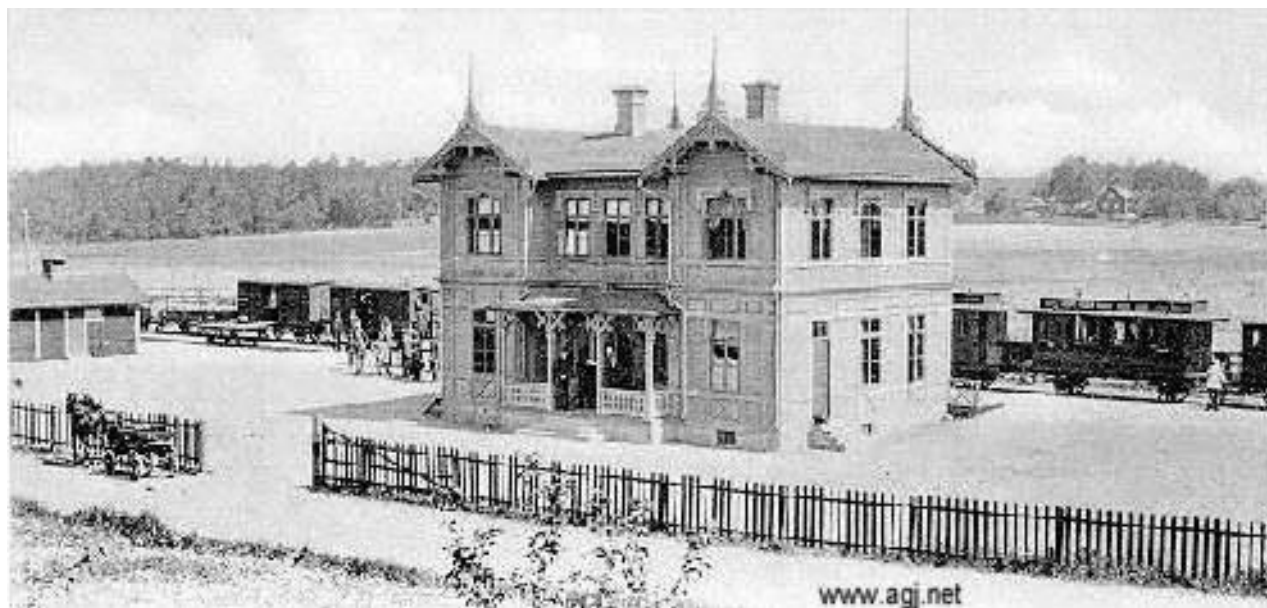
Inom delar av Högsby samhälle finns grusförekomster av klass 2-3 (Högsbyåsen). Grusförekomster är generellt skyddsvärda. Eftersom nu aktuellt planförslag inte tar i anspråk nya, tidigare ej exploaterade, områden bedöms ett genomförande av detaljplanen inte påverka grusförekomsterna eller möjligheten att utvinna dessa i framtiden.

Genom åren har ett relativt stort antal radonmätningar genomförts i byggnader som är belägna på eller längs med Högsbyåsen i Högsby tätort. Mätningarna påvisar höga radonhalter som med all sannolikhet har sin förklaring i samhällets geografiska läge på och längs med Högsbyåsen. Blå lättbetong i byggnaden eller radon i dricksvattnet kan också vara orsaker till förhöjda radonhalter inomhus. Med tanke på planområdets geografiska läge, det vill säga intill en rullstensås bör ny- eller ombyggnation ske på ett radonsäkert sätt samt rekommenderas kontrollmätning av befintliga byggnader.

4.10 HYDROLOGISKA FÖRHÅLLANDEN

Emån väster om planområdet har pekats ut som regionalt viktig dricksvattenresurs i Kalmar läns Vattenförsörjningsplan 2012 - 2013. Söder om planområdet ligger Ås vid Högsby – Ruda som i VattenInformationsSystemet VISS har pekats ut som ett grundvattenmagasin med utmärkta eller ovanligt goda uttagsmöjligheter i storleksordningen 25 - 125 liter/sekund. VISS anger för Ås vid Högsby – Ruda vidare en god kemisk grundvattenstatus samt en god kvantitativ status.

4.11 KULTURMILJÖ

Historiskt foto från Högsby station, troligen nära i tiden till invigningen år 1897.

Högsby samhälles framväxt under 1800-talet hänger intimt ihop med järnvägens anläggande. Planområdet utgör därför en viktig plats för förståelsen av Högsbys kulturhistoria. Järnväggsgatan är en viktig årsring i denna historia och samlar numera det mesta av serviceutbudet i Högsby samhälle, medan Storgatan har genomgått en utveckling mot mer av bostadsgata.

Inom planområdet så bedöms inte (*nu riven*) station från 1892 ha några större kulturhistoriska värden utformningsmässigt, dock så har själva förekomsten av en stationsbyggnad ett visst kulturhistoriskt värde för platsens identitet som en järnvägsmiljö. Det finns spår av stationsträdgården från den tidigare stationen i form av större träd. När järnvägen anlades fanns starka ambitioner att koppla samman järnvägen med landskapsförsköning och trädgårdskonst. Trädgårdarna var också ett uttryck för omsorg om de järnvägsanställdas boende- och arbetsmiljö. För Högsbys del handlade det troligen mer om en trädgård än en stationspark, som vissa större järnvägsstationer välsignades med (*Staten som trädgårdsmästare*, Anna Lindgren, 2022, doktorsavhandling Göteborgs Universitet).

Det finns inga fornlämningar inom planområdet. Närliggande forn- och kulturlämningar, som en milsten och Kyrkebro, bedöms inte påverkas negativt av planförslaget. Högsby tätort har en rik kulturhistoria med många fornlämningar. Det kan därför inte uteslutas att okända fornlämningar påträffas i samband med grävningsarbeten. I sådana fall måste arbetena

Detaljplan för Högsby resecentrum, Högsby 1:32 mfl. fastigheter, Högsby samhälle

omedelbart avbrytas och länsstyrelsen kontaktas. Även idag okända fornlämningar är skyddade enligt Kulturmiljölagen.

Högsby kommuns kulturmiljöprogram pekar ut området som ett kärnområde med kulturvärden av högsta klass, *Storgatan, Järnvägsgatan och Tingebo*. Ur beskrivningen:

” Genomfartsleden Järnvägsgatan som löper utmed östra sidan av åsens sluttning anlades i samband med att Berga–Kalmar järnväg invigdes 1897 och har idag fråntagit Storgatan rollen som ”landsväg”. Järnvägsgatan ligger som en spikrak parallell till den slingrande Storgatan, den ena funktionellt planerad efter järnvägsspåren, den andra anpassad efter topografiska förutsättningar. Intill Järnvägsgatan uppfördes i samband med järnvägen ett stationshus på den plats där dagens resecentrum ligger. Bebyggelsen utmed Järnvägsgatan visar hur samhällets utveckling, som fram till dess haft en tydlig orientering mot kyrkan och Storgatan (landsvägen), efter järnvägens ankomst delvis kom att förskjutas mot Järnvägsgatan. Ett f.d. bankhus14 (1914) med övervägande välbevarad originalkaraktär och några exteriört förvanskade bostadshus (1910–1920-tal) placerade tätt utmed gatan utgör den äldsta bebyggelsen. Järnvägsgatans karaktärsförskjutning från villagata till genomfartsled, kan avläsas i bostadsbebyggelsen som ligger tätt intill gatan och ger gatuvärdet en annan karaktär än vad gatan i övrigt har idag. Husen har i takt med gatans breddning hamnat allt närmare trafiken. I gatans södra del återfinns idag ett affärsområde i några tidigare industribyggnader. Utmed gatan återfinns även några sentida butiksbyggnader. De stora butiksladorna med omgivande parkeringsplatser är det som de förbipasserande trafikanterna idag upplever som Högsbys ”ansikte utåt”. ”

4.12 FYSISK MILJÖ

Planområdet är beläget mellan ett järnvägsspår och den tvåfiliga riksvägen Järnvägsgatan. I nordväst angränsar området mot en återvinningsstation och riksvägens järnvägs korsning. Norr om järnvägen finns en grönremsa och Långgatans villabebyggelse. Ett nybyggt flerbostadshus kvarter finns även mittemot det befintliga stationshuset. I sydöst finns en gatupassage över järnvägen till Långgatan och på andra sidan denna en biltvätt. Denna fastighet ingår i ett smalt kvarter med villor och små verksamhetslokaler mellan väg och järnväg. Sydväst om riksvägen finns ett verksamhetskvarter med större kontorsbyggnader. Husen i kvarteret är blandade i ålder, särskilt KLT:s kontor som är ett tidigare bankhus i nationalromantisk tegelarkitektur har fina detaljer och ett representativt uttryck, med ett modernt väl anpassat tillägg i tegelfasad. Två gator, Moréns backe och Albert Engströms väg, leder upp mot Storgatan som löper uppe på Högsbyåsen. Vidare på södra sidan om riksvägen finns ett litet villakvarter, gamla ”taxitorget”, ICA och sist korsningen Storgatan/Järnvägsgatan.

Foto från Järnvägsgatan, nu riven station till vänster och KLT:s kontor till höger.

Inom planområdet så finns i nordväst en järnvägsplattform och en storskalig parkering, mycket hårdgjorda ytor men delvis uppmjukad av en trädplantering längs gatan med hästkastanj, troligen planterade på 1980-talet. En stenmur från samma tidsepok tar delvis upp nivåskillnaden mellan plattform och parkering. Väster om (nu rivet) stationshus finns en bussinfart som rundar byggnaden till busstorget öster om denna. Stationen var en låg tegelbyggnad från 80- eller 90-talet (tåglinjen Kustpilen invigdes 1997 då persontrafik återupptogs). Byggnaden hade två delar, kiosk, respektive väntsal/garage sammanbundna med ett gemensamt taköverbyggnad och en arkad genom byggnaden. På busstorgets refuger finns ett antal äldre träd från tiden då den tidigare stationen hade en trädgård kring sig. Det är ett par ekar med mistel och ett prydnadsträd, blodlek eller liknande trädsort. Busstorget i sig är inte tillgänglighetsanpassat utan har refuger med höga kantstenar. Mot riksvägen finns en angoringsparkering och slutligen en utfart för bussarna mot järnvägsöverfarten i sydöst.

Foto från perrong mot station och nybygge av flerbostadshus på andra sidan järnvägen.

4.13 SOCIALA

Högsby kommun hade 2023-12-31 5 438 invånare varav cirka 2 000 personer bor i centrala Högsby. Åldersfördelningen har förskjutits upp mot allt högre andelar äldre, i linje med nationella och regionala trender, så Högsby kommun är inte extrem i detta avseende. Befolkningstrenden har varit stadigt vikande de senaste åren, men Högsby tätort har inte minskat i någon större omfattning. Den nybyggnation som skett de senaste åren har fyllts med nya boende utan problem.

Foto på arkad, nu riven station. En miljö som delvis är förknippad med skadegörelse, kriminalitet och otrygghet, men också en samlingspunkt för vissa.

Ett resecentrum är en allmän nyttighet som behöver vara tillgänglig för alla i samhället, men särskilt de som av olika anledningar inte har tillgång till eget fordon, beroende på ålder, hälsa, ekonomi och så vidare. I det förberedande arbetet med nytt resecentrum har en trygghetsvandring gjort och samråd skett med föreningar som bevakar tillgänglighetsaspekter i samhället. Viktiga punkter som lyftes fram av deltagarna var:

- Trygghet (överblickbarhet, synlighet, belysning etcetera)
- Fysisk tillgänglighet (undvika nivåskillnader, men också korta avstånd)
- Offentlig toalett (viktig tillgänglighetsfråga!)
- Orienterbarhet (tydlighet i yttre miljön, information)

Trygghetsmanualen BoTryggt2030 lyfter fram trygghetsskapande faktorer och hur man konkret kan främja dessa under planering, projektering, bygge och förvaltning.

4.14 TEKNIK

Det finns ett utbyggt VA-nät inklusive dagvattenledningar i området. Ny bebyggelse, som är av begränsad omfattning, bedöms kunna försörjas med befintlig teknisk infrastruktur vad gäller VA och elförsörjning.

4.15 SERVICE

Dagligservice i Högsby tätort finns i form av bibliotek, vårdcentral, bank, restaurang, dagligvaru- och specialhandel, varuhus, apotek, systembolag, secondhand affär, frisör, blomsterbutik etcetera. Kommunala servicen som finns i centrala Högsby består av förskola och en låg-, mellan- och högstadieskola. Även olika typer av yrkesförberedande och vuxenutbildning finns vid Ringvägen på andra sidan Emån, inom gångavstånd från resecentrum. Huvuddelen av serviceutbudet finns längs med Järnvägsgatan och Storgatan som är samhällets huvudgator.

4.16 TRAFIK

Huvudvägnätet inom planområdet utgörs av Järnvägsgatan/riksvägen som har anslutningar till Storgatan västerut och Långgatan österut över järnvägen. Järnvägsgatan är en utpekad farligt godsled. Trafikmätningar på riksväg 34 utfördes under 2022, då årsdygnstrafiken (ÅDT) var 3 050 och andelen tung trafik 9 %. Baserat på Trafikverkets uppräkningsstatistik (EVA) förväntas årsdygnstrafiken år 2040 vara 3 700 ÅDT. Nu gällande hastighetsbegränsning är 50 km/h. Utifrån trafikmiljöns utformning så bör den faktiska medelhastigheten vara lägre än skyltad hastighet.

Stångådalsbanan trafikeras i vardera riktningen av 8 tågturer vardagar och 6-7 turer under helgerna för persontrafik. Därutöver tillkommer viss godstrafik i begränsad omfattning.

Inom planområdet finns en av Högsbys större parkeringsplatser, främst avsedd för pendelparkering, men används säkerligen även av besökare till samhället, närboende, arbetsparkering mm. Idag finns cirka 50 platser inom området. I anslutning till stationsbyggnaden finns en parkeringsficka vid Järnvägsgatan, avsedd för hämta/lämna angöring. På andra sidan järnvägen finns en grusad parkering som angörs från Långgatan, denna omfattar 18 platser men används ytterst sparsamt och bedöms ha ett stort skötselbehov i förhållande till nyttan av parkeringen. Det finns även utanför planområdet en återvinningsstation i anslutning till parkeringen, men denna planeras flyttas inom ett antal år. Marken är planlagd för parkering och beräknas rymma cirka 15 nya platser.

Parkeringsräkning utfördes 2024-06-12, en torsdag innan semesterperioden i anslutning till Högsbydagarna, kl 06:30, 12:00 och 15:30. Belägningsgraden var 12 % natt/tidig morgon, 36 % vid lunchtid och 26 % eftermiddagen. Parkeringen vid Långgatan hade vid inventeringstillfället en beläggning på 1-2 bilar. Uppföljande räkning på hösten gjordes en tisdag, 2024-09-03. Beläggningen var tidig morgon 22 %, lunch 46 % och för eftermiddagen 52 %. Det verkar således finnas en överkapacitet vad gäller parkering i området. Utifrån erfarenheter i angränsande planområden så är belägningsgraden betydligt högre i parkeringen vid torget/ICA, närmre målpunkter i form av handel vid torget och på Storgatan, samt arbetsplatser i centrala Högsby.

Detaljplan för Högsby resecentrum, Högsby 1:32 mfl. fastigheter, Högsby samhälle

Kollektivtrafikens angöringsbehov vad gäller bussar bedöms av KLT vara tre uppställningsplatser. Det är en fördel om även plats för kommersiell fjärrbusstrafik kan ordnas i nära anslutning, liksom för tågersättning.

5 PLANERINGSUNDERLAG

5.1 KOMMUNALA

5.1.1 DETALJPLAN

En gällande detaljplan ersätts delvis av planförslaget. Denna är framtagen av Högsby kommun med kommunen som ansvarig arkivmyndighet. Planen finns i Högsby kommunhus, planarkivet.

1) 0821-P142, ”Detaljplan för fastigheterna Högsby 1:72 m.fl., Terminalområdet i Högsby samhälle, Högsby kommun, Kalmar län”, laga kraft 2000- 01-26.

5.1.2 GRUNDKARTA

Grundkarta är upprättad genom utdrag ur primärkartan. Kompletterande mätningarmar utförts mellan samråd och granskning av planförslaget. Primärkartan bedöms aktuell för planområdet.

5.1.3 ÖVERSIKTSPLAN

Högsby kommun Översiktsplan 2012 antogs av Kommunfullmäktige 2012-11-05, KF § 154, och vann laga kraft 2012-12-06. Länsstyrelsens granskningsyttrande är daterat 2012-06-11. Högsby kommuns planeringsstrategi antogs av kommunfullmäktige 2024-09-10, KF § 113.

5.1.4 UNDERSÖKNING ENLIGT 6 KAP. 6 § MILJÖBALKEN (1998:808)

Kommunen har tagit fram en undersökning kring betydande miljöpåverkan och samråder denna ihop med planförslaget. Vid behov uppdateras denna undersökning om planförslaget ändras senare under planprocessen, till granskning eller antagande.

5.1.5 MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Någon miljökonsekvensbeskrivning har inte upprättats.

5.1.6 SÄRSKILT BESLUT OM BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

I samband med beslut om samråd av planförslaget så beslutar även kommunen sitt ställningstagande om genomförandet av planförslaget kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Kommunen bedömer enligt beslut i Myndighetsnämnden om det kan antas medföra någon sådan betydande påverkan på miljön.

Kommunen har i denna bedömning utgått från Plan- och bygglagen 4 kap. 33 b §. Planförslaget har inte bedömts falla inom det krav på utökad redovisning och prövning som anges av PBL 34 § 2 st.. Detta eftersom det handlar om ändringar i ett befintligt stationsområde och parkeringen som flyttas bedöms huvudsakligen vara till för planområdets egna behov, det är ingen ny självständig parkeringsanläggning.

5.2 UTREDNINGAR

5.2.1 DAGVATTENUTREDNING

Dagvattenutredning tillhörande detaljplan för del av Högsby 1:32 m.fl., Högsby kommun, Vatten- och samhällsteknik, 2020-05-14.

En dagvattenutredning har genomförts för angränsande område i samma avrinningsområde. Den togs fram i samband med ett annat planärende, men eftersom hela planområdet ingår i samma avrinningsområde bedöms planförslaget kunna utgå från åtgärdsförslag i denna kombinerat med lämpliga lokala lösningar för lokal dagvattenhantering för att ytterligare förbättra situationen vad gäller rening och fördröjning av dagvatten inom området.

5.2.2 MARKMILJÖUTREDNING

Schakt- och saneringskontroll på fastigheterna Högsby 2:48 och Högsby 2:79 i Högsby kommun, ÅF Infrastructure, daterad 2016-12-02. Kommunens ärende MMM.2016.244.

5.2.3 FÖRPROJEKTERING

Förprojektering och tillhörande kostnadskalkyl är framtagen av Vatten- och Samhällsteknik, daterade 2025-05-12.

5.2.4 RISKUTREDNING

Någon riskutredning har inte bedömts nödvändig utifrån att kommunen inte bedömer att planförslaget handlar om någon väsentlig ändring av befintlig markanvändning, utan om ändrad disposition inom densamma. Såväl järnväg som riksväg används dock för transporter av farligt gods.

5.2.5 TRAFIKUTREDNING

Trafikutredning för planförslaget är framtagen av Norconsult, daterad 2024-10-04.

Kommunal cykelstrategi för Högsby kommun. Antagen av Kommunfullmäktige 2020-03-02, KF § 17.

5.2.6 BARNKONSEKVENSANALYS

En barnkonsekvensanalys ingår som bilaga till kommunens undersökning kring miljöpåverkan i detta planarbete.

5.2.7 KULTURMILJÖUTREDNING

Kulturmiljöprogram för Högsby kommun, utgiven av Högsby kommun år 2019, framtagen av Kalmar läns museum.

5.3 REGIONALA

Det finns ingen upprättad regionplan för Kalmar län, men arbete med Strukturbild Kalmar län pågår.

Regional transportplan 2022-2033, Region Kalmar län. Arbete påbörjat med ny period 2026-2037.

Detaljplan för Högsby resecentrum, Högsby 1:32 mfl. fastigheter, Högsby samhälle

Handlingsprogram transportinfrastruktur i Kalmar län, Region Kalmar län, samråd har skett, underlag för kommande transportplan.

Trafikförsörjningsprogram 2025-2033, Region Kalmar län. Har varit ute på remiss.

Hållplatshandboken, Region Kalmar län, webbpublikation utan angivet datum (2024-06-19).

6 KONSEKVENSER

I planbeskrivningen ska kommunen redovisa detaljplanens konsekvenser.

6.1 FASTIGHETER OCH RÄTTIGHETER

Planförslaget innebär inte några fastighetsrättsliga konsekvenser som markregleringar, skapande av servitut eller rättigheter eller motsvarande. En mindre ändring av vägområdet för statlig väg görs, men eftersom väg och resecentrum ligger på samma kommunala gatumarksfastighet bedöms detta inte ha någon fastighetsrättslig betydelse, utöver påverkan av väghållaransvar.

6.2 NATUR

Planområdet bedöms inte ha några naturvärden utöver enskilda skyddsvärda träd. Det gäller bland annat träd med kärlväxten mistel i, sen finns det gatuträd som kan ingå i biotopskydd som alléträd. Planförslaget beaktar dessa och möjliggör skapande av en grönare miljö i en central del av Högsby samhälle.

6.3 MILJÖ

6.3.1 MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Någon miljökonsekvensbeskrivning har inte upprättats då kommunen enligt nedan inte bedömer att någon betydande miljöpåverkan uppstår till följd av planförslaget,

6.3.2 MILJÖBEDÖMNING

Som en del av planarbetet ska kommunen genomföra en strategisk miljöbedömning av om planens genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Om betydande miljöpåverkan kan antas så ska en miljökonsekvensbeskrivning upprättas.

I förordningen om miljöbedömningar (SFS 2017:966) finns en bilaga med verksamheter där betydande miljöpåverkan kan antas uppkomma. Vad gäller infrastrukturprojekt finns byggande av järnväg och kombiterminaler med, men inte resecentrum. Dock måste detaljplaners konsekvenser alltid bedömas utifrån verksamhetens/åtgärdens art och områdets känslighet.

Kommunen bedömer att verksamheten är befintlig inom området och att förändringar i dispositionen förbättrar anläggningens funktionalitet utan att medföra någon väsentlig ändring av påverkan på omgivningen. Inte heller kan området ses som särskilt känsligt ur miljösynpunkt då det redan är påverkat av utbyggd infrastruktur och det finns ett visst avstånd till angränsande bostäder.

6.3.3 STÄLLNINGSTAGANDE 4 KAP. 33 B § PLAN- OCH BYGGLAGEN (2010:900)

Kommunen bedömer inte att genomförandet av planförslaget innebär någon betydande miljöpåverkan, då planområdet redan idag utgör station och parkering. Planförslaget förändrar den inre dispositionen av ett redan ianspråktaget område.

6.3.4 STRANDSKYDD

Inga vattendrag finns inom 100 meter från planområdet. Således återinträder inget strandskydd vid planläggning.

6.3.5 DAGVATTEN

Dagvatten från hårdgjorda ytor på kvartersmark bör i den mån det är möjligt omhändertas lokalt. Rivningen av stationsbyggnaden ger möjlighet att både öka andelen infiltrerande ytor samt ordna fördröjning genom nedsänkta grönytor. Kommunala dag-, spill- och vattenledningar finns inom och i direkt anslutning till planområdet. Med de fysiska förändringarna i planområdet minskar belastningen på dessa ledningar och även av förorenande ämnen till recipienten Emån.

. Dagvattennätet har ett avrinningsområde inom planområdet. Enligt den dagvattenutredning som är framtagen för en direkt angränsande detaljplan kan en avsevärd reduktion av förorenade ämnen åstadkommas med föreslagen damm norr om resecentrum, cirka 40 % för flertalet ämnen totalt sett. Även säkerheten vid en olycka med farliga ämnen förbättras, eftersom dammen kan stängas av och saneras. Dammen har avrinning till Svensbäck via en munkbrunn till befintlig ledning. Dagvatten från parkeringsytor med fler än 50 parkeringsplatser bör anslutas till oljeavskiljare. Så sker vid anläggande av dagvattendamm med oljeskärm.

Utöver denna åtgärd, belägen utanför planområdet, så innebär planförslaget en minskning av hårdgjorda ytor och en ökad lokal fördröjning.

6.4 MILJÖKVALITETSNORMER

6.4.1 LUFT

Planområdet bedöms med god marginal klara miljökvalitetsnormen för luft och planförslaget ger inga konsekvenser som väsentligt påverkar situationen vad gäller luftkvalitet. Det finns godkända mätresultat från området utifrån dagens situation.

Enligt en schablonberäkning som miljöförvaltningen i Stockholm använder anges 10 000 – 12 000 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) som kritiskt fordonsflöde vad gäller partiklar (PM10) och 12 000 – 14 000 ÅDT avseende kväveoxid (NO₂). Nu aktuellt planområde angränsar i väster till Järnväggsgatan/rv 34. Med utgångspunkt i en framtidsprognos enligt Trafikverkets uppräkningsstal (EVA) för regionen kan en årsdygnstrafik (ÅDT) på cirka 3 700 fordon förväntas år 2040.

6.4.2 VATTEN

Detaljplan för Högsby resecentrum, Högsby 1:32 mfl. fastigheter, Högsby samhälle

Planområdet ligger cirka 600 meter nordväst om grundvattenförekomsten Ås vid Högsby-Ruda SE633394-151672 samt cirka 150 meter öster om ytvattenförekomsten Emån; Videbäck – Nötån SE633431-152267. Recipient för planområdet är Emån (SE636346-150254).

Påverkan från planområdet på vattenförekomsten är i form av dagvatten och eventuella förorenande ämnen i det. Kommunen har i angränsande detaljplan planerat för en dagvattendamm som kommer ge en god effekt i rening, vilket i planförslaget kompletteras med ytlig fördröjning och infiltration vilket ytterligare förbättrar situationen. Andelen hårdgjorda ytor i planområdet minskar. Förändrad disposition av området bedöms i övrigt inte ha någon effekt på recipient.

6.4.3 BULLER

Miljökvalitetsnormer för omgivningsbuller gäller endast för större vägar eller för större städer än Högsby och är därmed inte aktuella att beskriva för nu aktuellt planförslag.

6.5 HÄLSA OCH SÄKERHET

6.5.1 BERÄKNING AV OMGIVNINGSBULLER

Planförslaget bedöms inte innebära någon höjd bullernivå för omgivande bostäder, då området nyttjas för parkering, tåg- och busstrafik redan idag. Den ändrade dispositionen bedöms inte ha någon väsentlig påverkan för närboende. Planförslaget medger ingen markanvändning som ställer krav vad gäller bullernivå.

6.5.2 ÖVERSVÄMNING

Dagvattenutredning visar att området är känsligt för översvämning för skyfall, men planförslaget bedöms positivt då nedsänkta grönytor kan skapas och busstorget höjs upp till samma höjdnivå som tågplattformen. Befintlig byggnad inom översvämningskänsligt område är riven och ersätts av mindre byggnader/anläggningar på upphöjd mark i anslutning till busstorg.

Planområdet (exkl. riks- och järnväg) har idag en hårdgörandegrad på cirka 95 %, vilket enligt projekterat förslag ändras till ungefär 65 %. Grönytor ökar från 300 kvadratmeter till drygt 2 000 kvadratmeter.

6.5.3 OLYCKOR

Ett resecentrum är en miljö där trafikslag av nödvändighet möts, men planförslaget bedöms ge en betydligt säkrare miljö än dagens stationsområde. Planförslaget medför flytt och tillkomst av passager och övergångsställe på riksvägen, medan järnvägspassager inte påverkas. Bom för gångväg över järnväg är en möjlig åtgärd, vars lämplighet kan provas av Trafikverket. Ombyggnaden av riksvägen med slopad parkeringsficka och smalare vägrum med mer stadskaraktär kan bidra till sänkta hastigheter för biltrafiken. Detta minskar i sin tur olycksrisker och konsekvenser i form av allvarliga personskador när olyckor trots allt sker.

Utifrån trafikeringen på riksvägen och behovet att korsa vägen till resecentrum, särskilt med tanke på barn och unga, så hade egentligen en planskild passage för fotgängare och cyklister kunnat övervägas. Det bedöms dock ogörligt med tanke på befintligt utrymme att få till en tillgänglig passage under eller över riksvägen. Höjdskillnader, bebyggelse och det smala utrymmet mellan riksväg och järnväg är begränsande faktorer. Att göra en passage som inte

Detaljplan för Högsby resecentrum, Högsby 1:32 mfl. fastigheter, Högsby samhälle

uppfyller tillgänglighetskrav, riskerar att förvärra situationen för de som inte kan eller vågar nyttja passagen, då det kan främja högre hastigheter på vägen.

6.5.4 EROSION

Området ligger inte i anknytning till något vattendag, så risk för erosion bedöms inte föreligga.

6.5.5 SKRED OCH RAS

Området är flackt och ingen ny bebyggelse föreslås. Risk för skred och ras bedöms inte föreligga.

6.5.6 MARKFÖRORENINGAR

Inom planområdet finns det i EBH-stödet en notering om potentiell förekomst av markföroreningar vad gäller en nedlagd bensinstation, strax öster om resecentrum. Markanvändning ändras inte i denna del. I övrigt så har inga riskkällor, utöver att det har varit en trafik- och stationsmiljö under lång tid, identifierats, men det kan inte uteslutas att det vid markarbeten påträffas förekomst av markföroreningar. Skulle detta inträffa så åligger det entreprenören att avbryta arbetet och meddela tillsynsmyndigheten.

Inom området har det gjorts en sanering vad gäller den nedlagda bensinstationen. Saneringen gjordes till en nivå av Mindre Känslig markanvändning. Även området för resecentrum bedöms motsvara Mindre Känslig Markanvändning då det till största delen handlar om hårdgjorda ytor där människor uppehåller sig relativt korta tidsperioder. Planförslaget bedöms inte innebära någon väsentlig ändring av markanvändning i området, utan det är den inbördes dispositionen mellan parkering och busstorg som ändras.

6.6 SOCIALA

6.6.1 BARN

Resecentrum är en viktig plats för skolbarn och -ungdomar. Planförslaget bedöms möjliggöra en tryggare och säkrare miljö, med färre konflikter mellan fotgängare och körtrafik än dagens stationsområde. En mer överblickbar miljö är positivt ur trygghetssynpunkt. En förbättrad trafikmiljö vid riksvägen främjar också barns trygghet och möjligheter att röra sig i Högsby samhälle. En offentlig toalett är mycket viktig för särskilt de små barnens mobilitet. En fördjupad bedömning görs i ett tillägg till undersökningen kring betydande miljöpåverkan.

6.6.2 JÄMLIKHET

Kollektivtrafiken utgör en viktig resurs för jämlika möjligheter att röra sig i samhället. Även om bilresandet utgör en stor andel av kommunens resande i stort, till följd av läget som landsbygds kommun, så är det inte alla som har tillgång till bil. För att kunna nyttja kollektivtrafiken så behöver flera olika samhällsgruppers krav och önskemål beaktas, vilket ger en miljö som är attraktiv för alla. Intressekonflikter kan förekomma, men överlag så ger ”Universell utformning” en miljö som gynnar alla. När rullstolen tar sig fram, så gör även barnvagnen och den tunga resväskan det. När personer med synnedsättning förstår vart man ska ta sig till bussen, så är det även enklare för den som stressar för att hinna med sin anslutning.

Planförslaget bedöms främja en mer tillgänglig miljö, med större trygghet och tydlighet för resenärerna. Ett samlat resecentrum minskar gångsträckor, är mer överblickbart, har färre konflikter mellan gång- och körtrafik. En grönare miljö skapar också en mer attraktiv plats i en central del av staden och ger en positiv bild av Högsby samhälle.

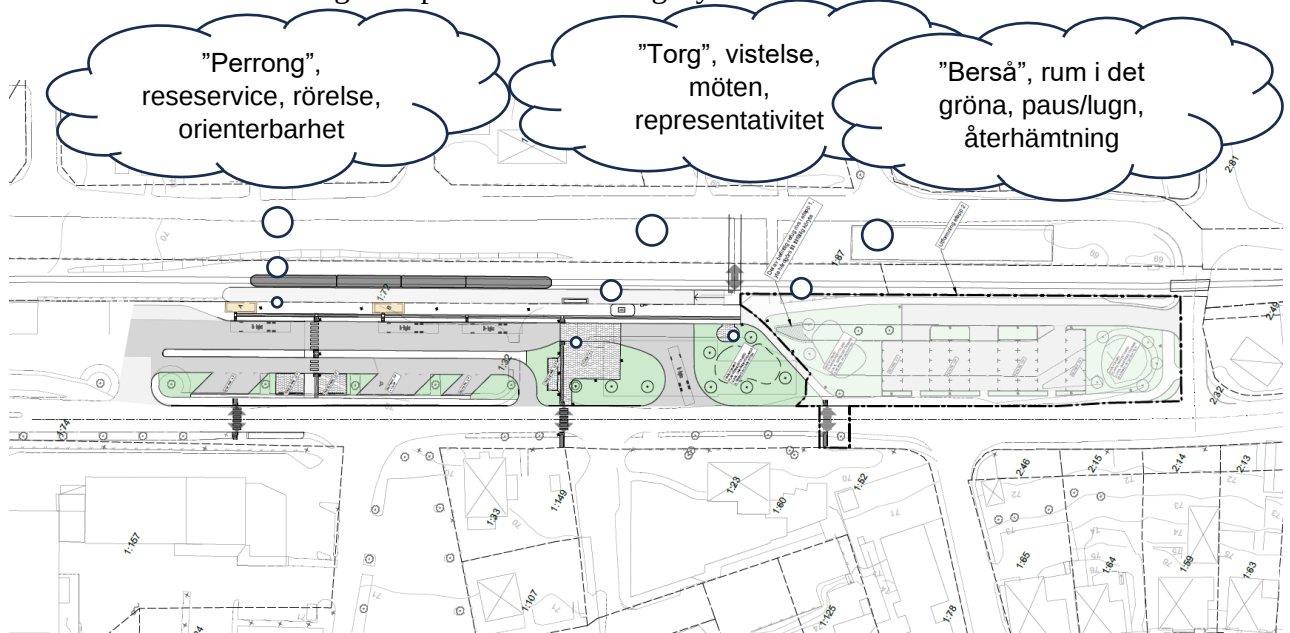

Bild där de huvudsakliga sociala rummen, eller offentliga platserna, markerats. Dessa ska ha olika karaktär och syfte, för att erbjuda en bredd av olika värden för olika grupper. Det är samtidigt viktigt att inte sprida ut eller splittra folklivet för mycket, varför de ligger nära varandra och rörelsestråken, samt samspelar rumsligt och visuellt. Förprojektering av Vatten- och Samhällsteknik.

6.7 RIKSINTRESSE

6.7.1 NATURVÅRD

Emådalen utgör ett riksintresse för naturvård enligt 3 kap. 6 § Miljöbalken. Planområdet har ytterst få inslag av växtlighet, men de större träd som finns och dessutom har ett kulturhistoriskt värde bevaras och beläggs dessutom med skyddsbestämmelse i något fall. Området kommer få en grönare karaktär i och med planförslagets genomförande.

6.7.2 KULTURMILJÖVÅRD

Emådalen utgör ett riksintresse för kulturmiljövård enligt 3 kap. 6 § Miljöbalken. Planförslaget bedöms inte påverka riksintresset negativt. Bebyggelsen inom planområdet har inga kulturhistoriska värden. Platsen som stationsläge har dock en viktig betydelse för förståelsen av Högsby samhälles historia. En ändrad disposition av resecentrum bedöms inte förvanska platsen, utan kan göra den mer attraktiv och inbjudande för vistelse.

6.7.3 ENERGIPRODUKTION OCH ENERGIDISTRIBUTION

Emåns avrinningsområde omfattas av riksintresse för produktion av vattenkraft enligt 3 kap. 8 § Miljöbalken. Riksintresset påverkas inte av planförslaget.

6.7.4 TRAFIKKOMMUNIKATION

Detaljplan för Högsby resecentrum, Högsby 1:32 mfl. fastigheter, Högsby samhälle

Järnvägen utgör riksintresse för trafikcommunication enligt 3 kap. 8 § Miljöbalken. Denna bedöms inte påverkas negativt av planförslaget. Riksvägen/Järnvägsgratan är utpekad som Funktionellt Prioriterat Vägnät (FPV) av regionalt viktig betydelse.

Kommunen bedömer att riksintresset och utpekandet som FPV-vägnät är av stor betydelse för planförslagets utformning. Själva syftet med ett resecentrum handlar ju ytterst om att knyta samman dessa kommunikationsstråk sinsemellan och med Högsby med omnejd. Ett resecentrum måste ha tillgänglighet till övergripande och lokala stråk samtidigt som genomfartstrafikens framkomlighet bevaras.

Gångpassager och utfarter flyttas, och det tillkommer en passage vid Moréns backe där det idag saknas en passage. En enkelriktad infart tillkommer till angöringsparkering för resecentrum. Samtidigt så försvinner i plangenomförandets andra etapp en parkeringsficka mot riksvägen, vilket förenklar trafikmiljön. Se vidare trafik-PM.

6.7.5 NATURA 2000

Emån utgör ett Natura 2000-område, men bedöms inte påverkas negativt av planförslaget.

6.8 HUSHÅLLNINGSBESTÄMMELSER ENLIGT 3 KAP. MILJÖBALKEN

Hushållningsbestämmelser rörande jordbruks- och skogsmark berörs inte av planförslaget.

6.9 TRAFIK

Resecentrum är en anläggning som har stor och även regional betydelse för kollektivtrafiken i kommunen. Det är också en plats där samspelet med andra trafikslag måste fungera väl, så att kollektivt resande blir attraktivt och enkelt för resenärerna. Planförslaget medger tre uppställningsplatser för kollektivtrafikens bussar, fördelat på två hållplatslägen med väderskydd knytta till sig. Dessa samförläggs intill befintlig tågplattform.

Bild där huvudsakliga rörelsestråk och viktiga målpunkter i närområdet är markerade.

6.9.1 MOTORTRAFIK

Trafikflöden eller framkomlighet på Järnvägsgatan/riksvägen bedöms inte påverkas negativt av planförslaget. Dock så är ett smalare vägrum med mer av stadskaraktär önskvärt för att sänka trafikens hastighet på vägen, eftersom det finns stora anspråk på att korsa vägen för gång- och cykeltrafik. Detta både med tanke på resecentrum som en viktig målpunkt och vägens läge mitt genom Högsby tätort. Vägen har dock en relativt stor andel tungtrafik, så körbanans bredd behöver tillgodose säkert framförande av breda fordon som lastbilar, jordbruksfordon med mera.

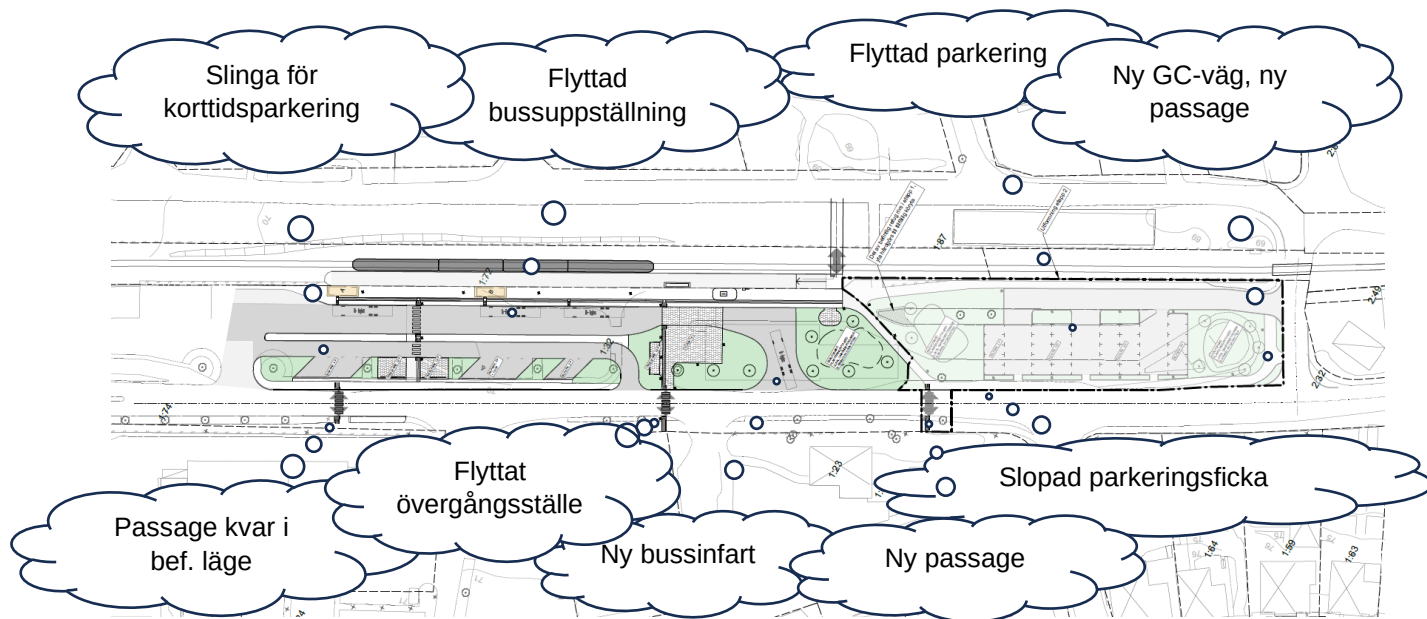

Bild där förändringar i trafikmiljön markeras. Förprojektering av Vatten- och Samhällsteknik.

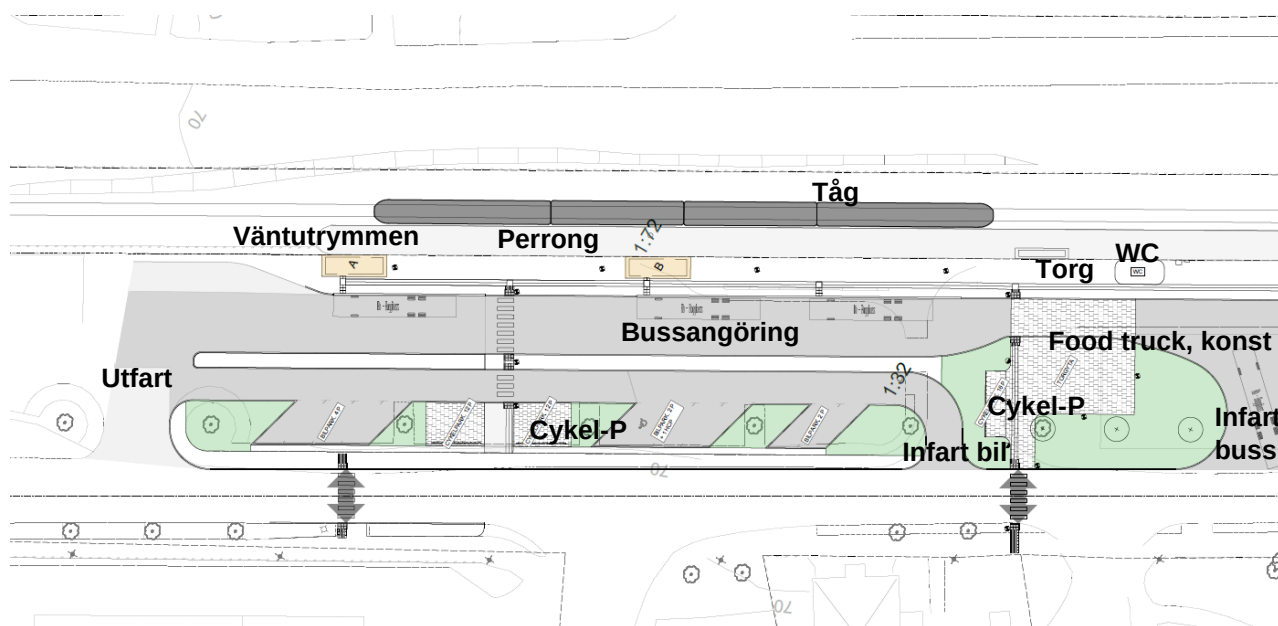
Planförslaget innehåller utfartsförbud mot riksvägen för att säkra vägens funktion som huvudgata. Utfart medges utifrån projekterad disposition för resecentrum. Utifrån Boverkets vägledning kring utfartsförbud så ska förbudet tillämpas av trafiksäkerhetsskäl mot allmän plats för vägtrafik. Gällande detaljplan har förbud även mot järnvägsområdet, vilket således utifrån dagens praxis inte är lämpligt. Passager över järnväg regleras av annan lagstiftning, och det finns inte heller något behov av förändringar av passagerna över järnväg.

Inom planområdet så ändras dispositionen så busstrafik samförläggs med tågstopp. Närmast resecentrum så ska endast korttidsparkering och hämta/lämna medges, medan långtidsparkering flyttas längre bort. Befintliga laddstolpar finns vid det som kommer bli korttidsparkering/angöring. Norr om planområdet, vid Långgatan, anläggs vidare nya laddplatser för personbilar, i ett bra läge för att betjäna även resecentrum.

Antalet parkeringsplatser i området är idag cirka 50 platser, och blir i förslaget färre, cirka 40 st, fördelat på cirka 10 platser för korttidsparkering/angöring alldeles intill resecentrum och 30 platser längre bort vid nuvarande busstorg. Utifrån den låga belägningsgraden vid resecentrum idag, så bedöms parkeringen väl motsvara dagens behov med kapacitet för en rejäl ökning av resandet vid resecentrum. Det kan finnas möjlighet att på sikt ta bort dagens grusparkering vid Långgatan som är skötselkrävande och har ett sämre läge för en parkeringsplats. Kommunen avser att genomföra planförslaget i två etapper, vilket innebär att busstorget inledningsvis ställs om till parkering med mindre åtgärder som målning av befintliga körytor. Då kan cirka 20 platser inrymmas, vilket ger ett trettio totalt.

6.9.2 GÅNG- OCH CYKELTRAFIK

Planförslaget innehåller en förbättring av gång- och cykelvägen på norra sidan riksvägen, som idag är mer av en trottoar. Dessutom förbättras befintlig passage av järnvägen då fotgängare och cyklister slipper korsa en bussgata för att nå busstorg eller ta sig vidare över riksvägen. Dessutom kan cykelparkering få större utrymme, samtidigt som utformningen av resecentrum i sig avsevärt minskar konflikterna mellan gång- och busstrafik.

Övergripande disposition för resecentrum. Kommunens skiss utifrån projekteringsunderlag från Vatten- och samhällsteknik.

6.10 MELLANKOMMUNALA FRÅGOR

Ett nytt resecentrum är av regionalt intresse, men bedöms inte ha konsekvenser som påkallar särskilt samråd med någon enskild kommun. Region Kalmar län och Kalmar läns trafik är naturliga samrådsparter i planärendet och företräder de regionala intressena, tillsammans med länsstyrelsen.

7 GENOMFÖRANDEFRÅGOR

I planbeskrivningen ska kommunen redovisa de organisatoriska, tekniska, ekonomiska och fastighetsrättsliga åtgärder som behövs för att planen ska kunna genomföras på ett samordnat och ändamålsenligt sätt. Det ska även framgå vilka konsekvenser som detaljplanens genomförande medför för de berörda fastighetsägarna och andra som berörs av planen.

7.1 MARK- OCH UTRYMMESFÖRVÄRV

Planförslaget berör huvudsakligen mark som idag är kommunalt ägd och allmän platsmark. En mindre del rör en fastighet med biltvätt som är enskilt ägd, men här föreslås inga ändringar vad gäller gränser.

7.1.1 SKYLDIGHET INLÖSEN, HUVUDMAN

Kommunen är huvudman för allmän plats. Kommunen är också redan idag ägare till berörda markområden, varför inlösenskyldighet och -rätt saknar praktisk betydelse. Den som ska vara huvudman för allmän plats kan vara skyldig att lösa in mark eller utrymme enligt 14 kap. 14–15 §§ PBL.

7.1.2 SKYLDIGHET INLÖSEN, STAT

Detaljplan för Högsby resecentrum, Högsby 1:32 mfl. fastigheter, Högsby samhälle

Planförslaget innebär en liten ändring av område med statligt väghållaransvar och där skyldighet till inlösen föreligger enligt 14 kap. 16 § PBL. Marken är kommunalt ägd och kommunen har ingen avsikt att kräva sådan inlösen.

7.2 FASTIGHETSRÄTTSLIGA FRÅGOR

Planförslaget medför inga konsekvenser vad gäller ändringar av fastighetsgräns, skapande av rättigheter eller liknande. Kommunen har ingen avsikt att stycka av kvartersmark i planområdet, men upplåtelse av olika slag kan bli aktuellt.

7.2.1 RÄTTIGHETER

Kommunen är inte varse några ytbestämda rättigheter eller upplåtelser inom planområdet.

7.3 TEKNISKA FRÅGOR

7.3.1 TEKNISKA ÅTGÄRDER

Ombyggnad av resecentrum sker på allmän och kommunal mark, kommunen ser ingen fysisk påverkan på enskilda fastigheter till följd av planen. Ombyggnadsbehov på allmän mark följer nedan.

Vid projektering av belysning bör möjlighet till installation av bevakningssystem förberedas vad gäller kanalisering, stolpval och läge. Detta kan gagna även andra kompletteringar, som Wifi-utrustning m.m..

7.3.2 UTBYGGNAD ALLMÄN PLATS

Dagens stationsområde uppfyller inte gällande tillgänglighetskrav och måste åtgärdas. En ombyggnad av resecentrum medför också vissa konsekvenser på omgivande infrastruktur, som Järnvägsgränd där Trafikverket är väghållare. Dessa åtgärder är ändring och tillskapande av infart samt slopande av parkeringsficka. Kommunala gator som Albert Engströms väg bör samordnas i sin ombyggnad med projektet, även om den gatan ligger utanför planområdet. Korsningen Järnvägsgränd – järnvägssöverfarten till Långgatan bör minskas ner något till ytan för att skapa en säkrare passage över den kommunala gatan. Även om planförslaget innehåller kvartersmark för resecentrum så ses projektet i sin helhet som utbyggnad av allmän plats.

Kalmar läns trafik har ansvar för vissa delar av ombyggnation av resecentrum, som väntrum med mera. Den utbyggnaden behöver samordnas med kommunens mark- och beläggingsarbeten på platsen. Under kommunens arbete med trygghetsfrågor har det framkommit starka önskemål om ett väntutrymme med bättre standard än enbart väderskydd. Kommunen vill gärna se en fortsatt dialog med att hitta ett alternativ som kombinerar komfort för resenärerna med dagens krav på rationell skötsel och förvaltning. Regionens arbete med utformning av BRT-hållplatser i kuststråket kan vara en bra utgångspunkt för utbyggnad av resecentrum.

Visionsbild för BRT-station, "Identitet för Bus Rapid Transport-koncept i Kalmar län", 2019-05-09, Region Kalmar län genom Sigma Civil.

Järnvägen påverkas inte av projektet.

En offentlig toalett är en viktig utbyggnadsfråga där kommunen inte har bestämt sig för i vilken form denna ska realiseras. Den kan byggas och drivas i kommunal regi, eller i samverkan med annan kommersiell eller offentlig aktör. Kommunen har i projektets kostnadsberäkning tagit höjd för bygge i egen regi.

För att klara investeringskostnaden för projektet ses det som nödvändigt att lägga parkeringen som en framtida andra etapp, enligt skiss nedan. Ytan kan med målning nyttjas i princip i befintligt skick, som en enkelriktad parkeringsslinga med cirka 20 parkeringsplatser. Detta påverkar även en del andra åtgärder som bör hanteras samtidigt som resten av parkeringen, som gång- och cykelväg, passage över riksvägen och anpassning av korsning över järnvägen.

Skiss över provisorisk parkeringslösning innan andra etapp med parkeringsplats och grönytor genomförs. Cirka 20 platser bedöms inrymmas.

7.3.3 UTBYGGNAD VATTEN OCH AVLOPP

Planförslaget innehåller ingen ny bebyggelse som påkallar utbyggnad av vatten och avlopp. En offentlig toalett är planerad, denna ska anslutas till befintlig servis till riven stationsbyggnad.

För dagvattenssystemet finns en planerad åtgärd i angränsande detaljplan. Åtgärden beskrivs där: ”En dagvattendamm med permanent vattenspiegel föreslås uppföras uppströms utloppet under Stångådalsgatan dimensionerad för avrinningsområdet öster om Storgatan. Dagvattendammen anläggs med permanent vattenspiegel för rening av dagvatten. Att anlägga en dagvattendamm utan permanent vattenspiegel, vilken primärt syftar till att utjämna stora flöden, är meningslöst då inkommande flöde till dammen bör vara samma som utgående då utloppet ej kan strypas mer. En dagvattendamm med en permanent vattenspiegel anläggs för att tillskapa rening genom att en flödet bromsas ner, avskilja olja samt att föroreningar, huvudsakligen partikelbundna, tillåts sedimentera i dammen. Att tillskapa en permanent

vattenspegel kräver en tät botten. Vidare krävs att vattenspegeln kan upprätthållas under perioder utan nederbörd. Oljehaltiga föroreningar ansamlas vid ytan varför utloppet från dammen ska placeras under lägsta vattennivån i dammen annars riskerar oljehaltiga föroreningar att sköljas ur dammen.”

7.4 EKONOMISKA FRÅGOR

7.4.1 PLANEKONOMISK BEDÖMNING

Kommunen bedömer investeringskostnaden för projektet som helhet till cirka åtta miljoner kronor inklusive projektering, varav åtgärder som rör riksvägen vilka bör kunna hanteras av Trafikverket som mindre anpassningsåtgärder eller regional medfinansiering av gc-väg omfattar mellan 200 000 – 250 000 kronor. Därutöver tillkommer en ungefärlig kostnad för en offentlig toalett på cirka 1,5 – 1,7 miljoner kronor. Uppdelning och ansvar för olika delar anges nedan. Kommunen avser att genomföra projektet i två etapper, för att få ner den initiala investeringen. Från årsskiftet finns förslag i regionala transportplanen att möjliggöra regional medfinansiering på 50 % av kollektivtrafikanläggningar, ett bidrag kommunen avser söka.

Etappindelning	Innehåll	Kostnad (inkl. cirka 10 % påslag för projektering)
Etapp 1 - Kommun	Resecentrum, korttidsparkering, gångtor (torg) och grönya (Konst 1 % eller särskild projektfinansiering)	Cirka 5 MKR
Etapp 1 - Kommun	Offentlig toalett	1,5 – 1,7 MKR
Etapp - 1 Region	Väntutrymmen och liknande	Ej kostnadssatt
Etapp - 1 Region	Medfinansiering gc-väg	7,5 tkr av 15 tkr
Etapp 1 - Trafikverket	Anpassningsåtgärder vid nya infarter och övergångsställe/passage (vid etapp 1)	Cirka 75 tkr
Etapp 2 - Kommun	Långtidsparkering och grönya	Cirka 2,8 MKR
Etapp 2 - Region	Medfinansiering gc-väg	32 tkr av 75 tkr
Etapp 2 - Trafikverket	Anpassningsåtgärder vid korsning och passage (vid etapp 2)	Cirka 80 tkr

Samhällsekonomiskt bedöms projektet ha en mycket god nytta i ett mer attraktivt, tryggt, säkert och funktionellt resecentrum. Nyttan består i ökat kollektivt resande, färre trafikolyckor/personskador och större möjligheter för vissa samhällsgrupper att röra sig i samhället utifrån tillgänglighet och trygghet.

7.4.2 PLANAVGIFT

Den enskilt ägda fastigheten Högsby 2:79 omfattas av planförslaget och får en nytta av detta i form av ändrad byggrätt i linje med verksamhetens utbyggnadsbehov. Byggrätten finns inte i

gällande detaljplan. Eftersom inget plankostnadsavtal finns med fastighetsägaren så är det skäligt att kommunen tar ut en planavgift för att bekosta merkostnader till följd av att ha med fastigheten inom planområdet. Planavgiftens storlek följer kommunens bygglovtaxa. Planavgift används inte längre som bestämmelse på plankartan, utan tillämpas generellt för fastigheter inom nyare detaljplaner.

7.4.3 ERSÄTTNINGSPRÅK

Kommunen ser inte att planförslaget innehåller några bestämmelser eller medför några konsekvenser som kan innebära att fastighetsägare inom detaljplanen kan ha rätt till ersättning enligt 14 kap. PBL. Planförslaget innehåller inget rivningsförbud, bevarandebestämmelser eller liknande.

7.4.4 DRIFT ALLMÄN PLATS

Planförslaget innebär framförallt en ändrad disponering av busstorg och bilparkering, vilket inte påverkar driftkostnaderna i någon större utsträckning. Planförslaget innehåller kvartersmark för resecentrum, men området kan i sin helhet ses som gatumarksskötsel. Minskad andel hårdgjorda ytor innebär minskad gatuskötsel (vinterväghållning, renhållning, belägningsarbeten mm.), men istället tillkommer grönytor vilka kräver en annan typ av parkskötsel. Det sker således en omfördelning mellan skötseltyper, men kommunen har inte kvantifierat det ekonomiskt i detta skede.

7.4.5 DRIFT VATTEN OCH AVLOPP

Planförslaget föranleder ingen bebyggelse eller annan ändring som förändrar driftekonomin för VA-huvudmannen. Befintlig anslutningspunkt för stationen bedöms kunna användas för en ny fristående toalett. Angränsande detaljplan innehåller en dagvattenanläggning i form av en damm som medför en framtida investerings- och underhållskostnad. Kommunen har ännu inte bedömt om åtgärden är skatte- eller taxefinansierad. I dagsläget finns ingen separat dagvattentaxa i kommunen.

7.5 ORGANISATORISKA FRÅGOR

7.5.1 EXPLOATERINGSAVTAL

Kommunen avser inte att upprätta något exploateringsavtal. Ansvarsfördelning vad gäller anläggningar för kollektivtrafiken regleras i överenskommelse mellan länets kommuner, Region Kalmar län och Trafikverket. Kommunen ansvarar för körytor, markbeläggning och liknande, medan väderskydd och liknande är ett regionalt ansvar.

Trafikverket har i samrådet yttrat sig kring behovet av ett genomförandeavtal som reglerar ansvarsfördelning för ombyggnadsåtgärder som berör riksvägen, inklusive temporära åtgärder under byggtiden (som trafikanordningsplan m.m.). Avtalet bör tas fram under planens granskningsskede. Ett första möte hölls 2025-08-27, där det kom överens om att kommunen tar fram sektioner enligt VGU för nya passager och infarter. Utförandet av åtgärder på riksvägen bestäms när entreprenaden är tydligare definierad, om kommunens entreprenör kan genomföra arbetena eller Trafikverket utför i egen regi.

7.5.2 MARKANVISNING

Detaljplan för Högsby resecentrum, Högsby 1:32 mfl. fastigheter, Högsby samhälle

Kommunen avser inte att genomföra någon markanvisning för försäljning av mark, då kommunen fortsatt ska äga marken. Däremot kan tidsbegränsad upplåtelse av mark för exempelvis laddstationer, kiosk, matvagnar och liknande bli aktuellt för delar av området. Kommunstyrelsen har antagit riktlinjer för markanvisning, 2024-05-21, KS § 162.

7.5.3 TIDPLAN

Enligt Region Kalmar läns trafikförsörjningsprogram ska alla större hållplatser senast år 2029 uppfylla tillgänglighetskrav i stort sett motsvarande Trafikverkets standard Väg- och gatuutformning, VGU. Kommunens avsikt är att projektera och upphandla under år 2025-2026 och genomföra ombyggnad av resecentrum under år 2026.

För att minska störningar på kollektivtrafiken är det lämpligt att först anlägga nytt busstorg på befintlig parkering innan det gamla busstorget avvecklas till förmån för en ny parkering. Under byggtiden får temporära parkeringar anläggas eller nyttjas, förslagsvis vid Långgatan, på andra sidan järnvägen. Om en avstängning av busstrafiken på området är nödvändig, så bedöms det endast handla om en kortare tidsperiod, behovet av en eventuell temporär lösning får utredas vidare när entreprenaden planeras. Tågtrafiken bör inte påverkas av projektet.

7.6 KULTURVÄRDEN

Planförslaget innehåller inga skyddsbestämmelser vad gäller kulturvärden.

7.7 PRÖVNING ENLIGT ANNAN LAGSTIFTNING

Det finns ett antal träd inom planområdet med förekomst av mistel, en fridlyst halvparasitisk kärlväxt. Det innebär att dispens från Artskyddsförordningen måste sökas hos Länsstyrelsen för åtgärder som påverkar mistel eller dess värdträd. Planförslaget i sig är inte beroende av eller påkallar någon sådan åtgärd. De aktuella träden är också belagda med markklovspflicht för att i planen beakta deras biologiska värden. Prövning av markklov bör samordnas med hantering enligt Artskyddsförordningen.

Gatuträd längs Järnvägsgatan kan omfattas av biotopskydd. Ur Naturvårdsverkets vägledning om alléer, daterad 2014-04-15:

”En enkel eller dubbel rad med lövträd som är planterad längs en väg i en tätort omfattas normalt av biotopskyddsbestämmelserna om den inte är belägen i omedelbar anslutning till bebyggelse och det inte finns särskilda bestämmelser i en detaljplan som reglerar hur allén ska skötas och utvecklas, eller som på annat sätt begränsar skyddet.”

Med vuxna träd avses träd som mäter minst 20 cm i diameter i brösthöjd eller har uppnått en ålder av 30 år (det som först uppnås). Utifrån platsbesök och mätning vid tidigare planarbete så överstiger inte trädens diameter 20 centimeter, men de har troligen nu uppnått en ålder över trettio år.

Miljö- och byggkontoret

POSTADRESS Högsby kommun, Kyrkogatan 8, 579 80 HÖGSBY

TFN. 010-356 50 00

E-POST miljoochbygg@hogsby.se WEBBPLATS hogsby.se

Granskningsutlåtande

Detaljplan för **Högsby resecentrum, del av Högsby 1:32 med flera fastigheter, Högsby samhälle, Högsby kommun**

Planens syfte

Den huvudsakliga anledningen till planarbetet är skapande av ett attraktivt och funktionellt resecentrum där tåg- och busstrafik samlas och tillgängligheten förbättras. Platsen är samma som dagens stationsområde men dispositionen av området förändras. Närliggande fastighet för bilservice ses över för att möjliggöra en utveckling av den verksamheten. I övrigt tillkommer ingen ny bebyggelse utöver mindre komplementbyggnation.

Detaljplanen syftar till att skapa ett attraktivt och funktionellt resecentrum i Högsby där tåg- och busstrafik integreras. Området ska vara säkert och tillgängligt för fotgängare och fungera som en inbjudande plats för möten och vistelse. Gröna värden på platsen ska tas till vara och utvecklas. Parkering och angöring för bil och cykel ska finnas.

Hur granskningen bedrivits

Planen handläggs med utökat planförfarande enligt plan- och bygglagens 5 kap. 7 §. Tillfälle att ta del av planförslaget föreligger i såväl samrådsskede som granskningsskede. Granskning har genomförts under tiden 2025-06-02 till 2024-08-25. Myndigheter, förvaltningar och grannar har beretts tillfälle att yttra sig och fått ta del av planhandlingarna. Planförslaget har varit tillgängligt i kommunhus och på kommunens hemsida under granskningen. Sex yttranden har inkommit, nedan redovisas kortfattat vilka som yttrat sig och när, samt om det finns erinringar eller inte. Därefter redovisas yttrandena tillsammans med kommunens kommentar till yttrandet och om det ger anledning till några justeringar av planförslaget.

	Datum för inkommande	Erinran eller annan synpunkt	Utan erinran	Sida
Myndigheter				
Länsstyrelsen i Kalmar län	2025-08-27	X		2
Lantmäteriet	2025-07-16	X		2
Trafikverket	2025-08-22	X		3
Kommunala och reg. förvaltningar				
Region Kalmar län	2025-08-21		X	
Räddningstjänsten (RTSO)	2025-07-03	X		4
Organisationer och föreningar				
E.ON Energidistribution AB	2025-08-05		X	

Yttranden från myndigheter

Länsstyrelsen i Kalmar län

Detaljplanen har överlämnats till Länsstyrelsen för granskning i enlighet med 5 kap. 20 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL.

Detaljplanen handläggs med ett utökat planförfarande.

Enligt 5 kap. 22 § PBL ska Länsstyrelsen under granskningstiden yttra sig över planförslaget, om planförslaget enligt Länsstyrelsens bedömning innebär att någon av överprövningsgrunderna i 11 kap. 10 § PBL inte följs eller tillgodoses.

Länsstyrelsens synpunkter i samrådsskedet framgår av yttrande diarienummer 10975-2024, daterat den 24 januari 2025.

Syftet med detaljplanen

Detaljplanen syftar till att skapa ett attraktivt och funktionellt resecentrum i Högsby där tåg- och busstrafik integreras. Området ska vara säkert och tillgängligt för fotgängare och fungera som en inbjudande plats för möten och vistelse. Gröna värden på platsen ska tas till vara och utvecklas. Parkering och angöring för bil och cykel ska finnas.

Länsstyrelsens synpunkter - prövningsgrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap. 10 § PBL och nu kända förhållanden att ett antagande av detaljplanen enligt förslaget kan accepteras och därför inte kommer att prövas av Länsstyrelsen om den antas.

Länsstyrelsen synpunkter under ”*Annan lagstiftning*” behöver dock beaktas för att kunna genomföra detaljplanen.

Länsstyrelsens synpunkter enligt annan lagstiftning

Artskyddsförordning

I första stycket i kapitel 7:7 har Högsby kommun skrivit en del fel. Mistel är ingen trädart utan en kärlväxt som lever på träd. För att få avverka träden som mistel växer i krävs inte dispens från biotopskyddet utan åtgärder som kan skada misteln eller dess värdträd kräver dispens från 8 § artskyddsförordningen. Dispensen söks hos Länsstyrelsen. Trots förbudet i 8 § artskyddsförordningen får markägaren och den som har nyttjanderätt till marken skörda exemplar av mistel för försäljning, om det sker för att vårda värdträdet och den berörda populationens fortbestånd inte påverkas negativt.

Kommunen behöver därför också skriva om texten om gatuträden som allé så att det framgår vad som gäller angående biotopskyddet.

Kommunens kommentar

Kommunen rättar berörda stycken om mistlar och artskyddsförordningen.

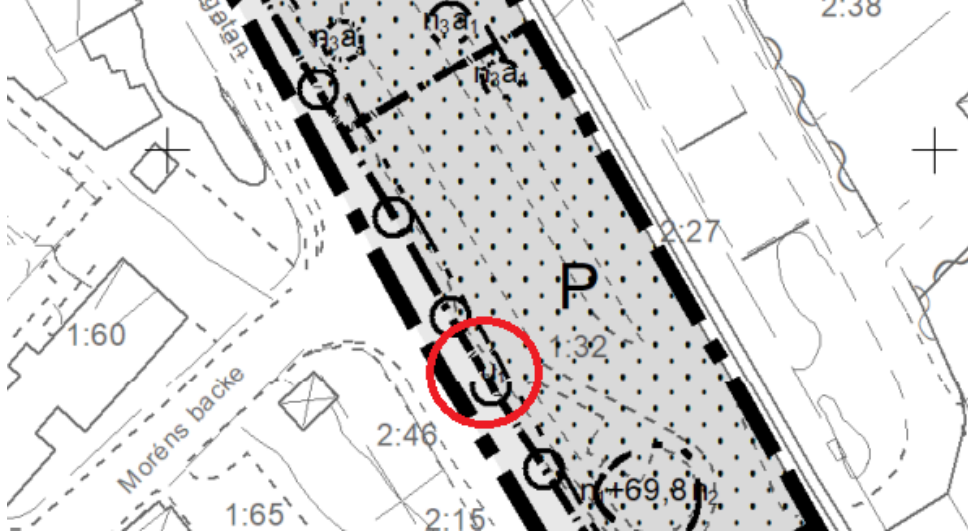
Lantmäteriet

Vid genomgång av planförslagets handlingar (daterade 2025-07-02) har följande noterats:

Delar av planen som bör förbättras

beteckning bör flyttas

En av beteckningarna u_1 är lite väl lätt att missa om kartan inte är tillräckligt inzoomad, Lantmäteriet föreslår att placeringen justeras så att den syns tydligare.

Kommunens kommentar

Noteras, plankartans layout förbättras för bättre tydlighet.

Trafikverket

Planförslaget berör Riksintresse för kommunikationer i form av Stångådalsbanan. Riksväg 34/Järnvägsgratan ingår i det funktionellt prioriterade vägnätet som en regionalt viktig väg.

Trafikverket bedömer att planförslaget inte riskerar medföra påtaglig skada på riksintresset. Detta då planförslaget inte omfattar Trafikverkets fastighet eller med nuvarande information bedöms påverka övrig järnvägsanläggning.

Trafikverket noterar att Gällande föreslagna åtgärder som berör Rv 34 minskat i omfattning. Västersvängkörfältet från Rv 34 mot Långgatan ska vara kvar. Detta är positivt då magasinet på Långgatan innan bommarna är kort och inte tillåter många fordon. Ett bibehållet Västersvängkörfält har en positiv funktion som "förlängning" av magasinet då bommarna ligger nere och därigenom minska risken för köbildning norrifrån på Rv 34. Trafikverket saknar alltså sektionsritningar som visar västersvängkörfältet och möjligheten att anlägga passager på ett sådant sätt att t.ex. kraven på körfältsbredder enligt VGU uppfylls.

Utformning av passager och vägrum måste ske på ett sådant sätt att fortsatt god framkomlighet säkerställs på Rv 34 och enligt kraven i VGU. Lokal tillgänglighet och säkerhet för oskyddade trafikanter är viktigt men då Rv 34 är en regionalt viktig väg är även framkomlighet för fordon och tunga transporter viktigt i ett regionalt perspektiv.

Planerad(e) utfart(er) måste ordnas så att kraven på sikt enligt VGU uppfylls samt

utformas med sådana radier att bussar och andra fordon som svänger ut på Rv 34 inte riskerar att komma ut i motstående körfält.

Åtgärder på statlig väg, Rv 34, ska utföras, eller låta utföras av, Trafikverket efter det att avtal med kommunen om åtgärder och finansiering upprättats. Kommunen förutsätts finansiera åtgärderna. Innan åtgärder på statlig väg kan genomföras måste kommunen ta fram handlingar som visar på åtgärdernas genomförbarhet i förhållande till kraven i VGU, samt med hänsyn till ändamålsenlig drift och underhåll. Då ytorna mellan Rv 34 och planerad byggnation är mycket begränsade kommer det att krävas ett avtal om åtgärder under byggtiden. Avtalet kommer att reglera påverkan på Rv 34 såsom behov av TA-Plan (Trafikanordningsplan), tillfällig skyltning och annat som rör säkerhet och framkomlighet på Rv 34 samt ansvarsfördelning för genomförande i gränssnittet mellan statligt och kommunalt ansvarsområde.

Kommunens kommentar

Kommunen har låtit utföra inmätningar av vägrummet och fördjupade sektioner av passager och utfarter. Dessa kommuniceras separat med Trafikverket.

Yttranden från kommunala och regionala organisationer

Räddningstjänsten Sydost (RTSO)

Åtkomlighet för räddningstjänsten

1. För att underlätta släckangrepp och minimera insatstiden bör räddningsfordon komma så nära byggnadernas entréer att man inte behöver dra slang och transportera materiel mer än 50 m. Dessutom bör gångavståndet vara högst 50 m om nödutrymning avses ske med bärbara stegar.
2. Räddningsväg ska anordnas om det befintliga gatunätet inte ger tillräcklig åtkomlighet för räddningsinsats eller för utrymning med räddningstjänstens stegutrustning.

En räddningsväg:

- a. ska ha en fri höjd på minst 4 meter
- b. ska ha bärlighet motsvarande angränsande vägnät eller tåla ett axeltryck av 100 kN.
- c. bör vara försedd med ett hårdgjort ytlager av grus, asfalt eller motsvarande. Hårdgjorda gräsmattor rekommenderas inte
- d. ska ha en körbanebredd på minst 3 meter på raksträckor
- e. ska ha en längslutning på max 8 %, tvärfall 2 % och vertikalradien (konkav eller konvex) minst 50 meter
- f. ska ha en inre radie i kurvor på minst 7 meter och det bör finnas sådan breddökning och hinderfritt sidoområde före, genom och efter kurvan så att stegfordon kan framföras
- g. ska markeras med standardiserad skylt
- h. ska underhållas och snöröjas. Exempel på underhåll är skötsel av träd som kan hindra stegresning
- i. bör ha anslutningen i anslutning till byggnadens adress.

3. För de utrymmen där alternativ utrymningsväg utgörs av fönster med hjälp av räddningstjänsten och där avståndet mellan mark och fönsterkarm överstiger 11 meter krävs maskinstege. I dessa fall ska uppställningsplats för stegfordon anordnas enligt nedan.

En uppställningsplats för stegfordon:

- a. ska inte luta mer än 8,5 % i någon riktning.
- b. ska vara förlagd utanför ytterkant av balkongen som ska kunna nås med maskinstege, dock högst 9 meter från husväggen
- c. ska vara minst 5 meter bred och 12 meter lång
- d. ska underhållas och snöröjas på samma sätt som räddningsvägen
- e. ska ha samma bärighet som räddningsvägen.

4. Utrymning med hjälp av maskinstege bör inte genomföras om avståndet mellan mark och karmunderstycke överstiger 23 meter. Detta bör beaktas i bygglovsskedet för att säkerställa säker utrymning.

Brandposter

5. Brandpostnätet ska uppfylla gällande normer.

Kommunens kommentar

Noteras.

Justeringar efter granskning

- Planbeskrivningen rättas vad gäller mistlar och artskyddsförordning. Plankartan justeras redaktionellt vad gäller läsbarhet av beteckningar.
- Förprojektering kompletteras med sektioner som uppfyller krav i VGU. Dessa kommuniceras separat med väghållaren Trafikverket.

Miljö- och byggnämnden

HÖGSBY KOMMUN
Högsby 2025-09-02

Undersökning

Bilserviceanläggning i sydöstra delen av planområdet.

Detaljplan för Högsby resecentrum, HÖGSBY 1:32 mfl.
fastigheter, Högsby samhälle,
Högsby kommun, Kalmar län.

UNDERSÖKNING INFÖR STRATEGISK MILJÖBEDÖMNING M. BILAGA

SAMRÅDSHANDLING

Utökat planförfarande
Plan- och bygglagen (SFS 2010:900)
2024-11-25

Undersökning

UNDERSÖKNING INFÖR STRATEGISK MILJÖBEDÖMNING

Enligt 6 kap. 3 § miljöbalken ska kommunen göra en miljöbedömning när en detaljplan eller ett program ska upprättas eller ändras. Miljöbedömningens första steg, undersökning, ska avgöra om detaljplanens, programmets eller ändringens genomförande medför en betydande miljöpåverkan. Om så är fallet ska en strategisk miljöbedömning göras.

Planens beteckning

Detaljplan för Högsby resecentrum, Högsby 1:32 med flera fastigheter, Högsby samhälle, Högsby kommun, Kalmar län.

Ställningstagande

Ett genomförande av planen bedöms inte medföra en betydande påverkan på miljön, hälsan eller hållning med mark, vatten och andra resurser. En miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap. 11 och 12 §§ miljöbalken bedöms därför inte behöva upprättas.

Detaljplanens huvuddrag och syfte

Kommunstyrelsen i Högsby kommun har vid sammanträde 2024-01-16, KS § 15, beslutat att inleda arbeten med ny detaljplan för Högsby resecentrum. Den huvudsakliga anledningen till planarbetet är skapande av ett attraktivt och funktionellt resecentrum där tåg- och busstrafik samlas och tillgängligheten förbättras. Platsen är samma som dagens stationsområde men dispositionen av området förändras. Huvudmannaskapet för parkering blir enskilt för att ge en större flexibilitet för olika driftsformer. Även närliggande fastighet för bilservice ses över för att möjliggöra en utveckling av den verksamheten. I övrigt tillkommer ingen ny bebyggelse utöver mindre komplementbyggnation.

Syfte

Detaljplanen syftar till att skapa ett attraktivt och funktionellt resecentrum i Högsby där tåg- och busstrafik integreras. Området ska vara säkert och tillgängligt för fotgängare och fungera som en inbjudande plats för möten och vistelse. Gröna värden på platsen ska tas till vara och utvecklas. Parkering och angöring för bil och cykel ska finnas.

Ett genomförande av detaljplaneförslaget bedöms väl överensstämma med kommunens gällande översiktsplan.

Förutsättningar och förslag

Platsen

Planområdet innefattar dagens Högsby station med tillhörande busstorg och parkering. Även biltvätten på andra sidan järnvägsöverfarten ingår i planområdet. Mindre områden av riksvägen/Järnvägsgatan tas med i planområdet för att reglera utfartsförbud mot vägen. Berörda fastigheter är den kommunägda gatumarksfastigheten Högsby 1:32 och den enskilt ägda Högsby 2:79.

Planområdet utgör en utpräglad trafikmiljö med stor andel hårdgjorda ytor och relativt intensiv trafik, riksvägen med person- och tung trafik, bussar och tåg, fotgängare och cyklister som rör sig i och

Undersökning

genom området. Det finns ett fåtal stora träd inom området och gatuplanteringar, därutöver knapp någon grönska alls.

Planen

Planförslaget medför en förändrad disposition av stationsområdet där ett integrerat resecentrum skapas i anslutning till befintlig tågplattform. Parkeringen flyttas till dagens busstorg. Stationsbyggnaden rivs till förmån för en grönare och öppnare karaktär.

Påverkan

Den ändrade dispositionen möjliggör ett grönare stationsområde, med ökad öppenhet för att främja trygghet. Andelen hårdgjorda ytor minskar vilket möjliggör mer infiltration och lokal hantering av dagvatten. Konflikter mellan gång- och busstrafik minskar med ett integrerat resecentrum. Tillgängligheten för fotgängare ökar inom området. Riksvägen får en fullgod kapacitet vid nya och ändrade korsningspunkter.

Befintlig stationsbyggnad sett från bredvid perrongen, busstorg i bakgrunden.

Undersökning

Agenda 2030 – de globala målen

Minskad olycksrisk när korsningar mellan gång- och fordonstrafik blir färre.
Grönare stadsmiljö har hälsofrämjande effekter.

Lokal dagvattenhantering fördröjer och fångar in föroreningar.

Ett attraktivt och funktionellt resecentrum främjar resandet i kollektivtrafik. Mobilitet till fots och cykel kan underlättas.

Ett tillgänglighetsanpassat resecentrum ger förutsättningar för alla att ta del av kollektivtrafiken.
Ett tryggare resecentrum främjar också tillgänglighet för grupper som drar sig för att vistas vid stationen idag.

Planförslaget möjliggör en grönare och attraktivare utformning av ett centralt och samhällsviktigt stadsområde i Högsby tätort och kommun.

Minskad andel hårdgjord yta minskar översvämningsrisker vid skyfall, samt möjliggör lokal infiltration för att fylla på grundvattenmagasin.

Kommunen har genomfört trygghetsvandring och dialog med Polisen i syfte för att få ett tryggare resecentrum med mindre utrymme för kriminalitet, skadegörelse och asocialt beteende. Alla måste kunna våga använda kollektivtrafiken.

Undersökning

BEDÖMNINGSGRUNDER

ÖVERGRIPANDE MÅL OCH NORMER	Berörs	Ja	Nej	Kanske
1. Miljö- och kvalitetsmål <i>Nationella miljömål</i> Sveriges riksdag har fastställt 16 miljömål som skall ligga till grund för all planering. Miljömålen är: 1) Begränsad klimatpåverkan, 2) Frisk luft, 3) Bara naturlig försurning, 4) Giftfri miljö, 5) Skyddande ozonskikt, 6) Säker strålmiljö, 7) Ingen övergödning, 8) Levande sjöar och vattendrag, 9) Grundvatten av god kvalitet, 10) Hav i balans, 11) Myllrande våtmarker, 12) Levande skogar, 13) Ett rikt odlingslandskap, 14) Storslagen fjällmiljö, 15) God bebyggd miljö, 16) Ett rikt växt och djurliv. <i>Regionala miljömål</i> De regionala miljömålen grundar sig på de nationella delmålen som fått regional anpassning. Kalmar län har 110 regionala miljömål. Kommentar: <i>Ett genomförande av detaljplanen strider varken mot de nationella eller regionala miljömålen. Miljömålet God bebyggd miljö berörs. Planförslaget innebär ett mer tillgängligt, tryggt och funktionellt resecentrum i Högsby samhälle.</i>		X		

Undersökning

2. Miljökvalitetsnormer Miljökvalitetsnormer (MKN) är ett juridiskt styrmedel som regleras i 5 kap. miljöbalken. Miljökvalitetsnormer är juridiskt bindande föreskrifter om lägsta godtagbara miljö kvalitet inom ett geografiskt område. Idag finns det miljökvalitetsnormer för: • olika föroreningar i utomhusluften (2010:477), • olika parametrar i vattenförekomster (SFS 2004:660), • olika kemiska föreningar i fisk- och musselvatten (SFS 2001:554), • omgivningsbuller (SFS 2004:675). För detta planområde är endast miljökvalitetsnormer för utomhusluft (2010:477) och för vatten (SFS 2005:660) relevanta att beskriva. Miljökvalitetsnormerna för omgivningsbuller gäller endast för större vägar eller för större städer än vad som finns i Högsby kommun och är därmed inte aktuella för planområdet. Kommentar: Föroreningar i utomhusluften: Nu aktuellt planområde ligger bredvid Järnvägsgatan, kanske Högsby kommuns mest trafikerade gata/väg. En prognosticerad trafikmängd år 2040 på cirka 3 700ÅDT bedöms ändå vara rejält under de mängder där normen riskerar att inte klaras. Det bedöms således att det inte föreligger någon risk för att miljökvalitetsnormen för utomhusluft inte skulle klaras. Högsby kommuns provtagningspunkt för luftkvalitet ligger i direkt anslutning till planområdet/riksvägen. Mätdata finns för år 2023 och kvävedioxid (NO₂), vilket visar på värden en bra bit under gränsvärdena (max 6,6 mikrogram/kubikmeter).Planförslaget bedöms inte påverka föroreningssituationen nämnvärt. Vattenförekomster Planområdet ligger norr om grundvattenförekomsten "Ås vid Högsby-Ruda SE633394-151672" samt cirka 150 meter öster om ytvattenförekomsten "Emån; Videbäck – Nötån SE633431-152267". Angränsande detaljplan innehåller plan för dagvattendamm på allmän platsmark. Planförslaget syftar till en grönare miljö med mindre hårdgjord yta än idag. Planförslaget innehåller bestämmelse om utformning av kvartersmark med syfte att säkra fördröjning och infiltration. Ett genomförande av detaljplanen bedöms inte att försvåra arbetet för att uppnå miljökvalitetsnormerna. Se även beskrivning under textavsnittet "Miljökvalitetsnormer" i planbeskrivningen.	X		
FÖRORDNANDEN OCH SKYDDSVÄRDEN <i>Berörs</i>	Ja	Nej	Kanske

Undersökning

3. Riksintresse, Natura 2000 Berörs lagenligt skyddad natur enligt miljöbalken 3, 4 och 7 kap, Natura 2000 eller världsarv? Förordnanden gäller nationalparker, naturreservat, kulturresevat, naturminnen, biotopskydd, djur- och växtskyddsområden, strandskyddsområden, miljöskyddsområden, vattenskyddsområden eller andra enligt lagen särskilt skyddade områden. Kommentar: <i>Planområdet ingår i område av riksintresse för vattendrag då det tillhör Emåns vattensystem (MB 4 kap § 6). Planområdet ingår i riksintresse för naturvård (NRO08017, Emåns vattensystem) samt i riksintresse för kulturmiljövård (MB 3 kap § 6).</i> <i>Området ingår i kommunens naturvårdsplan i ett större område som pekats ut som område med – högt naturvärde. Planområdet i sig har inga kända naturvärden och ett genomförande av planförslaget bedöms inte påverka närliggande naturmiljöer negativt.</i> <i>Ett genomförande av planförslaget bedöms inte påverka ovan nämnda intressen nämnvärt. Se även text under rubriken "Riksintressen och skyddade områden" i planbeskrivningen.</i>	X		
4. Högt naturvärde, nyckelbiotoper, ekologiskt känsliga områden, naturresurser Berörs område som utpekats i: • Länsstyrelsens eller kommunens naturvårdsplan som högt naturvärde? • Skogsstyrelsens nyckelbiotop- eller sumpskogsinventering? • Kommunens översiktsplan som ekologiskt särskilt känsligt? Kommentar: <i>Se tidigare svar punkt 3.</i> <i>I naturvårdsplanen nämnda bevarandevärden bedöms inte påverkas vid ett genomförande av planförslaget.</i>	X	X X	

Undersökning

5. Kulturmiljö Berörs fornlämningar eller kulturhistoriskt värdefull miljö? Kommentar: <i>Det finns inga registrerade fornlämningar inom planområdet. Planområdet ingår i riksintresse för kulturmiljövård (MB 3 kap § 6). I kommunens kulturmiljöprogram ingår nu aktuellt detaljplaneområde i huvudområdet för Högsby tätort och i ett kärnområde för Storgatan och Järnvägsgatan med högsta klassens kulturhistoriska värden. Kärnområden är områden med särskilt höga kulturhistoriska värden, med koncentrationer av kulturhistoriskt värdefulla byggnader, fornlämningar och/eller landskapsobjekt. Kärnområdet kring Storgatan och Järnvägsgatan beskrivs: "Genomfartsleden Järnvägsgatan som löper utmed östra sidan av åsens sluttnings anlades i samband med att Berga–Kalmar järnväg invigdes 1897 och har idag framtagit Storgatan rollen som "landsväg". Järnvägsgatan ligger som en spikrak parallell till den slingrande Storgatan, den ena funktionellt planerad efter järnvägsspåren, den andra anpassad efter topografiska förutsättningar. Intill Järnvägsgatan uppfördes i samband med järnvägen ett stationshus på den plats där dagens resecentrum ligger. Bebyggelsen utmed Järnvägsgatan visar hur samhällets utveckling, som fram till dess haft en tydlig orientering mot kyrkan och Storgatan (landsvägen), efter järnvägens ankomst delvis kom att förskjutas mot Järnvägsgatan." Planförslaget påverkar inte dessa värden i någon väsentlig utsträckning.</i>	X		
6. Landskapsbild/stadsbild Påverkan på landskaps- och stadsbilden. Kommentar: <i>Planområdet ligger centralt i Högsby samhälle. Ett genomförande av detaljplaneförslaget påverkar landskaps- eller stadsbilden i viss utsträckning. Befintlig stationsbyggnad rivs, till förmån för ett grönnare och öppnare område där resecentrum förläggs samlad vid befintlig perrong.</i>	X		
7. Transport och kommunikation Berörs viktiga transport- eller kommunikationsleder? Kommentar: <i>Järnvägsgatan utgör en riksväg och påverkas av ombyggnad i till följd av planförslaget. Förändringarna bedöms inte hindra framkomligheten men främjar en bättre tillgänglighet till resecentrum. Järnvägen påverkas inte fysiskt av planförslaget, men ett integrerat resecentrum ger en bättre miljö för av- och påstigande tågresenärer, samt underlättar byten till buss och andra färdssätt.</i>	X		

Undersökning

8. Rekreation och rörligt friluftsliv Påverkas kvalitén eller kvantiteten på någon rekreationsmöjlighet (strövområde, vandringsled, friluftsanläggning etc.) Kommentar: <i>Planförslaget har ingen påverkan på rekreativmiljöer.</i>		X	
9. Mark Orsakar projektet; • betydande förändring av markanvändningen? • instabilitet i mark- eller de geologiska grundförhållandena: risk för skred, ras etc? • skada eller förändring av någon värdefull geologisk formation? • förändrade sedimentationsförhållanden i vattendrag, sjö eller havsområde? Kommentar: <i>Planförslaget medför en ändrad disposition inom området med resecentrum, men dagens användning med resecentrum och parkering består.</i> <i>Någon särskild risk för skred/ras är inte känt för fastigheterna inom planområdet. Grundläggning vid ny-, till- och ombyggnation ska alltid ske med hänsyn till platsens förutsättningar som exempelvis avseende rådande geologiska grundförutsättningar och markens stabilitet.</i>		X X X X	
10. Vatten Orsakar projektet; • förändring av grundvatten- eller ytvattenkvalitén? • förändring av flödesriktningen för grundvattnet? • minskning av vattentillgången i någon yt- eller grundvattentäkt? • förändrade infiltrationsförhållanden, avrinning eller dräneringsmönster med risk för översvämning/uttorkning? • förändrat flöde eller riktning eller strömförhållanden i något vattendrag, sjö eller havsområde? Kommentar: <i>I jämförelse till tillåten markanvändning i gällande detaljplan bedöms ett genomförande av nu aktuellt planförslag inte påverka ovan nämnda parametrar i någon väsentlig utsträckning, utom att hårdgörandegraden minskar. Detta är positivt för infiltrationsmöjligheter i området. Dagvattenrening och -fördröjning är även planerad på allmän platsmark norr om planområdet, innan utlopp i Svensbäck.</i>	X	X X X X	

Undersökning

11. Vegetation Orsakar projektet; • förändringar i antalet eller sammansättningen av växtarter eller växtsamhällen? • påverkan av någon hotad växtart eller växtsamhälle (enligt Artdatabankens rödlista eller EU:s art eller habitatdirektiv?) • införande av någon ny växtart? Kommentar: <i>Planförslaget medför en grönare miljö med mer växtlighet. Exakt parkutformning är ännu inte framtagen. I eller i nära anslutning till planområdet finns inga kända observationer av hotade arter, utifrån sökning i Artportalen. Den fridlysta arten Mistel förekommer i träd på dagens buss-torg.</i> <i>Ett antal skyddsvärda träd beläggs med marklovsplikt för att förhindra fällning.</i>		X X X	
12. Djurliv Orsakar projektet; • förändringar av antalet eller sammansättningen av antalet djurarter? • påverkan på någon hotad djurart enligt Artdatabankens rödlista eller EU:s art eller habitatdirektiv? • försämring av fiskevatten eller jaktmarker? Kommentar: <i>Planförslaget påverkar inte djurlivet i någon väsentlig utsträckning.</i>		X X X	
13. Areella näringar Påverkas jordbruk, skogsbruk, djurhållning eller fiske? Kommentar: <i>Ej aktuell fråga.</i>		X	

Undersökning

EFFEKTER PÅ HÄLSA OCH SÄKERHET	berörs	Ja	Nej	Kanske
14. Störningar, buller, utsläpp, vibrationer, ljus och skarpt sken, lukt Orsakar projektet; - ökning av nuvarande ljudnivå så att människor exponeras för ljudnivåer över rekommenderade gränsvärden? - nya ljussken som kan vara bländande? - risk för vibrationer, explosion, utsläpp eller lukt? - risk att människor utsätts för joniserande strålning (radon)? Kommentar: Människor vistas inte stadigvarande i området, varför någon trafikbullerberäkning inte har utförts. Planförslaget bedöms inte heller innebära något ökat buller för omgivningen. Det finns inte någon annan miljöfarlig eller störande verksamhet i närområdet. Med tanke på planområdets geografiska läge, det vill säga underliggande rullstensås bör ny- eller ombyggnationer ske på ett radonsäkert sätt samt rekommenderas kontrollmätning av befintliga byggnader. Planförslaget innehåller ingen ny bebyggelse utöver komplementbyggnation.			X X X	X
15. Miljöpåverkan från omgivningen - Finns miljöstörande verksamhet i omgivningen som har negativ inverkan? - Har området tidigare använts som tipp, utfyllnadsplats eller dylikt varvid miljö- och hälsofarliga ämnen kan finnas lagrade i marken? Kommentar: En sanering har gjorts på området för en tidigare bensinmack, till nivån Mindre Känslig Markanvändning (MKM). I övrigt finns inga indikationer på risk för markföroreningar i EBH-stödet, men området har varit en trafikmiljö sedan järnvägen invigdes för mer än 125 år sedan. Med tanke på denna långvariga användning så finns det en risk för miljö- och hälsofarliga ämnen i marken. Planförslaget bedöms dock inte innebära en väsentlig ändring av markanvändning.	X		X	

Undersökning

16. Trafiksäkerhet - Sker transporter av farligt gods? - Skapas trafikproblem eller äventyras trafiksäkerheten? - Innebär projektet ökning av fordonstrafik? Kommentar: Järnvägsgatan är utpekad som en primär farligt godsled. Planförslaget innebär ingen väsentlig ändring av markanvändning. Planförslaget bedöms ge positiva effekter på trafiksäkerheten, både inom stationsområdet och på Järnvägsgatan. Trafikmängderna bedöms inte öka i någon väsentlig utsträckning, då huvuddelen av trafiken är genomfartstrafik.	X	X X	
--	---	--------	--

SAMLAD BEDÖMNING

Kommunens samlade bedömning är mot bakgrund av ovanstående checklista, att genomförande av detaljplanen inte medför någon betydande miljöpåverkan och att det enligt bilaga 4 till förordning om miljökonsekvensbeskrivningar därför inte behöver upprättas en strategisk miljöbedömning.

MEDVERKANDE

Undersökningen har tagits fram av Miljö- och byggkontoret genom kommunens stadsarkitekt Emil Stille, i samarbete med miljö- och byggchef Magnus Jönsson.

Miljö- och byggkontoret

.....
Emil Stille
Stadsarkitekt

.....
Magnus Jönsson
Miljö- och byggchef

Undersökning

BILAGA. BARNKONSEKVENSANALYS, SOCIALA PERSPEKTIV

DELAKTIGHET	Berörs	Ja	Nej	Kanske
1. Relevanta målgrupper och perspektiv Finns en målgruppsanalys över vilka grupper som är berörda (ålder/funktionshinder/kön/bakgrund)? Beaktas barnens perspektiv (med olika åldrar, bakgrunder och funktionsvariationer) i planprocessen? Kommentar: <i>Ett resecentrum är en viktig plats för barn och ungas mobilitet. Fröviskolan har en egen hållplats, men det bedrivs undervisning på Högsby Lärcenter, vars elever nyttjar denna hållplats. För många gymnasieungdomar så är resecentrum en bytespunkt i skolpendlingen. Efter skoltid så är resecentrum en knypunkt för barn och ungas fritidsresor.</i> <i>För de yngsta barnen är tillgänglighets- och trafiksäkerhetsfrågorna särskilt viktiga, medan för de större barnen och ungdomarna så krävs ett särskilt fokus på trygghetsfrågor. Resecentrum som träffpunkt erbjuder en social arena för ungdomar, vilket bör bejakas, men ska också ha en tydligt offentlig karaktär för att motverka konflikter, mobbning och asociala beteenden.</i>		X		
2. Dialog Sker samverkan med olika berörda aktörer (till exempel socialtjänst, polis, funktionshinderorganisationer) under planprocessen? Förs direkt dialog med barn och ungdomar under planprocessen? Kommentar: <i>Inbjudan till en trygghetsvandring gick ut till företrädare för skola, föreningsliv och spreds i sociala kanaler mot ungdomar. Polis och företrädare för funktionshinderorganisationer deltog i vandringen eller vid ett uppföljande möte. Inga ungdomar deltog dock i vandringen.</i> <i>I samband med en trafiksäkerhetsaktivitet på Fröviskolan togs det upp en viss dialog kring resecentrum. Det som nämndes som viktigt var liknande synpunkter som hos äldre brukare av resecentrum: bänkar/hängmöjlighet, offentlig fräsch toalett, väntutrymme och trafiksäkerhet. Fokus för denna dialog var dock själva Fröviskolans trafikmiljö, varför en enkät ska utföras under plansamrådet med skolungdomar.</i>		X		X

Undersökning

BARNS RÄTTIGHETER	Berörs	Ja	Nej	Kanske
3. Jämlikhet Ger planen utrymme för olika invånargrupperns behov och intressen? Beaktas olika grupperns varierande resurser och möjligheter att använda platsen? Är planen transparent vad gäller eventuella intressekonflikter mellan olika grupper vad gäller platsens användande? Kommentar: <i>Ett resecentrum kan och ska vara ett demokratiskt offentligt rum, med lika tillgång för alla. En förbättrad tillgänglighet och trygghet främjar detta mål.</i> <i>Tillgänglighet till resecentrum förbättras till fots och med cykel, samt bevaras vad gäller bil.</i> <i>Det kan finnas olika syften med olika grupperns nyttjande av platsen. Huvudsyftet med ett resecentrum är att möjliggöra mobilitet och tillgänglighet för kollektivtrafikens resenärer. Det innebär exempelvis att parkering för pendlare prioriteras framför nattparkering eller snabb-laddare för bilresenärer på riksvägen, om inte utrymmet räcker för alla. Det innebär också att socialt nyttjande av en grupp inte får monopolisera platsen eller avskräcka andra från att använda resecentrum. I lagom portion så är dock vistelse och möten en tillgång för ett tryggt, levande och attraktivt resecentrum.</i>	X X X			
4. Jämställdhet Tas det i utformningen av fritidsanläggningar, skolgårdar, fritids, lek-, spel-, och rekreationsutrymmen hänsyn till pojkars och flickors behov och önskemål? Kommentar: <i>Dagens resecentrum används av både flickor och pojkar, men verkar spela större roll som social arena för pojkar och unga män. Det är viktigt att det finns flera möjligheter till vistelse med olika sorters karaktär för att ge utrymme för alla. Någon del där man kan sitta för sig själv, och någon del där man är i allas blickfång. Det måste docka alltid finnas en tydlig social kontroll och synbarhet så platsen upplevs trygg för alla.</i>	X			

Undersökning

5. Kollektivtrafik Är kollektivtrafikstråk och -anläggningar utformade utifrån trygghet och säkerhet för alla människor oavsett fysiska förutsättningar och ålder? Kommentar: <i>Planförslaget innebär en avsevärd förbättring av trafiksäkerheten för resecentrum, med färre konfliktytor mellan olika trafikslag. Gångstråk placeras för att vara belägna så de faktiskt används, och undvika springande över väg och järnväg. Stråken blir tillgänglighetsanpassade till skillnad från idag.</i>	X		
6. Rätt till bostad Främjar planen olika sorters boende med varierade kostnadslägen på Orts-, och stadsdelsnivå? Kommentar: <i>Planen innehåller inga bostäder och är inte lämpat för boende. Resecentrum är dock en viktig funktion för omgivande bostäder, centralt placerat i samhället och kommunen.</i>		X	
7. Barns livsmiljöer Har miljöer där barn vistas (förskola, skola, lekplatser, mötesplatser för barn) är rök-, och giftfria, med goda ljus-, ljud och luftförhållanden? Kommentar: <i>Resecentrum är beläget omgivet av intensiva trafikstråk, och har inte ideala förhållanden som vistelsemiljö utifrån detta. Däremot kan man erfarenhetsmässigt anta att det kommer användas av barn och särskilt ungdomar som vistelsemiljö och mötesplats oavsett den yttre miljön, eftersom det är en plats där människor passerar och möts, det finns ett folkliv. Planförslaget medger en betydligt attraktivare och mer inbjudande utemiljö än dagens stationsområde.</i>			X

Undersökning

8. Trafiksäkerhet Finns det trygga och säkra vägar (med bilfria zoner) och primär och sekundärstråk till barn och ungas målpunkter? Kommentar: Även om trafiksäkerhet har stått i fokus i framtagande av förslaget till nytt resecentrum, där den inre organiseringen av själva resecentrum blir en stor förbättring och bedöms ha en godtagbar trafiksäkerhet (utifrån att det är en miljö där bussar/tåg och barn oundvikligen möts), så är trafiksäkerheten vad gäller åtkomst från angränsande vägar bristfällig. Framför allt handlar det om riksvägen, där det egentligen hade varit önskvärt med en planskild gångpassage om utrymme hade funnits. Med tanke på riksvägens läge längs åsen med den höjdskillnad det innebär, befintlig bebyggelse och det smala utrymmet för resecentrum mellan riksväg och järnväg så bedöms inte planskildhet vara möjligt att åstadkomma. Åt andra hållet under järnvägen finns förvisso utrymme mellan Långgatan och järnvägen, men behovet motiverar inte en sådan åtgärd. Långgatan har obetydlig trafik och järnvägen är stängslad och det kan genomföras åtgärd med bom vid gångpassage.			X
9. Mötesplatser Finns det god tillgång till förskolor, skolor och mötesplatser för barn med möjligheter till lek, idrott och rörelse (oavsett ålder och individuella förutsättningar)? Har mötesplatser olika slags funktion och innehåll som gynnar jämställdhet, jämlikhet och kreativitet (oavsett ålder och individuella förutsättningar)? Är mötesplatser planerade så att de blir överblickbara, tillgängliga, orienteringsbara och främjar social kontroll? Kommentar: Resecentrum möjliggör skolpendling till gymnasier utanför kommunen och till Högsby Lärocentrum. Fröviskolan har en egen hållplats, men elever därifrån kan säkert ibland nyttja resecentrum ihop med andra ärenden i Högsby samhälle. Resecentrum är väl beläget för denna funktion. Resecentrum är en viktig mötesplats och ska utformas för att erbjuda "rum-i-rummet" med olika karaktär och funktion. Trygghetsfrågorna är i fokus och högt prioriterade i utformningen av nytt resecentrum. Se vidare i planbeskrivningen.	X	X	X

Undersökning

10. Tillgång till grönska och natur Finns det god tillgång till grönområden och ytor som lockar till rörelse och kreativitet? Kommentar: <i>Planförslaget medför större inslag av grönska i området, även om det fortfarande blir en hög andel hårdgjorda ytor på platsen, till följd av behov av trafik- och kommunikationsytor. Större träd bevaras och nya träd som planteras kan ge ett betydligt grönare intryck, men det finns inte utrymme för, och är knappast lämpligt, med fri parklek i ett snävt avgränsat område mellan järnväg och riksväg.</i>			X
11. Brottsförebyggande perspektiv, trygghet Där den fysiska miljön utformad utifrån ett brottsförebyggande och trygghetsskapande perspektiv? Kommentar: <i>Trygghetsvandring genomfördes i samverkan med Polisen och de har gett inspel och synpunkter för att främja trygghet och stävja kriminalitet. Överblickbarhet är en viktig faktor i detta, vilket återspeglas i utformningsförslaget. Att området blir orienterbart, men också erbjuder alternativa vägar och vistelseplatser. Det är dock viktigt att trygghetsfrågorna följer med hela processen, från planering-, genom projektering- och till förvaltningsskedet.</i>	X		

Undersökning

UPPFÖLJNING	berörs	Ja	Nej	Kanske
12. Utvärdering av kommunikation Har planprocessen utvärderats vad gäller metoder för medborgardialoger och kommunikation utifrån syfte och mål? Kommentar: <i>Trygghetsvandringen var ett bra sätt att brett och konkret belysa relevanta trygghets- och tillgänglighetsfrågor. De personer som deltog var väl insatta och engagerade i dessa frågor, utifrån roller i föreningsliv eller som yrkesverksamma. Dock var det svårt att på detta sätt nå en bredare krets i allmänheten. Barn och ungdomar nåddes inte alls, så det perspektivet lyftes utifrån vuxnas syn och kunskap om barns behov och förutsättningar.</i>	X			
13. Representativitet Har resultatet av kommunikationsinsatser, medborgardialoger eller trygghetsvandringar bedömts utifrån representation vad gäller ålder, kön eller andra kategorier? Kommentar: <i>Se kommentar ovan. Deltagare i trygghetsvandringen var överlag äldre, ett vanligt fenomen vad gäller planeringsdialog. En enkät med skolungdomar är inplanerad under samrådet av planförslaget.</i>	X			

KS § 5

DNR: PLAN.2024.24

Detaljplan för Högsby resecentrum, del av Högsby 1:32**Ärendebeskrivning****Återremiss**

Kommunfullmäktige beslutade 2025-12-08, KF § 201, om en minoritetsåterremiss, med anledning av kommunens svåra ekonomiska läge.

Under planprocessens gång har olika former av extern och egen finansiering varit aktuellt. För några år sedan så gjorde kommunen en ansökan om stadsmiljöavtal (bidragsformen slopades tyvärr nationellt), och nu har kommunen för avsikt att lämna in ansökan om medfinansiering av kollektivtrafikanläggning. Detta under förutsättning att den regionala transportplanen för Kalmar län antas av regionfullmäktige, då denna möjlighet öppnar sig. Det skulle innebära en medfinansiering på 50 %, vilket naturligtvis har stor påverkan på anspråket på kommunens budget. Transportplanen nämner specifikt Högsby som ett prioriterat kollektivtrafikprojekt, varför kommunen har goda förhoppningar om att få stödet.

En detaljplans reglering rör markanvändning och utformning av bebyggelse, anläggningar och allmänna platser. Planens ekonomiska konsekvenser för kommunen och andra ska redovisas, i enlighet med Plan- och bygglagens 4 kap. 33 §, vilket är gjort i planhandlingarna. Den illustrationsplan som finns med är dock inte bindande, utan det står kommunen fritt att "banta" projektet ekonomiskt, eftersom resecentrum inte är en allmän plats, utan kvartersmark. I och med att det är kvartersmark så finns det heller inget krav utifrån detaljplanen att genomföra ett nytt resecentrum. Kvartersmark innebär att marken är tillgänglig för byggande på olika sätt, men det finns inte som för en gata eller en park något kommunalt ansvar att genomföra projektet, eller att göra det med en viss ambitionsnivå. Däremot så finns det tvingande krav utifrån annan lagstiftning att lösa tillgängligheten för kollektivtrafikanläggningen. Planens bärande idé är att istället för att "lappa och laga" på en befintlig anläggning med brister i den grundläggande utformningen, så bör man ta tillfället i akt att förbättra områdets layout så det blir ett säkrare, attraktivare och mer funktionellt resecentrum för Högsby samhälle och kommun.

KS § 5

DNR: PLAN.2024.24

Planförslaget

Kommunstyrelsen i Högsby kommun har vid sammanträde 2024-01-16, KS § 15, beslutat att inleda arbeten med ny detaljplan för Högsby resecentrum. Den huvudsakliga anledningen till planarbetet är skapande av ett attraktivt och funktionellt resecentrum där tåg- och busstrafik samlas och tillgängligheten förbättras. Platsen är samma som dagens stationsområde men dispositionen av området förändras. Även närliggande fastighet för bilservice ses över för att möjliggöra en utveckling av den verksamheten. I övrigt tillkommer ingen ny bebyggelse utöver mindre komplementbyggnation.

Planens syfte

Detaljplanen syftar till att skapa ett attraktivt och funktionellt resecentrum i Högsby där tåg- och busstrafik integreras. Området ska vara säkert och tillgängligt för fotgängare och fungera som en inbjudande plats för möten och vistelse. Gröna värden på platsen ska tas till vara och utvecklas. Parkering och angöring för bil och cykel ska finnas.

Planens omfattning och utformningPlatsen

Planområdet innefattar dagens Högsby station med tillhörande busstorg och parkering. Även biltvätten på andra sidan järnvägsöverfarten ingår i planområdet. Mindre områden av riksvägen/Järnväggsgatan tas med i planområdet för att reglera utfartsförbud mot vägen.

Planområdet utgör en utpräglad trafikmiljö med stor andel hårdgjorda ytor och relativt intensiv trafik, riksvägen med person- och tung trafik, bussar och tåg, fotgängare och cyklister som rör sig i och genom området. Det finns ett fåtal stora träd inom området och gatuplanteringar.

Planen

Planförslaget medför en förändrad disposition av stationsområdet där ett integrerat resecentrum skapas i anslutning till befintlig tågplattform. Parkeringen flyttas till dagens busstorg. Grönytor tillskapas.

Påverkan

Den ändrade dispositionen möjliggör ett grönare stationsområde, med ökad öppenhet för att främja trygghet. Andelen hårdgjorda ytor minskar vilket

KS § 5

DNR: PLAN.2024.24

möjliggör mer infiltration och lokal hantering av dagvatten. Konflikter mellan gång- och busstrafik minskar med ett integrerat resecentrum.

Tillgängligheten för fotgängare ökar inom området. Riksvägen får en fullgod kapacitet vid nya och ändrade korsningspunkter.

Utredningar

En tidigare framtagen dagvattenutredning bedöms relevant för planförslaget, då åtgärdsförslaget betjänar området. En trafikutredning är gjord för att belysa om kapacitet och funktion på riksvägen påverkas. En förprojektering och kostnadskalkyl är framtagen för planförslaget och reviderad inför granskning. En etappindelning föreslås för att minska den initiala investeringskostnaden.

YTTRANDEPERIODER**Samrådsförfarandet**

Inkomna synpunkter föranleder endast smärre justeringar och kompletteringar av planförslaget. Inga väsentliga invändningar har presenterats.

Granskningsförfarandet

Under granskningen fanns en förnyad möjlighet att komma med synpunkter. Trafikverket har också signalerat att ett avtal bör upprättas mellan kommun och stat för att hantera genomförandefrågorna. Utformningen av resecentrum är delvis justerad, men ändringarna är inte av en väsentlig natur.

Antagande

Inga ändringar i sak har gjorts efter granskningen. Inga kända sakägare har kommit med invändningar av planförslaget. Efter granskning så ska planen godkännas av Kommunstyrelsen och antas av fullmäktige.

Miljö- och byggnämnden beslutade 2025-09-25, § 120, att godkänna planförslaget för kommunstyrelsens/Kommunfullmäktiges antagandeprövning.

Förslag under kommunstyrelsens möte

Rasmus Evertsson (KD) yrkar avslag till hela detaljplaneförslaget.

KS § 5

DNR: PLAN.2024.24

Jonas Erlandsson (S) yrkar bifall till kommunledningsutskottets förslag att godkänna detsamma.

Beslutsgång

Kommunstyrelsens ordförande Per Gröön (C) konstaterar att det finns två olika förslag, nämligen kommunledningsutskottets och Rasmus Evertssons (KD) och frågar vilket förslag som kommunstyrelsen vill besluta enligt.

Kommunstyrelsens ordförande finner att kommunstyrelsen vill besluta enligt kommunledningsutskottets förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Planförslaget godkänns för kommunfullmäktiges antagandeprövning.

Reservation

Rasmus Evertsson (KD), Lars Elmborg (KD), Anders Svensson (M), Leif Gustavsson (SD) och Sven Flink (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för avslagsyrkandet.

Beslutsunderlag

MN § 120, 2025-09-25. PLAN.2024.24.pdf

Protokoll 2025-12-08 - KF § 201

Tjänsteskrivelse för detaljplaneärenden

Trafik-PM Högsby resecentrum 2024-10-04.pdf

Nämndsbeslut Samrådsredogörelse_250528.pdf

Antagandehandling plankarta

Antagandehandling planbeskrivning

Utlåtande_250902.pdf

Förprojektering.pdf

Protokoll 2026-01-07 - KU § 8

Samrådshandling_Undersökning_Resecentrum_241125.pdf

Beslutsmottagare

Kommunfullmäktige

Miljö- och byggkontoret för kännedom

(14)

DNR: KU.2025.309

Revidering av kommunens alkohol- och drogpolicy

Den nu gällande alkohol- och drogpolicyn "Högsby kommuns policy angående missbruk av alkohol och andra droger på arbetsplatsen" KPU.2004.20044147 antogs av kommunfullmäktige 2004-10-24.

Nuvarande policy innehåller både en policy samt råd och praktiska anvisningar om hur arbetsgivaren ska agera vid misstänkt missbruk på arbetsplatsen. För att öka tydligheten har styrdokumentet omstrukturerats. Den kommunövergripande policyn har separerats och utgör nu ett eget dokument, som enbart innehåller policyrelaterade delar. Rutinerna har samtidigt skilts ut från det tidigare styrdokumentet och sammanställts i ett separat dokument.

Kommunledningsutskottet beslutade 2025-10-01, § 201, att fastställa och anta "Rutin för Alkohol och droger".

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

De två styrdokumentet "Alkohol- och drogpolicy Högsby kommun" samt "Rutin Alkohol och droger" ersätter nuvarande "Högsby kommuns policy angående missbruk av alkohol och andra droger på arbetsplatsen" KPU.2004.20044147.

Alkohol- och drogpolicyn antas och godkänns av kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktiges beslut**Beslutsunderlag**

Alkohol- och drogpolicy Högsby kommun okt 2025.pdf

Tjänsteutlåtande Utskott

Protokoll 2026-01-13 - KS § 11

Beslutsmottagare

HÖGSBY
K O M M U N

Alkohol- och drogpolicy

Organisation Högsby kommun	Dokumenttyp Policy	Diarienummer
Framtagen av Personalavdelningen	Gäller from. 2025-xx-xx	Revideringsdatum
Beslutsdatum 2025-xx-xx	Beslutsfattare Kommunfullmäktige	Fastställd version 1
Ersätter KPU/2004.20044147	Implementeras av Respektive chef	Sidor 3

Innehållsförteckning

Vår gemensamma syn	1
Syfte med policyn	1
Målsättning	1
Förebyggande åtgärder	1
Rollfördelning – kort om roller och respektives ansvar	2
Medarbetaren	2
Kollegor och skyddsombud	2
Chef	2
Personalavdelningen	2
Företagshälsovård	2
Fackliga organisationer	2
Alkohol.....	2
Droger.....	3

Vår gemensamma syn

Högsby kommun har nolltolerans mot alkohol- och drogpåverkan på arbetstid och har ett ansvar att agera vid misstanke eller vetskap om drogbruk eller överkonsumtion av alkohol hos anställda. Arbetsgivaren ska även agera vid drogbruk eller alkoholkonsumtion som sker utanför arbetstid och påverkar arbetsförmågan. Alkohol- och drogfria arbetsplatser är därför ett absolut krav.

Alla medarbetare i kommunen bidrar till att skapa ett mervärde för invånarna i kommunen, att visa varandra respekt och att möta såväl människor som arbetsuppgifter med engagemang, öppenhet och tillit.

Syfte med policyn

- Policyn omfattar alla medarbetare, politiker och fackliga företrädare inom Högsby kommun och kommunala bolag. Det innebär att alla ska behandlas lika oavsett befattning.
- Tydliggöra regler, förhållningssätt och ansvar.
- Förebygga ohälsa och minska sjukskrivningar hos kommunens medarbetare.
- Bidra till en god arbetsmiljö och trivsel på arbetsplatserna.
- Bidra till säkra arbetsplatser och därmed minska arbetsolyckor och tillbud.
- Motverka konflikter mellan medarbetare på grund av riskbruk/missbruk.
- Stärka allmänhetens och medborgarnas förtroende för kommunen.

Målsättning

Ingen ska vara alkohol/drogpåverkad på arbetstid. Arbetsgivaren ska agera vid drogbruk eller alkoholkonsumtion som sker utanför arbetstid och påverkar arbetsförmågan.

Policyn ska nå ut i verksamheterna och vara känd för alla inom organisationen. Alla inom organisationen ska känna till arbetsgivarens ståndpunkt och process i arbetet kring alkohol och droger.

Förebyggande åtgärder

Alla i organisationen ska agera restriktivt avseende alkohol utanför arbetstid i samband med aktiviteter såsom kurser, konferenser, uppdrag och representation. Alkoholkonsumtion får ej ske så att arbetsgivarens anseende, förtroende och intressen skadas vid dessa aktiviteter.

- Arbetsgivaren bör alltid överväga alkoholfritt som standardalternativ. Det kan exempelvis röra sig om tillställningar för att fira, avtacka eller annan typ av samkväm i samband med eller utanför arbetstid.
- Arbetsgivaren och företagshälsovården bör därmed alltid ställa frågan om medarbetarens relation till alkohol och droger vid rehab-möten, omtankessamtal eller andra typer av enskilda samtal med medarbetare.
- Arbetsgivaren kan begära drog-/alkoholtest vid misstanke
- Utbildning och introduktion om alkohol och droger för chefer
- Medarbetare ska i ett inledande skede av sin anställning informeras om denna policy
- Alkohol i brutna förpackningar får inte förvaras på arbetsplatsen

Rollfördelning – kort om roller och respektives ansvar

Medarbetaren

Varje medarbetare är själv ansvarig för att uppfylla sin del av det gemensamma anställningsavtalet. Det görs bland annat genom att aktivt delta i den rehabilitering/behandling som erbjuds till följd av alkoholöverkonsumtion eller bruk av droger, och därtill vidta alla åtgärder som krävs för att upprätthålla sin arbetsförmåga. Det är medarbetaren som ytterst bär ansvar för att inte hantera eller bruka alkohol och droger under arbetstid, samt ta emot hjälp för att bli fri från ett eventuellt skadligt alkoholbruk eller bruk av droger. Om medarbetaren inte deltar i de rehabiliteringsinsatser som arbetsgivaren erbjuder (exempelvis att delta vid möten, genomföra provtagningar och ta det stöd som vårdgivare/företagshälsovård kan komma att rekommendera) så ses det här som att hen inte deltar i sin rehabilitering vilket ytterst kan komma att få arbetsrättsliga följder.

Kollegor och skyddsombud

Alla har ett gemensamt ansvar att uppmärksamma och agera på signaler om eventuell överkonsumtion av alkohol eller bruk och hantering av droger. Att erbjudas hjälp och stöd tidigt vid ett riskbruk eller skadligt bruk av alkohol kan vara avgörande för att förhindra ett djupare missbruk. Hjälp inte till att dölja ett problematiskt användande av alkohol eller bruk och hantering av droger.

Chef

Chefen ansvarar för att arbetsmiljön är säker och fri från alkohol och droger. Det innebär att chefen ska driva såväl det förebyggande arbetet som det rehabiliterande arbetet. Chefen ska agera tidigt vid misstanke eller oro kring medarbetarens konsumtion av alkohol eller bruk och hantering av droger. Det är också chefs ansvar att dokumentera samtal eller händelser kopplat till misstanken eller oron i verksamhetssystemet Adato.

Personalavdelningen

Personalavdelningen ska fungera som stöd till organisationen och chefen avseende det förebyggande arbetet och i hantering av ärenden kopplade till alkohol och droger.

Företagshälsovård

Åtgärder såsom provtagning, stödsamtal, läkarbedömning och stöd i rehab-möten kan ske hos företagshälsovården. Arbetsgivaren avgör vilka insatser som eventuellt är aktuella.

Fackliga organisationer

Den fackliga organisationens roll är att stödja medarbetaren vid alkohol- och drogrelaterade ärenden. Medarbetaren har möjlighet att ta med sig en facklig representant som kan delta i möten och ta del av relevant information, arbetsgivaren är ansvarig för att upplysa om denna möjlighet.

Alkohol

Med alkohol menar vi drycker med en alkoholmängd som överstiger den i en lättöl. Ett problematiskt alkoholanvändande kan uttryckas i att man antingen har ett riskbruk eller skadligt bruk.

Riskbruk definieras antingen genom en hög genomsnittlig alkoholkonsumtion eller intensivkonsumtion (berusningsdrickande). Med riskbruk avses en alkoholkonsumtion som på sikt riskerar att leda till ohälsa eller att det på både kort och lång sikt kan ge negativa konsekvenser för personen.

Skadligt bruk är alkoholkonsumtion som konstaterats medföra negativa konsekvenser och ohälsa eller sociala problem kring personen.

Alkoholberoende är det som traditionellt brukar benämnas som ett alkoholmissbruk.

Alkoholberoende klassas som en sjukdom och det finns olika grader av beroende. Diagnosen ställs av en läkare. Professionell hjälp behövs oftast för att ta sig ur ett alkoholberoende. Arbetsgivaren har ett ansvar för att rehabilitera anställda som har ett alkoholberoende.

- När ett alkoholberoende konstateras ska arbetsgivaren starta ett rehabiliteringsärende.
- När medarbetaren erbjuds insatser från arbetsgivaren för att kunna upprätthålla nykterhet måste medarbetaren medverka i sin rehabilitering och ta sitt ansvar för att bli fri från missbruket.
- För medarbetare som trots rehabiliteringsåtgärder fortsätter överkonsumera alkohol kan disciplinära åtgärder vidtas och ytterst kan anställningen komma att ifrågasättas.

Droger

Med droger menar vi narkotika, föreskrivet läkemedel som inte är personligt, dopningspreparat och lösningsmedel i berusningssyfte. All användning av droger i den bemärkelsen är olaglig, och kommunen som arbetsgivare har nolltolerans mot droger, vilket innebär att droger varken får innehas eller användas.

- Vid användning, påverkan och/eller hantering av droger under arbetstid kan disciplinära åtgärder vidtas och ytterst kan anställningen komma att ifrågasättas.

KU.2025.309

Christina O Axelsson Personalchef

Revidering alkohol- och drogpolicy

Den nu gällande alkohol- och drogpolicyn "Högsby kommuns policy angående missbruk av alkohol och andra droger på arbetsplatsen" KPU.2004.20044147 antogs av kommunfullmäktige 2004-10-24.

Nuvarande policy innehåller både en policy samt råd och praktiska anvisningar om hur arbetsgivaren ska agera vid misstänkt missbruk på arbetsplatsen. För att öka tydligheten har styrdokumentet reviderats och omstrukturerats. Den kommunövergripande policyn har separerats och utgör nu ett eget dokument som enbart innehåller policyrelaterade delar. Rutinerna har samtidigt skilts ut från det tidigare styrdokumentet och sammanställts i ett separat dokument.

Förslag till beslut

Kommunledningsutskottet föreslås besluta att anta förslaget på ny Alkohol- och drogpolicy Högsby kommun samt Rutin Alkohol och droger och att dessa två styrdokument ersätter nuvarande "Högsby kommuns policy angående missbruk av alkohol och andra droger på arbetsplatsen" KPU.2004.20044147.

Kommunledningsutskottet föreslås besluta att policyn antas av kommunfullmäktige.

Kommunledningsutskottet föreslås besluta att fastställa och anta rutinen.

KS § 11

DNR: KU.2025.309

Revidering av kommunens alkohol- och drogpolicy

Den nu gällande alkohol- och drogpolicyn "Högsby kommuns policy angående missbruk av alkohol och andra droger på arbetsplatsen" KPU.2004.20044147 antogs av kommunfullmäktige 2004-10-24.

Nuvarande policy innehåller både en policy samt råd och praktiska anvisningar om hur arbetsgivaren ska agera vid misstänkt missbruk på arbetsplatsen. För att öka tydligheten har styrdokumentet omstrukturerats. Den kommunövergripande policyn har separerats och utgör nu ett eget dokument, som enbart innehåller policyrelaterade delar. Rutinerna har samtidigt skilts ut från det tidigare styrdokumentet och sammanställts i ett separat dokument.

Kommunledningsutskottet beslutade 2025-10-01, § 201, att fastställa och anta "Rutin för Alkohol och droger".

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

De två styrdokumentet "Alkohol- och drogpolicy Högsby kommun" samt "Rutin Alkohol och droger" ersätter nuvarande "Högsby kommuns policy angående missbruk av alkohol och andra droger på arbetsplatsen" KPU.2004.20044147.

Alkohol- och drogpolicyn antas och godkänns av kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

Rutin Alkohol och droger Högsby 2025-10-01.pdf
Alkohol- och drogpolicy Högsby kommun okt 2025.pdf
Tjänsteutlåtande Utskott
Protokoll 2025-10-01 - KU § 201

Beslutsmottagare

Kommunfullmäktige
Personalchef

(15)

DNR: KU.2023.199

**Hantering av resultatet i den rådgivande folkomröstningen om
ytterskolorna**

Kommunstyrelsen diskuterade vid sitt sammanträde 2025-11-18 hur
hanteringen av folkomröstningsresultatet ska ske.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige noterar valresultatet och när relevantalet är tillräckligt
stort i Berga och Ruda för att ändra organisationen så kommer kommunen
överväga att öppna upp skolorna igen.

Kommunfullmäktiges beslut**Beslutsunderlag**

Protokoll 2025-11-18 - KS § 316

Protokoll 2025-09-22 - VN § 22

Protokoll 2025-12-02 - KU § 273

Beslutsmottagare

KS § 316

DNR: KU.2023.199

Diskussion och beslut kring hantering av resultatet i den rådgivande folkomröstningen om ytterskolorna

Kommunstyrelsen diskuterar hur hanteringen av folkomröstningsresultatet ska ske.

Förslag under kommunstyrelsens möte

Jonas Erlandsson (S) yrkar att kommunstyrelsen beslutar enligt följande förslag till beslut: "Kommunfullmäktige noterar valresultatet och när elevantalet är tillräckligt stort i Berga och Ruda för att ändra organisationen så kommer kommunen överväga att öppna upp skolorna igen."

Carl-Wiktor Svensson (KD) yrkar enligt följande:

"Vi tycker det vore rimligt att förslag till beslut funnits tillgängliga i handlingarna.

Vi yrkar därför att frågan skickas till utbildningsutskottet för beredning med frågeställningen:

- Vad är ett rimligt elevunderlag för att öppna ytterskolorna i enlighet med utfallet i folkomröstningen."

Beslutsgång

Kommunstyrelsens ordförande Per Grön (C) konstaterar att det finns två olika förslag och frågar om kommunstyrelsen vill beslut enligt Jonas Erlandssons (S) eller Carl-Wiktor Svenssons (KD) förslag. Ordföranden finner att kommunstyrelsen vill besluta enligt Jonas Erlandssons (S) förslag. Omröstning begärs och genomförs.

Beslutsordning

Den som vill besluta enligt Jonas Erlandssons (S) förslag röstar ja och den som vill besluta enligt Carl-Wiktor Svenssons (KD) förslag röstar nej.

KS § 316

DNR: KU.2023.199

Omröstningsresultat

Namn	Ja	Nej	Avstår
Jonas Erlandsson (S)	X		
Diana Bergeskans (S)	X		
Axel Jonsson (S)	X		
Magnus Gabrielsson (S)	X		
Amara Höstblom (V)	X		
Lars Elmborg (KD)		X	
Carl-Wiktor Svensson (KD)		X	
Anders Svensson (M)			X
Lena Selander (SD)		X	
Sven Flink (SD)		X	
Per Gröön (C)	X		
Totalt	6	4	1

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige noterar valresultatet och när relevantalet är tillräckligt stort i Berga och Ruda för att ändra organisationen så kommer kommunen överväga att öppna upp skolorna igen

Reservation

Carl-Wiktor Svensson (KD), Lars Elmborg (KD), Lena Selander (SD) och Sven Flink (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för Carl-Wiktor Svenssons (KD)yrkande.

Beslutsunderlag

Protokoll 2025-09-22 - VN § 22

Protokoll 2025-10-14 - KU § 222

Beslutsmottagare

Kommunfullmäktige

Valnämnden

2025-09-22

VN § 22

DNR: KU.2023.199

Fastställande av resultat i rådgivande folkomröstning**Ärendebeskrivning**

Söndagen den 7 september 2025 genomfördes en kommunal folkomröstning i frågan om lokalisering av skolverksamheten i Högsby kommun. Tisdagen den 9 september 2025 skedde den slutliga rösträkningen där förtidsröster och röster från valdagen räknades.

Antalet röstberättigade i folkomröstningen var 4240 personer. Totalt deltog 1025 personer i folkomröstningen. Detta motsvarar ett valdeltagande på cirka 24 %.

Den slutliga räkningen 2025-09-09 pågick mellan kl 08.00 - 11.30. Vid räkningen deltog valnämndens ordförande Heléne Josefsson (S), ersättare Heléne Danielsson (KD), valsamordnarna Agneta Rodriguez och Andreas Visén.

Vid den slutliga räkningen bedömdes följande utfall:

Totalt för hela kommunen – alla röster	
Alternativ 1	282
Alternativ 2	627
Avstår	102
Ogiltiga blanka	5
Ogiltiga övriga	9
Totalt	1025

Valdeltagande per valdistrikt		
	Antal röstberättigade	
Fagerhult	494	66
Berga	750	285
Fågelfors	395	61
Ruda	959	291
Högsby	1642	322
Totalt	4240	1025

Vid en efterkontroll av resultatbilagorna har konstaterats att antalet röster på alternativ 1 uppgår till 283 röster och antal ogiltiga blanka till 4. Den troliga orsaken är en felräkning av valsedlarna. Felräkningen påverkar inte det slutliga valresultatet.

VN § 22

DNR: KU.2023.199

Valnämndens beslut

Valnämnden fastställer resultatet av folkomröstningen enligt följande och ingen ytterligare åtgärd vidtas:

Totalt för hela kommunen – alla röster	
Alternativ 1	283
Alternativ 2	627
Avstår	102
Ogiltiga blanka	4
Ogiltiga övriga	9
Totalt	1025

Valdeltagande per valdistrikt		
	Antal röstberättigade	Antal röstande
Fagerhult	494	66
Berga	750	285
Fågelfors	395	61
Ruda	959	291
Högsby	1642	322
Totalt	4240	1025

Fagerhult	
Alternativ 1	9
Alternativ 2	38
Avstår	18
Ogiltiga blanka	1
Ogiltiga övriga	0
Totalt	66

VN § 22

DNR: KU.2023.199

Berga	
Alternativ 1	53
Alternativ 2	222
Avstår	9
Ogiltiga blanka	0
Ogiltiga övriga	1
Totalt	285

Fågelfors	
Alternativ 1	19
Alternativ 2	36
Avstår	6
Ogiltiga blanka	0
Ogiltiga övriga	0
Totalt	61

Ruda	
Alternativ 1	38
Alternativ 2	239
Avstår	11
Ogiltiga blanka	1
Ogiltiga övriga	2
Totalt	291

Högsby	
Alternativ 1	164
Alternativ 2	92
Avstår	58
Ogiltiga blanka	2
Ogiltiga övriga	6
Totalt	322

Paragrafen förklaras för omedelbart justerad.

Valnämnden

2025-09-22

VN § 22

DNR: KU.2023.199

Beslutsmottagare
Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige

KU § 273

DNR: KU.2025.10

Ekonomisk uppföljning 2025

Ekonomichef och ekonomen redovisar ekonomisk uppföljning till och med november månad 2025 för kommunledningsutskottet. Kommunledningsutskottet förväntas uppvisa ett plusresultat.

Totalkostnaden för genomförandet av folkomröstningen uppgick till 286 326 kronor.

Kostnader för Folkomröstning		Kostnader Jan 25 - Okt 25
5012	Arvoden, rörliga	-60 356
5020	Tillsvidareanställning	-58 977
5201	PO anställda, exkl bereds	-24 375
5202	PO uppdragstagare	-12 774
5521	Bilersättning, skattefria	-901
5522	Skattepliktiga bilersättn	-144
6850	Porto och övriga postavgj	-27 902
7100	Representation	-361
7220	Annonsering	-21 746
7231	Trycksaker o utskick	-37 898
7450	Konsulttjänster	-4 400
7491	Övriga främmande tjänster	-13 360
7613	Avgifter till staten	-23 132
Totaler		-286 326

Kommunledningsutskottets beslut

Kommunledningsutskottet tackar för informationen.

(16)

DNR: KU.2025.93

E-förslag/Högsbyrösten: Rensning av Kvillen**Ärendebeskrivning**

Högsby kommun mottog den 13 mars 2025 ett e-förslag från Peter Axelsson Lunner, Högsby, där förslaget är att Kvillen rensas upp och att Kvillens sträckning från inlopp till utlopp dikas ur för att återfå en del av det tidigare djurlivet runt/i vattendraget samt att flödet i vattendraget återställs.

Förslaget har fått totalt 38 röster och är därmed kvalificerat för behandling i kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige beslutade 2025-06-09, § 114, att överlämna e-förslaget till kommunstyrelsen för beredning och kommunstyrelsen beslutade 2025-08-19, § 203, att ge kommunledningsutskottet i uppdrag att bereda förslaget.

Beredning av Högsbyrösten

Samhällsservice och Teknik samrådde med Emåförbundet om möjligheten till rensningen och om detta kunde vara ett framtida projekt, men fick återkopplingen att det under rådande omständigheter inte är lämpligt. Verksamhetsutövaren, Uniper, släpper i dagsläget överskottsvatten i Kvillens fåra och kraftverket är med i den nationella planen för omprövning av svensk vattenkraft.

Enligt planen ska kraftverket miljöprövas i domstol senast 2028, och då förses med vandringsväg för fisk både upp och ned förbi kraftverket. Vid Högsby kraftverk finns egentligen bara en rimlig lösning på uppströmsvandring, och det är att leda mer vatten genom torrfåran och få fisk att nyttja den vägen förbi kraftverket. I den övre delen av torrfåran, vid hålldammen, skulle man kunna bygga en teknisk fiskväg av något slag, eller en mer naturlig fiskväg, så att fisk kan simma vidare upp mot Blankaström.

Detta gör att åtgärder i torrfåran som förslagsgivaren tar upp, inte är lämpligt i nuläget. En rensning skulle inte medföra att det blir mer vatten eller en bättre miljö för fisk. Det som behövs är en ny dom med högre min-tappning, så att omsättningen på vatten blir högre.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Högsby kommun inväntar miljöprövningen av kraftverket i Högsby. I samband med omprövningen kommer det att komma krav på verksamhetsutövaren att anlägga vandringsväg i torrfåran förbi kraftverket.

Samhällsservice och teknik ges i uppdrag att se över vattenfåran och rensa den om något skräp eller grenar ligger och blockerar vattenflödet.

Kommunfullmäktiges beslut**Beslutsunderlag**

Protokoll 2025-11-04 - KU § 248

Högsbyrösten - Rensning av Kvillen.pdf

Tjänsteutlåtande Utskott

Protokoll 2026-01-13 - KS § 16

Beslutsmottagare

Förslagsställaren

KU § 248

DNR: KU.2025.93

E-förslag/Högsbyrösten: Rensning av Kvillen**Ärendebeskrivning**

Högsby kommun mottog den 13 mars 2025 ett e-förslag från Peter Axelsson Lunner, Högsby, där förslaget är att Kvillen rensas upp och att Kvillens sträckning från inlopp till utlopp dikas ur för att återfå en del av det tidigare djurlivet runt/i vattendraget samt att flödet i vattendraget återställs.

Förslaget har fått totalt 38 röster och är därmed kvalificerat för behandling i kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige beslutade 2025-06-09, § 114, att överlämna e-förslaget till kommunstyrelsen för beredning och kommunstyrelsen beslutade 2025-08-19, § 203, att ge kommunledningsutskottet i uppdrag att bereda förslaget.

Beredning av Högsbyrösten

Samhällsservice och Teknik samrådde med Emåförbundet om möjligheten till rensningen och om detta kunde vara ett framtida projekt, men fick återkopplingen att det under rådande omständigheter inte är lämpligt. Verksamhetsutövaren, Uniper, släpper i dagsläget överskottsvatten i Kvillens fåra och kraftverket är med i den nationella planen för omprövning av svensk vattenkraft.

Enligt planen ska kraftverket miljöprövas i domstol senast 2028, och då förses med vandringsväg för fisk både upp och ned förbi kraftverket. Vid Högsby kraftverk finns egentligen bara en rimlig lösning på uppströmsvandring, och det är att leda mer vatten genom torrfåran och få fisk att nyttja den vägen förbi kraftverket. I den övre delen av torrfåran, vid hålldammen, skulle man kunna bygga en teknisk fiskväg av något slag, eller en mer naturlig fiskväg, så att fisk kan simma vidare upp mot Blankaström.

Detta gör att åtgärder i torrfåran som förslagsgivaren tar upp, inte är lämpligt i nuläget. En rensning skulle inte medföra att det blir mer vatten eller en bättre miljö för fisk. Det som behövs är en ny dom med högre min-tappning, så att omsättningen på vatten blir högre.

Förslag under kommunledningsutskottets möte

Jonas Erlandsson (S) föreslår att samhällsservice och teknik ges i uppdrag att se över vattenfåran och rensa den om något skräp eller grenar ligger där och blockerar vattenflödet.

KU § 248

DNR: KU.2025.93

Kommunledningsutskottets förslag

Högsby kommun inväntar miljöprövningen av kraftverket i Högsby. I samband med omprövningen kommer det att komma krav på verksamhetsutövaren att anlägga vandringsväg i torrfåran förbi kraftverket.

Samhällsservice och teknik ges i uppdrag att se över vattenfåran och rensa den om något skräp eller grenar ligger och blockerar vattenflödet.

Beslutsunderlag

Högsbyrösten - Rensning av Kvillen.pdf
Protokoll 2025-08-19 - KS § 203
Tjänsteutlåtande Utskott

Beslutsmottagare

Kommunstyrelsen
Förslagsställaren för kännedom

Inskickat: 2025-03-13 15:07 av HANS PETER CONNY AXELSSON LUNNER
Senast ändrat: 2025-03-13 15:07 av HANS PETER CONNY AXELSSON LUNNER
Handläggare: Agneta Rodriguez (arz)
Aktuell status: Vunnet

 Visa ärende Ärendehistorik Meddelanden (2) Interna noteringar (0)

1. Här lämnar du ditt förslag!

Förslagsrubrik *
Rensning av Kvillen

Högsbyrösten *

Här lämnar du ditt förslag. Förslaget du lämnar kommer att vara synligt för alla som vill lägga en röst. Var därför tydlig i din beskrivning.

Kvillen i Högsby är en del av Emån. Om man går tillbaka ett tiotal år i tiden, så fanns det ett rikt djurliv både fisk och kräftor , även andra djur runt detta vattendrag. Efter renovering av turbin/kraftstationen i Frövi så har inte vattenflödet i Kvillen varit detsamma som tidigare, numera blir det bara jyttjepölar med stillastående vatten so luktar fruktansvärt illa Det skall finnas en vattendom sedan tidigare som säger att 280L/min. skall passer i kvillen/emån. Så kan fallet ej vara idag, om inte vattenflödet till kvillen är igensatt/igenvuxit.

Mitt förslag är att man rensar upp och dikar ur Kvillens sträckning från inlopp till utlopp för att återfå en del av det tidigare djurlivet runt/i vattendraget samt att flödet i vattendraget återställs.

Högsby Servicecenter

kommun@hogsby.se (<mailto:kommun@hogsby.se>)

Röststyrd telefonist 010-356 50 00 (tel:0103565000)

Uppge "växel" för att bli kopplad till servicecenter

www.hogsby.se (<http://www.hogsby.se>)

(<https://www.facebook.com/hogsby/>)

(<https://www.instagram.com/hogsbykommun/>)

Inskickat: 2025-03-13 15:07 av HANS PETER CONNY AXELSSON LUNNER

Senast ändrat: 2025-03-13 15:07 av HANS PETER CONNY AXELSSON LUNNER

Handläggare: Agneta Rodriguez (arz)

Aktuell status: Vunnet

 [Visa ärende](#)

 [Ärendehistorik](#)

 [Meddelanden \(0\)](#)

 [Interna noteringar \(0\)](#)

Ärendehistorik

Händelse	Beskrivning	Datum	Person
 Signerat	-	2025-03-13 15:07	HANS PETER CONNY AXELSSON LUNNER
 Inskickat	-	2025-03-13 15:07	HANS PETER CONNY AXELSSON LUNNER
Handläggare ändrad	Agneta Rodriguez	2025-03-13 15:07	
Status ändrad	Publicera	2025-03-13 15:30	Agneta Rodriguez (arz)
Annan händelse	Röstning avslutad, antal röster: 38	2025-05-13 00:00	
Status ändrad	Vunnet	2025-05-13 00:00	

Högsby Servicecenter

kommun@hogsby.se (<mailto:kommun@hogsby.se>)

Röststyrd telefonist 010-356 50 00 (tel:0103565000)

Uppge "växel" för att bli kopplad till servicecenter

www.hogsby.se (<http://www.hogsby.se>)

(<https://www.facebook.com/hogsby/>)

(<https://www.instagram.com/hogsbykommun/>)

Kerstin Blom Johansson Utredningsingenjör

E-förslag/Högsbyrösten: Rensning av Kvillen

Ärendebeskrivning

Högsby kommun mottog ett förslag som avsåg rensning av Kvillen från en kommuninvånare den 13 mars 2025. Syftet med rensningen från inlopp till uplopp skulle vara att återfå en del av det tidigare djurlivet runt och i vattendraget samt att flödet i vattendraget skulle återställas.

Samhällsservice och Teknik samrådde med Emåförbundet om möjligheten till rensningen och om detta kunde vara ett framtida projekt, men fick återkopplingen att det under rådande omständigheter inte är lämpligt. Verksamhetsutövaren, Uniper, släpper i dagsläget överskottsvatten i Kvillens fåra och kraftverket är med i den nationella planen för omprövning av svensk vattenkraft.

Enligt planen ska kraftverket miljöprövas i domstol senast 2028, och då förses med vandringsväg för fisk både upp och ned förbi kraftverket. Vid Högsby kraftverk finns egentligen bara en rimlig lösning på uppströmsvandring, och det är att leda mer vatten genom torrfåran och få fisk att nyttja den vägen förbi kraftverket. I den övre delen av torrfåran, vid hålldammen, skulle man kunna bygga en teknisk fiskväg av något slag, eller en mer naturlig fiskväg, så att fisk kan simma vidare upp mot Blankaström.

Detta gör att åtgärder i torrfåran som förslagsgivaren tar upp, inte är lämpligt i nuläget. En rensning skulle inte medföra att det blir mer vatten eller en bättre miljö för fisk. Det som behövs är en ny dom med högre min-tappning, så att omsättningen på vatten blir högre.

Förslag till beslut

Samhällsservice och Teknik föreslår Kommunledningsutskottet att besluta att Högsby kommun inväntar miljöprövningen av kraftverket i Högsby. I samband med omprövningen kommer det att komma krav på verksamhetsutövaren att anlägga vandringsväg i torrfåran förbi kraftverket.

KS § 16

DNR: KU.2025.93

E-förslag/Högsbyrösten: Rensning av Kvillen**Ärendebeskrivning**

Högsby kommun mottog den 13 mars 2025 ett e-förslag från Peter Axelsson Lunner, Högsby, där förslaget är att Kvillen rensas upp och att Kvillens sträckning från inlopp till utlopp dikas ur för att återfå en del av det tidigare djurlivet runt/i vattendraget samt att flödet i vattendraget återställs.

Förslaget har fått totalt 38 röster och är därmed kvalificerat för behandling i kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige beslutade 2025-06-09, § 114, att överlämna e-förslaget till kommunstyrelsen för beredning och kommunstyrelsen beslutade 2025-08-19, § 203, att ge kommunledningsutskottet i uppdrag att bereda förslaget.

Beredning av Högsbyrösten

Samhällsservice och Teknik samrådde med Emåförbundet om möjligheten till rensningen och om detta kunde vara ett framtida projekt, men fick återkopplingen att det under rådande omständigheter inte är lämpligt. Verksamhetsutövaren, Uniper, släpper i dagsläget överskottsvatten i Kvillens fåra och kraftverket är med i den nationella planen för omprövning av svensk vattenkraft.

Enligt planen ska kraftverket miljöprövas i domstol senast 2028, och då förses med vandringsväg för fisk både upp och ned förbi kraftverket. Vid Högsby kraftverk finns egentligen bara en rimlig lösning på uppströmsvandring, och det är att leda mer vatten genom torrfåran och få fisk att nyttja den vägen förbi kraftverket. I den övre delen av torrfåran, vid hålldammen, skulle man kunna bygga en teknisk fiskväg av något slag, eller en mer naturlig fiskväg, så att fisk kan simma vidare upp mot Blankaström.

Detta gör att åtgärder i torrfåran som förslagsgivaren tar upp, inte är lämpligt i nuläget. En rensning skulle inte medföra att det blir mer vatten eller en bättre miljö för fisk. Det som behövs är en ny dom med högre min-tappning, så att omsättningen på vatten blir högre.

KS § 16

DNR: KU.2025.93

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Högsby kommun inväntar miljöprovningen av kraftverket i Högsby. I samband med omprovningen kommer det att komma krav på verksamhetsutövaren att anlägga vandringsväg i torrfåran förbi kraftverket.

Samhällsservice och teknik ges i uppdrag att se över vattenfåran och rensa den om något skräp eller grenar ligger och blockerar vattenflödet.

Beslutsunderlag

Protokoll 2025-11-04 - KU § 248

Högsbyrösten - Rensning av Kvillen.pdf

Tjänsteutlåtande Utskott

Beslutsmottagare

Förslagsställaren för kännedom

Kommunfullmäktige

(17)

DNR: KU.2025.163

Motion ändra tillbaka namn på äldreboendena**Ärendebeskrivning**

Högsby kommun har idag två särskilda boenden, Dr. Mobergers väg i Högsby samt Kyrkvägen i Fagerhult. Tidigare benämndes dessa som Mogården och Vålengården. I samband med ny- och ombyggnationer av boendena som stod klart år 2022 ändrades namnen till dess adresser. 2025-04-29 inkom en motion från Kristdemokraterna, genom Carl-Wiktor Svensson (KD) med ett yrkande att:

"Kommunstyrelsen på nytt ska pröva frågan om namnen på äldreboendena/särskilda boendena och om de som används i folkmun också kan bli de officiella, exempelvis gällande Mogården och Vålengården."

Kommunstyrelsen beslutade 2025-05-20 att överlämna motionen till socialutskottet för beredning.

Beredning

Socialtjänstlagens (SoL) övergripande mål och principer beskrivs i kapitel 2 § 1 enligt följande:

Socialtjänsten ska med utgångspunkt i demokrati och solidaritet främja enskildas

- ekonomiska och sociala trygghet,
- jämlika och jämställda levnadsvillkor, och
- aktiva deltagande i samhällslivet.

Verksamheten ska bygga på respekt för enskildas självbestämmanderätt och integritet.

Som en del i detta är att namn på kommunens särskilda boenden enligt adresser ska syfta till att boenden har ett eget hem på en bostadsadress. Namnet ska inte ge institutionsliknande associationer. En inflytt på ett särskilt boende är en stor livsomställning som kan medföra en identitetskris och minskad självkänsla. Känslan av en flytt till en lägenhet, med ett eget lägenhetsnummer, på en adress kan tänkas stödja den enskilde att bevara sin identitet samt en bibehållen rätt av självbestämmande och integritet.

Även enligt LSS, lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, benämns att verksamhetens mål och allmänna inriktning, enligt 5 §, ”*skall främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet för de*

Kommunfullmäktige

2026-02-02

personer som anges i 1 §. Målet skall vara att den enskilde får möjlighet att leva som andra”.

Kommunens gruppboendestäder Ekstigen, Blåsippegränd och Konvaljegränd är sedan länge benämnda vid bostädernas adresser med samma namn, just med syfte att främja jämlikhet i levnadsvillkor, som även socialtjänstlagen berör.

Ekonomiska konsekvenser

Det skulle krävas ett gediget arbete och kostnad till följd av en eventuell namnändring med att byta ut skyltar, både inom- och utomhus, på boendena samt revidering i bland annat styrande dokument och på kommunens externa hemsida. Även den enskilde får administration och en kostnad i form av att anmäla adressändring.

För att arbeta i linje med SoL och LSS samt kommunens antagna vision ”framåtanda i en nytänkande landsbygd” anses det inte vara förenligt att ändra namn på särskilt boende, Dr. Mobergers väg och Kyrkvägen till dem tidigare namnen Mogården samt Vålengården.

Socialutskottet beslutade 2025-12-02, § 105 att föreslå kommunstyrelsen att anse motionen besvarad.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

I och med ovanstående beredning anse motionen för besvarad.

Kommunfullmäktiges beslut**Beslutsunderlag**

Motion ändra tillbaka namn på äldreboendena.pdf

Protokoll 2025-12-02 - SU § 105

Tjänsteskrivelse svar motion ändra tillbaka namn på särskilda boenden.docx

Protokoll 2026-01-13 - KS § 17

Beslutsmottagare

Motion till Högsby Kommunfullmäktige:**Gör om och gör rätt - Ta tillbaka de gamla namnen på äldreboendena!**

Under senare år har kommunen valt att byta ut de traditionella namnen på äldreboendena Mogården och Vålengården mot nya namn baserade på adresser. Detta har dock lett till förvirring bland såväl brukare som anhöriga och personal. I samtal med flera invånare, särskilt äldre, framkommer det tydligt att de nya namnen inte har fått fäste. Många upplever namnbytet som opersonligt och svårt att förhålla sig till, särskilt i en miljö där trygghet, kontinuitet och igenkänning är centrala värden.

De gamla namnen – Mogården och Vålengården – bär på en lokal förankring, historia och tradition. De är namn som många associerar med god vård och omsorg, och som inger trygghet. Det är också dessa namn som personalen fortsatt använder i vardagligt tal, vilket ytterligare understryker behovet av att återgå till dem officiellt.

Jag föreslår att kommunen byter tillbaka till de gamla officiella namnen på äldreboendena/särskilda boendena.

Jag yrkar därför:

Att Kommunstyrelsen på nytt ska pröva frågan om namnen på äldreboendena/särskilda boendena och om de som används i folkmun också kan bli de officiella, exempelvis gällande Mogården och Vålengården.

Carl-Wiktor Svensson, Kristdemokraterna

SU § 105

DNR: KU.2025.163

Motion ändra tillbaka namn på äldreboendena**Bakgrund**

Högsby kommun har idag två särskilda boenden, Dr. Mobergers väg i Högsby samt Kyrkvägen i Fagerhult. Tidigare benämndes dessa som Mogården och Vålengården. I samband med ny- och ombyggnationer av boendena som stod klart år 2022 ändrades namnen till dess adresser. 2025-04-29 inkom en motion från Kristdemokraterna, genom Carl-Wiktor Svensson (KD) med ett yrkande att:

"Kommunstyrelsen på nytt ska pröva frågan om namnen på äldreboendena/särskilda boendena och om de som används i folkmun också kan bli de officiella, exempelvis gällande Mogården och Vålengården."

Kommunstyrelsen beslutade 2025-05-20 att överlämna motionen till socialutskottet för beredning.

Beredning

Socialtjänstlagens (SoL) övergripande mål och principer beskrivs i kapitel 2 § 1 enligt följande:

Socialtjänsten ska med utgångspunkt i demokrati och solidaritet främja enskildas

- ekonomiska och sociala trygghet,
- jämlika och jämställda levnadsvillkor, och
- aktiva deltagande i samhällslivet.

Verksamheten ska bygga på respekt för enskildas självbestämmanderätt och integritet.

Som en del i detta är att namn på kommunens särskilda boenden enligt adresser ska syfta till att boenden har ett eget hem på en bostadsadress. Namnet ska inte ge institutionsliknande associationer. En inflytt på ett särskilt boende är en stor livsomställning som kan medföra en identitetskris och minskad självkänsla. Känslan av en flytt till en lägenhet, med ett eget lägenhetsnummer, på en adress kan tänkas stödja den enskilde att bevara sin identitet samt en bibehållen rätt av självbestämmande och integritet.

Även enligt LSS, lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, benämns att verksamhetens mål och allmänna inriktning, enligt 5 §, ”*skall främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet för de personer som anges i 1 §. Målet skall vara att den enskilde får möjlighet att leva som andra*”.

SU § 105

DNR: KU.2025.163

Kommunens gruppbestäder Ekstigen, Blåsippegränd och Konvaljegränd är sedan länge benämnda vid bestädernas adresser med samma namn, just med syfte att främja jämlikhet i levnadsvillkor, som även socialtjänstlagen berör.

Ekonomiska konsekvenser

Det skulle krävas ett gediget arbete och kostnad till följd av en eventuell namnändring med att byta ut skyltar, både inom- och utomhus, på boendena samt revidering i bland annat styrande dokument och på kommunens externa hemsida. Även den enskilde får administration och en kostnad i form av att anmäla adressändring.

För att arbeta i linje med SoL och LSS samt kommunens antagna vision *"framåtanda i en nytänkande landsbygd"* anses det inte vara förenligt att ändra namn på särskilt boende, Dr. Mobergers väg och Kyrkvägen till dem tidigare namnen Mogården samt Vålengården.

Socialutskottets förslag till kommunstyrelsen

Social utskottet beslutar föreslå kommunstyrelsen att anse motionen besvarad.

Beslutsunderlag

Motion ändra tillbaka namn på äldreboendena.pdf

Tjänsteskrivelse svar motion ändra tillbaka namn på särskilda boenden.docx

Beslutsmottagare

Kommunstyrelsen

Socialförvaltningens ledningsgrupp

Diarienummer: KU.2025.163

Ronja Segerlund, nämnd- och utredningssekreterare

Svar på motion ändra tillbaka namn på särskilda boenden

Bakgrund

Högsby kommun har idag två särskilda boenden, Dr. Mobergers väg i Högsby samt Kyrkvägen i Fagerhult. Tidigare benämndes dessa som Mogården och Vålengården. I samband med ny- och ombyggnationer av boendena som stod klart år 2022 ändrades namnen till dess adresser. 2025-04-29 inkom en motion från Kristdemokraterna, genom Carl-Wiktor Svensson (KD) med ett yrkande att:

"Kommunstyrelsen på nytt ska pröva frågan om namnen på äldreboendena/särskilda boendena och om de som används i folkmun också kan bli de officiella, exempelvis gällande Mogården och Vålengården."

Kommunstyrelsen beslutade 2025-05-20 att överlämna motionen till socialutskottet för beredning.

Beredning

Socialtjänstlagens (SoL) övergripande mål och principer beskrivs i kapitel 2 § 1 enligt följande:

Socialtjänsten ska med utgångspunkt i demokrati och solidaritet främja enskildas

- ekonomiska och sociala trygghet,
- jämlika och jämställda levnadsvillkor, och
- aktiva deltagande i samhällslivet.

Verksamheten ska bygga på respekt för enskildas självbestämmanderätt och integritet.

Som en del i detta är att namn på kommunens särskilda boenden enligt adresser ska syfta till att boenden har ett eget hem på en bostadsadress. Namnet ska inte ge institutionsliknande associationer. En inflytt på ett särskilt boende är en stor livsomställning som kan medföra en identitetskris och minskad självkänsla. Känslan av en flytt till en lägenhet, med ett eget lägenhetsnummer, på en adress kan tänkas stödja den enskilde att bevara sin identitet samt en bibehållen rätt av självbestämmande och integritet.

Även enligt LSS, lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, benämns att verksamhetens mål och allmänna inriktning, enligt 5 §, ”*skall främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet för de personer som anges i 1 §. Målet skall vara att den enskilde får möjlighet att leva som andra*”.

Kommunens gruppbostäder Ekstigen, Blåsippegränd och Konvaljegränd är sedan länge benämnda vid bostädernas adresser med samma namn,

just med syfte att främja jämlikhet i levnadsvillkor, som även socialtjänstlagen berör.

Ekonomiska konsekvenser

Det skulle krävas ett gediget arbete och kostnad till följd av en eventuell namnändring med att byta ut skyltar, både inom- och utomhus, på boendena samt revidering i bland annat styrande dokument och på kommunens externa hemsida. Även den enskilde får administration och en kostnad i form av att anmäla adressändring.

För att arbeta i linje med SoL och LSS samt kommunens antagna vision *"framåtanda i en nytänkande landsbygd"* anses det inte vara förenligt att ändra namn på särskilt boende, Dr. Mobergers väg och Kyrkvägen till dem tidigare namnen Mogården samt Vålengården.

Förslag till beslut

Social utskottet föreslås anse motionen besvarad och översända ärendet till kommunstyrelsen för vidare ställningstagande.

KS § 17

DNR: KU.2025.163

Motion ändra tillbaka namn på äldreboendena**Ärendebeskrivning**

Högsby kommun har idag två särskilda boenden, Dr. Mobergers väg i Högsby samt Kyrkvägen i Fagerhult. Tidigare benämndes dessa som Mogården och Vålengården. I samband med ny- och ombyggnationer av boendena som stod klart år 2022 ändrades namnen till dess adresser. 2025-04-29 inkom en motion från Kristdemokraterna, genom Carl-Wiktor Svensson (KD) med ett yrkande att:

"Kommunstyrelsen på nytt ska pröva frågan om namnen på äldreboendena/särskilda boendena och om de som används i folkmun också kan bli de officiella, exempelvis gällande Mogården och Vålengården."

Kommunstyrelsen beslutade 2025-05-20 att överlämna motionen till socialutskottet för beredning.

Beredning

Socialtjänstlagens (SoL) övergripande mål och principer beskrivs i kapitel 2 § 1 enligt följande:

Socialtjänsten ska med utgångspunkt i demokrati och solidaritet främja enskildas

- ekonomiska och sociala trygghet,
- jämlika och jämställda levnadsvillkor, och
- aktiva deltagande i samhällslivet.

Verksamheten ska bygga på respekt för enskildas självbestämmanderätt och integritet.

Som en del i detta är att namn på kommunens särskilda boenden enligt adresser ska syfta till att boenden har ett eget hem på en bostadsadress. Namnet ska inte ge institutionsliknande associationer. En inflytt på ett särskilt boende är en stor livsomställning som kan medföra en identitetskris och minskad självkänsla. Känslan av en flytt till en lägenhet, med ett eget lägenhetsnummer, på en adress kan tänkas stödja den enskilde att bevara sin identitet samt en bibehållen rätt av självbestämmande och integritet.

Även enligt LSS, lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, benämns att verksamhetens mål och allmänna inriktning, enligt 5 §, ”*skall främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet för de*

KS § 17

DNR: KU.2025.163

personer som anges i 1 §. Målet skall vara att den enskilde får möjlighet att leva som andra”.

Kommunens gruppbofasta Ekstigen, Blåsippegränd och Konvaljegränd är sedan länge benämnda vid bostädernas adresser med samma namn, just med syfte att främja jämlikhet i levnadsvillkor, som även socialtjänstlagen berör.

Ekonomiska konsekvenser

Det skulle krävas ett gediget arbete och kostnad till följd av en eventuell namnändring med att byta ut skyltar, både inom- och utomhus, på boendena samt revidering i bland annat styrande dokument och på kommunens externa hemsida. Även den enskilde får administration och en kostnad i form av att anmäla adressändring.

För att arbeta i linje med SoL och LSS samt kommunens antagna vision *”framåtanda i en nytänkande landsbygd”* anses det inte vara förenligt att ändra namn på särskilt boende, Dr. Mobergers väg och Kyrkvägen till dem tidigare namnen Mogården samt Vålengården.

Socialutskottet beslutade 2025-12-02, § 105 att föreslå kommunstyrelsen att anse motionen besvarad.

Förslag under kommunstyrelsens möte

Rasmus Evertsson (KD) yrkar bifall till motionen.

Axel Jonsson (S) yrkar avslag till motionen och bifall till socialutskottets förslag.

Beslutsgång

Kommunstyrelsens ordförande Per Gröön (C) konstaterar att det finns två olika förslag, nämligen kommunledningsutskottets och Rasmus Evertssons (KD) och frågar vilket förslag som kommunstyrelsen vill besluta enligt. Kommunstyrelsens ordförande finner att kommunstyrelsen vill besluta enligt kommunledningsutskottets förslag. Omröstning begärs och genomförs.

Beslutsordning

Den som vill besluta enligt kommunledningsutskottets förslag röstar ja och den som vill besluta enligt Rasmus Evertssons (KD) förslag röstar nej.

KS § 17

DNR: KU.2025.163

Omröstningsresultat

Namn	Ja	Nej	Avstår
Jonas Erlandsson (S)	X		
Diana Bergeskans (S)	X		
Axel Jonsson (S)	X		
Marinett Målberg (S)	X		
Mahmoud Al Mokdad (C)	X		
Lars Elmborg (KD)		X	
Rasmus Evertsson (KD)		X	
Anders Svensson (M)			X
Leif Gustavsson (SD)			
Sven Flink (SD)	X		
Per Gröön (C)	X		
Totalt	8	2	1

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

I och med ovanstående beredning anse motionen för besvarad.

Reservation

Rasmus Evertsson (KD) och Lars Elmborg (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för Rasmus Evertssons (KD) yrkande.

Beslutsunderlag

Motion ändra tillbaka namn på äldreboendena.pdf

Protokoll 2025-05-20 - KS § 153

Tjänsteskrivelse svar motion ändra tillbaka namn på särskilda boenden.docx

Protokoll 2025-12-02 - SU § 105

Beslutsmottagare

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige

2026-02-02

(18)

DNR: KU.2025.389

Information angående revisionen Räddningstjänst sydost**Ärendebeskrivning**

En revisionsgranskning av ekonomisk styrning avseende Räddningstjänsten Sydost har genomförts av revisionsbolaget Ernst & Young på uppdrag av revisorerna i Räddningstjänsten Sydost. Granskningsrapporten är översänd till medlemskommunerna för kännedom.

Kommunstyrelsen beslutade 2026-01-13, § 24 att godkänna informationen om revisionsrapporten och överlämna den till kommunfullmäktige för kännedom.

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige tackar för informationen.

Kommunfullmäktiges beslut**Beslutsunderlag**

Revisionsrapport RTSO_Ekonomisk styrning och kontroll.pdf
Missiv, revisionsgranskning RTSO.pdf
Tjänsteutlåtande KS
Protokoll 2026-01-13 - KS § 24

Beslutsmottagare

Räddningstjänsten Sydost

Granskning av ekonomisk styrning och kontroll

Innehåll

Sammanfattning	2
1. Inledning	3
1.1. Bakgrund	3
1.2. Syfte och revisionsfrågor	3
1.3. Genomförande och avgränsning	4
1.4. Revisionskriterier	4
2. Granskningsresultat	5
2.1. Organisationen	5
2.2. Budgetprocess	6
2.3. Åtgärder och plan för effektiviseringar	11
2.4. Kontroller och konsekvensanalys	13
2.5. Bedömning	15
3. Slutsats	16
4. Källförteckning	18
5. Revisionskriterium	19
Kommunallagen (2017:725)	19
Budget 2025 med flerårsplan 2026–2027	19
Förbundsordning för Räddningstjänst Sydost	19
Direktionens mål och riktlinjer	19

Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Räddningstjänsten Sydost genomfört en granskning med syftet att bedöma om huruvida direktionen har en tillfredsställande ekonomisk styrning och en tillräcklig intern kontroll.

Granskningen visar att förbundet har haft återkommande underskott trots prognoser om budget i balans. Orsaker är både ökade kostnader och minskade intäkter. Behovet av ökade intäkter har endast delvis belysts i budgetarbetet och i kommunikationen med medlemskommunerna. Underlag visar att nuvarande intäktsnivå inte är tillräcklig för att upprätthålla en verksamhetskritisk nivå. Det saknas långsiktiga likviditetsprognoser och en tydlig strategi för att hantera underskotten. Det bedöms i granskningen som en brist att budgetarbetet återkommande har försenats på grund av bristande beslutsunderlag och påverkan av externa omständigheter.

Vidare bedöms att åtgärder för att hos medlemskommunerna hemställa om intäkter har genomförts, men sent. En formell hemställan om tillskott av ej överförda medel gjordes först i maj 2025, trots att förbundet visat underskott sedan årsbokslut 2023 och ett kraftigt underskott i samband med årsbokslutet 2024. Hemställan stöds av majoriteten av medlemskommunerna, men processen har fördröjts vilket bedöms ha ökat den ekonomiska osäkerheten.

Direktionen har delvis vidtagit en plan för effektiviseringar. Direktionen har beslutat om besparingsåtgärder, bland annat minskning av chefsled, senarelagda inköp och förändringar i RIB-organisationen. Besparingarna uppgår till cirka 3–4 mnkr, vilket är långt ifrån tillräckligt för att möta underskotten på över 40 mnkr. Åtgärderna bedöms därför begränsade i effekt. Därtill har hemställan om tillskott av ej överförda medel lämnats till medlemskommunerna.

Risikanalys inför beslutade internkontrollplaner bedöms inte varit tillräcklig då dessa saknar kontrollpunkter kopplade till ekonomiskt resultat och hantering av underskott. Budgetprognoserna har återkommande visat nollresultat trots tydliga underskott, vilket bedöms vara en indikation på brister i analys och styrning.

Sammanfattningsvis visar granskningen att direktionen inte har haft en tillfredsställande ekonomisk styrning och en tillräcklig intern kontroll.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderas direktionen att:

- ▶ Förbättra arbetet med att upprätta prognoser på kort och lång sikt och vidta åtgärder vid avvikelser.
- ▶ Stärka den interna kontrollen kopplat till budgetuppföljning och avvikelser för att tidigare kunna vidta åtgärder.
- ▶ Upprätta konsekvensanalyser vid utebliven uppräknings av medlemsavgifter och kommunicera dessa till medlemskommunerna.

1. Inledning

1.1. Bakgrund

En god ekonomisk styrning och kontroll av resultatutveckling är central för att upprätthålla verksamheter i balans med de ekonomiska förutsättningarna. Flera faktorer är avgörande för möjligheten att planera verksamheten inom ramen för budgetens ramar och förmågan att identifiera avvikelser och dess påverkan på budgetföljsamheten.

Räddningstjänsten Sydost är ett kommunalförbund bestående av 9 medlemskommuner. Det är en omfattande verksamhet bestående av 600 anställda. Förbundet startades upp 2023- 01-01.

Räddningstjänsten har för såväl 2023 som 2024 uppvisat betydande underskott. 2023 uppgick underskottet till 8,5 mnkr och 2024 till 43 mnkr. Orsakerna till underskotten hänvisas av förbundet primärt till släpande kostnader sedan innan förbundet startades men som nu behöver hanteras inom ramen för förbundets verksamhet. Det mest omfattande underskottet kan kopplas till pensionsinbetalningar till följd av inflationskompensation. Enligt skrivelse från förbundet till medlemskommunerna är det inte möjligt att inhämta underskotten genom besparingar eller effektiviseringar. Detta skulle påverka räddningstjänstens operativa förmåga i sådan utsträckning att förmågan att hjälpa nödställda skulle försämrats.

Det framförs i skrivelse till medlemskommunerna att underskottet för 2025 kommer att motsvara 2024 års nivå om inte medlemsavgifterna justeras upp.

Det framgår av årsredovisningen 2024 att förbundsdirektionen hävdar synnerliga skäl för ökade pensionskostnader (33 mnkr). Detta innebär att förbundet inte kommer att återställa denna del av underskottet inom tre år i enlighet med kommunallagens bestämmelser. Detta förfarande utgör ett avsteg från balanskravresultatet vars syfte är att upprätthålla en sund ekonomisk balans. Kommunalförbundet har 2025 ett ingående eget kapital på ca -52 mnkr. Revisorerna vill mot bakgrund av ovan granska den ekonomiska styrningen och kontrollen.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningens syfte har varit att bedöma om direktionen har en tillfredsställande ekonomisk styrning och en tillräcklig intern kontroll.

I granskningen har följande revisionsfrågor besvarats:

- ▶ Har direktionen i budget belyst behovet av intäkter för att säkerställa en verksamhetskritisk nivå?
- ▶ Har direktionen vidtagit tillräckliga åtgärder för att hos medlemskommunerna hemställa om intäkter i nödvändig nivå? (Inkluderar hur medlemsavgifterna beräknas)

- ▶ Har direktionen vidtagit en plan för effektiviseringar och/eller besparingar i syfte att möta de finansiella förutsättningarna?
- ▶ Har direktionen upprättat tillräckliga kontroller för att i god tid bedöma följsamhet mot beslutad budget?
- ▶ Har direktionen upprättat en konsekvensanalys vid utebliven uppräkningsav medlemsavgifter?

1.3. Genomförande och avgränsning

Granskningen avser direktionen och har genomförts under perioden september-december 2025.

Granskningen har skett genom dokumentstudier samt intervjuer med ekonomichef och förbundsdirektör. Därtill genomfördes intervjuer med presidiet i direktionen.

1.4. Revisionskriterier

Granskningens bedömningar utgår från följande revisionskriterier:

- ▶ Kommunallagen (2017:725)
- ▶ Förbundsordning för Räddningstjänst Sydost
- ▶ Budget 2025 med flerårsplan 2026–2027
- ▶ Direktionens mål och riktlinjer

För att läsa mer om revisionskriterierna, se avsnitt 5.

2. Granskningsresultat

2.1. Organisationen

Kort om organisationen och ansvarsfördelning

Räddningstjänsten Sydost, RTSO, är ett kommunalförbund med direktion, bildat 2022 av nio medlemskommuner: Kalmar, Nybro, Emmaboda, Torsås, Borgholm, Mörbylånga, Högsby, Mönsterås och Oskarshamn. Verksamheten startade den 1 januari 2023. Förbundsordningen anger att förbundet i kommunernas ställe ansvarar för både förebyggande och operativ räddningstjänst, inklusive uppgifter inom krisberedskap, olycksutredning och tillsyn.

I utredningen vid bildandet av förbundet konstateras att flera kommuner haft svårigheter att upprätthålla tillräcklig ledningsförmåga, klara lagkraven enligt den reviderade lagen om skydd mot olyckor (LSO) samt hantera ökande pensionskostnader och administrativa krav. Särskilt framhålls bemanningsproblem inom verksamheten för räddningstjänstpersonal i beredskap¹ (RIB) svårigheter att genomföra förebyggande tillsyn i tillräcklig omfattning samt begränsad förmåga att hantera långvariga insatser på egen hand.

Direktionen är förbundets högsta beslutande organ och ansvarar för budget, taxor och avgifter, investeringar, samt uppföljning av verksamhet och ekonomi. Direktionen ska vidare företräda direktionen i olika sammanhang gentemot medlemskommunerna. Presidiets uppdrag är bland annat att förbereda ärenden inför direktionens sammanträden. Den operativa ledningen utövas av förbundsdirektören, som leder verksamheten tillsammans med en ledningsgrupp.

Av förbundsordning som gäller från förbundets start framgår att direktionen under innevarande mandatperiod och verksamhetsåret 2023 ska bestå av en interimsdirektion bestående av förbundsmedlemmarnas respektive ordförande i kommunstyrelsen samt en ersättare från vardera kommun. Under förbundets uppstartsår 2022 är direktionens uppdrag att i samråd med medlemskommunerna fatta de beslut och vidta de åtgärder som krävs för att flytta över medlemskommunernas räddningstjänstverksamheter i förbundets regi från den 1 januari 2023. Från 2024 ska direktionen bestå av 11 ledamöter och 11 ersättare enligt en fastställd fördelning i medlemskommunerna. Inför 2025 ska medlemskommunerna enligt förbundsordningen utvärdera förbundsordningen inklusive direktionens sammansättning. Detta har inte gjorts med hänvisning till att interimsdirektionen fortfarande var aktiv. Vid tidpunkten för granskningen har interimsdirektionens uppdrag förlängts och ingen ordinarie direktion har tillsatts.

Ekonomiansvar

Förbundet har i dagsläget en egen ekonomiorganisation. Under direktionen finns en ekonomichef utan tillhörande ekonomiorganisation. Ekonomitjänster köps in från Kalmar kommuns economicenter, som hanterar bland annat fakturahantering,

¹ Räddningstjänstpersonal i beredskap, RIB, avser deltidsanställda brandmän.

reskontra och dagbok. Tidigare hanterades hela ekonomifunktionen internt av en ekonomichef som ansvarade för hela ledet av budgetarbete, bokslut, löpande redovisning och ekonomisk rapportering. Detta arbete genomfördes med stöd av en administratör som hanterade leverantörs- och kundreskontra.

2.2. Budgetprocess

Av finanspolicyn framgår att finansverksamhetens övergripande mål är att säkerställa betalningsförmågan och minimera räntekostnader inom ramen för en god riskhantering. Vidare ska en god intern kontroll säkerställas i den finansiella verksamheten. Direktionen har ett ansvar för att säkerställa förbundets finansiella stabilitet och betalningsförmåga på både kort och lång sikt. Förbundet ska hålla en likviditet som möjliggör minst 30 dagars betalningsberedskap, och löpande likviditetsprognoser ska tas fram som underlag för planering och beslut om in- och utlåning. Vid överskottslikviditet ska medlen i första hand användas till att amortera befintliga lån. Enligt uppgift har likviditetsprognoser i dagsläget ännu inte upprättats. Ett arbete med att starta upp likviditetsprognoser i Kommuninvests likviditetsmodul är uppges vara pågående.

Investeringspolicyn beskriver att direktionen ansvarar för att fatta beslut om investeringsbudget, total högsta nivå för lån hos kreditinstitut samt enskilda investeringar överstigande 5 mnkr. Förbundsdirektör och räddningschef har ansvar för att prioritera investeringar så att budgeterad nivå kan efterlevas samt att besluta om leasing eller investering. Ekonomichef ansvarar för att rapportera investeringsverksamheten med samma periodicitet som övrig ekonomisk rapportering samt, tillsammans med investeringsansvarig, analysera helhetsperspektivet av leasing eller investering. Investeringsansvarig ska säkerställa att verksamheten bedrivs enligt policyn och fastställda riktlinjer, samordna genomförandet, följa upp och prognostisera investeringsverksamheten samt tillse att redovisningen följer god redovisningssed.

Vidare framgår av policyn att förbundet ska ha en långsiktig och kostnadseffektiv investeringsplanering som löpande stäms av mot både kort- och långsiktiga planer. Planeringen ska präglas av framförhållning, konsekvensbedömning och tydlig prioritering. Det anges att investeringar som krävs för att bedriva lagstadgad verksamhet ska vara prioriterade, och att varje investeringsprojekt ska analyseras utifrån sina långsiktiga drifts- och underhållskonsekvenser innan beslut fattas. Finansieringen ska i första hand ske genom självfinansiering, det vill säga genom kassaflöden från den löpande verksamheten, för att undvika lånefinansiering. Policyn lyfter därmed vikten av att investeringsplaneringen integreras i budgetprocessen och att driftkonsekvenser beaktas som en del av en hållbar ekonomisk styrning. Av årsredovisningar framgår att självfinansieringsgraden var 27% år 2023, 100% år 2024 samt att prognosen vid delåret 2025 var en självfinansieringsgrad på 100%.

Finansiering av förbundet

Den huvudsakliga finansieringen består av medlemsbidrag från de nio medlemskommunerna. För år 2024 utgjorde medlemsbidragen 81 procent av de totala intäkterna. För budgetförslaget för 2024 låg totalen på 239,8 mnkr, medan

den enligt förändringsbudgeten och vid årsbokslut uppgick till 249,4 mnkr – en ökning av medlemsbidragen med 10,1 mnkr. I budgetförslaget för 2025 beräknas andelen ligga på samma nivå.

Av förbundsordningen framkommer att medlemskommunernas andel i kommunalförbundets tillgångar, skulder och verksamhetskostnader justeras årligen enligt en modell som bygger på tre komponenter: förändringar i befolkningsandelar, förändringar i invånarantal samt kompensation för pris- och löneökningar enligt Prisindex kommunal verksamhet, PKV, från SKR. Kotsamma räddningsinsatser ska enligt förbundsordningen finansieras av de kommuner som berörts av den specifika händelsen.

Beräkningen av medlemsbidragen görs varje år i april och utgår från SCB:s befolkningsstatistik för föregående år jämfört med året dessförinnan för att fastställa förändringar i befolkningsandelar och invånarantal. SKR:s senaste bedömning av PKV-index används som grund för kompensation av pris- och löneökningar, där utfallet från föregående år ligger till grund för uppräknings. Ingen översyn av beräkningen av medlemsavgifterna har genomförts. Direktionen beslutar årligen om medlemsavgifterna. Avgifternas storlek framgår av de beslut som fattas i samband med fastställandet av budgeten för respektive år.

Tabell 1 visar på fördelningen av medlemskommunernas avgifter.

Kommun	2023	Budget 2024	Budgetförslag 2025	Plan 2026	Plan 2027
Borgholm	16,8	18,6	18,9	19,3	19,6
Emmaboda	12,8	14,9	14,5	14,2	13,9
Högsby	10,5	10,9	10,9	10,8	10,7
Kalmar	69,3	75,1	78,5	82,1	85,7
Mönsterås	19,5	21	21,4	21,7	22,1
Mörbylånga	23,1	26,5	27,9	29,4	30,9
Nybro	28,5	33,9	34,6	35,4	36,1
Oskarshamn	35,2	37,6	38,7	39,8	40,9
Torsås	9,6	10,9	11,2	11,5	11,8
Summa	225,3	249,4	256,6	264,2	271,7

Tabell 1. Källa: Räddningstjänsten Sydosts budget 2025 med plan 2026–2027. Samtliga summor är avrundade uppåt, och kan därför avvika från förbundets budget. Beloppen anges i miljoner kronor.

Av planeringsunderlaget framgår att intäkterna från medlemsbidrag beräknades till 213,1 mnkr för 2023, 230,7 mnkr för 2024 och 243,1 mnkr för 2025. Utfallet visar att det enbart var för 2023 som medlemsbidragen blev något lägre än planerat, då budgeten uppgick till 225,3 mnkr. För 2024 uppgick däremot de faktiska medlemsbidragen till 249,4 mnkr, vilket överstiger planerad nivå. Även i budgetförslaget för 2025 framgår högre beräknade medlemsbidrag än i planeringsunderlaget, motsvarande 256,6 mnkr.

Vad gäller avgifter i övrigt har förbundet även avgiftsfinansierade verksamheter såsom myndighetsutövning (tillsynsavgifter), utbildningar på uppdrag av bland annat Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Linnéuniversitetet, samt insatser så som sanering efter trafikolyckor och sotning. Dessa intäkter redovisas inte i någon av budgetarna för 2023–2025. Enligt uppgift från intervjuade redovisas intäkterna utifrån försiktiga antaganden eller utelämnas helt, eftersom de varierar över tid och till viss del påverkas av externa faktorer. Vidare framkommer att förbundet inte får generella statsbidrag, men att vissa tjänster finansieras via avtal med MSB, till exempel utvecklingsuppdrag där MSB ersätter lönekostnader direkt till förbundet.

Budgetarbetet

I förbundsordningen framgår att direktionen årligen ska fastställa budget för kommunalförbundet inom de ekonomiska ramar och enligt de riktlinjer som förbundsmedlemmarna anger som budgetförutsättningar. Ambitionen är att sådana ramar ska kunna lämnas för längre tidsperiod än ett år åt gången. Enligt uppgift fastställer direktionen budgeten i maj varje år. I samband med detta beslutas även medlemskommunernas bidrag för kommande år med en plan för kommande två år, se tidigare ovan avsnitt för hur medlemskommunernas andel beräknas. RTSO:s budgetarbete ska samordnas med medlemskommunernas budgetprocess, och beslut behöver fattas i maj för att möjliggöra kommunernas egen budgetplanering och under arbetets gång ska samråd ske med samtliga förbundsmedlemmar.

Av protokollgenomgång noterar vi att den preliminära budgeten för 2023 beslutades att tas fram den 25 augusti 2022, med justeringar senast under andra kvartalet 2023, och antogs vid mötet den 22 december 2022. Den 27 oktober 2023 fastställdes budgeten för 2024. Den 30 augusti 2024 antog direktionen förslaget till budget för 2025 med plan för 2026–2027. Den 10 oktober 2025 beslutade direktionen att uppdraga åt förbundsledningen att ta fram internbudgeten för 2026. Enligt uppgift har försening av fastställande av budget skett med anledning av bristande underlag, sena prognoser (särskilt avseende pensionskostnader), IT-problem och otillräcklig förankring i medlemskommunerna. Detta har enligt uppgift i sin tur påverkat den ekonomiska styrningen.

Den fastställda budgeten omfattar både övergripande plan för verksamheten och ekonomin under det kommande budgetåret samt en ekonomisk plan för de två följande åren. Direktionen beslutar samtidigt om detaljbudget, där kostnader för personal, hyror och övriga poster ingår.

Förbundet beslutar själv om vilka investeringar som behöver genomföras, och de ökade kostnader som följer av dessa, såsom avskrivningar, ränta och andra driftskostnader, ska finansieras inom tilldelad driftbudget.

Budgetuppföljning och ekonomiskt utfall

Uppföljning sker enligt fastställd rutin i samband med tertialrapport per den 30 april, delårsrapport per den 31 augusti samt årsredovisning per den 31 december till direktionen, vilket framgår av de handlingar vi har tagit del av.

Av årsredovisningen 2023 framgår att det faktiska utfallet för året uppgick till ett underskott på 8,5 miljoner kronor trots prognoser om ett nollresultat för helåret.

Per den 31 mars redovisades ett överskott om 0,3 mnkr. Vid tertialuppföljningen per den 30 april visade utfallet ett underskott på 0,5 mnkr. I delårsrapporten redovisades därefter ett underskott om 3,2 mnkr. Utfallet per den 31 augusti visade ett fortsatt försämrat resultat med ett underskott om cirka 14 mnkr, medan resultatet per den 30 november förbättrats men fortfarande uppgick till ett underskott om 4,5 mnkr. Trots samtliga utfall visar prognoserna vid samtliga uppföljningar vid 2023 ett nollresultat för helåret och en budget i balans. Intäkterna uppgick till cirka 53 miljoner kronor jämfört med budgeterade 59 miljoner kronor för 2023. I dessa ingår förrättnings- och granskningsavgifter, sotning, brandsyn och automatlarm. Avvikelserna förklaras främst av högre pensionskostnader, ökade lokalkostnader samt stigande drift- och bränslekostnader till följd av inflation.

Trots viss förbättring av intäkterna under 2024, bland annat genom sotning och externa utbildningar, kvarstod underskottet. För 2024 framgår av tertialuppföljningen per den 30 april att utfallet uppgick till -2,4 mnkr. Delårsrapporten per den 31 augusti redovisar därefter ett underskott om cirka -40 mnkr, medan helårsprognosen vid samma tidpunkt beräknades till -8,4 mnkr. Av årsredovisningen framgår att det faktiska resultatet för året uppgick till -43 mnkr. Underskottet förklaras bland annat av att förbundet övertagit ansvar för pensionskostnader som tidigare reglerats av medlemskommunerna, samt ökade personalkostnader i samband med rekrytering av RIB-personal och övertagande av sotningsverksamheten.

Tertialuppföljningen per den 30 april 2025 visar ett utfall om -10,4 mnkr, medan prognosen vid samma tidpunkt uppgår till -22,5 mnkr. Delårsboksutet per den 31 augusti 2025 redovisar ett utfall om -15,9 mnkr och en helårsprognos på -24,1 mnkr, vilket motsvarar en negativ avvikelse om 29,4 mnkr jämfört med budgeterat resultat på +5,4 mnkr.

Samtliga budgetar 2023-2025² är upprättade med ett beräknat nollresultat för respektive helår.

Vid genomgång av sammanträdesprotokoll från 2022 till 2025 framgår att direktionen löpande har informerats om förbundets ekonomiska läge. För 2022 var dock informationen mer begränsad, då tre av fyra sammanträden saknade information om det ekonomiska läget. Under 2023 blev den ekonomiska redovisningen mer kontinuerlig med återkommande uppföljningar, där prognoserna successivt visade ett ökande underskott. Det noteras i protokoll att en tuffare ekonomisk period väntar framöver.

Även under 2024 framgår av protokollen att den ekonomiska rapporteringen till direktionen blev mer detaljerad och återkommande. Ekonomiska avvikelser diskuterades vid samtliga sammanträden under året. Information om analys av underskottet för 2023 delgetts direktionen, som hänfördes till högre pensions- och lokalkostnader samt lägre intäkter än budgeterat. Från sammanträdet i april 2024 framgår av redovisning av årsredovisning 2023 att sex tjänster inte hade

² Vid antagandet av budget 2025 den 30 augusti 2024 framgår i förändringsbudgeten att resultatet för 2024 beräknas uppgå till 3,8 mnkr.

återbesatts efter avgångar och att ytterligare avgångar under 2024 inte skulle ersättas. Under året informerades även om sjukskrivning av ekonomichefen och tillfällig bemanning, samt om tecken på underfinansiering och behov av ändringsbudget. Prognosen vid årets slut kvarstod som negativ.

För 2025 visar protokollen att direktionen fortsatt informerats regelbundet om ekonomiskt läge och vidtagna åtgärder. De besparingar som genomförs under 2025 beskrivs som tillfälliga, bland annat genom att skjuta upp planerade åtgärder. I augusti informerades om en fortsatt prognos på -19,7 mnkr, med vidare information om planerade besparingsåtgärder såsom ändrat arbetssätt inom RIB, senarelagda inköp av nödmat, genomförande av extra GRIB-utbildning samt ett utökat bidrag från MSB.

Tabell 2 nedan ger en översiktlig sammanställning av den redovisade utvecklingen ovan.

År	Uppföljning	Utfall	Helårsprognos	Avvikelse mot budget
2023	31 mars	+0,3	0	-8,5
	30 april (tertiäl)	-0,5	0	
	31 augusti (delår)	-3,2	0	
	30 november	-14	0	
	Årsresultat	-8,5	0	
2024	30 april (tertiäl)	-2,4	0	-34,6
	31 augusti (delår)	-40	-8,4	
	Årsresultat	-43	-8,4	
2025	30 april (tertiäl)	-10,4	-22,5	-
	31 augusti (delår)	-15,9	-24,1	
	Årsresultat	-	-24,1	

Tabell 2. Beloppen anges i miljoner kronor.

2.2.1. Bedömning

Granskningen visar att förbundet har haft återkommande underskott trots prognoser om budget i balans. Orsaker är båda ökade kostnader och minskade intäkter. Vi bedömer att behovet av ökade intäkter endast delvis har belysts i budgetarbetet och i kommunikationen med medlemskommunerna. Underlag visar att nuvarande intäktsnivå inte är tillräcklig för att upprätthålla en verksamhetskritisk nivå. Vi bedömer att det saknas långsiktiga likviditetsprognoser och en tydlig strategi för att hantera underskotten. Vi bedömer det som en brist att budgetarbetet

återkommande har försenats på grund av bristande beslutsunderlag och påverkan av externa omständigheter.

2.3. Åtgärder och plan för effektiviseringar

Hemställan och ekonomiskt läge

Av protokollshandlingen *Hemställan om tillskott av ej överförda medel för pensioner och vakanser*, daterad 2025-05-23, med tillhörande bilaga framgår att medlemskommunerna gemensamt har utrett RTSO:s ekonomiska situation. Den förmedlade bilden är att det vid förbundsbildningen inte överlämnades en korrekt budgettram. Förbundet har under de två första verksamhetsåren, 2023 och 2024, redovisat underskott på sammanlagt cirka 52 miljoner kronor, och därtill har budgetramar om 38,5 miljoner kronor bedömts inte ha överförts vid bildandet.

Vid översynen konstaterades att budgetposter för pensioner inte hade överförts till förbundet samt att budget för vakanta tjänster med tillhörande utbildningskostnader uteblivit. Förbundet menar att man därmed burit kostnader som medlemskommunerna behållit budget för. Det framgår av erhållit underlag från översynen att den totala nivån av ej överförda medel beräknas till 38,5 miljoner kronor, varav 25,7 miljoner utgör en engångseffekt och 12,8 miljoner en ramförändring inklusive kostnader för vakanser.

Intervjuade uppger att utöver felaktiga ingångsvärden har andra omständigheter påverkat ekonomin negativt. Kort efter förbundets bildande uppstod en resursbrist inom ekonomifunktionen, vilket påverkade möjligheten till uppföljning och analys. Därutöver inträffade ett omfattande IT-haveri under ungefär ett halvår, vilket innebar att förbundet inte kunde följa upp ekonomin och verksamheten på ett tillförlitligt sätt under den perioden. Därtill tillkom nya avtal och regelverk avseende 11-timmarsregeln som krävde omorganisationer och ökade kostnader.

Enligt uppgift har ekonomicheferna i medlemskommunerna tillsammans med förbundets ekonomichef genomfört översynen av pensionskostnaderna. Samtliga ekonomichefer, kommunchefer och kommunstyrelseordföranden i medlemskommunerna uppges stå bakom den utredning som ekonomichefsgruppen tagit fram.

Den nuvarande finansieringsmodellen innebär att medlemsbidragen räknas upp årligen utifrån befolkningsförändringar och fastställt PKV, vilket skapar en eftersläpning på två år. Modellen utgår från ett PO³-snitt för kommunal verksamhet, medan räddningstjänstens PO är högre. Det medför att medlemsbidragen inte täcker förbundets faktiska pensionskostnader, samtidigt som medlemskommunernas egna pensionsresultat förbättrats eftersom kostnaderna överförts utan motsvarande budgetramar.

³ PO står för personalomkostnadspålägg. I det totala PO-pålägget ingår arbetsgivaravgifter (lagstadgade socialavgifter) och avgifter för pensioner och försäkringar som bestäms i kollektivavtal mellan SKR och fackföreningarna inom offentlig sektor.

Mot denna bakgrund har direktionen hemställt till medlemskommunernas fullmäktige att tillskjuta de medel som inte överfördes vid förbundsbildningen. Hemställan framhåller att detta inte utgör en utökad budgetram utan en återställning av felaktigt överförda medel. Enligt uppgift från intervjuade har frågan varit föremål för diskussion tidigare år, men en formell hemställan till medlemskommunerna genomfördes först den 23 maj 2025. Det framgår att åtta av nio medlemskommuner delar uppfattningen om behovet av tillskott, medan en kommun avviker.

Konsekvenser och ekonomiska risker

I hemställan anges att om medlen inte tillförs kommer förbundet fortsätta göra underskott i samma storleksordning som tidigare år, omkring 50 miljoner kronor. Denna nivå bedöms av förbundet inte vara möjlig att återställa genom effektiviseringar eller besparingar. För att nå balans skulle det krävas omfattande neddragningar av räddningstjänstens resurser, vilket enligt underlaget skulle få betydande konsekvenser för förmågan att bistå nödställda i förbundets geografiska område.

Underlaget framhåller även att staten samtidigt ställer ökade krav på räddningstjänstens förmåga, bland annat vid höjd beredskap och krig, där planeringen innebär en fördubbling av personalresurser till 2033. Att i detta läge göra neddragningar bedöms av förbundet gå i motsatt riktning mot statens inriktning. Av hemställan framgår att det förutsätts därför att medel tillförs samtidigt som förbundet genomför effektiviseringar på 3 miljoner kronor under 2025.

Planerade effektiviseringsåtgärder

Mellan oktober 2023 och augusti 2025 har sex besparingsåtgärder beslutats av direktionen. Beslutade åtgärder är en ny gemensam taxa, ingen friskvård i form av pengar, tjänster som inte återbesätts efter avgång, att skjuta upp åtgärder som behöver genomföras senare, ändrat arbetssätt avseende RIB, att avvakta med inköp av nödmat samt extra GRIB-utbildning. Även bidragsökningen från MSB om 1 mnkr innebär en intäktsökning.

Av protokoll framgår att direktionen vid budgetdagen den 16 april 2025 beslutade att uppdra åt förbundsdirektören att effektivisera organisationen genom att minska antalet chefer och chefsled. Enligt uppgift har direktionen även beslutat om ytterligare tre effektiviseringsåtgärder. Åtgärderna avser uppsägning av vissa serviceavtal som i stället hanteras internt, förändrade ersättningar för att minska pensionskostnader samt översyn av RIB-organisationen med fokus på kostnadseffektivitet. Målsättningen är att uppnå en besparing på cirka 3–4 miljoner kronor.

Vidare uppger intervjuade att vissa pensionsavgångar inte återbesätts och att digitalisering och automatisering av administrativa processer har införts för att frigöra resurser. Historiskt har förbundet även avstått från återanställningar vid avgångar och effektiviserat resursanvändningen av utrustning och material. Direktionen bedömer dock att dessa åtgärder inte är tillräckliga för att återställa förbundets ekonomi utan är beroende av att medlemskommunerna beslutar om

tillskott av de ej överlämnade medlen för att verksamheten ska kunna upprätthållas på en verksamhetskritisk nivå.

2.3.1. Bedömning

Vi bedömer att åtgärder för att hos medlemskommunerna hemställa om intäkter har genomförts, men sent. En formell hemställan om tillskott av ej överförda medel gjordes först i maj 2025, trots att förbundet visat underskott sedan årsbokslut 2023 och ett kraftigt underskott i samband med årsbokslutet 2024. Hemställan stöds av majoriteten av medlemskommunerna, men processen har fördröjts vilket vi bedömer har ökat den ekonomiska osäkerheten.

Vi bedömer att direktionen delvis har vidtagit en plan för effektiviseringar. Direktionen har beslutat om besparingsåtgärder, bland annat minskning av chefsled, senarelagda inköp och förändringar i RIB-organisationen. Besparingarna uppgår till cirka 3–4 mnkr, vilket är långt ifrån tillräckligt för att möta underskotten på över 40 mnkr. Åtgärderna bedöms därför begränsade i effekt.

2.4. Kontroller och konsekvensanalys

Intern kontroll

Direktionen fastställer årligen internkontrollplaner baserade på risk- och väsentlighetsanalyser. Samma tio riskområden återkommer i samtliga planer, med identiska bedömningsnivåer och kontrollmoment. Fokus ligger genomgående på administrativa processer såsom fakturahantering, delegationsbeslut, löneutbetalning och inköp. Först i 2025 års plan breddas inriktningen något till att även omfatta säkerhetsskydd och rättssäkerhet i myndighetsutövning.

Av uppföljning av interkontrollplanerna för 2023 och 2024 framgår att rutinerna i huvudsak fungerar tillfredsställande, men att vissa brister noterats, bland annat i fakturahantering och rapportering av delegationsbeslut. Åtgärder har vidtagits i form av nya rutiner, extra administrativt stöd och systemförbättringar. Av internkontrollplanerna framgår dock inte några särskilda kontrollpunkter som avser förbundets ekonomiska resultat eller uppföljning av återkommande underskott. Det finns inga kontrollmoment som direkt behandlar orsaker till eller hantering av att förbundet redovisat negativa resultat sedan starten.

Intervjuade framhåller att internkontrollarbetet upplevs som en fungerande process, även om flera kontrollpunkter är ett arv från tidigare ekonomienheter i medlemskommunerna. Ledningsgruppen uppges delta i riskanalysarbetet innan planerna beslutas av direktionen. Det framhålls av intervjuade finnas ett behov av att i högre grad tydliggöra sambandet mellan mål och budget i det fortsatta styrningsarbetet.

Konsekvensanalys och riskbedömning

Inför budget 2024 gav direktionen förbundsledningen i uppdrag att genomföra en särskild konsekvensanalys av ett besparingskrav på 1,5 %, motsvarande 3,4 mnkr. Analysen redovisades hösten 2023 och omfattade möjliga effektiviseringsåtgärder som innebar såväl minskade kostnader som ökade intäkter. Av

konsekvensbeskrivningen framgår bland annat negativa konsekvenser av att inte återbesätta tjänster vid avgångar. Utifrån konsekvensanalysen föreslogs ett effektiviseringskrav på 1%. Det framgår att om sparkravet kombineras med utebliven kompensation för ökade kostnader, bland annat till följd av nya arbetstidsregler och pensionsavtal, skulle det i praktiken motsvara ett sparkrav på sammanlagt 6,4 miljoner kronor. Någon separat konsekvensanalys av utebliven kompensation för dessa ökade kostnader hade inte genomförts vid det tillfället.

Tabell 2 visar de besparingsåtgärder som ingick i förslag till budget 2024. Beloppen anges i tusental kronor. Samtliga åtgärder uppges vid tidpunkten för granskningen ha genomförts.

Åtgärd	Besparing	Konsekvens
Ej rekrytera externt för att ersätta administratörstjänst	580 000	Minskning av administrativa resurser i hela förbundet.
Ej fortsätta köpa tjänst som huvudregistrator av Oskarshamns kommun	300 000	Minskning av administrativa resurser i ett läge där den administrativa bördan ökar. Tillsammans med ovan åtgärd innebär det en minskning motsvarande 1,45 tjänster.
Ej rekrytera externt efter projektsamordnare som går i pension	320 000	Uppgifter måste omfördelas internt.
Ej rekrytera externt efter brandinspektör som delvis går i pension	410 000	Minskning av resurser för det förebyggande arbetet.
Inte anställa vikarie på tjänst som är vakant på grund av långtidssjukskrivning	870 000	Ingen faktiskt konsekvens eftersom uppgifterna redan är omfördelade.
Effektivisering av användandet av stödsystem	120 000	Åtgärden är en effektivisering som skulle genomförts oavsett. Ingen bedömd konsekvens.
Flytt av servrar för utalarmering från Oskarshamn till TLC	400 000	Åtgärden är en effektivisering som skulle genomförts oavsett. Ingen bedömd konsekvens.
Införande av den nya automatlarmstaxan med högre avgifter	400 000	Åtgärden skulle genomföras oavsett för att täcka kostnaderna för automatlarm. Ingen bedömd konsekvens.
Totalt		3 400 000

Tabell 3. Källa: Räddningstjänsten Sydost, Budget 2024 med plan för 2025-2026.

Vidare framgår av konsekvensanalysen en sammanställning av sannolikt tillkommande kostnader för 2024. Dessa kostnader avser hantering av revers och införande av internränta, konsekvenser av nytt arbetstidsdirektiv, kostnader för den politiska organisationen samt kostnader för larmcentral. Dessa kostnader beräknades uppgå till 3,031 mnkr.

Intervjuade uppger att frågan om utebliven uppräknings av medlemsavgifter aktualiserats under 2024–2025, särskilt mot bakgrund av underskottet på 43 miljoner kronor år 2024. Direktionen har bedömt att nuvarande intäktsnivå inte är tillräcklig för att uppnå en verksamhetskritisk nivå och har därför hemställt till medlemskommunerna om ett ekonomiskt tillskott, se avsnitt 2.3. Någon tidigare konsekvensanalys av utebliven uppräknings hade inte tagits fram utöver de scenarier som presenterades i samband med budget 2024.

2.4.1. Bedömning

Vi bedömer att riskanalys inför beslutade internkontrollplaner inte varit tillräcklig då dessa saknar kontrollpunkter kopplade till ekonomiskt resultat och hantering av underskott. Budgetprognoserna har återkommande visat nollresultat trots tydliga underskott, vilket bedöms vara en indikation på brister i analys och styrning.

3. Slutsats

Vår sammanfattande bedömning är att direktionen inte har haft en tillfredsställande ekonomisk styrning och ej heller en tillräcklig intern kontroll.

Bedömningen grundar sig i att direktionen vidtagit vissa åtgärder, men dessa har varit sena och otillräckliga i förhållande till underskottens omfattning.

Vi bedömer att behovet av ökade intäkter endast delvis har belysts i budgetarbetet och i kommunikationen med medlemskommunerna. Underlagen visar att nuvarande intäktsnivå inte är tillräcklig för att upprätthålla en verksamhetskritisk nivå. Vi bedömer därtill att det saknas en tydlig strategi för att hantera underskotten. Direktionen har delvis vidtagit en plan för effektiviseringar med besparingsåtgärder som dock bedöms begränsade i effekt. Vidare bedömer vi det som en brist att direktionen inte har upprättat konsekvensanalyser vid utebliven uppräknings av medlemsavgifter som beskriver hur förbundets förmåga att utföra sitt uppdrag påverkas.

Att processen att fråga medlemskommunerna hemställa om intäkter har fördröjts bedömer vi har ökat den ekonomiska osäkerheten.

Slutligen bedömer vi att den interna kontrollen kopplad till budget och prognosarbetet kan stärkas för att tidigare identifiera avvikelser och möjliggöra åtgärder.

Revisionsfråga	Bedömning
Har direktionen i budget belyst behovet av intäkter för att säkerställa en verksamhetskritisk nivå?	Delvis. Underlag visar att nuvarande intäktsnivå inte är tillräcklig för att upprätthålla en verksamhetskritisk nivå. Det saknas långsiktiga likviditetsprognoser och en tydlig strategi för att hantera underskotten. Vi bedömer det som en brist att budgetarbetet återkommande har försenats på grund av bristande beslutsunderlag och påverkan av externa omständigheter.
Har direktionen vidtagit tillräckliga åtgärder för att hos medlemskommunerna hemställa om intäkter i nödvändig nivå? (Inkluderar hur medlemsavgifterna beräknas)	Delvis. Åtgärder för att hos medlemskommunerna hemställa om intäkter har genomförts, men sent. Hemställan stöds av majoriteten av medlemskommunerna, men processen har fördröjts vilket vi bedömer har ökat den ekonomiska osäkerheten.
Har direktionen vidtagit en plan för effektiviseringar och/eller besparingar i syfte att möta de finansiella förutsättningarna?	Delvis. Direktionen har beslutat om besparingsåtgärder. Besparingarna uppgår till cirka 3–4 mnkr, vilket är långt ifrån tillräckligt för att möta underskotten på över 40 mnkr. Åtgärderna bedöms därför begränsade i effekt.
Har direktionen upprättat tillräckliga kontroller för att i god tid bedöma följsamhet mot beslutad budget?	Nej. Vi bedömer att riskanalys inför beslutade internkontrollplaner inte varit tillräcklig då dessa saknar kontrollpunkter kopplade till ekonomiskt resultat och hantering av underskott. Budgetprognoserna har återkommande visat nollresultat trots tydliga underskott, vilket bedöms vara en indikation på brister i analys och styrning.

Revisionsfråga	Bedömning
Har direktionen upprättat en konsekvensanalys vid utebliven uppräknings av medlemsavgifter?	Till liten del. Beskriven konsekvens är fortsatt underskott för förbundet och inkluderar inte hur förbundets förmåga att utföra sitt uppdrag påverkas.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderas direktionen att:

- ▶ Förbättra arbetet med att upprätta prognoser på kort och lång sikt och vidta åtgärder vid avvikelser.
- ▶ Stärka den interna kontrollen kopplat till budgetuppföljning och avvikelser för att tidigare kunna vidta åtgärder.
- ▶ Upprätta konsekvensanalyser vid utebliven uppräknings av medlemsavgifter och kommunicera dessa till medlemskommunerna.

Räddningstjänsten Sydost 11 december 2025

Linnea Johansson
Verksamhetsrevisor

Sandih Wong
Verksamhetsrevisor

4. Källförteckning

Intervjuade funktioner

- ▶ Förbundsdirektör
- ▶ Ekonomichef
- ▶ Direktionens ordförande
- ▶ Direktionens vice-ordförande

Analyserade dokument

- ▶ Förbundsordning
- ▶ Finanspolicy med riktlinjer
- ▶ Investeringspolicy med riktlinjer
- ▶ Budget 2023-2025
- ▶ Planeringsunderlag 2023-2025
- ▶ Internkontrollplan 2023-2025
- ▶ Uppföljning internkontrollplan 2023-2024
- ▶ Hemställan
- ▶ Utredning om gemensamt räddningstjänstförbund
- ▶ Årsredovisning 2023-2024
- ▶ Delårsrapport 2023-2025
- ▶ Tertialuppföljning 2023-2025
- ▶ Sammanställning till medlemskommunerna
- ▶ Sammanträdesprotokoll direktionen 2023-2025

5. Revisionskriterium

Kommunallagen (2017:725)

Det är enligt 6 kap. 1 § styrelsens uppgift att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnder. Kommunstyrelsen ska, enligt 6 kap. 2 §, uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Kommunallagens 6 kap 6 § anger att nämnderna inom sitt ansvarsområde ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med Kommunfullmäktiges mål och riktlinjer, samt i enlighet med lagar och författningar som gäller för verksamheten.

Budget 2025 med flerårsplan 2026–2027

Budget 2025 med flerårsplan 2026–2027 visar att förbundet planerar för ett nollresultat där verksamhetens nettokostnader på 253,2 mnkr balanseras av medlemsbidrag på 256,5 mnkr. Prognosen framåt visar fortsatt ökade kostnader under 2026–2027, vilket motsvaras av planerade höjningar av medlemsbidragen för att bibehålla budgetbalans. Budgeten baseras på förbundets finansieringsmodell med hänsyn till befolkningsförändringar och PKV-index, och anger ett fortsatt högt investeringsbehov, drivet av skillnader i utrustningsstandard samt tidigare beslutade investeringar.

Förbundsordning för Räddningstjänst Sydost

Enligt förbundsordningen ansvarar direktionen för att styra och följa upp förbundets ekonomi och verksamhet. Direktionen ska varje år fastställa budget inom de ramar och riktlinjer som medlemskommunerna anger, samt besluta om medlemsavgifterna och säkerställa att dessa täcker verksamhetens behov. Budgetprocessen ska samordnas med medlemskommunernas processer och ske i nära samråd med dem.

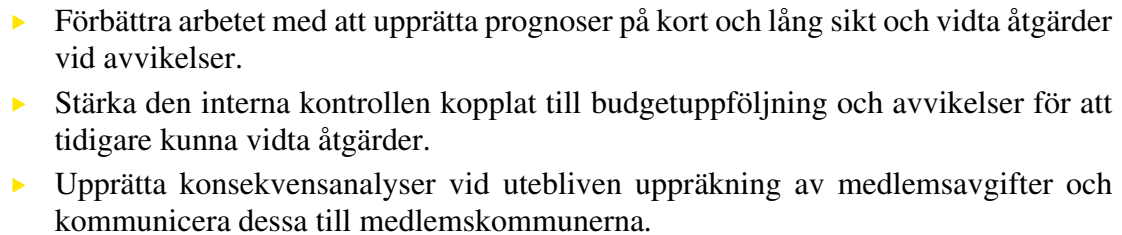
Direktionen ansvarar även för att budgeten innehåller både en verksamhetsplan och en flerårsplan och att investeringar finansieras inom tilldelad driftbudget. För löpande uppföljning ska direktionen avlämna tertialrapporter och ge medlemskommunerna den information som krävs för insyn i ekonomiskt läge och verksamhet. Vid frågor av större vikt ska samråd ske innan beslut fattas.

Direktionen ska därutöver tillse att medlemskommunernas kostnadsandelar varje år beräknas enligt modellen i förbundsordningen, som bygger på befolkningstal och pris- och löneutveckling (PKV).

Direktionens mål och riktlinjer

Av budget 2025 framgår Räddningstjänsten Sydosts långsiktiga mål. Dessa är definierade inom delområden ekonomi, arbetsmiljö, kompetensförsörjning, effektiva arbetssätt och förändrad riskbild. Utifrån de långsiktiga målen har

nedbrutna delmål för 2025 tagits fram. Samtliga mål har tillhörande aktiviteter och mätningssmetoder.

Förbundets revisorer

Lars Axetun

Jan-Åke Karlsson

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

JAN-OLOF OLSSON

Undertecknare 1

Serienummer: ae20764c8b5cb5[...]cf2822c631879

IP: 193.45.xxx.xxx

2025-12-11 14:06:37 UTC

Ingemo Birgit Eriksson

Undertecknare 1

Serienummer: 975ae914844697[...]3f54a752bdd98

IP: 193.45.xxx.xxx

2025-12-11 14:06:54 UTC

Kjell Peter Bülow

Undertecknare 1

Serienummer: c7491b5de21446[...]bd8618025c0f2

IP: 193.45.xxx.xxx

2025-12-11 14:07:07 UTC

ANN-MARIE FAGERSTRÖM

Undertecknare 1

Serienummer: 9486642dadfaf3[...]828bf34f1ca46

IP: 193.45.xxx.xxx

2025-12-11 14:07:13 UTC

LARS OLOF AXETUN

Undertecknare 1

Serienummer: e4aa78300f5401[...]3a896ac77adeb

IP: 94.191.xxx.xxx

2025-12-11 14:07:28 UTC

JAN-ÅKE KARLSSON

Undertecknare 1

Serienummer: 0474c64b49a869[...]9ef8c8a70fbc4

IP: 94.234.xxx.xxx

2025-12-11 14:11:07 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via [Penneo.com](https://penneo.com). De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se <https://eutl.penneo.com>.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

EVA KLASSE

Undertecknare 1

Serienummer: debcb10406d438[...]74b76e860c69f

IP: 193.45.xxx.xxx

2025-12-11 14:12:45 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via [Penneo.com](https://penneo.com). De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se <https://eutl.penneo.com>.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Ankom: 2025-12-12 Årende: KU 2025 389 Handling: 313774
Penneo dokumentnyckel: 08HUK-QBUEP-K88HJL-Z4WHNS-00BZB-0XZEF

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

JOHNY MAURITS

Undertecknare 1

Serienummer: 9b4ac98a223380[...]e20c079fed184

IP: 212.3.xxx.xxx

2025-12-11 14:16:00 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via [Penneo.com](https://penneo.com). De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se <https://eutl.penneo.com>.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

KU.2025.389

Agneta Rodriguez Kommunsekreterare

Information angående revision Räddningstjänsten Sydost

Ärendebeskrivning

En revisionsgranskning av ekonomisk styrning avseende Räddningstjänsten Sydost har genomförts av revisionsbolaget Ernst & Young på uppdrag av revisorerna i Räddningstjänsten Sydost. Granskningsrapporten är översänd till medlemskommunerna för kännedom.

Förslag till beslut

Informationen om revisionsrapporten godkänns.

KS § 24

DNR: KU.2025.389

Information angående revision Räddningstjänst Sydost

Ärendebeskrivning

En revisionsgranskning av ekonomisk styrning avseende Räddningstjänsten Sydost har genomförts av revisionsbolaget Ernst & Young på uppdrag av revisorerna i Räddningstjänsten Sydost. Granskningsrapporten är översänd till medlemskommunerna för kännedom.

Kommunstyrelsens beslut

Informationen om revisionsrapporten godkänns och överlämnas till kommunfullmäktige för kännedom.

Beslutsunderlag

Revisionsrapport RTSO_Ekonomisk styrning och kontroll.pdf

Missiv, revisionsgranskning RTSO.pdf

Tjänsteutlåtande KS

Beslutsmottagare

Kommunfullmäktige

(19)

DNR: KU.2026.40

Avsägelse från politiska uppdrag, Lena Selander

Lena Selander (SD) meddelar i skrivelse daterad 2026-01-19 att hon avsäger sig samtliga politiska uppdrag i Högsby kommun.

Lena Selanders (SD) uppdrag som behöver göras fyllnadsval till är:

- Ersättare i kommunstyrelsen
- Ledamot i budgetberedningen
- Huvudman i Högsby Sparbank

Förslag till beslut

Lena Selanders (SD) avsägelse från politiska uppdrag godkänns.

Kommunfullmäktiges beslut**Beslutsunderlag**

Avsägelse Lena S.pdf

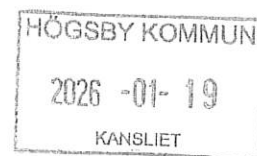
Lena Selander_20260119163105.pdf

Tjänsteutlåtande KF

Beslutsmottagare

Lena Selander

Lena Selander
Husebyvägen 21
579 31 HÖGSBY

Högsby Kommun

Avsägelse politiska uppdrag för Sverigedemokraterna

Härmed avsäger jag mig samtliga politiska uppdrag i Högsby kommun.

Högsby 2026-01-19

A handwritten signature in dark ink, appearing to read "Lena Selander".

Lena Selander

lenamargareta.selander@gmail.com

Lena Selander

Generated: 2026-01-19 16:31

Mandatperiod	Instans	Uppdragstyp	Tillträder	Avgår	Parti
2022-2026	Budgetberedning (BB)	Ledamot	2025-08-19	2026-12-31	Sverigedemokraterna
2022-2026	Huvudmän i Högsby sparbank (HISP)	Huvudman (Övriga förtroende)	2025-04-07	2027-05-31	Sverigedemokraterna
2022-2026	Kommunstyrelsen (KS)	Ersättare	2025-04-07	2026-12-31	Sverigedemokraterna
2022-2026	Östra Smålands Kommunalteknikförbund (ÖSK)	Ersättare	2025-04-07	2026-12-31	Sverigedemokraterna

KU.2026.40

Agneta Rodriguez Kommunsekreterare

Avsägelse från politiska uppdrag, Lena Selander

Lena Selander (SD) meddelar i skrivelse daterad 2026-01-19 att hon avsäger sig samtliga politiska uppdrag i Högsby kommun.

Lena Selanders (SD) uppdrag som behöver göras fyllnadsval till är:

- Ersättare i kommunstyrelsen
- Ledamot i budgetberedningen
- Huvudman i Högsby Sparbank

Förslag till beslut

Lena Selanders (SD) avsägelse från politiska uppdrag godkänns.

Kommunfullmäktige

2026-02-02

(20)

DNR: KU.2026.40

Fyllnadsval efter Lena Selander

Kommunfullmäktige behöver utse ny ersättare i kommunstyrelsen och ny huvudman i Högsby Sparbank efter avgående Lena Selander SD.

Kommunfullmäktiges beslut

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande KF

Beslutsmottagare

KU.2026.40

Agneta Rodriguez Kommunsekreterare

Fyllnadsval efter Lena Selander

Kommunfullmäktige behöver utse ny ersättare i kommunstyrelsen och ny huvudman i Högsby Sparbank efter avgående Lena Selander SD.

Kommunfullmäktige

2026-02-02

(21)

DNR: KU.2025.390

Redovisning av statistik för livesändningar av kommunfullmäktige 2025

En sammanställning över antalet visningar vid och efter livesändningarna av kommunfullmäktiges sammanträden 2025 har upprättats.

Förslag till beslut

Informationen godkänns.

Kommunfullmäktiges beslut

Beslutsunderlag

Visningar_kf_2025.pdf

Tjänsteutlåtande KF

Beslutsmottagare

Statistik för livesändning av kommunfullmäktige 2025

Datum	Visningar vid livesändning	Visningar efter livesändning	Flest tittare samtidigt
03-feb	378	709	82
03-mar	132	424	77
07-apr	264	637	65
05-maj	626	1195	70
09-jun	324	467	68
08-sep	259	462	65
06-okt	300	505	75
24-nov	312	432	65
08-dec	146	350	63

Sändningen stängs från YouTube efter en vecka.

Observera att antalet visningar är antalet gånger som sändningen visats, det vill säga att personer klickat på klippet. Det är inte antalet tittare.

KU.2025.390

Agneta Rodriguez Kommunsekreterare

**Redovisning av statistik för livesändningar av kommunfullmäktige
2025**

En sammanställning över antalet visningar vid och efter livesändningarna av kommunfullmäktiges sammanträden 2025 har upprättats.

Förslag till beslut

Informationen godkänns.

(22)

DNR: KU.2026.22

Motioner

Kommunfullmäktiges beslut

Beslutsunderlag

Beslutsmottagare

(23)

DNR: KU.2026.23

Interpellationer

Kommunfullmäktiges beslut

Beslutsunderlag

Beslutsmottagare